

NACKA
KOMMUN

Kallelse/föredragningslista
17 februari 2021

Fritidsnämnden

Tid: kl. 18:00-19:30

Plats: Nacka stadshus

Sammanträde 17 februari, kl 18 .00.

Ordförande, direktör och nämndsekreterare deltar i stadshuset. Övriga deltar via Teams

Gunilla Grudevall-Steen (L), ordförande

Fritidsnämnden

1. Mötestider

Förslag till beslut

Sammanträde 17 februari, kl 18 .00. Lokal anges senare
Ordförande, direktör och nämndsekreterare deltar i stadshuset. Övriga delta via
Teams

2. Sammanträdet öppnande

Förslag till beslut

Upprop
Justering
Anmälan av extra ärenden/ övriga frågor
Anmälan av jäv

3. Årsbokslut fritidsnämnden 2020 (FRN 2019/90)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden fastställer årsbokslutet för 2020.

4. Övertryckstält på Nacka IP (FRN 2020/17)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att fotbollstältet, på Nacka IP 1, ska stå kvar uppställt tills
ny permanent plats beslutas.

5. Riktlinjer för fördelning av prestationsersättning (bonus) till fritidsgårdarna (FRN 2021/19)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen om principer för fördelning av
prestationsersättning till fritidsgårdarna.

6. Riktlinjer för fördelning av medel ur innovationspott för fritidsgårdsutveckling (FRN 2021/20)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen om principer för fördelning av
innovationspotten till fritidsgårdarna.

7. Politikerinitiativ om 11-spelaplan på Sicklavallen (FRN 2020/88)

Fritidsnämnden

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar att ett inriktningsbeslut kring utveckling av det aktuella området i Sickla Plania fattades i kommunstyrelsen den 21 december 2020. Beslutet beskriver två 7-spelarplaner för fotboll, utrustning av Sickla skola, samt nya lokaler för förskolan Växthuset, bibehållen gymnastikhall samt nya bostäder. Beslutet innebär en utökad yta för fotboll med ytterligare en 7-spelarplan i det aktuella området. För att möta en växande befolkning på Sicklaön och ökad kapacitet för fotbollsplaner har beslut tagits att arrendera mark av Ersta Fideikommiss och anlägga två 11-spelarplaner i Källtorp. Dessa ska vara klara inför säsongen 2022. Inför säsongen 2021 kommer en 7-spelarplan med konstgräs vara klar på Gamla Allén, Saltsjö Duvnäs.

8. **Politikerinitiativ - Utredda möjliga ytor för fotbollsplaner/idrottsytor på, av Carl af Petersens, utpekade möjliga platser i Erstavik (FRN 2019/99)**

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar redovisningen och förklarar politikerinitiativet färdigbehandlat.

9. **Medborgarförslag - Ambulerande fritidsgård (FRN 2020/85)**

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar att ett arbete helt i linje med intentionen i medborgarförslaget redan var påbörjat när förslaget kom in till kommunen och förklarar därmed medborgarförslaget avslutat.

10. **Medborgarförslag - Friidrott på Älta IP (FRN 2020/33)**

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att bevilja den del av medborgarförslaget som handlar om att skapa möjlighet att springa 60 och 100 meter på gångvägen längs med Älta IP.

Fritidsnämnden beslutar att avslå de delar av medborgarförslaget som handlar om att skapa en längdhoppsgrop, plats för kastgrenar samt möjlighet för höjdhoppsträning.

11. **Detaljplan för Amperen, Orminge, del av (FRN 2021/5)**

Förslag till beslut

Fritidsnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 2 februari 2021.

12. **Uppföljning Ett drogfrött Nacka för alla (FRN 2021/21)**

Fritidsnämnden

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen till protokollet.

13. Muntlig information Corona, Covid-19 (FRN 2020/65)

14. Redovisning anmälningar (FRN 2021/25)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen till protokollet.

15. Anmälningar

16. Övriga frågor

17. Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag till föreningen Nacka HI (FRN 2021/22)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att ingå överenskommelse enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad den 5 februari 2021 genom vilken Nacka HI beviljas särskilt verksamhetsbidrag på 150 000 kronor för 2021.

18. Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag till Järla IF FK, Dream Team (FRN 2021/23)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att ingå överenskommelse enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad den 5 februari 2021 genom vilken Järla IF FK, Dream Team, beviljas verksamhetsstöd på 150 000 kronor för 2021.

Årsbokslut fritidsnämnden 2020

3

FRN 2019/90

2021-02-03

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2019/90

Fritidsnämnden

Årsbokslut fritidsnämnden 2020

Förslag till beslut

Fritidsnämnden fastställer årsbokslutet för 2020.

Sammanfattning av ärendet

Verksamheter inom fritidsnämndens ansvarsområde har under året varit kraftigt påverkade av coronapandemin. För att begränsa föreningars ekonomiska förluster, på grund av pandemin, har nämnden beslutat att slopa avbokningsavgiften för bidragsberättigade föreningar som vill ställa in eller anpassa sin verksamhet. Nämnden har även beslutat att det lokala kommunala aktivitetsstödet, som baseras på aktiviteter genomförda innevarande år, ska baseras på förra årets siffror för att föreningar inte ska drabbas för hårt ekonomiskt. Under året har även en upphandling av driften av kommunens fritidsgårdar genomförts. I mitten av november fattade nämnden beslut om att tilldela tre aktörer drift av fritidsgårdarna: Nackas egen produktion Valfärd Samhällsservice, Stiftelsen Fryshuset och Boo Folkets hus. Under 2020 har även avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. Den nya tjänsten förväntas underlätta för Nackborna vid bokning av lokaler och ansökan om stöd. Nämndens resultat för år 2020 är ett överskott på 6,0 miljoner kronor i förhållande till budget. Den största delen av överskottet beror på lägre hyres- och driftskostnader än budgeterat. På grund av reviderade planer har nämnden till exempel inte nyttjat medel för upp- och nedmontering av fotbollstältet på Nacka IP eller medel för gymnastikanpassningen av Myrsjö sporthall B.

Ärendet

Verksamheter inom fritidsnämndens ansvarsområde har under året varit kraftigt påverkade av coronapandemin. I början av pandemin avbokade många inomhusidrotter sina träningstider inomhus och flyttade ut sin träning vilket ledde till ökat tryck på kommunens utomhusanläggningar. Under hösten har samverkan inom regionala nätverk aktiverats för gemensam hantering av kultur- och fritidsverksamhet under pandemin. I december tog fritidsnämnden, liksom övriga kommuner inom regionen, beslut om att stänga ner kommunens alla fritidsverksamheter, detta på rekommendation och uppmaning av Smittskydd Stockholm.

Kommunens fritidsgårdar och öppna träffpunkter anpassade sin verksamhet under våren och hösten, men bibehöll sina öppettider. I mitten av december övergick fritidsgårdarna till att enbart bedriva digital verksamhet. Kommunens simhallar var under våren och hösten tvungna att minska öppettiderna och begränsa sin verksamhet. I december stängde simhallarna helt.

Upphandling av drift av kommunens fritidsgårdar påbörjades under året och anbudstiden löpte ut i mitten av september. Totalt inkom 34 anbud från 9 olika anbudsgivare. I november fattade nämnden beslut om att tilldela tre olika aktörer drift av fritidsgårdarna: Nackas egen produktion Valfärd Samhällsservice, Stiftelsen Fryshuset och Boo Folkets hus.

Under 2020 har avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. I avropet har Nacka preciserat kraven från ramavtalet så att den nya tjänsten ska kunna ersätta fyra digitala system som används för bokning, olika typer av ansökningar om bidrag, stöd och stipendier, kollo och simskola. I avropet från ramavtalet fick Nacka in anbud från alla fyra ramavtalsleverantörer och har i slutet av året tilldelat Softronic AB avtalet. Den nya tjänsten förväntas underlätta för Nackborna vid bokning av lokaler och ansökan om stöd.

Inför 2021 beslutade nämnden om nya taxor för bokning av de kommunalt finansierade fritidsanläggningarna. Höjningen är procentuellt anpassad utifrån vilken grupp som omfattas av taxekategorin. För barn- och ungdomsverksamhet införs en mindre höjning. Samtidigt beslöt nämnden att tillföra en miljon kronor till det kommunala aktivitetsbidraget.

På grund av en brand i Boo Folkets hus i oktober tvingades Folkans fritidsgård att flytta verksamheten till tillfälliga lokaler. Fritidsgårdsverksamheten kunde fortsätta kvällen efter branden.

Fritidsnämnden beviljades 2019 prövning i Mark- och miljööverdomstolen av tidigare dombeslut gällande begränsning av nyttjandet av Boovallen för fotbollsaktiviteter på grund av buller. Mark- och miljööverdomstolen meddelade i slutet av 2020 sin dom i ärendet gällande bullerstörningar på Boovallen 1 och 2. Domen innebär att bullerplank inte behöver sättas upp kring planerna.

Under november genomfördes en besökarenkät på de sex fritidsgårdar som drivs av kommunen. Den visade att 97 procent av de svarande helt eller till stor del instämmer i att de trivs bra och känner sig trygga på fritidsgården.

Nämndens resultat för år 2020 är ett överskott på 6,0 miljoner kronor i förhållande till budget. Den största delen av överskottet beror på lägre hyres- och driftskostnader än budgeterat. På grund av reviderade planer har nämnden till exempel inte nyttjat medel för upp- och nedmontering av fotbollstältet på Nacka IP eller medel för gymnastikanpassningen av Myrsjö sporthall B. Inom budgetramen för öppna verksamheter redovisar nämnden ett underskott 2020. Kommunfullmäktige beslutade i samband med Mål och Budget 2020 - 2022 att en neddragning av fritidsverksamhet på 2 miljoner kronor ska genomföras. Det innebär att nämndens budget för fritidsverksamhet minskade med 2 miljoner kronor inför 2020. Besparingen för att möta den minskade budgeten sker genom avslut av ingångna överenskommelser med föreningar som bedriver öppen ungdomsverksamhet. Överenskommelserna avslutas i samband med att nuvarande avtal löper ut. Detta upplägg innebär en mindre besparing år 2020 och en besparing på 1,6 miljoner kronor år 2021. Besparingen ger fullt effekt år 2022.

Årsbokslutet redovisas i sin helhet i bilaga "Årsbokslut 2020 fritidsnämnden".

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser utan redovisar enbart 2020 års överskott på 6 miljoner kronor.

Konsekvenser för barn

Fritidsnämnden arbetar ständigt för att kunna erbjuda bra och varierad fritidsverksamhet för barn och unga. Under året har till exempel Fisksätra IP och Skuru IP fått konstgräs. Genom denna insats har nämnden ökat nyttjandetimmarna för respektive fotbollsplan från 500 till mellan 2 000 - 2 500 timmar. Även två nya 5-spelarplaner på taket till Rusta har fått konstgräs och öppnats upp för föreningslivet.

Generellt har coronapandemin påverkat flera verksamheter som är riktade till barn och unga. För att begränsa föreningars ekonomiska förluster, på grund av pandemin, har nämnden beslutat att slopa avbokningsavgiften för bidragsberättigade föreningar som vill ställa in eller anpassa sin verksamhet. Nämnden har även beslutat att det lokala kommunala aktivitetsstödet som baseras på aktiviteter genomförda innevarande år ska baseras på förra årets siffror för att föreningar inte ska drabbas för hårt ekonomiskt.

Handlingar i ärendet

Årsbokslut 2020 fritidsnämnden

NACKA
KOMMUN

Anders Mebius
Kultur-och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Joanna Ohlsson
Controller
Controllerenheten

Årsbokslut 2020
Fritidsnämnden
Tertial 3 2020

Innehållsförteckning

1	Verksamhetens uppdrag	3
2	Hänt i verksamheten 2020	4
3	Framåtblick.....	6
4	Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva	7
5	Måluppfyllelse under 2020.....	9
5.1	Maximalt värde för skattepengarna.....	9
	<i>Fritidsanläggningarna är välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.</i>	<i>10</i>
5.2	Bästa utveckling för alla.....	10
	<i>Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet</i>	<i>11</i>
5.3	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	11
	<i>Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad och egen fritidsaktivitet. Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.....</i>	<i>13</i>
5.4	Stark och balanserad tillväxt.....	13
	<i>Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativa och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.....</i>	<i>14</i>
6	Redovisning av särskilda uppdrag.....	15
7	Ekonomiskt resultat	16
8	Investeringar.....	18
9	Kommunövergripande åtgärdsplan	20
10	Intern kontroll.....	21
11	Sjukfrånvaro	22

I Verksamhetens uppdrag

Fritidsnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av fritidsverksamheter och folkhälsofrågor, bland annat genom stöd till idrotts- och fritidsföreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppen verksamhet och verksamhet för unga på skollov. Nämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för fritidsverksamhet och att fastställa principer för upplåtelse av dessa. I fritidsnämndens uppdrag ingår det även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden ska föra dialog med fritidsaktörer och Nackabor och arbeta för att allmänheten informeras om fritidsutbudet.

2 Hänt i verksamheten 2020

Årets tre viktigaste händelser

Coronapåverkan på föreningar och verksamheter inom nämndens ansvarsområde

Verksamheter inom fritidsnämndens ansvarsområde har under året varit kraftigt påverkade av coronapandemin med följden att verksamheter har bedrivits på nya eller annorlunda sätt, pausats eller ställts in helt, beroende på de rekommendationer och restriktioner som kommit från myndigheter. Många beslut som nämnden har tagit har varit via ordförandebeslut för att snabbt kunna agera utifrån senaste direktiv. Många beslut har handlat om att minimera ekonomiska förluster för föreningslivet.

I början av coronapandemin avbokade många inomhusidrotter sina träningstider inomhus och flyttade ut sin träning vilket ledde till ökat tryck på kommunens utomhusanläggningar. Nämnden införde snabbt förstärkt städning och andra anpassningar i inomhusanläggningarna och dessa åtgärder fortgår för att minska risken för smittspridning. Allt eftersom har föreningslivet på olika sätt anpassat sina verksamheter utifrån Folkhälsomyndighetens gällande rekommendationer. För föreningar med verksamhet för funktionsvarierade har situationen varit svårare eftersom flera ledare och deltagare tillhör riskgrupp.

Under hösten har samverkan inom regionala nätverk aktiverats för gemensam hantering av kultur- och fritidsverksamhet under pandemin. I december tog fritidsnämnden, liksom övriga kommuner inom regionen, beslut om att stänga ner kommunens alla fritidsverksamheter, detta på rekommendation och uppmaning av Smittskydd Stockholm.

Idrottsföreningar har under hösten svarat på en enkät från Riksidrottsförbundet om hur coronapandemin har påverkat föreningen och dess verksamhet. 51 föreningar i kommunen har svarat och av dessa svarar 61 procent att de har påverkats ekonomiskt.

Under våren får nämnden svar på föreningarnas faktiska antal aktivitetstillfällen under året, vilket ger en ytterligare bild av hur coronapandemin har påverkat föreningslivet och kommunens föreningsaktiva barn och unga.

Kommunens sju fritidsgårdar och fem öppna träffpunkter anpassade sin verksamhet under våren och hösten, men bibehöll sina öppettider. I mitten av december övergick fritidsgårdarna till att enbart bedriva digital verksamhet.

Kommunens simhallar var under våren och hösten tvungna att minska ner på öppettiderna och begränsa sin verksamhet. Detta påverkade både föreningsliv, allmänhet och simskolor. Sen december är simhallarna helt stängda.

Fritidsnämndens föreningsgala ställdes helt in, och nämndens utmärkelser med tillhörande stipendier delades, under coronasäkrade former, ut på årets sista sammanträde.

Kommunikation till medborgare, föreningar och aktörer om hur fritidsnämndens verksamhetsområde påverkats har kontinuerligt skett via kommunens hemsida, nyhetsbrev, mejl och dialog.

Upphandling av drift av kommunens fritidsgårdar

Upphandling av drift av kommunens fritidsgårdar påbörjades under året och anbudstiden löpte ut i mitten av september. Syftet med upphandlingen var att konkurrensutsätta fritidsgårdsverksamheten i Nacka kommun för att skapa en effektiv verksamhet med hög kvalitet och brett utbud som gynnar ungdomar i kommunen. Totalt inkom 34 anbud från 9 olika anbudsgivare. I mitten av november fattade nämnden beslut om att tilldela tre olika aktörer drift av fritidsgårdarna; Nackas egen produktion Välfärd Samhällsservice, Stiftelsen Fryshuset och Boo Folkets hus. En anbudsgivare begärde överprövning av upphandlingen inom de 10 dagar som avtalsspärren gällde. Förvaltningsrätten avlog överprövningen i december. Planerad driftstart för fritidsgårdsaktörerna är 1 mars 2021.

Nytt system för Bokning och bidrag

Under 2020 har avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. I avropet har Nacka preciserat kraven från ramavtalet så att den nya tjänsten ska kunna ersätta fyra digitala system som används för bokning, olika typer av ansökningar om bidrag, stöd och stipendier, kollo och simskola. I avropet från ramavtalet fick Nacka in anbud från alla fyra ramavtalsleverantörerna och har i slutet av året tilldelat Softronic AB avtalet.

Med Nackas preciserade krav i avropet av ny tjänst finns förutsättningar för att effektivisera handläggning och administration av området bokning och bidrag på såväl fritidsnämndens, kulturnämndens som andra nämnders områden. För Nackaborna, kommunens föreningar och andra aktörer och anordnare kommer den nya tjänsten att förenkla processerna för att boka anläggningar och lokaler och för att ansöka om och redovisa sina bidrag och stöd.

3 Framåtblick

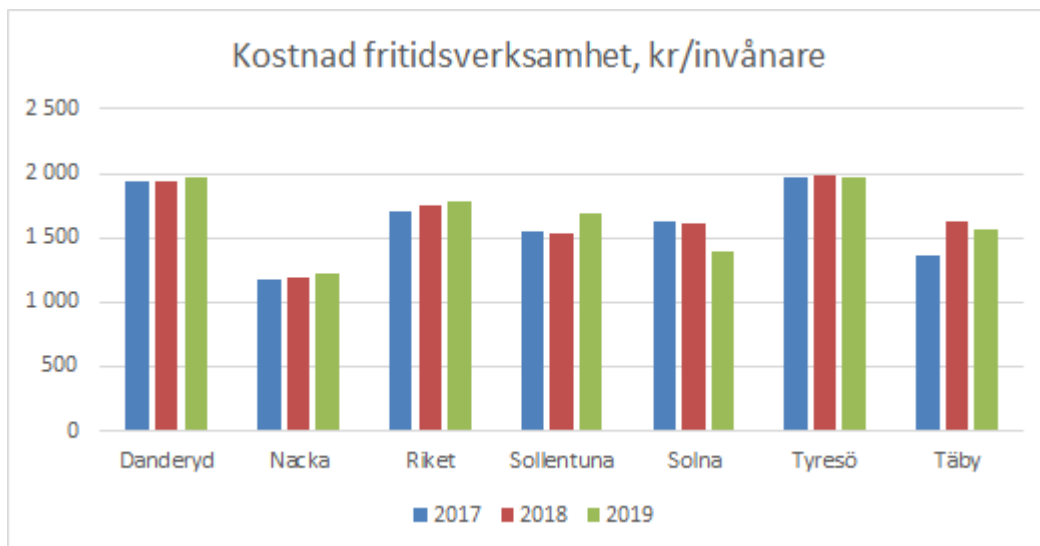
Kommunen har ett brett utbud av idrottsanläggningar som upplåts till föreningslivet. En utmaning är att möta behovet av anpassade lokaler, något som den nya hyresmodellen för kommunala lokaler kan förbättra. Fritidsnämnden kommer från 2021 ha det totala ansvaret för upplåtelse och drift av sporthallar och gymnastiksalar. I alla kommundelar pågår stadsutvecklingsprojekt som påverkar befintliga fritidsanläggningar som ger nämnden möjlighet till utveckling och effektivisering.

Föreningslivet erhåller olika former av bidrag. Resultatet av nämndens översyn av bidragsregler och taxor ska implementeras. En ny tjänst för bokning och bidrag ska införas. 2020 års upphandling av driftaktörer för kommunens fritidsgårdar ska implementeras.

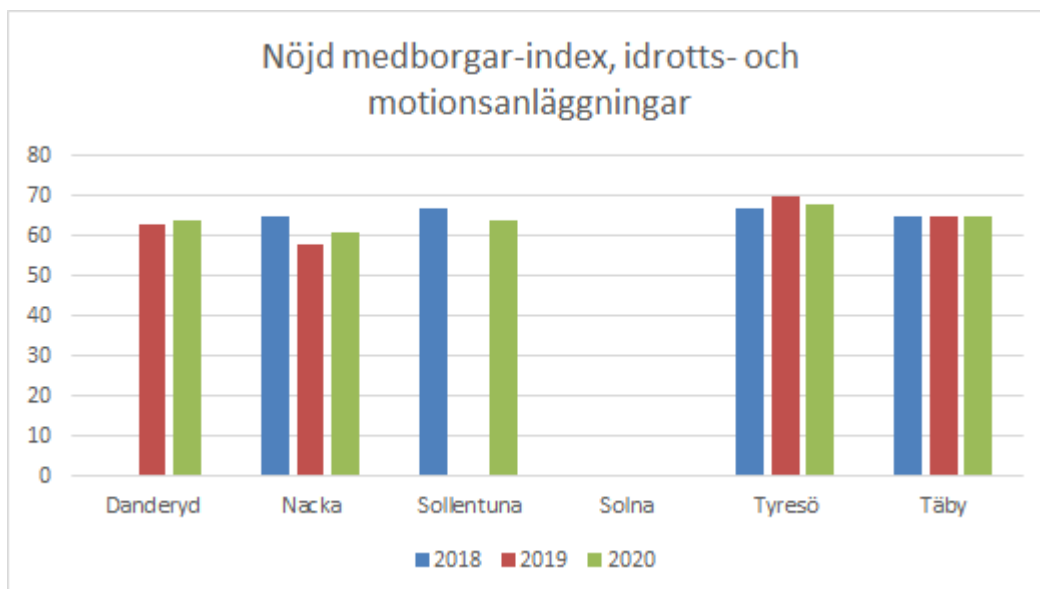
Konsekvenserna av coronapandemin har varit stora inom fritidssektorn. Föreningar och aktörer har snabbt behövt ställa om utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och kreativiteten har varit stor för att vidmakthålla verksamheten genom olika anpassningar. Osäkerheten över hur situationen kommer att utvecklas är stor. Säkert är att nya erfarenheter och upplägg kommer att finnas kvar och utvecklas.

4 Jämförelser med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

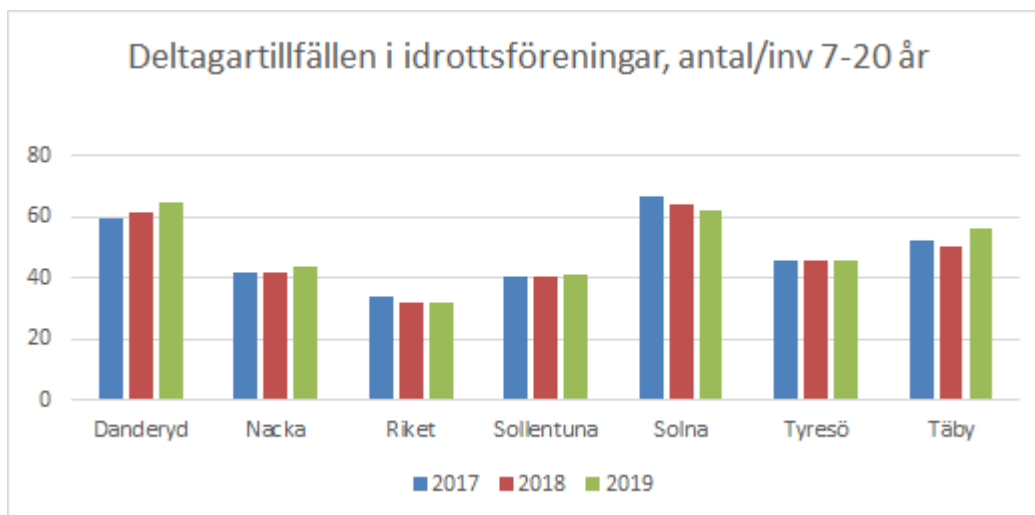
Under 2017-2019 hade Nacka i relation till jämförelsekommunerna lägst kostnad per invånare avseende fritidsverksamhet. Kostnaden per invånare har i Nacka legat stabilt under treårsperioden och 2019 uppgick snittet till 1 223 kr. Snittet för jämförelsekommunerna låg på 1 719 kr per invånare under 2019. Bland samtliga kommuner i Stockholms län har Nacka näst lägst kostnad per invånare. Nykvarns kommun har lägst kostnad per invånare och Upplands Väsby har högst kostnad per invånare.

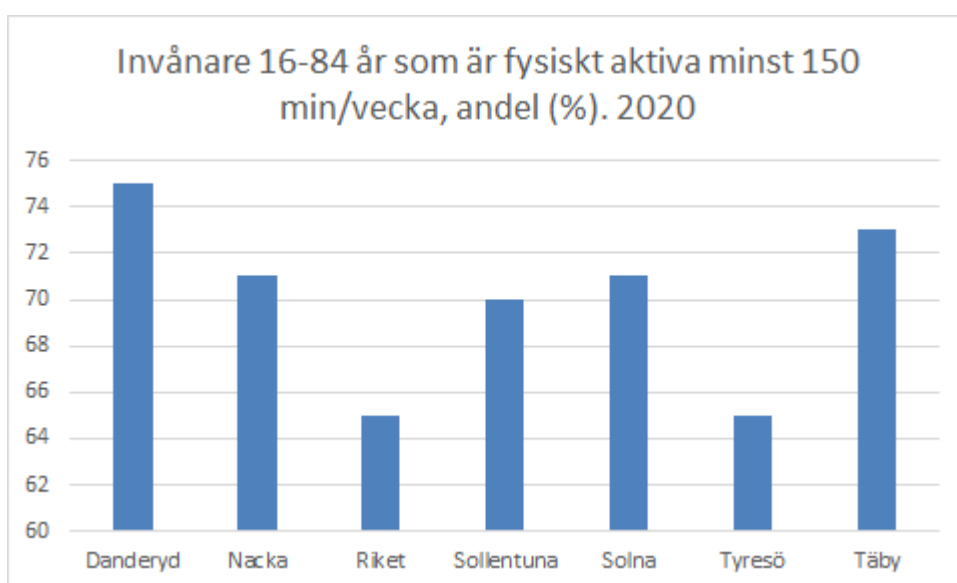
Nackas NMI-värde avseende idrotts- och motionsanläggningar sjönk mellan 2018 och 2019 från ett värde på 65 till ett värde på 58. Under 2020 höjdes värdet igen till 61. Under treårsperioden har NMI-värdena bland jämförelsekommunerna legat som lägst på 58 (Nacka) och som högst på 70 (Tyresö).

Från 2018 till 2019 har antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar i Nacka per invånare i åldern 7-20 år ökat från 42 till 44. Under 2019 hade Sollentuna ett lägre antal deltagartillfällen än Nacka, övriga jämförelsekommuner hade ett högre antal än Nacka. Nacka och Nackas jämförelsekommuner har en mycket idrottsaktiv ung befolkning. I jämförelse med samtliga kommuner i riket låg Nacka under 2019 på 13:e plats. Högst antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare i åldern 7-20 i hela riket hade Danderyd.

Av de som är i åldern 16-84 år i Nacka har 71 procent angivit att de är aktiva minst 150 minuter per vecka.

Utvecklingsområden

Nacka ska expandera kraftigt de kommande åren. Kommunens fritidsutbud och anläggningskapacitet kommer att behöva utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov. En kommande utmaning är att möta föreningarnas och allmänhetens behov av anläggningar och ytor för fritidsaktiviteter. Befintliga och nya anläggningar måste utvecklas så att de kan nyttjas så flexibelt och resurseffektivt som möjligt. Ytterligare en utmaning är att nå de som idag inte tar del av utbudet i samma utsträckning som flertalet.

Källa till tabeller: Kolada

5 Måluppfyllelse under 2020

5.1 Maximalt värde för skattepengarna

Idrottsanläggningar

Under året har föreningslivet på olika sätt anpassat sina verksamheter utifrån Folkhälsomyndighetens gällande rekommendationer. I början av coronapandemin avbokade många inomhusidrotter sina träningstider inomhus och flyttade ut sin träning vilket ledde till ökat tryck på kommunens utomhusanläggningar. Nämnden införde snabbt förstärkt städning och andra anpassningar i inomhusanläggningarna för att minska risken för smittspridning. Detta tillsammans med föreningarnas anpassade träningsmetoder har gjort att flertalet barn och unga kunnat vara fortsatt aktiva både på skol- och fritid under större delen av året.

Under våren och hösten var simhallarna tvungna att minska ner på öppettiderna och begränsa sin verksamhet. Detta påverkade både föreningsliv, allmänhet och simskolor. Från och med den 4 november ställdes allmänhetens åkning in i samtliga ishallar på grund av trängsel. I december stängdes simhallarna helt och från och med den 18 december stängdes alla idrottsanläggningar på Smittskydd Stockholms uppmaning att stänga all verksamhet som inte är nödvändig.

För att begränsa föreningars ekonomiska förluster, på grund av coronapandemin, beslutade fritidsnämnden att slopa avbokningsavgiften för bidragsberättigade föreningar som ville ställa in eller anpassa sin verksamhet. Nämnden beslutade även att det lokala kommunala aktivitetsstödet som baseras på aktiviteter genomförda innevarande år skulle baseras på förra årets siffror för att föreningar inte ska drabbas för hårt ekonomiskt.

Idrottsföreningar svarade efter första halvåret på en enkät från Riksidrottsförbundet om hur coronapandemin har påverkat föreningen och dess verksamhet. 51 Nackaföreningar svarade och av dessa svarade 61 procent att de har påverkats ekonomiskt. 18 Nackaföreningar beviljades kompensationsstöd från Riksidrottsförbundet för förlorade intäkter.

För föreningar med verksamhet för funktionsvarierade har situationen varit extra svår eftersom flera ledare och deltagare tillhör riskgrupp. Katalogen kultur- och fritidstips, aktiviteter för dig som behöver extra stöd uppdaterades och har giltighetstid våren 2020 - hösten 2022. Den har tryckts upp och distribuerats ut till berörda verksamheter och finns att hämta på utvalda platser.

Traditionellt uppmärksammar fritidsnämnden föreningslivets ideella arbete på en föreningsgala under våren. På grund av coronapandemin fick galan ställas in och utdelningen av fritidsnämndens tre utmärkelser delades istället ut digitalt på nämndens sista sammanträde för året. Hästhagens IF utsågs till Årets förening, Linn Brahme i Nacka Teamåkningsklubb tilldelades utmärkelsern Årets Unga ledare och Elin Bryngelsson Lidestedt i Nacka Teamåkningsklubb tilldelades Årets förebild.

Inför 2021 beslutade nämnden om nya taxor för bokning av de kommunalt finansierade fritidsanläggningarna. Höjningen är procentuellt anpassad utifrån vilken grupp som omfattas av taxekategorin. För barn- och ungdomsverksamhet införs en mindre höjning medan taxor för elit- och seniorverksamhet, privatpersoner, föreningar som inte är bidragsberättigade och företag höjs mer. Samtidigt beslöt nämnden att tillföra en miljon kronor till det kommunala aktivitetsbidraget. Nämnden beslutade att värdet per sammankomst ska höjas från 35 kronor till 40 kronor för åldersgruppen 4–10 år. För åldersgruppen 11–20 år beslutades att värdet per sammankomst ska höjas från 60 till 75 kronor. Höjningen ska börja gälla för de utbetalningar som sker från januari 2021.

Öppen fritidsverksamhet

Kommunens sju fritidsgårdar och fem öppna träffpunkter har genom coronaanpassningar av sin verksamhet kunnat bibehålla sina öppettider under stort sett hela året. I mitten av december övergick fritidsgårdarna till att enbart bedriva digital verksamhet.

Den öppna verksamheten i Fisksätra förstärktes från och med april genom att Fisksätra IF beviljades ett riktat bidrag för att genomföra utomhusaktiviteter och dela ut frukt till barn och unga.

Nämndens sparbeting om 2 miljoner kronor inom den öppna verksamheten har nämnden hanterat genom att inte förlänga ingångna avtal med de föreningar som driver kommunens fem öppna träffpunkter. Berörda verksamheter som från och med 2021 inte längre erhåller driftsbidrag är Träffpunkt Velamsund, Träffpunkt Alphyddan, Katthemmet i Fisksätra, Tjejforum i Fisksätra. Bidragen till TjejCompaniet och En frisk generation avslutas efter första halvåret 2021.

I mitten av november fattade fritidsnämnden beslut om att tilldela tre olika aktörer uppdraget att drifva kommunens fritidsgårdar; Nackas egen produktion Vålfärd Samhällsservice, Stiftelsen Fryshuset och Boo Folkets hus. Planerad driftstart för fritidsgårdsaktörerna är den 1 mars 2021.

Simhallar

Nämnden har upphandlat driftaktör för kommunens två simhallar. Två anbud kom in men tilldelningsbeslutet gick till nuvarande aktör, Medley AB, som fortsatt kommer att sköta driften av kommunens simhallar.

Fritidsanläggningarna är välbesökta. Avgifter ska anpassas utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar. Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Antal besök per år på Nacka simhall och Näckenbadet.			78 827	130 000

5.2 Bästa utveckling för alla

Stöd till föreningslivet

Föreningar har under året beviljats projektbidrag för att bland annat arrangera cirkelträning för flickor, nybörjarverksamhet för äldre barn, rekrytering av nya målgrupper, boxningsträning för nybörjare, diverse utbildningsinsatser och för att genomföra en förstudie för en året runt öppen rodelbana.

Den översyn av taxor och bidrag som fritidsnämnden beslutat om har bland annat som målsättning att främja utvecklingen av föreningslivet genom en mer effektiv och förenklad stödmodell, att föreningsstödet når ut till fler och att handläggningen blir mer rättssäker, transparent och rättvis. Under året har föreningsstödet kartlagts. Ett utkast på nya bidragsregler har tagits fram där föreningslivet har varit delaktigt genom en workshop och genom enkätsvar. De nya bidragsreglerna kommer att skickas ut på remiss till föreningslivet i början av 2021.

Öppen fritidsverksamhet

Under 2020 har ungdomsinriktad öppen fritidsverksamhet genomförts vid sju fritidsgårdar, två mindre träffpunkter och två mötesplatser för enbart flickor. I flera sporthallar har det även anordnats öppen idrott. Fritidsgården i Fisksätra har tillfälligt flyttat ut från Fisksätraskolan och flyttat in i tillfälliga lokaler på Fidravägen i Fisksätra då Fisksätraskolan renoveras av en ny skolaktör. Pilotprojektet En frisk generation bedriver folkhälsoaktiviteter för familjer i Fisksätra. I november var 25 familjer med 28 vuxna och 51 barn anmälda till familjeprogrammet. Fritidsnämnden har beslutat om ett fortsatt stöd om 107 500 kronor för fortsatt verksamhet i Fisksätra samt för uppstart av verksamhet i Orminge under 2021. Planering i projektet sker för att verksamheten ska kunna bedrivas med minskat ekonomiskt stöd från kommunen men med bibehållna möjligheter till fördelning av tider i kommunens idrottsanläggningar till nolltaxa.

På grund av en brand i Boo Folkets hus i oktober tvingades Folkans fritidsgård att flytta verksamheten till tillfälliga lokaler. Fritidsgårdsverksamheten kunde därmed fortsätta utan avbrott enligt avtal.

För att möta Nackabornas ökade önskemål om att vistas utomhus under pandemin tidigarelade Järla Orientering starten av sin folkhälsoinsatsning Friska Nacka och intresset för att följa kartan har varit stort.

Lowerksamhet

Kommunens ordinarie sommarlovverksamhet bedrivs av fritidsgårdarna. Under sommarlovet första tre veckor arrangerades två dagläger för barn mellan 10 och 12 år, ett i Älta och ett i Velamsund. Cirka 220 barn deltog, fler flickor än pojkar. På grund av pandemin kunde nämnden inte erbjuda lika många platser som tidigare år. På Fisksätra holme bedrevs öppen verksamhet som lockade cirka 50 besök per dag jämnt fördelat mellan pojkar och flickor i åldrarna 10 till 14 år. För den äldsta målgruppen 15- 18 år har fritidsgårdarna både haft verksamhet utomhus i olika kommunaldelar samt haft extra öppet på sina gårdar. Denna verksamhet har lockat fler pojkar än flickor.

Då många Nackabor förväntades vara kvar i sitt närområde under sommaren beslutade fritidsnämnden att ge föreningsliv och andra aktörer möjlighet att ansöka om medel för att bedriva öppna kostnadsfria sommarverksamheter i Nacka. Nämnden beslutade även att föreningslivet skulle få möjlighet att ansöka om stöd för att genomföra vuxenvandring under sommaren. En fritidsgård beviljades medel för att förlänga sin sommarlovsverksamhet under hela sommarlovet och redovisar att verksamheten lockade många besökare. Nämnden beviljade även föreningsbidrag till tio föreningar som arrangerade öppna kostnadsfria sommaraktiviteter för unga sommarlovslediga Nackabor. Sex olika föreningar beviljades stöd för att vuxenvandra och dessa redovisar att vandringarna har varit lugna och att deras närvaro har tagits emot positivt.

Fritidsnämnden beslutade även om stöd till Thomascupen, en fotbollscup som ingick i kommunens sommarjobb till ungdomar. Totalt tre cuper om vardera en vecka genomfördes under sommaren.

Under jullovet gavs föreningslivet återigen möjlighet att vuxenvandra, något tre föreningar valde att göra.

Fritidsutbudet ska stimulera till fysisk aktivitet för alla. Fritidsutbudet utvecklas genom Nackas och medborgarnas delaktighet.

Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
● Andelen barn i åldersgruppen 7-20 år som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd)		77 %	72 %	73 %
◆ Andelen av dem som deltar i en LOK-stödberättigad föreningsaktivitet (kommunalt LOK-stöd) som är flickor.		45 %	45 %	50 %

5.3 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

I Nacka finns 14 fullstora sporthallar, 2 simhallar, 6 ishallar, 7 fritidsgårdar och fotbollsytor motsvarande 18,5 fullstora fotbollsplaner. Utöver dessa anläggningar finns även andra möteslokaler, specialanpassade lokaler och skolornas gymnastiksal. Anläggningarna nyttjas på fritiden av föreningslivet, men är också tillgängliga för allmänheten.

Idrottsanläggningar

En temporär sporthall på Kvarnholmen har gjorts tillgänglig för föreningslivet på kvällstid, måndagar till torsdagar. Friidrottsföreningarna på Björknäs IP fick under våren sitt förråd isolerat för att förlänga livslängden på deras material som förvaras där. Även en del nytt friidrottsmaterial har köpts in till Björknäs IP, bland annat häckar, vagnar och en höjdhoppsmatta. I Nacka- och Älta ishall har kylaggregat bytts ut. I Nacka ishall har även omklädningsrummen renoverats.

Fisksätra IP och Skuru IP har under sommaren fått konstgräs och öppnats upp för föreningslivet. Genom denna insats har nämnden ökat nyttjandetimmarna för respektive fotbollsplan från 500 till mellan 2 000 - 2 500 timmar. Även två nya 5-spelarplaner på taket till Rusta har fått konstgräs och öppnats upp för föreningslivet.

Fritidsnämnden beviljades 2019 prövning i Mark- och miljööverdomstolen av tidigare dombeslut gällande begränsning av nyttjandet av Boovallen för fotbollsaktiviteter på grund av buller. Mark- och miljööverdomstolen meddelade i slutet av året sin dom i ärendet gällande bullerstörningar på Boovallen 1 och 2. Domen innebär att bullerplank inte behöver sättas upp kring planerna och att de tillgängliga tränings- och matchtider som togs bort på helgerna i samband med processen återställdes. I domen fastställdes även att Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller inte ska appliceras när ljudnivåer från idrottsplatser med idrottsutövande barn ska mätas. Domen har väckt nationell uppmärksamhet då den har stor betydelse för förutsättningarna att bedriva kultur- och fritidsverksamhet i urbana miljöer.

I Nacka simhall har en vattenskada krävt ombyggnationer i både damernas och herrarnas omklädningsrum som fått turas om att tillfälligt flytta en våning ner. Temporära paviljonger i anslutning till simhallen har löst kravet på omklädningsrum med tillgänglighet. Underhållsbehovet i Nacka simhall är fortsatt stort och kommer att vara så till dess att en ny simhall är byggd. Damernas duschrum är åtgärdat och åter i drift och arbetet med herrarnas duschrum kommer pågå in i 2021.

Idrottsdriften har under sommaren ökat frekvensen på städning, underhåll och rondering på Nackas idrottsplatser på grund av högre beläggning och många fler spontanbesök än tidigare som en följd av coronapandemin. Idrottsdriften fortsätter även att fylla på ytdesinfektion i sporthallar för att kunna torka av redskap och därmed minimera smittspridning.

Skötseln av kommunens idrottsanläggningar ska bidra till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö. Vid omläggning av underlag på bollplaner beaktas både miljöaspekten samt vilka spelaregenskaper olika material ger. Under året har två bollplaner gått från att ha varit naturgräs- till konstgräsplaner, till den ena planen valdes ett naturmaterial som fyllnadsmaterial, till den andra ett helt nytt fyllnadsmaterial med mindre miljöpåverkan än det vanligaste gummigranulatet.

Planering av nya anläggningar

Det har fattats beslut om att kommunen tar över Nacka ridklubbs ridhus som är beläget i Velamsund, i syfte att under 2021 ersätta befintlig byggnad med ett nytt ridhus. Fritidsnämnden har i uppdrag att ta fram nya förutsättningar för upplåtelse av ridhus och arbetet pågår. Det har även beslutats att uppföra ytterligare ett ridhus av något mindre format vid Velamsund och utredning av förutsättningar för eventuell samordning av dessa två projekt pågår. Under året har det beslutats om att ett större utredningsuppdrag för ridsport och ridskoleverksamhet i kommunen ska genomföras. I utredningsuppdraget ingår även att undersöka förutsättningar, eventuellt behov och att etablera en tredje ridanläggning i kommunen.

Planering kring utveckling av Fisksätra Multihall, i anslutning till nuvarande sporthall, har pågått under året och kommer att fortsätta under 2021. På samma sätt har slutlig planering skett av nya sporthallar i Stavsborg, Sigfridsborg och Boo gård. Under tiden som den nya skolan och sporthallen i Stavsborg byggs kommer en ersättningshall finnas tillgänglig.

Avtal med Wallenstam har tecknats kring Älta kultur- och fritidskvarter med ytor för bibliotek, kulturhus och fritidsgård. Under året har planeringen av lokalerna fortsatt tillsammans med verksamheterna, enheten för fastighetsförvaltning och fastighetsägaren.

Fritidsnämnden har yttrar sig kring samråd om ny detaljplan för en ny tennishall och två ishallar i Ektorp.

Stöd till föreningslivet

Föreningarna har under året bland annat beviljats investeringsbidrag för brandskyddsarbeten, nya nödutgångar, renovering av scoutstugor samt för vatten- och ventilationssystem.

Det ska finnas attraktiva, välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar. Det ska finnas ett rikt utbud av platser för organiserad och egen fritidsaktivitet. Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.

Kommentar

Kundundersökningen riktad till simhallsbesökare, som var planerad till hösten, kunde inte genomföras till följd av coronapandemin.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
◆	Andelen medborgare som anser sig ha bra möjligheter till att kunna utöva sina fritidsintressen.	92 %	89 %	92 %	97 %
◆	Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar.		58	61	67
■	Andelen simhallsbesökare som är nöjda sitt besök.				80 %

5.4 Stark och balanserad tillväxt

I projektet för ett nytt system för bokning och bidrag (BOB) har underlagen för avrop från ramavtal med förnyad konkurrensutsättning färdigställt och ny leverantör av tjänsten tilldelats avtal. Ny leverantör är Softronic AB. I Nackas krav för avrop från ramavtalet gällande den nya tjänsten finns förutsättningar för att effektivisera handläggning och administration inom området bokning och bidrag på såväl fritidsnämndens som andra nämnders områden.

Under året har regelbundna digitala avstämningsmöten med Riksidrottsförbundet och specialidrottsförbund genomförts med anledning av coronapandemin. Dessa avstämningsmöten har tillsammans med webbsändningar från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) varit viktiga kanaler för inhämtning av aktuell information inom fritidsnämndens ansvarsområde. Under hösten aktiverades det regionala nätverket för gemensam hantering av frågor rörande kultur- och fritidsverksamhet. I december tog fritidsnämnden, tillsammans med övriga kommuner i regionen, beslut om att stänga ner kommunens alla fritidsverksamheter, detta på rekommendation och uppmaning av Smittskydd Stockholm.

Under sommaren har barn i Nacka haft möjlighet att åka på kollo. Aktörerna som anordnat dessa har gjort Anpassningar för att kunna genomföra verksamheten utifrån folkhälsomyndighetens restriktioner. Cirka 160 barn deltog på kolloläger som arrangerades av Stiftelsen Barnens dag och Utepedagogik Sverige AB. Avgifterna för dessa läger anpassades efter vårdnadshavares inkomst, antal lägerdagar och deltagande syskon, med tre olika avgiftsnivåer.

Nacka fick under sommaren möjlighet att vara värdplats för Street-pepp, en sommarlovssatsning från Region Stockholm tillsammans med Fryshuset och Generation Pepp. Under en vecka befann sig Street-pepp i Orminge och erbjöd möjlighet för barn och unga att kostnadsfritt prova på olika aktiviteter inom street-sport.

Under november genomfördes en besökarenkät på de sex fritidsgårdar som drivs av kommunen. Den visade att 97 procent av de svarande helt eller till stor del instämde i att de trivs bra och känner sig trygga på fritidsgården. 96 procent instämde helt eller till stor del i att tjejer och killar har samma förutsättningar och 88 procent instämde helt eller till stor del i att de har möjlighet att påverka det som händer på fritidsgården. En del verksamheter hade lyckats uppnå en jämnare könsfördelning men fortfarande är andelen flickor lägre än andelen pojkar totalt sett. Det innebär att verksamheterna har som fortsatt mål att arbeta för att locka

fler flickor att komma till fritidsgårdarna.

Även Boo Folkets Hus fritidsgårdsverksamhet lockade fler pojkar än flickor.

Fritidsverksamhetens utförare är flexibla, innovativa och utvecklas i takt med ny och ökad efterfrågan av aktiviteter. För utveckling av fritidsutbudet sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.

—

Kommentar

Statistik för "Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år" släpps senare under våren.

Enkätundersökningen, som ligger till grund för nöjd kundindex för fritidsgårdsverksamhet, har inte genomförts under året.

	Indikatorer	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
●	Andelen kollo-deltagare som är nöjda med sin kollovistelse.			98 %	92 %
■	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (statligt LOK-stöd).	42	44		43
■	Nöjd-kund-index fritidsgårdsverksamhet.				84 %

6 Redovisning av särskilda uppdrag

Nämnden har av kommunfullmäktige tilldelats ett särskilt uppdrag att samordna kommunens insatser för att underlätta externa intressenter som vill bygga och finansiera idrottsanläggningar i Nacka. Kultur- och fritidsenheten, enheten för Fastighetsförvaltning och enheten för Bygg- och anläggning samverkar regelbundet kring strategiska frågor för kultur- och fritidsfastigheter och i dessa sammanhang beaktas även möjligheter för externa intressenter att bygga och finansiera idrottsanläggningar i Nacka.

När fritidsnämnden kontaktas av externa aktörer som vill etablera egna anläggningar bistår kultur- och fritidsenheten med råd för att underlätta för intressenten genom att samverka med kommunens övriga enheter som planenheten, bygglovsenheten, enheten drift och offentlig utemiljö. Under perioden har förfrågningarna gällt anläggningar för padel, tennis, utomhusbasketplaner, beachvolleyboll och utveckling av vinterstadion 2.0 i Saltsjöbaden. Av inkomna förfrågningar har diskussionerna kommit längst för en padelbana i Solsidan, Saltsjöbadens tennisanläggning i Tattby, en anläggning för pumptrack i Saltsjöbadens slalombacke, byggnation av nytt klubbhus för Saltsjöbadens slalomklubb samt möjligheter att flytta liften och utveckla skidanläggningen.

7 Ekonomiskt resultat

Nämndens resultat för år 2020 är ett överskott på 6,0 miljoner kronor i förhållande till budget. Det motsvarar 3,2 procent av budgetramen. I tertialbokslut 2 prognostiserades ett överskott på totalt 5,0 miljoner kronor. För år 2019 uppvisade nämnden ett överskott på 8,7 miljoner kronor. Även under 2019 berodde den största delen av överskottet på lägre hyres- och driftskostnader än budgeterat.

Anläggning - hyra & drift +8,6 miljoner kronor

Anläggning - hyra & drift är nämndens största budgetpost och består av hyres- och driftskostnader för kommunens idrotts- och fritidsanläggningar. Årets överskott på 8,6 miljoner kronor beror huvudsakligen på att:

- intäkter för uthyrning av kommunens idrottsanläggningar är högre än budgeterat.
- gymnastikanpassningen av Myrsjö sporthall B är inte längre aktuell. Tilldelade medel har inte använts under 2020.
- den planerade nedmonteringen och flytten av fotbollstältet på Nacka IP är uppskjuten. Medel avsatta för detta återlämnades inför 2021 i samband med ramärendet.
- byggandet av en I I-spelarplan på Porsmossen är uppskjuten. Tilldelade medel har inte använts under 2020.
- det nya simhallsdriftsavtalet som trädde i kraft inför hösten 2020 resulterade i ett lägre avtalsbelopp än tidigare simhallsdriftsavtal.
- den utökade hyran för Fisksätra och Skuru IP, till följd av omläggningen från natur- till konstgräs, har senarelagts i förhållande till budget och kommer först år 2021.
- idrottsanläggningarnas el- och fjärrvärmekostnader blev lägre än budgeterat.

Fritidsverksamhet -2,9 miljoner kronor

Fritidsverksamhet består i huvudsak av kostnader för fritidsgårdsverksamhet och kostnader för olika typer av föreningsbidrag. Kommunfullmäktige beslutade i samband med Mål och Budget 2020 - 2022 att en neddragning av fritidsverksamhet på 2 miljoner kronor ska genomföras. Det innebär att nämndens budget för fritidsverksamhet minskade med 2 miljoner kronor inför 2020. Besparingen för att möta den minskade budgeten sker genom avslut av ingångna överenskommelser med föreningar som bedriver öppen ungdomsverksamhet. Överenskommelserna avslutas i samband med att nuvarande avtal löper ut. Detta upplägg innebär en mindre besparing år 2020 och en besparing på 1,6 miljoner kronor år 2021. Besparingen ger fullt effekt år 2022.

Det totala underskottet på 2,9 miljoner kronor beror även på ickebudgeterade kostnader för extrasatsningar på sommarlovsverksamheter för barn och unga som sattes in till följd av coronapandemin.

Myndighet och huvudman (kultur- och fritidsenheten) +0,2 miljoner kronor

Resultatet för nämndens myndighet- och huvudmannabudget, som i huvudsak består av personalrelaterade kostnader, är ett överskott på 0,2 miljoner kronor. Tidigare under året har ett större överskott prognostiserats till följd av bland annat sjukskrivningar och föräldraledigheter. Det något lägre utfallet beror på att konsulterna, som enheten anlätade till följd av sjukskrivningarna, har kostat mer än tidigare beräknat.

Nämnd och nämndstöd + 0,2 miljoner kronor

Inom nämndbudgeten är resultatet ett överskott på 0,2 miljoner kronor.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020		Utfall 2019		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Fritidsanläggningar - hyra & drift	11 525	-125 738	-114 213	-122 776	8 563	9 972	-123 981	-114 009
Fritidsverksamhet	772	-37 548	-36 776	-33 833	-2 943	5 913	-41 982	-36 069
Nämnd och nämndstöd		-859	-859	-1 082	222		-864	-864
Myndighet & Huvudman	8	-8 401	-8 394	-8 560	166		-7 378	-7 378
Summa	12 305	-172 547	-160 242	-166 250	6 008	15 885	-174 205	-158 320

8 Investeringar

I Mål & Budget 2020-2022 tilldelades fritidsnämnden 6 miljoner kronor (2 miljoner kronor årligen) i reinvesteringsmedel avseende upprustning och nyanskaffning av verksamhetsinventarier till kommunens idrottsanläggningar. Från tidigare tilldelning i Mål & Budget 2016-2018 hade nämnden vid 2020 års ingång 0,7 miljoner kronor kvar. Budgeten för 2020 beräknas således till 2,7 miljoner kronor. Nämnden har även sedan tidigare en budget på 3 miljoner kronor som avser förstudier för Multihallen i Fisksätra.

Under året har fyra projekt avslutats/aktiverats:

- Byte av armaturer på Björknäs IP - 1,0 miljon kronor
- Omdragning av stamledning och underhåll av kylkompressor på Nacka ishall - 0,5 miljoner
- Mål och spelarbås till Skuru IP till följd av omläggning till konstgräs - 0,4 miljoner kronor
- Mål och spelarbås till Fisksätra IP till följd av omläggning till konstgräs - 0,2 miljoner kronor

Pågående projekt:

- Förstudier till Multihall i Fisksätra – 1,2 miljoner kronor (avser kostnader från tidigare år, inget att bokförts på detta projekt 2020)

Tabell 1. Årets totala utfall mot årsbudget

Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Årsbudget 2020	0	-2,7	-2,7
Ack utfall 2020	0	-2,0	-2,0
Avvikelse budget/utfall	0	0,8	0,8

Tabell 2. De tre största pågående projekt för 2020

Mnkr	Utfall 2020					
	IB	Aktiverad	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto	UB
Idrottshall i Fisksätra, projektnr 90000362	-1,2	0	0	0,0	0,0	-1,2

Projektet "Mål och spelarbås Skuru IP" blev något dyrare än budgeterat. Det balanseras dock delvis upp av att projektet "Mål och spelarbås Fisksätra IP" blev något billigare än budgeterat. Projektet "Nacka ishall, omdragning stamledningar och underhåll kylkompressor" blev billigare än budgeterat då en del av åtgärderna avsåg underhåll och bokfördes därför istället inom driftsbudgeten.

Tabell 3. De tre projekten med störst avvikelse mot projektbudget

Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Mål och spelarbås Skuru IP, projektnr 93103326	Årsbudget 2020	0	-0,2	-0,2
	Ack utfall 2020	0	-0,4	-0,4
	Avvikelse budget/utfall	0	-0,2	-0,2
Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Nacka ishall, omdragning stamledningar och underhåll kylkompressor, projektnr 93103909	Årsbudget 2020	0	-0,8	-0,8
	Ack utfall 2020	0	-0,5	-0,5
	Avvikelse budget/utfall	0	0,3	0,3
Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
	Årsbudget 2020			
	Ack utfall 2020			
	Avvikelse budget/utfall			

Tabell 4. Färdigställda projekt under året

Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Byte av armaturer Björknäs IP, projektnr 93103940	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-1,0	-1,0
	Ack utfall	0	-1,0	-1,0
	Avvikelse budget/utfall	0	0,0	0,0
Projektnamn/nummer	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Nacka ishall, omdragning stamledningar och underhåll kylkompressor, projektnr 93103909	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-0,8	-0,8
	Ack utfall	0	-0,5	-0,5
	Avvikelse budget/utfall	0	0,3	0,3
Projektnamn/numemr	Mnkr	Inkomster (+)	Utgifter (-)	Netto
Mål och spelarbås Skuru IP, projektnr 93103326	Beslutad totalbudget sen projektstart	0	-0,2	-0,2
	Ack utfall	0	-0,4	-0,4
	Avvikelse budget/utfall	0	-0,2	-0,2

9 Kommunövergripande åtgärdsplan

Generell besparing 5 procent

Den av nämnden slutförda upphandlingen av simhallsdriften har resulterat i lägre årskostnader om 0,9 miljoner. Effekten 2020 är 0,4 miljoner kronor. Det nya avtalet innebär även ökad tillgänglighet.

Kostnader för planeringsdagar har hållits nere genom att avstå från övernattningar och välja billigare lokaler eller använda kommunens egna lokaler. Coronapandemin har även bidragit till lägre kostnader då planerad kompetensutveckling inte har kunnat genomföras. Kultur- och fritidsenheten har en budget för resor, konferenser och kompetensutveckling på drygt 200 tusen kronor. Besparingen för året förväntas bli 100 tusen kronor. Av detta fördelas hälften, 50 tusen kronor, till fritidsnämnden.

Tjänstlediga och långtidssjukskrivna medarbetare har endast ersatts i begränsad omfattning. I de fall kompetens har saknats inom enheten har konsulter tagits in. Årets besparing på kultur- och fritidsenhetens personalkostnader, exklusive konsultkostnader, är drygt 700 tusen kronor. Av detta fördelas hälften, 350 tusen kronor, till fritidsnämnden. Adderas konsultkostnaderna har ingen besparing inom personalbudgeten gjorts under året.

Nämnden har inte nyttjat medel avsatt för kundundersökningar utan har utfört undersökningarna utan att ta hjälp av ett externt enkätundersökningsföretag. En besparing på 350 tusen kronor har gjorts.

Nämnden har även ett sparbetning om 2 miljoner kronor som över en treårsperiod kommer att uppnås genom att avtal med öppna träffpunkter har sagts upp. Träffpunkternas verksamheter avslutas under 2020 och 2021.

En genomlysning av nämndens alla avtal och överenskommelser pågår, vilket på sikt kan generera lägre kostnader.

Effektivare processer

Kultur- och fritidsenheten påbörjade redan 2019 ett arbete med att tydliggöra enhetens olika uppdrag utifrån fastställda styrdokument, minska sårbarheten på enheten genom att utse co-partners, upprätta spelregler för enhetens samarbetskultur och starta utvecklingsgrupper för bland annat digitalisering, uppföljning och utvärdering. Arbetet kommer fortsätta genom att säkerställa arbetsprocesser, rutinbeskrivningar och se över dessa.

Tillsammans med fastighetsprocessen har effektivare samverkansprocesser utvecklats.

Robust och realistisk genomförandeplanering

Tidplanen för utbyggnad av nya idrottsanläggningar har anpassats så att den taktar med befolkningsprognosen, planerad utbyggnad av Nacka stad och möjligheter för genomförande.

Förberedelser för implementering av nya hyresmodellen och samnyttjande av kommunala lokaler har påbörjats. Genomförandeprojektet 2021 får utvisa de ekonomiska konsekvenserna för fritidsnämnden.

Systemresning och digitalisering av processer

Under 2020 har avrop från ramavtalet med fyra leverantörer av tjänst för bokning och bidrag genomförts. I avropet har Nacka preciserat kraven från ramavtalet så att den nya tjänsten ska kunna ersätta fyra digitala system som används för bokning, olika typer av ansökningar om bidrag, stöd och stipendier, kollo och simskola. Softronic AB har tilldelats avropet. Med den nya tjänsten finns förutsättningar för att effektivisera handläggning och administration av området bokning och bidrag på såväl fritidsnämndens som andra nämnders områden. För Nackaborna, kommunens föreningar och andra aktörer och anordnare kommer den nya tjänsten att förenkla processerna för att boka anläggningar och lokaler och för att ansöka om och redovisa sina bidrag och stöd. Genom integrationer mellan den nya tjänsten och kommunens ekonomisystem kommer såväl uppföljning som processer för betalning och fakturering att effektiviseras. I den nya tjänsten kommer kunder att kunna direktbetala delar av utbudet med såväl kort som Swish.

I0 Intern kontroll

Kommunfullmäktige fattade i september 2020 beslut om ett nytt reglemente för intern kontroll. Detta reglemente gäller för samtliga nämnder. Fritidsnämnden gjorde i samband med detta ett stort omtag kring internkontrollen. Under hösten 2020 har nämnden arbetat fram en riskanalys som belyser vilka risker som finns inom nämndens verksamhetsområde. Riskanalysen ligger till grund för internkontrollplanen 2021. Nuvarande kontrollpunkter i befintlig internkontrollplan efterlevs, men det systematiska arbetet kopplat till uppföljning av internkontrollen och dess dokumentation har förbättringspotential till 2021.

II Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för kultur-och fritidsenheten uppgår under 2020 till totalt 7,02 procent, varav korttidsfrånvaron är 3,86 procent. Sjukfrånvaron för samtliga enheter i Nacka stadshus uppgår till 7,87 procent.

Övertryckstält på Nacka IP

4

FRN 2020/17

2021-01-04

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2020/17

Fritidsnämnden

Övertryckstält på Nacka IP

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att fotbollstältet, på Nacka IP 1, ska stå kvar uppställt tills ny permanent plats beslutas.

Sammanfattning av ärendet

Fritidsnämnden beslutade i februari 2020, § 7, att fotbollstältet placerat på Nacka IP 1 skulle stå uppställt tills ny permanent plats beslutades. Ambitionen var att en ny permanent plats skulle vara beslutad senast 1 april 2021.

Det finns i dagsläget inga lämpliga alternativa platser inom kommunen där tältet kan placeras och stå uppställt permanent. Alternativa platser har utretts men ingen av dessa har bedömts som lämpliga. Möjliga framtida placeringar där tältet kan stå uppställt permanent fortsätter att utredas. Kultur- och fritidsenhetens bedömning är därför att tältet bör stå kvar uppställt på Nacka IP till dess att det finns en ny plats där tältet kan stå uppställt permanent.

Ärendet

Fritidsnämnden beslutade i februari 2020, § 7, att fotbollstältet placerat på Nacka IP 1 skulle stå uppställt tills ny permanent plats beslutades. Ambitionen var att en ny permanent plats skulle vara beslutad senast 1 april 2021.

2016 beviljade kommunfullmäktige fritidsnämnden pengar för att uppföra ett tält över någon av kommunens fotbollsplaner. Hösten 2017 uppfördes ett fotbollstält över Nacka IP 1. Avsikten var att tältet skulle vara uppställt under vinterhalvåret och tas ned på våren. I samband med att frågan om att ta ned tältet framkom det att tiden för upp- och nedmontering beräknas ta två-tre veckor på våren och två-tre veckor på hösten. Det innebär att fotbollsplanen inte kan användas av skolor och föreningsliv medan uppsättning och nedtagning pågår. Mot bakgrund härav fick tältet stå kvar året runt. Detta har sedan dess diskuterats i omgångar med föreningslivet, senast inför beslutet i februari 2020. I diskussionerna har en klar majoritet av kommunens aktiva föreningar velat att tältet ska stå kvar året runt.

Enhetens utredning

Det finns i dagsläget inga lämpliga alternativa platser inom kommunen där tältet kan placeras och stå uppställt permanent. Alternativa platser har utretts men ingen av dessa

bedöms lämpliga. Möjliga framtida placeringar där tältet kan stå uppställt permanent fortsätter att utredas. Kultur- och fritidsenhetens bedömning är därför att tältet bör stå kvar uppställt på Nacka IP till dess att det finns en ny plats där tältet kan stå uppställt permanent.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut innebär att fritidsnämnden likt föregående år fortsätter att ha driftskostnader för tältet året runt, vilket ryms inom fritidsnämndens beslutade budget.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut ger barn och unga fortsatt möjlighet att träna fotboll året runt.

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Riktlinjer för fördelning av
prestationsersättning (bonus)
till fritidsgårdarna

5

FRN 2021/19

2021-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/19

Fritidsnämnden

Riktlinjer för fördelning av prestationsersättning (bonus) till fritidsgårdarna

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen om principer för fördelning av prestationsersättning till fritidsgårdarna.

Sammanfattning av ärendet

Prestationsersättningen delas ut till fritidsgårdar som attraherar fler nya ungdomar till sin verksamhet och/eller ökat antalet besök på sin fritidsgård. Ersättning ska ses som en bonus till de fritidsgårdar som ökar antalet besökare jämfört med föregående år. Ersättning grundas på antal fler nya besökare och ökat antal besök som fritidsgården haft jämfört med föregående år. Fritidsnämndens budget för prestationsersättning är 250 000 kronor per år.

Ärendet

Fritidsnämnden beslutade den 27 maj 2020 (Dnr 2020/39) att en prestationsersättning/bonus ska delas ut till de fritidsgårdar som ökar antalet besökare och besök i jämförelse med föregående år. Fritidsnämnden beslutade vidare att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att utforma principer för prestationsersättning och innovationspott. Nedan redovisas principerna.

Syftet är att stimulera fritidsgårdarna till att attrahera fler nya ungdomar att besöka fritidsgårdarna och ta del av deras verksamhet.

Ersättningen fördelas utifrån en redovisning av:

1. Antalet fler unika individer/ungdomar som besökt en viss fritidsgård jämfört med föregående år, samt
2. Antalet fler besök jämfört med föregående år.

Allmänna villkor

Fritidsnämndens budget för prestationsersättning är 250 000 kronor per år. Prestationsersättningen delas ut till fritidsgårdar som attraherar fler nya ungdomar till sin verksamhet och/eller ökat antalet besök på sin fritidsgård. Ersättning ska ses som en bonus till de fritidsgårdar som ökar antalet besökare jämfört med föregående år. Ersättningen är uppdelad i två kriterier, en som baseras på antalet nya ungdomar som under året besökt gården och en som baseras på antalet ökade besök jämfört med föregående år. 125 000 kr finns avsatta för respektive kriterium. Skillnaden mellan åren

utgör underlag för beräkning av ersättningen. Som underlag ska statistik finnas dokumenterad och som ska redovisas till kultur- och fritidsenheten. Ersättningen beräknas enbart utifrån de fritidsgårdar som redovisar ökat antal besökare/besök.

Exempel beräkning

I detta exempel utgår vi ifrån att samtliga fritidsgårdar har haft en ökning.:

1. **Besökare (unika personer)**

Antal besökare 2019:	1 250
Antal besökare 2020:	1 600
Skillnad mellan åren:	+350

2.

Prestationsbelopp: 125.000 kr (budget) dividerat med ökningen 350 = 357 kr/besökare

3. **Besök**

Antal besök 2019	57 000
Antal besök 2021	63 000
Skillnad mellan åren	+7 000

Prestationsbelopp: 125 000 kr (budget) dividerat med ökningen 7 000 = 18 kr/besök

I det här exemplet delas en ersättning ut på 357 kr per ökat antal besökare och 18 kr per ökat antal besök.

Beräkningen av bonusen görs så fort samtliga fritidsgårdar lämnat in godkända redovisningar av årsstatistik över antalet besökare och besök. Utbetalning sker senast under februari påföljande år. Kultur- och fritidsenheten kommer att ge anvisningar för hur redovisningen ska göras.

Maximal belopp som kan utgå som prestationsersättning till en enskild fritidsgård under ett år är 100 000 kr.

Särskild beräkning av helårsresultat 2021

Basår att utgå ifrån är 2019 (beroende på pandemin). Därefter gäller närmast föregående år.

Eftersom avtalstiden för 2021 startar 2021-03-01 ska resultatet för 2021 multipliceras med koefficienten 1,16 för att ge helårseffekt.

Ekonomiska konsekvenser

Ett anslag på 250 000 kr till prestationsersättning finns upptagen i fritidsnämndens budget för 2021. Budget för prestationsersättning behöver säkerställas i kommande års budgetarbete.

Konsekvenser för barn

Förslaget väntas bidra till en utveckling och kvalitetsökning av fritidsgårdsverksamheten och få till följd att verksamheten attraherar fler barn och ungdomar. Därigenom bedöms förslaget få positiva konsekvenser för barn och ungdomar.

Handlingar i ärendet

§44 FRN Komplettering av finansieringsmodell för fritidsgårdsverksamheten, Dnr FRN 2020/39

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur och fritidsenheten

Erik Heribertson
Konsult

Förslag till komplettering av finansieringsmodell för fritidsgårdsverksamheten

Beslut

1 Fritidsnämnden beslutar att 500 000 kronor inom befintlig budgetram anvisas årligen för prestationsersättning och innovationspott. Summan fördelas med 250 000 kronor för prestationsersättning och 250 000 kronor för innovationspott.

2 Fritidsnämnden beslutar att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att utforma principer för prestationsersättning och innovationspott med utgångspunkt från inriktningen i denna skrivelse.

3 Fritidsnämnden beslutar att uppföljning sker såtillvida att nämnden beslutar om tilldelning av innovationspotten.

Sammanfattning av ärendet

I syfte att nå högre kvalitet, ett större utvecklingsutrymme och få verksamheten att attrahera fler besökare föreslås finansieringsmodellen för fritidsgårdsverksamheten kompletteras i samband med att verksamheten konkurrensutsätts i en driftupphandling. En årlig kvantitativ prestationsersättning på 250 000 kronor och en årlig innovationspott på 250 000 kronor föreslås införas.

Yrkanden

Gunilla-Grudevall-Steen Liberalerna, Oliver Rykatkin Moderaterna, Ylva Hedman Centerpartiet samt Gustav Magnusson för Kristdemokraterna yrkade att Fritidsnämnden beslutar att uppföljning sker såtillvida att nämnden beslutar om tilldelning av innovationspotten.

Emelie Schröder yrkade för Socialdemokraterna följande ändringsyrkande att nämnden beslutar att dessa totalt 500.000 kr ingår i ordinarie ersättning till fritidsgårdarna.

Bosse Ståldal för Nackalistan instämde i Socialdemokraternas yrkande.

Beslutsgång

Med avslag på Socialdemokraternas ändringsyrkande beslutade Fritidsnämnden i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Därefter biföll Fritidsnämnden alliansens tilläggsyrkande.

Protokollsanteckning

Bosse Ståldal lät anteckna följande för Nackalistan.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

"Det är bra med en satsning på innovation och utveckling. Här finns mycket att göra genom utbildning och inspiration. Fritidsgårdarna kan lära av varandra och av andra fritidsaktörer i t.ex. föreningsliv. Det handlar om ett entreprenöriellt förhållningssätt och samhällsentreprenörskap när man lyfter blicken och ser vilka fler man kan samarbeta med och för ungdomar.

Detta borde ingå i alla uppdrag.

Ett sådant utvecklingsarbete leder oftast till ett ökat antal besökare.

Det vore mycket olyckligt om antalet besökare fick styra en stor tilldelningen av resurser. Lika viktigt är att analysera vilka som besöker gården och varför. En mindre grupp av utagerade ungdomar med stora behov kan skrämja bort andra ungdomar under en period vilket är svårt att hantera för en fritidsgård. Samtidigt är det just då det är viktigare än någonsin att bedriva ett utvecklingsarbete som lockar fler besökare. Kommunen borde inte missgynna de gårdar som kämpar med "besvärliga ungdomar". Att fokusera på antal är att börja i fel ände. "

Emelie Schröder lät anteckna följande för Socialdemokraterna.

" Socialdemokraterna har tidigare röstat mot beslutet att privatisera och konkurrensutsätta Nackas fritidsgårdar. Den viktiga verksamheten som bedrivs bör stanna inom kommunens kontroll och bör inte skötas av vinstdrivande aktörer. Nu vänder vi oss mot denna föreslagna finansieringsmodell som ytterligare konkurrensutsätter fritidsgårdarna och ger oförutsägbara förutsättningar för aktörerna att bedriva sin verksamhet.

Att tävla om ersättningen för att ge Nackas unga meningsfull fritid riskerar att ge instabila förutsättningar för att planera och tillsätta resurser. Utöver att det kan påverka fritidsgårdarnas verksamhet negativt kan det också påverka kvaliteten på upphandlingen då de aktörer som förväntas lämna anbud kan ha svårigheter att acceptera villkoren. Färre anbudsgivare innebär sämre upphandling.

Därtill ställer vi oss frågande till "antal besökare" och "antal besök" som kvantitativt mått för den prestationsbaserade ersättningen. Fritidsenheten har tidigare pekat på svårigheter med att på ett korrekt sätt mäta antalet besökare och antalet besök -något som alltså ska avgöra om fritidsgård X ska få mer betalt än fritidsgård Y. Ersättningen till den här viktiga verksamheten får inte ske på godtyckliga grunder. Dessutom kan förutsättningarna för olika fritidsgårdar att attrahera unga se olika ut, de fritidsgårdar som har svårare att locka besökare bör snarare få mer resurser för att kunna lyckas med det än att som det här förslaget gör gällande bestraffas.

Alena Jukic lät anteckna följande för Vänsterpartiet.

" Vänsterpartiet ställer sig fortsatt emot upphandlingen av driften av fritidsgårdarna. Upphandlingen av verksamheten och besparingarna kommer bidra till bland annat en nedskärning av öppettider och tillgänglighet. Den finansieringsmodell som alliansen föreslår som tillägg ska nå högre kvalitet och ett större utvecklingsutrymme, samt attrahera fler besökare riskerar istället att skapa kortsiktiga aktivitetssatsningar för att endast öka antalet besökare. Vänsterpartiet är positiva till att verksamheten ska vara innovativ utifrån olika ungdomsgruppers behov, men tror inte att alliansens finansieringsmodell är lösningen. Finansieringsmodellen uppmuntrar istället fritidsgårdarna i upphandling att skapa korta projekt för att locka fler besökare och nya grupper. Denna typ av belöningsystem bidrar inte till en långsiktighet, trygghet och meningsfull fritid. Eftersom alliansen ändå beslutat om att upphandling av driften av fritidsgårdarna ska ske ställer sig Vänsterpartiet bakom

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Socialdemokraternas yrkande om att summan på 500 000kr enligt finansieringsmodellens förslag ska ingå i den ordinarie budgeten för verksamheterna. Denna summa kan då förslagsvis bekosta långsiktiga aktiviteter och personals kompetensutveckling vilket hade genererat trygghet och meningsfull fritid och även innovation, högre kvalité och större utvecklingsutrymme som alliansen menar är finansieringsmodellens syfte. "

Bo Nilsson lät anteckna för Miljöpartiet.

" Miljöpartiet vill att kvalitetsaspekten ska ha en större tyngd i förhållande till kvantitetsaspekten. Det är viktigt att förstå att antalet personer som besöker en fritidsgård inte är ett kvalitetsmått i sig. Många gånger kan byggandet av relationer med färre besökande personer vara nog så viktigt och ge goda resultat på lång sikt. Många personer och besökare är inte dåligt men ska inte viktas för högt. "

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Riktlinjer för fördelning av medel ur innovationspott för fritidsgårdsutveckling

6

FRN 2021/20

2021-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/20

Fritidsnämnden

Riktlinjer för fördelning av medel ur innovationspott för fritidsgårdsutveckling

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen om principer för fördelning av innovationspotten till fritidsgårdarna.

Sammanfattning av ärendet

I syfte att stimulera fritidsgårdarna att utveckla sin verksamhet för att få fler ungdomar att ta del av och besöka verksamheten har en årlig budget på 250 000 kr avsatts till en innovationspott som fritidsgårdarna kan söka medel ur till olika projekt och aktiviteter. Tilldelning av medel beslutas av fritidsnämnden.

Ärendet

Fritidsnämnden beslutade den 27 maj 2020 (Dnr 2020/39) att inrätta en innovationspott för fritidsgårdsutveckling. Fritidsnämnden beslutade vidare att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att utforma principer för prestationsersättning och innovationspott. Nedan redovisas principerna.

Syftet med innovationspotten är att stimulera fritidsgårdar att utveckla sin verksamhet i och utanför den fysiska fritidsgården, för att skapa en attraktiv verksamhet med hög kvalitet och brett utbud som gynnar ungdomar i 13-19-års åldern i Nacka kommun. För att fritidsgårdarna ska utvecklas i takt med tiden och utifrån ungdomars behov, har fritidsgårdarna möjlighet att söka stöd för innovation och utveckling. Projektstöd kan exempelvis sökas för att pröva nya idéer, nya samarbeten, experiment och tidsbegränsad försöksverksamhet.

Kommunen kommer vid utvärdering att särskilt bedöma graden av nytänkande när det gäller att nå nya grupper och göra verksamheten än mer attraktiv och relevant utifrån ungdomars verklighet idag. Att ta hänsyn till ungdomars önskemål när det gäller fysiska och digitala mötesplatser och hur fysisk aktivitet och rörelse kommer in i ungdomars liv, är viktigt. Fritidsgårdens öppettider ska motsvara ungdomarnas behov. Vid planering av verksamheten är det viktigt att beakta alla, det vill säga en breddning av grupper och personer som besöker gårdarna. Samverkan med andra anordnare och med övrig verksamhet inom kommunen samt regionalt, nationellt och internationellt är positivt.

Allmänna villkor

Stöd kan sökas av fritidsgårdarna hos kultur- och fritidsenheten för innovationsprojekt som avser utveckling och nytänkande av fritidsgårdarnas verksamhet. Fritidsnämndens budget för innovationspotten är 250 000 kronor per år. Samverkan mellan fritidsgårdarna är önskvärt för att bidra till att hela fritidsgårdsverksamheten i Nacka utvecklas. Alla inköpta inventarier och resultat åstadkomna under projektets gång tillhör Nacka kommun. Projektstöd kan sökas två gånger per år, senast 1 mars och 1 september. Medel kan beviljas upp till tre år och betalas ut årsvis. Beslut om tilldelning av medel tas av fritidsnämnden.

Projekt ska påbörjas inom 6 månader från beslutsdatum. Stöd kan inte sökas retroaktivt.

Kriterier

Leverantörer kan söka stöd ur innovationspotten för projekt och aktiviteter som uppfyller något eller några av följande kriterier.

1. Verksamhet som når fler personer som inte tidigare varit besökare på fritidsgården.
2. Öppettider (tillgänglighet).
3. Mötesplatser.
4. Fysisk aktivitet och rörelse.
5. Sociala medier och digitala kanaler.

Leverantörerna ska ha möjlighet att söka ersättning i förhand för att kunna starta upp en ny verksamhet.

Projektstöd beviljas inte till:

- Ordinarie verksamhet eller pågående projekt.
- Enbart administrativa kostnader

Redovisning

Redovisning skickas in till kultur-och fritidsenheten på särskild blankett senast två månader efter avslutat projekt. Om projekt som beviljats stöd skjuts upp eller förändras avsevärt ska kultur-och fritidsenheten meddelas och fritidsnämnden förbehåller sig rätten att minska, inte betala ut stöd alternativt begära återbetalning. Vid utebliven redovisning kan hela eller del av stöd komma att återkrävas av fritidsnämnden och inga nya stöd beviljas. Om kultur-och fritidsenheten bedömer att mottagaren av stöd uppsåtligen lämnat felaktiga uppgifter som legat till grund för beslut kan hela eller del av stöd komma att återkrävas av fritidsnämnden och inga nya stöd beviljas.

Ekonomiska konsekvenser

Ett anslag på 250 000 kr till innovationspott finns upptagen i fritidsnämndens budget för 2021. Budget för innovationspotten behöver säkerställas i kommande års budgetarbete.

Konsekvenser för barn

Förslaget väntas bidra till en utveckling och kvalitetsökning av fritidsgårdsverksamheten och få till följd att verksamheten attraherar fler barn och ungdomar. Därigenom bedöms förslaget få positiva konsekvenser för barn och ungdomar.

Handlingar i ärendet

§44 FRN Komplettering av finansieringsmodell för fritidsgårdsverksamheten Dnr FRN 2020/39

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Erik Heribertson
Konsult

Förslag till komplettering av finansieringsmodell för fritidsgårdsverksamheten

Beslut

1 Fritidsnämnden beslutar att 500 000 kronor inom befintlig budgetram anvisas årligen för prestationsersättning och innovationspott. Summan fördelas med 250 000 kronor för prestationsersättning och 250 000 kronor för innovationspott.

2 Fritidsnämnden beslutar att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att utforma principer för prestationsersättning och innovationspott med utgångspunkt från inriktningen i denna skrivelse.

3 Fritidsnämnden beslutar att uppföljning sker såtillvida att nämnden beslutar om tilldelning av innovationspotten.

Sammanfattning av ärendet

I syfte att nå högre kvalitet, ett större utvecklingsutrymme och få verksamheten att attrahera fler besökare föreslås finansieringsmodellen för fritidsgårdsverksamheten kompletteras i samband med att verksamheten konkurrensutsätts i en driftupphandling. En årlig kvantitativ prestationsersättning på 250 000 kronor och en årlig innovationspott på 250 000 kronor föreslås införas.

Yrkanden

Gunilla-Grudevall-Steen Liberalerna, Oliver Rykatkin Moderaterna, Ylva Hedman Centerpartiet samt Gustav Magnusson för Kristdemokraterna yrkade att Fritidsnämnden beslutar att uppföljning sker såtillvida att nämnden beslutar om tilldelning av innovationspotten.

Emelie Schröder yrkade för Socialdemokraterna följande ändringsyrkande att nämnden beslutar att dessa totalt 500.000 kr ingår i ordinarie ersättning till fritidsgårdarna.

Bosse Ståldal för Nackalistan instämde i Socialdemokraternas yrkande.

Beslutsgång

Med avslag på Socialdemokraternas ändringsyrkande beslutade Fritidsnämnden i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Därefter biföll Fritidsnämnden alliansens tilläggsyrkande.

Protokollsanteckning

Bosse Ståldal lät anteckna följande för Nackalistan.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

"Det är bra med en satsning på innovation och utveckling. Här finns mycket att göra genom utbildning och inspiration. Fritidsgårdarna kan lära av varandra och av andra fritidsaktörer i t.ex. föreningsliv. Det handlar om ett entreprenöriellt förhållningssätt och samhällsentreprenörskap när man lyfter blicken och ser vilka fler man kan samarbeta med och för ungdomar.

Detta borde ingå i alla uppdrag.

Ett sådant utvecklingsarbete leder oftast till ett ökat antal besökare.

Det vore mycket olyckligt om antalet besökare fick styra en stor tilldelningen av resurser. Lika viktigt är att analysera vilka som besöker gården och varför. En mindre grupp av utagerade ungdomar med stora behov kan skrämja bort andra ungdomar under en period vilket är svårt att hantera för en fritidsgård. Samtidigt är det just då det är viktigare än någonsin att bedriva ett utvecklingsarbete som lockar fler besökare. Kommunen borde inte missgynna de gårdar som kämpar med "besvärliga ungdomar". Att fokusera på antal är att börja i fel ände. "

Emelie Schröder lät anteckna följande för Socialdemokraterna.

" Socialdemokraterna har tidigare röstat mot beslutet att privatisera och konkurrensutsätta Nackas fritidsgårdar. Den viktiga verksamheten som bedrivs bör stanna inom kommunens kontroll och bör inte skötas av vinstdrivande aktörer. Nu vänder vi oss mot denna föreslagna finansieringsmodell som ytterligare konkurrensutsätter fritidsgårdarna och ger oförutsägbara förutsättningar för aktörerna att bedriva sin verksamhet.

Att tävla om ersättningen för att ge Nackas unga meningsfull fritid riskerar att ge instabila förutsättningar för att planera och tillsätta resurser. Utöver att det kan påverka fritidsgårdarnas verksamhet negativt kan det också påverka kvaliteten på upphandlingen då de aktörer som förväntas lämna anbud kan ha svårigheter att acceptera villkoren. Färre anbudsgivare innebär sämre upphandling.

Därtill ställer vi oss frågande till "antal besökare" och "antal besök" som kvantitativt mått för den prestationsbaserade ersättningen. Fritidsenheten har tidigare pekat på svårigheter med att på ett korrekt sätt mäta antalet besökare och antalet besök -något som alltså ska avgöra om fritidsgård X ska få mer betalt än fritidsgård Y. Ersättningen till den här viktiga verksamheten får inte ske på godtyckliga grunder. Dessutom kan förutsättningarna för olika fritidsgårdar attrahera unga se olika ut, de fritidsgårdar som har svårare att locka besökare bör snarare få mer resurser för att kunna lyckas med det än att som det här förslaget gör gällande bestraffas.

Alena Jukic lät anteckna följande för Vänsterpartiet.

" Vänsterpartiet ställer sig fortsatt emot upphandlingen av driften av fritidsgårdarna. Upphandlingen av verksamheten och besparingarna kommer bidra till bland annat en nedskärning av öppettider och tillgänglighet. Den finansieringsmodell som alliansen föreslår som tillägg ska nå högre kvalitet och ett större utvecklingsutrymme, samt attrahera fler besökare riskerar istället att skapa kortsiktiga aktivitetssatsningar för att endast öka antalet besökare. Vänsterpartiet är positiva till att verksamheten ska vara innovativ utifrån olika ungdomsgruppers behov, men tror inte att alliansens finansieringsmodell är lösningen. Finansieringsmodellen uppmuntrar istället fritidsgårdarna i upphandling att skapa korta projekt för att locka fler besökare och nya grupper. Denna typ av belöningsystem bidrar inte till en långsiktighet, trygghet och meningsfull fritid. Eftersom alliansen ändå beslutat om att upphandling av driften av fritidsgårdarna ska ske ställer sig Vänsterpartiet bakom

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Socialdemokraternas yrkande om att summan på 500 000kr enligt finansieringsmodellens förslag ska ingå i den ordinarie budgeten för verksamheterna. Denna summa kan då förslagsvis bekosta långsiktiga aktiviteter och personals kompetensutveckling vilket hade genererat trygghet och meningsfull fritid och även innovation, högre kvalité och större utvecklingsutrymme som alliansen menar är finansieringsmodellens syfte. "

Bo Nilsson lät anteckna för Miljöpartiet.

" Miljöpartiet vill att kvalitetsaspekten ska ha en större tyngd i förhållande till kvantitetsaspekten. Det är viktigt att förstå att antalet personer som besöker en fritidsgård inte är ett kvalitetsmått i sig. Många gånger kan byggandet av relationer med färre besökande personer vara nog så viktigt och ge goda resultat på lång sikt. Många personer och besökare är inte dåligt men ska inte viktas för högt. "

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Politikerinitiativ om 11- spelaplan på Sicklavallen

7

FRN 2020/88

2021-01-26

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2020/88

Fritidsnämnden

Politikerinitiativ om 11-spelarplan på Sicklavallen

Politikerinitiativ den 27 maj 2020 av Bo Ståldal, (NL)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar redovisningen och förklarar politikerinitiativet färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Fritidsnämnden noterar att ett inriktningsbeslut kring utveckling av det aktuella området i Sickla Plania fattades i kommunstyrelsen den 21 december 2020. Beslutet beskriver två 7-spelarplaner för fotboll, upprustning av Sickla skola, samt nya lokaler för förskolan Växthuset, bibehållen gymnastikhall samt nya bostäder. Beslutet innebär en utökad yta för fotboll med ytterligare en 7-spelarplan i det aktuella området. För att möta en växande befolkning på Sicklaön och ökad kapacitet för fotbollsplaner har beslut tagits att arrendera mark av Ersta Fideikommiss och anlägga två 11-spelarplaner i Källtorp. Dessa ska vara klara inför säsongen 2022. Inför säsongen 2021 kommer en 7-spelarplan med konstgräs vara klar på Gamla Allén, Saltsjö Duvnäs.

Förslagen i politikerinitiativet

Politikerinitiativet visar på behov av utökade ytor för bollspel i Sickla Plania (vid Sickla skola) då Nacka växer. Politikerinitiativet föreslår att en 11-spelarplan ska ersätta Sicklavallen, en 7-spelarplan med konstgräs. Idrottsföreningar poängterar vikten av utökade bollspelarplaner i Sickla Plania. I initiativet nämns halverad byggtakt i kommunen som en anledning till att ge plats åt idrottsanläggningar och att den aktuella tomställda ytan efter KKV-huset ses som en lämplig plats för en 11-spelarplan.

Politikerinitiativet innebär:

- Att fritidsnämnden snarast tar ställning för förslag om att använda KKV-marken till att återigen anlägga en 11-spelarplan på Sicklavallen samt att driva frågan vidare till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Enhetens utredning och bedömning

I politikerinitiativet refereras till en tomställd yta vid Planiavägen 28 (efter före detta KKV-huset). Politikerinitiativet avser att verka för att ytan används för att bygga ut Sicklavallen till en 11-spelarplan.

Kommunstyrelsen beslutade den 3 juni 2019 att återremittera framtagandet av systemhandlingar för Sickla skolområde (§207 KFKS 2015/670 - 052). Bland annat skulle konsekvenser klarläggas om ytterligare en fotbollsplan tillskapas.

Den 20 december 2020 fattade kommunstyrelsen beslut om inriktning för området Sydvästra Plania, vid Sickla skola. Beslutet beskriver två 7-spelarplaner för fotboll, upprustning av Sickla skola, samt nya lokaler för förskolan Växthuset, bibehållen gymnastikhall samt nya bostäder. Målsättningen är att skapa en trivsamt stadsdel i Sickla med varierande stadsmiljö, idrottsmöjligheter och en större skola med kapacitet för fler elever. I tidigare inriktning fanns endast en 7-spelarplan inberäknad. Ökningen med ytterligare en 7-spelarplan ser enheten som mycket positiv.

Utredningsarbetet kring planeringen av det aktuella området är nu återupptaget och uppdraget är att planera för två 7-spelarplaner.

Kultur- och fritidsenheten arbetar med utveckling av bollspelarplaner i hela Nacka. Allt för att kunna möta Nackas växande befolkning. Ett avtal har under sommaren 2020 slutits med Ersta Fideikommiss att arrendera mark vid Källtorp, Älta för att anlägga två 11-spelarplaner, enkla omklädningsrum och parkeringsytor. Byggstart är planerad till våren 2021 och förväntas vara färdiga inför fotbollssäsongen 2022. Andra pågående projekt för att kunna addera fler bollspelarplaner på olika platser i Nacka är bland annat upprustning av en 7-spelarplan vid Gamla Allén, Saltsjö Duvnäs. Den kommer att stå klar inför säsongen 2021.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär i dagsläget inga kostnader för fritidsnämnden men utökad hyra och driftkostnader kommer att adderas i framtida budgetarbete.

Konsekvenser för barn

Men ökad inflyttning på västra Sicklaön finns behov av utökad yta för bollspel. Ytterligare en 7-spelarplan i Sickla Plania kommer att addera utökad kapacitet på längre sikt. På kort sikt kommer en 7-spelarplan vid Gamla Allén (2021) och två 11-spelarplaner i Källtorp (2022) att tillgodose det ökade behovet av bollspelarplaner. Detta kommer att ge förutsättningar för fotbollsintresserade barn att utöva sitt fritidsintresse

Handlingar i ärendet

1. Politikerinitiativ

Cortina Lange

Enhetschef

Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten

Samhällsplanerare

Kultur- och fritidsenheten

Politikerinitiativ om 11-spelarplan på Sicklavallen

Bosse Ståldal, Nackalistan

Nu är det mer än dags för Fritidsnämnden att som expertnämnd hävda behovet av en 11-spelarplan på Sicklavallen. Jag tillåter mig att som en inledning citera ett inlägg med bifogad skiss på Facebooksidan Rädde Nackaidrotten signerat tränaren och ledaren Mathias Tiberg i Sickla IF:

"När?!"

Nu har det gått ett år sedan KKV huset vid Sicklavallen revs. Man ringde mig då från kommunen och sa att platsen skulle bli förvaringsyta för rör när Nacka bygger stad. Inget hände.

I samma veva ringde man från kommunen och ville ha förslag på hur man kan anlägga en plan på taket på Rusta på bästa sätt. Jag gav då flera tips som tacksamt togs emot och uppskattades. Inget hände.

*I vintras diskuterades det om att göra ytan vid Sicklavallen till en pendlarparkering istället. Vansinne enligt mig, men så var det. Inget hände.
Konstgräs på Skuru IP och Fisksätra IP? Inget händer.*

Det tog 3 år att rulla ut konstgräs på Sicklavallen när den gjordes om för 7-8 år sedan. Under 3 år var den bara en stor grusgrop. Hur länge ska denna yta nu stå tom? Barnen trängs på nuvarande Sicklavallen och andra idrottsytor. Inte bara på träningar utan även på raster och under skolgymnastiken. Hundratals (kanske tusentals) barn tvingas resa långt till träningar flera kvällar i veckan (vilket slår ut många från idrotten) för att ens ha chansen att utöva sin idrott.

För er som inte är helt invigda i fotbollens värld så fördelade man från Nacka kommun träningstider i Fisksätra, Duvnäs utskog, Stavsborg och andra platser till Sickla IF när säsongens träningstider delades ut. Sicklavallen räcker inte till barnen i området. Samma sak gällde för flera andra föreningar. Resorna blir många och långa för massor av barn.

Utan att vara någon större expert på bostadsmarknaden så gissar jag att utvecklingen (covid-19 och ekonomin) de senaste månaderna gjort att hetsen att bygga 14 000 nya bostäder inom kort inte är lika brådskande längre.

Är tanken att man nu låter grusgropen vara som den är i ytterligare några år i väntan på bättre tider, eller finns det några tankar på att kanske bygga den 11-spelarplan på Sicklavallen som utlovades för 10 år sedan???

Man kan dessutom bygga parkeringsplatser både i det nordöstra hörnet och i det sydöstra hörnet."

Tidigt i vår kom det glädjande beskedet att den styrande majoriteten äntligen förstått att halvera byggtakten i kommunen och särskilt i centrala och västra Nacka. Därigenom skapas möjlighet att tänka efter - och tänka förnuftigt. Detta gäller till exempel att ge plats åt idrottsanläggningar av olika slag i den omfattning som krävs för att möta den 50%-iga, på Sicklaön 100%-iga, befolkningsutvecklingen fram till år 2040. Det säger sig därför självt att Sicklavallen, intill skolverksamhet, gymnastikhall, goda kommunikationer och stora bostadsområden, är en ytterst lämplig plats för en 11-spelarplan.

Mitt och Nackalistans förslag är att;
Fritidsnämnden snarast tar ställning för Tibergs förslag om att använda KKV-marken till att återigen anlägga en 11-spelarplan på Sicklavallen samt att driva frågan vidare till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

Politikerinitiativ - Utredda
möjliga ytor för
fotbollsplaner/idrottsytor på,
av Carl af Petersens, utpekade
möjliga platser i Erstavik

8

FRN 2019/99

2021-01-26

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2019/99

Fritidsnämnden

Politikerinitiativ - Utredda möjliga ytor för fotbollsplaner/idrottsytor på, av Carl af Petersens, utpekade möjliga platser i Erstavik

Inkom den 4 september 2019 av Gunilla Grudevall Steen (L)

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar redovisningen och förklarar politikerinitiativet färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Politikerinitiativet gav kultur- och fritidsdirektörer i uppdrag att utreda ytor för fotbollsplaner/ idrottsytor i Erstavik fideikommiss. Med utgångspunkt från politikerinitiativet har olika platser i Erstavik som presenterats av Carl af Petersen analyserats och utvärderats. Ett avtal mellan Erstavik fideikommiss och Nacka kommun har tecknats för att arrendera mark i Källtorp för att iordningställa två 11-spelarplaner, enklare omklädningsrum och parkeringsytor. Utredningsarbete pågår och ambitionen är att anläggningen ska vara klart till säsongen 2022.

Förslagen i politikerinitiativet

I politikerinitiativet ges kultur- och fritidsdirektören i uppdrag

- Att utreda möjliga ytor för fotbollsplaner/idrottsytor på, av Carl af Petersen, utpekade möjliga platser i Erstavik

Enhetens utredning och bedömning

Sedan politikerinitiativet lades har olika platser i Erstavik som presenterats av Carl af Petersen analyserats och utvärderats. Ett avtal mellan Erstavik fideikommiss och Nacka kommun har tecknats för att arrendera mark i Källtorp. Utredning pågår för att iordningställa två 11-spelarplaner, enklare omklädningsrum och parkeringsytor. Ambitionen är att anläggningen ska kunna tas i bruk till säsongen 2022.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Fritidsnämndens hyra för anläggningen beräknas bli cirka 1,9 miljoner kronor per år och Dessa summor kommer att adderas Fritidsnämndens budget för 2022.

Konsekvenser för barn

För att ge barn möjlighet till en aktiv fritid i alla kommundelar behövs nya platser utvecklas. Två 11-spelarplaner i Källtorp kommer att addera kapacitet till Sicklaön och för hela Nacka. Möjligheten att ta sig till Källtorp med buss är goda tack vara tät turtrafik. Även befintliga cykelvägar bedöms som goda.

NACKA
KOMMUN

Handlingar i ärendet

1. Politikerinitiativ

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten
Samhällsplanerare
Kultur- och fritidsenheten

From: [Grudevall Sten Gunilla](#)
To: [Mebius Anders](#); [Balic Johanna](#)
Cc: [Skoogh Anne](#)
Subject: Ordf initiativ
Date: den 4 september 2019 07:43:44

Hej , här kommer ett ordförandeinitiativ till Fritidsnämnden.

Att ge Anders Mebius i uppdrag att utreda möjliga ytor för fotbollsplaner/idrottsytor på ,av Carl af Petersen , utpekade möjliga platser i Erstavik.

Vänligen Gunilla

Gunilla Grudevall-Steen (L)
Kommunalråd Nacka
Ordf Fritidsnämnden
Ordf BRÅ
08-718 96 90
070 431 96 90

Medborgarförslag -
Ambulerande fritidsgård

9

FRN 2020/85

2021-01-29

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2020/85

Fritidsnämnden

Medborgarförslag - Ambulerande fritidsgård

Inkom den 27 maj 2020

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar att ett arbete helt i linje med intentionen i medborgarförslaget redan var påbörjat när förslaget kom in till kommunen och förklarar därmed medborgarförslaget avslutat.

Sammanfattning av ärendet

Medborgaren föreslår att fritidsnämnden ska erbjuda ungdomsverksamheten i Nacka ekonomiskt bidrag för att under juli månad 2020 kunna ha en eller flera ambulerande fritidsgård/ar som möter, föder och aktiverar ungdomarna på platser som ungdomarna vill vara.

Ungdomsteamet i kommunen ligger under socialnämndens ansvar och fritidsnämnden kan inte ge uppdrag åt andra enheter.

Fritidsnämnden beslutade att rejält utöka sitt sommarlovprogram genom att erbjuda både föreningar och fritidsgårdar, inom fritidsnämndens ansvarsområde, möjlighet att bedriva helt nya sommaraktiviteter eller förlänga redan inplanerade aktiviteter. Alla aktiviteter skulle vara kostnadsfria och öppna för alla som ville vara med utan krav på föransökan. Det resulterade i aktiviteter inom en mängd olika områden och i olika kommundelar, både föreningsarrangerade och via fritidsgård. Fritidsnämnden beviljade även föreningar bidrag för att vuxenvandra under sommaren, som ett led i att både stötta föreningslivet ekonomiskt och samtidigt öka tryggheten i närområdet genom utökad vuxennärvaro. Totalt satsade fritidsnämnden över 600 000 tusen kronor på dessa utökade sommaraktiviteter till föreningar och aktörer inom fritidsnämndens ansvarsområde.

Förslagen i medborgarförslaget

Medborgaren föreslår att fritidsnämnden ska erbjuda ungdomsverksamheten i Nacka ekonomiskt bidrag för att under juli månad 2020 kunna ha en eller flera ambulerande fritidsgård/ar som möter, föder och aktiverar ungdomarna på platser som ungdomarna vill vara.

Enhetens utredning och bedömning

Inför sommaren 2020 fanns en förväntan om att många barn och ungdomar skulle bli kvar i sitt närområde då pandemin begränsade möjligheterna till resande.

Fritidsnämnden beslutade att rejält utöka sitt sommarlovprogram genom att erbjuda både föreningar och fritidsgårdar möjlighet att bedriva helt nya sommaraktiviteter eller

förlänga redan inplanerade aktiviteter. Alla aktiviteter skulle vara kostnadsfria och öppna för alla som ville vara med utan krav på föranmälan. Det resulterade i aktiviteter inom en mängd olika områden och i olika kommundelar, både föreningsarrangerade och via fritidsgård. Fritidsnämnden beviljade även föreningar bidrag för att vuxenvandra under sommaren, som ett led i att både stötta föreningslivet ekonomiskt och samtidigt öka tryggheten i närområdet genom utökad vuxennärvaro. Totalt satsade fritidsnämnden över 600 000 tusen kronor på dessa utökade sommaraktiviteter till föreningar och aktörer inom fritidsnämndens ansvarsområde. I medborgarförslaget föreslås fritidsnämnden att ge bidrag till kommunens ungdomsverksamhet för att bedriva fritidsgårdsverksamhet. Ungdomsteamet i kommunen ligger under socialnämndens ansvar och fritidsnämnden kan inte ge uppdrag åt andra enheter.

Kultur- och fritidsenheten informerade medborgaren den 2 juli 2020 om vilka satsningar som fritidsnämnden gjort helt i linje med medborgarförslaget.

Kultur- och fritidsenheten föreslår fritidsnämnden att notera att ett arbete helt i linje med intentionen i medborgarförslaget redan var påbörjat när förslaget kom in och att förslaget därmed ska anses avslutat.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Satsningarna på sommarlovsaktiviteterna innebar att fritidsnämndens budget för föreningsbidrag utökades.

Konsekvenser för barn

De satsningar som fritidsnämnden gjorde på att utöka kostnadsfria öppna sommarlovsaktiviteter under sommaren 2020 möjliggjorde för fler barn och unga att få ett roligt och meningsfullt sommarlov.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Medborgarförslag den 27 maj 2020.

Bilaga 2. Mejlsvar till medborgaren, skickat den 2 juli 2020.

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

onsdag 2020-05-27 14:48

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Skickat: 2020-05-27:14:48

Bilagor: Skärmbild 2020-05-27 14.18.31.png;

Medborgarförslag till Fritidsnämnden om en ambulerande fritidsgård

Hej,

I samrådan med min XXXXXXXXXXXXXXX, samt efter att talat med många tonårsföräldrar i Saltsjö-Boo, samt med hänvisning till nedanstående text som vi erhöll från rektorn på mina tonåringars skola Johannes Petri, vill jag lämna ett medborgarförslag.

Ett meddelande med denna text gavs ut till alla föräldrar på Johannes Petri skola.

Hej!

Vi har fått information från bland annat Polarna, som är en del av ungdomsteamet och arbetar med uppsökande socialt fältarbete här i Nacka, om att det pågår mycket festande bland våra högstadiel elever nu. Under de festerna förekommer en hel del alkohol, men också mycket droger, däribland ecstasy. Vi vill uppmuntra er föräldrar att vara uppmärksamma på era barns signaler. Behöver ni någon att bolla frågor som rör ert barn och alkohol/droger med så kontakta gärna MiniMaria på minimaria@nacka.se eller 08-718 76 71. Kvällar och helger hänvisas akuta ärenden till Maria Ungdom som har öppet alla dagar, året runt. Maria Ungdom når du på telefon 08-123 474 10.

Misstänker du att ditt barn är drogpåverkat, så kontakta alltid Maria Ungdom och åk dit för ett test. Ecstasy är en drog som går ur kroppen relativt snabbt, varför test bör tas så snart som möjligt efter användning.

Ni kan också kontakta Polarna på nummer 070-431 77 30 om ni har oro för enskilda ungdomar som rör sig ute i Nacka eller om ni känner till större samlingar av ungdomar som det kan vara bra att vuxna kollar till. På fredagar och lördagar kan de nås även kvällstid mellan 19.00 och 01.00.

Vi på skolan har samarbete med såväl Polarna och polisen som MiniMaria och ni är förstås välkomna att höra av er också till oss i de här frågorna.

Mvh

Skolledningen

Jag har 5 barn i åldrarna 3,4,11,15 och 16 år. När jag läste detta kände jag en stor oro.

Jag kontaktade fritidsgården i Orminge och frågade hur de arbetar med detta. Jag vet att de gör ett fantastiskt arbete. Än så länge bedriver de sin verksamhet som vanligt men är öppna för olika förslag.

Jag har även nattvandrat och ser vilka mängder med ungdomar det är ute i området i Saltsjö-Boo. Det är mellan 100-200 ungdomar i rörelse en vanlig helgkväll. Det är otroligt lätt för dem att få tag i både alkohol och droger. På valborg var 50-60 ungdomar nere vid en badplats nära oss, längst in vid Sågsjön. Då var det även många ungdomsgång på andra områden.

Polarna kom efter att vi ringt dem, och senare på kvällen kom även polisen.

Snart är det sommarlov i Corona-tider. Vår rädsla är att denna rörelse av ungdomar kommer att eskalera och att droganvändningen kommer att öka. Få reser bort pga rådande omständigheter och vissa föräldrar kan inte ens ta semester om de är tex läkare, sjukvårdare osv.

Vårt förslag är att kommunen erbjuder ungdomsverksamheten ekonomiskt stöd för att kunna starta en ambulerande fritidsgård, kanske ett disko, en food-truck eller liknande verksamhet. Vi har talat med Fritidsgården i Orminge om detta och de står redo att organisera och driva en sådan verksamhet i juli.

Tanken från oss är att denna verksamhet bedrivs förslagsvis i en större bil eller skåpbil.(Går att hyra under perioden) Tanken är att "bussen" (som jag kommer benämna den) med personal ska kunna transportera sig till områden där det är stora folksamlingar av ungdomar. Bilen med personal ska kunna sälja mat/fika/snacks/dryck eller liknande. Många ungdomar kommer vara alkoholpåverkade och alla vet att det är en väldigt dålig idé att vara det på tom mage. Men att de går iväg för att äta och dricka kanske inte händer, men kommer mat, dryck och vuxna människor till dem så underlättar det. Det är även viktigt att de får i sig vätska.

Det är även viktigt för många trygghet att det finns vuxna på plats. Det ska självklart finnas personal i bussen som kan hjälpa ungdomarna som "spårat ut", men även som kan sysselsätta dem och erbjuda lekar, musik, aktiviteter mm så att ungdomarna tycker det är kul att hänga där bussen är. Att arbeta med förebyggande arbeta med ungdomarna så att de på kvällstid, på platser där ungdomarna vill vara, kan sysselsättas med aktiviteter som är roliga och bättre än att bara "hänga" och ta till alkohol och droger.

Vi tror att många ungdomar inte skulle välja att gå till fritidsgården, men om fritidsgården kommer till dem så är det intressant och kanske riktigt kul. Ungdomarna i Saltsjö-Boo håller sig ofta i Saltsjö-Boo och därför är vårt förslag att denna buss ska röra sig i Saltsjö-Boo. Kanske behövs en buss även i Nacka och kanske en i Älta eller Saltsjöbaden? Det skulle kunna gå att samordna så att flera fritidsgårdar samarbetar och nyttjar denna på bästa sätt där behovet är som störst.

Jag har bollat denna idé med flera tonårsföräldrar och även ett gäng tonåringar och har bara fått positiv feedback.

Allt det praktiska går att lösa och jag kan gärna vara behjälplig i det.

Så, mitt medborgarförslag är att Fritidsnämnden erbjuder ungdomsverksamheten i

Nacka Kommun ekonomiskt bidrag för att under juli månad kunna ha en eller flera ambulerande fritidsgård/ar som möter, föder och aktiverar ungdomarna på platser där ungdomarna vill vara.

Tack för ert samarbete!

Vänligen

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Från: Anna.Kristiansson@nacka.se

Till: xxxxxxxx

Ärende: Förhandssvar på Medborgarförslag

Skickat: 2020-07-02 16:10:19

Bilagor:

Inbäddade bilagor:

Hej xxxxxxxx,

Gällande ditt medborgarförslag om ambulerande fritidsgård. Ditt förslag kommer givetvis att behandlas i fritidsnämnden enligt de rutiner som kommunen har så att du får ett formellt svar på ditt förslag.

Men eftersom ditt förslag inte kommer att behandlas innan sommaren vill jag ge dig lite information om vad Fritidsnämnden har gjort i sommar, helt i linje med ditt förslag.

Fritidsnämnden har satsat på att förstärka öppna kostnadsfria verksamheter för åk 6 – gymnasiet under hela sommaren. Med öppna verksamheter menar vi aktiviteter som inte kräver någon föransökan utan alla som vill får vara med när de vill.

I Orminge med omnejd har Folkans fritidsgård ordinarie sommarlovsverksamhet måndag till fredag vecka 25-27, den är nu förstärkt med tre eftermiddagar/kvällar i veckan under veckorna 28 -32. Även föreningslivet i Saltsjö-Boo har fått stöd för att arrangera aktiviteter i sommar. Boo FF har öppna fotbollsaktiviteter på Myrsjö IP och Nacka IBK Wallenstam kommer att ha verksamhet på Orminge BP tisdag – fredag klockan 12-18 under veckorna 28 – 32. Vecka 30 får de dessutom sällskap av Street-pep som är en satsning från Region Stockholm och ett samarbete mellan Fryshuset och Generation Pep med ytterligare aktiviteter.

Hela sommarlovsprogrammet med de olika satsningar som kommunen gjort på extra sommarlovsaktiviteter i olika kommundelar hittar du här:

<https://www.nacka.se/uppleva--gora/sasongsinformation/sommarlov-2020/>

<https://www.nacka.se/uppleva--gora/nyheter-om-kultur-idrott-och-fritid/2020/06/annu- fler-sommaraktiviteter-for-hemestrande-ungdomar-i-nacka2/>

Jag önskar dig en fin sommar!

Med vänliga hälsningar,
Anna

Anna Kristiansson

Utvecklingsledare

Nacka kommun, Kultur- och fritidsenheten

TEL DIR 08-718 77 71

MOBIL 070-431 77 71

E-POST anna.kristiansson@nacka.se

WEBB www.nacka.se

www.facebook.com/Nackakommun

[Så här behandlar Nacka kommun personuppgifter](#)

Medborgarförslag - Friidrott på Älta IP

10

FRN 2020/33

fredag 2020-02-14 08:47

Inkommande mail

Till: registrator@nacka.se;

Från: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Skickat: 2020-02-14:08:47

Medborgarförslag om friidrott på Älta IP

Hej

Med ganska små medel skulle man enkelt kunna främja friidrott på Älta IP för alla skolor i området.

Måla tydliga markeringar på gångvägen utmed IP: START, 60m, 100m

Skapa en längdhoppsgropp och ansattsbana på ytan mellan lilla och stora IP

En plats för kastgrenar mellan Lilla IP och entren från ältavägen/älta indrottsväg, alternativt för höjdhopp

Med vänlig hälsning

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

General Information

Detaljplan för Amperen,
Orminge, del av
11
FRN 2021/5

2021-02-02

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/5

Fritidsnämnden

Detaljplan för Amperen, Orminge, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun

Förslag till beslut

Fritidsnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 2 februari 2021.

Sammanfattning av ärendet

Fritidsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan Amperen, del av fastigheterna Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun för Nacka kommun.

Utveckling av Västra Orminge är positivt då området kan adderas med nya årsringar av bostäder. Området ligger i direkt avslutning till det planerade naturreservatet Skarpnäs och kommer därmed att vara attraktivt att besöka för boende i hela Boo. Möjligheten att enkelt ta sig ut till framtida naturreservatet Skarpnäs är viktigt att beakta. Planering av parkeringsmöjligheter för cykel och bil behöver beaktas.

Vikten av säkra gång- och cykelvägar poängteras av nämnden för att barn och ungdomar ska kunna förflytta sig säkert i inom Orminge.

Ärendet

Fritidsnämnden har fått möjlighet att lämna synpunkter över detaljplan för Amperen, nytt bostadsområde i Orminge. Detaljplanen syftar till att möjliggöra bebyggelse för bostäder utmed Ormingeringen i Västra Orminge.

Fritidsnämnden yttrar sig i samråd för att bevaka att medborgarnas behov av motion, rörelse och mötesplatser tillgodoses.

För att till fullo sätta sig in i projektet ”yttrande över detaljplan i Amperen i Västra Orminge, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun” hänvisas till bifogat plan- och gestaltningsprogram som finns på kommunens hemsida.

Planprogrammet i korthet

I samband med markförläggningen av den luftburna kraftledning som löper igenom planområdet frigörs mark i detta läge som kommunen bedömer lämpar sig för bostadsbebyggelse. I stadsbyggnadsprojektet Kraftledningsstråket ingår tre

detaljplaneområden; Pylonen, Amperen och Volten. Denna planbeskrivning behandlar detaljplaneområdet Amperen.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra bostäder längs med Ormingeringen som är lätta att nå med buss, bil, gång och cykel. Detaljplanen syftar även till att möjliggöra för allmänheten att ta sig ut i det planerade naturreservatet Skarpnäs.

Översiktsbild med ungefärlig plangräns markerad med röd linje.

Nacka kommun arbetar för att inrätta Skarpnäs naturreservat. Syftet med detta är att bevara och utveckla områdets värden för natur, kultur och friluftsliv. Naturreservatet har beslutats av kommunen men beslutet har upphävts av Länsstyrelsen och nytt samråd om Skarpnäs naturreservat kommer därför att hållas. Föreslagen naturreservatsgräns går cirka 100 meter väster om planområdet för Amperen.

Enhetens analys och bedömning

Förslaget med förtätning av bebyggelsen som föreslås i planprogrammet är positivt. Området ligger i direkt avslutning till det planerade naturreservatet Skarpnäs som därmed kommer att vara attraktivt att besöka för boende i hela Boo. Möjligheten att enkelt ta sig ut till framtida naturreservat är viktigt att beakta. Planering av parkeringsmöjligheter för cykel och bil behöver göras.

Ekonomiska konsekvenser

Planprogrammet medför inga ekonomiska konsekvenser för fritidsnämnden.

NACKA
KOMMUN

Konsekvenser för barn

Utvecklingen av fler bostäder skapar behov av säkra gång- och cykelvägar för att barn och ungdomar ska kunna förflytta sig säkert i hela Orminge. Det nya bostadsområdet ligger i direkt anslutning till det planerade naturreservatet Skarpö, med stora möjligheter till fritidsaktiviteter för hela familjen.

Handlingar i ärendet

1. Förslag till yttrande
2. Planbeskrivning:

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Susanne Broman Kjulsten
Samhällsplanerare
Kultur- och fritidsenheten

2021-02-02

Förslag till yttrande

Dnr: FRN 2021/5

KFKS 2018/245 Projekt: 93101423

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Yttrande över detaljplan för Amperen, Orminge, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun

Fritidsnämnden har fått tillfälle att yttra sig över detaljplan för detaljplan för Amperen, Orminge

Fritidsnämnden vill lämna följande synpunkter.

Utveckling av Västra Orminge är positivt då området kan adderas med nya årsringar av bostäder. Området ligger i direkt avslutning till det planerade naturreservatet Skarpnäs och kommer därmed att vara attraktivt att besöka för boende i hela Boo.

Fritidsnämnden vill poängtera möjligheten att enkelt ta sig ut till framtida naturreservatet Skarpnäs. Planering av parkeringsmöjligheter för cykel och bil behöver beaktas i fortsatt planeringsarbete.

Vikten av säkra gång- och cykelvägar poängteras av nämnden för att barn och ungdomar ska kunna förflytta sig säkert till skolor och aktiviteter inom Orminge.

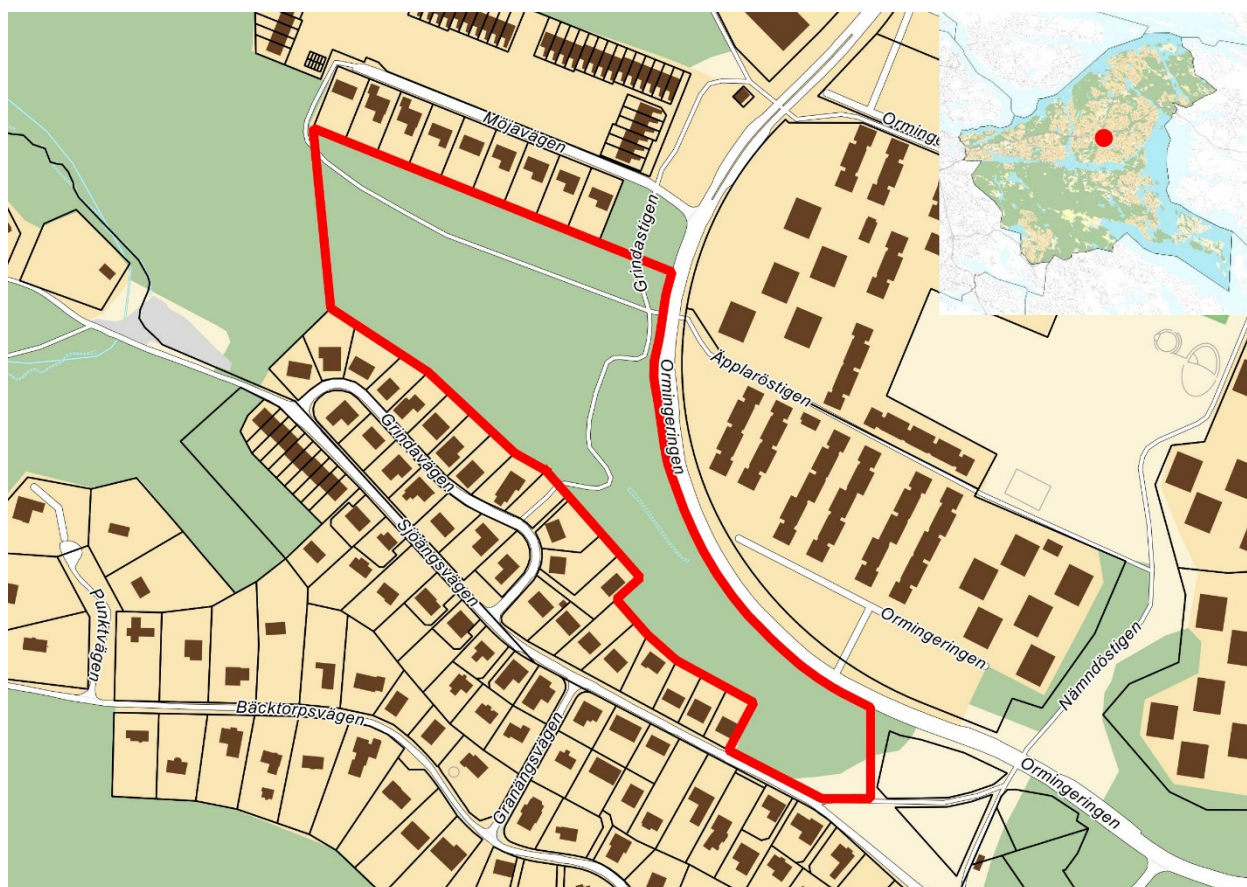
Gunilla Grudevall Steen
Ordförande
Fritidsnämnden

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Amperen, Orminge

En del av stadsbyggnadsprojektet Kraftledningsstråket

Detaljplan för Amperen, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo, Nacka kommun.

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Sammanfattning

Detaljplanens syfte är att möjliggöra bostäder längs med Ormingeringen som är lätta att nå med buss, bil, gång och cykel. Detaljplanen syftar även till att möjliggöra för allmänheten att ta sig ut i det planerade naturreservatet Skarpnäs. Den föreslagna bebyggelsen ska gestaltas med hög arkitektonisk kvalitet och dess placering ska harmoniera med befintlig terräng och områdets rekreativa värden. Detaljplanen syftar även till att bibehålla områden med naturvärden och funktioner för gröna spridningssamband och rekreation.

Planområdet omfattar cirka 5 hektar mark i den västra delen av Orminge. Planområdet avgränsas av naturmark i väster och Ormingeringen i öster och befintliga bostadsområden i norr och söder. Idag går en kraftledningsgata genom planområdet, markförläggningen av denna ledning är klar och driftsatt och nu pågår arbete med att ta ner dom gamla luftledningarna och tillhörande stolpar. Planområdet omfattar del av fastigheten Orminge 60:1 som ägs av Nacka kommun. Gator inom planområdet föreslås bli kommunala.

Planförslaget medger att planområdet utvecklas med nya bostäder i form av 71 bostadsenheter i högst två våningar. Föreslagen bebyggelsestruktur utgår från befintlig bebyggelse i närområdet och består av parhus, kedjehus, radhus och radhus med takterrass. Gator inom detaljplaneområdet planeras bli gångfartsområden och ska gestaltas för att bidra till en trygg och tillgänglig miljö för gående och cyklister. I och med att naturmark tas i anspråk av bebyggelse kommer detta att innebära negativa konsekvenser för befintligt lokalt spridningssamband för tall. För att minimera de negativa konsekvenserna föreslås planteringar längs med gator inom planområdet för att kompensera för en del av den vegetation som tas bort.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av detaljplanen förväntas generera ett ekonomiskt överskott till kommunen. Planförslagets genomförande innebär för kommunens del betydande investeringar i allmän infrastruktur, såsom gator, vändplaner och ledningsnät. Entrén ut mot naturområdet, och det planerade naturreservatet Skarpnäs väster om planområdet, förändras genom att befintlig gångväg Äpplaröstigen tas bort och gångtrafikanter leds till naturområdet via gångfartsområdet genom det nya bostadsområdet. I och med att gående planeras röra sig mellan bostadsbebyggelsen skapas här möjlighet för en tryggare och mer befolkad entré till naturreservatet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Planens syfte och huvuddrag	4
Syfte	4
Bakgrund och huvuddrag	4
Planhandlingar och underlag	4
Plandata och tidigare ställningstaganden.....	5
Läge, areal & markägoförhållande	5
Statliga och regionala intressen.....	5
Kommunala intressen	6
Undersökning om betydande miljöpåverkan	9
Förutsättningar och planförslag	10
Övergripande struktur.....	10
Offentliga rum och grönområden.....	11
Bebyggelse	15
Teknisk infrastruktur.....	19
Störningar och risker	21
Markens beskaffenhet	24
Dagvatten och skyfall.....	25
Så genomförs planen	29
Organisatoriska frågor.....	29
Huvudmannaskap	30
Ansvarsfördelning.....	30
Avtal	31
Tekniska frågor.....	32
Fastighetsrättsliga frågor.....	33
Ekonomiska frågor	35
Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande.....	37
Miljökonsekvenser	37
Sociala konsekvenser.....	39
Ekonomiska konsekvenser.....	40
Avvägning mellan motstående intressen.....	40
Fastighetskonsekvensbeskrivning	41
Medverkande i planarbetet.....	41

Planens syfte och huvuddrag

Syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra bostäder längs med Ormingeringen som är lätta att nå med buss, bil, gång och cykel. Detaljplanen syftar även till att möjliggöra för allmänheten att ta sig ut i det planerade naturreservatet Skarpnäs. Den föreslagna bebyggelsen ska gestaltas med hög arkitektonisk kvalitet och dess placering ska harmoniera med befintlig terräng och områdets rekreativa värden. Detaljplanen syftar även till att bibehålla områden med naturvärden och funktioner för gröna spridningssamband och rekreation.

Bakgrund och huvuddrag

I samband med markförläggningen av den luftburna kraftledning som löper igenom planområdet frigörs mark i detta läge som kommunen bedömer lämpar sig för bostadsbebyggelse. Nacka kommun har ingått ram- och genomförandeavtal med nätägarna i Stockholms Ström (Affärsverket Svenska Kraftnät, Vattenfall Eldistribution AB och Ellevio AB) samt medfinansieringsavtal med Boo Energi avseende markförläggning av luftburna kraftledningar. Avtalet innebär att Nacka kommun ska medfinansiera markförläggningen med totalt cirka 136 miljoner kronor.

Syftet med markförläggningen är att frigöra mark för rekreation och bostadsbyggande samt att uppnå miljö- och hälsovinster till följd av att potentiell magnetfältskälla grävs ner, samtidigt som kapaciteten i Vattenfalls elnät ökas från 70 kV till 130 kV. Projektet bedöms ta cirka två och ett halvt år att genomföra och planeras vara klart senast år 2024.

I stadsbyggnadsprojektet Kraftledningsstråket ingår tre detaljplaneområden; Pylonen, Amperen och Volten. Denna planbeskrivning behandlar detaljplaneområdet Amperen.

Planhandlingar och underlag

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott antog start-PM den 7 maj 2018. Planförslaget är därmed upprättat enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Detaljplaneförslaget omfattar följande planhandlingar:

- Detaljplanekarta med planbestämmelser
- Denna planbeskrivning
- Fastighetsförteckning
- Gestaltungsprogram

Detaljplaneförslaget grundas på följande underlag:

- Miljöredovisning (*Nacka kommun, 2020-11-24*)
- Dagvattenutredning för detaljplan Amperen (*Geoveta AB, 2020-10-16*)
- Bullerutredning DP Orminge, Amperen & Pylonen (*Tyréns AB, 2019-10-09*)
- PM Geotekniskt utlåtande Amperen (*Geosigma AB, 2018-08-28*)

- Naturvärdesinventering inför detaljplaner kring kraftledningsstråket (*Pro Natura, maj 2020*)
- Artskyddsutredning för fåglar på Ormingelandet (*Calluna, 2019-10-10*)
- Artskyddsbedömning rörande kopparödla (*Pro Natura, januari 2020*)

Plandata och tidigare ställningstaganden

Nedan beskrivs områdets läge och tidigare ställningstaganden av betydelse för detaljplanen.

Läge, areal & markägoförhållande

Planområdet är beläget i Boo längs med Ormingeringens sydvästra del cirka 600 meter från Orminge centrum. Det avgränsas förutom av Ormingeringen av två befintliga bostadsområden med villa- och radhusbebyggelse, vilka angörs från Möjavägen i norr och Grindavägen i söder. Området utgörs av cirka 5 hektar mark och omfattar del av fastigheten Orminge 60:1 som ägs av Nacka kommun.

Figur 1 – Flygfoto med planområdet markerat med röd linje.

Statliga och regionala intressen

Nedan beskrivs de statliga och regionala intressen som påverkar/påverkas av detaljplanen.

Riksintressen enligt 3 och 4 kap MB

Planområdet berörs inte av något riksintresse.

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap MB

Vattenförekomst

Planområdet ligger intill Glasbrukssjön, dit avrinnande dagvatten från planområdet leds. I nuläget är marken obebyggd, täckt av vegetation eller har berg i dagen. Hos Länsstyrelsen (VISS, 2019) anges sjön rinna åt norr via vattendrag till Askrikefjärden. Men i normalfallet är det naturliga vattendraget mellan Glasbrukssjön och Askrikefjärden torrlagt stora delar av året och sjön avvattnas istället mot Skurusundet via trummor och anlagda diken. Det finns ingen miljö kvalitetsnorm för Glasbrukssjön.

Inget vattenskyddsområde finns i anslutning till planområdet.

Skurusundet har i dagsläget en måttlig ekologisk status grundat på bedömning av övergödning, miljögifter, morfologiska förändringar och kontinuitet samt flödesförändringar (VISS, 2020). Halten näringsämnen klassificeras som otillfredsställande. Avseende förekomsten av prioriterade föroreningsämnen uppnår Skurusundet ej god kemisk status där det är halterna av antracen, bromerad difenyleter, bly, kadmium, kvicksilver samt tributyltenn som klassas med uppnår ej god kemisk status.

Luft

Områdets luftkvalitet påverkas av trafiken på den intilliggande Ormingeringen. Värdena för partiklar och kvävedioxidier är dock inte så höga att miljö kvalitetsnormerna för dessa överskrids inom planområdet.

Övriga statliga och regionala intressen

Planområdet omfattas inte av särskilda områdesbestämmelser för biotopskyddsområde, natura 2000-område eller liknande. Ingen del av planområdet omfattas heller av de tematiska inventeringar som utförts på nationell nivå, såsom våtmarksinventeringen, ängs- och betesmarksinventeringen, nyckelbiotopsinventeringen, sumpskogsinventeringen eller inventeringen av skyddsvärda träd. I regionplan för Stockholms län, RUFS 2050, är Orminge utpekad som ett område lämpligt för stadsutveckling, ett så kallat ”strategiskt stadsutvecklingsläge”.

Kommunala intressen

Nedan beskrivs de kommunala intressen som påverkar/påverkas av detaljplanen.

Översiktlig planering

Nackas översiktsplan från 2018 pekar ut området som både ”medeltät stadsbebyggelse” och ”gles samlad bebyggelse”. Ormingeringens bebyggelse och bostadsnära natur lyfts fram som värden att beakta. Befintlig bebyggelsestruktur bör behållas men förtätning är lämplig, bland annat i det kraftledningsstråk som ska markförläggas.

Områden med ”gles samlad bebyggelse” domineras av bostäder men kan även innehålla handel, kontor, skolor, förskolor och andra verksamheter som inte innebär betydande

störning, samt grönområden och nödvändig infrastruktur. Inriktningen för dessa områden är en bebyggelsehöjd på högst två våningar.

Områden utpekade som ”medeltät stadsbebyggelse” har alla funktioner som är typiska för en blandad stad, det vill säga bostäder, handel, kontor, skolor och förskolor med mera. Områden med ”medeltät stadsbebyggelse” innehåller även grönområden, parker och den infrastruktur som är nödvändig för en blandad stad. Inriktningen är en bebyggelsehöjd på två till sex våningar.

Planförslaget överensstämmer med översiktsplanens intentioner angående ny bebyggelse.

Kulturmiljöprogram

Planområdet ligger i anslutning till Västra Orminge som enligt Nacka kommuns kulturmiljöprogram (2011) är ett område av lokalt intresse för kulturmiljövården. Bebyggelsen i Västra Orminge uppfördes 1964–1971 under det svenska miljonprogrammet.

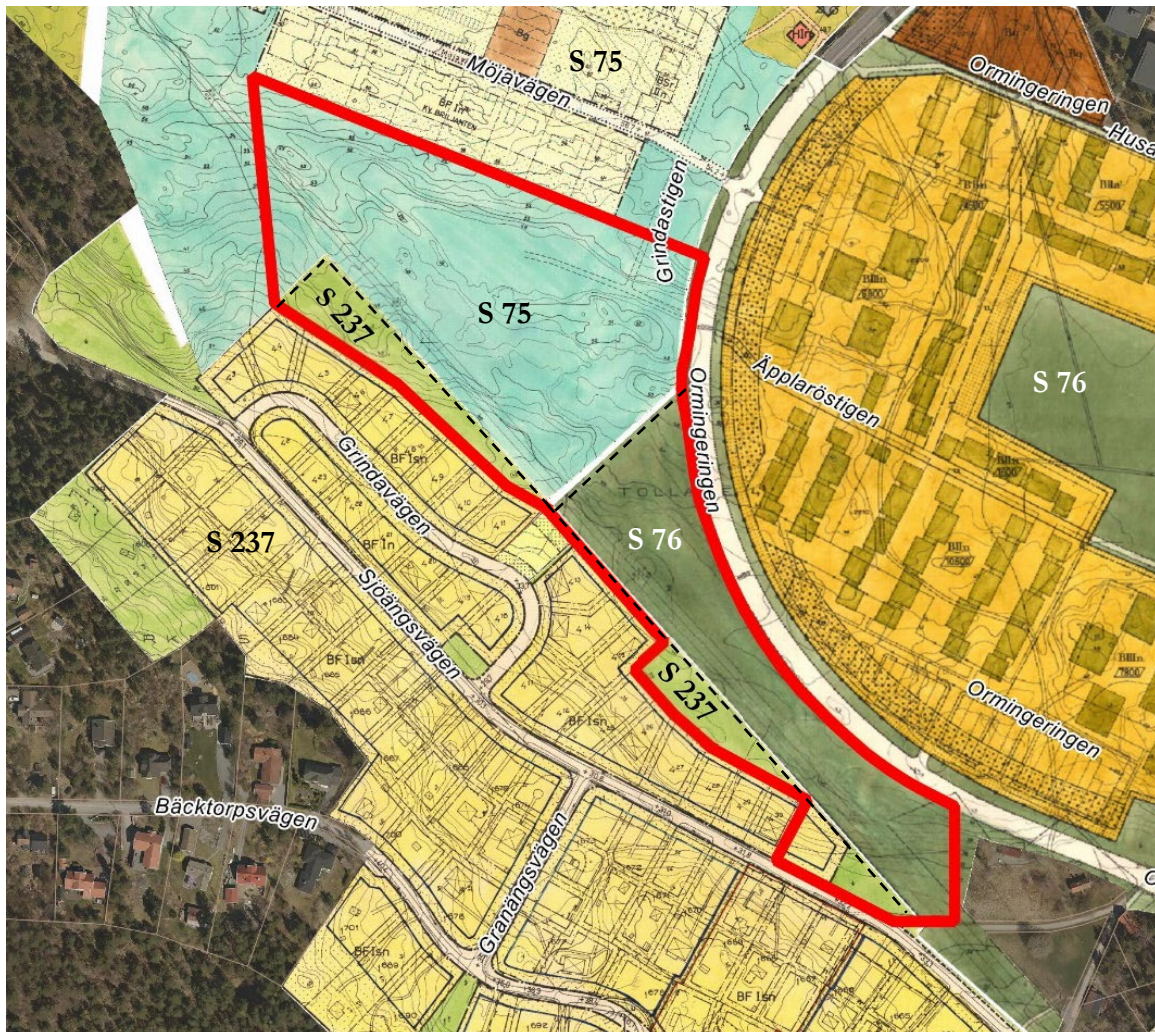
Västra Orminge är indelat i tre olika funktionszoner; en inre grön zon, en mellanzon med bostadsbebyggelse samt en yttre trafikzon med bilväg och parkeringar och karaktäriseras av låg skala och terränganpassning. Nya tillskott i bebyggelsemiljön kring Västra Orminge bör utformas som tydliga årsringar med en strävan efter samverkan med den befintliga bebyggelsens karaktär och terränganpassade placering. Planområdet för Amperen ligger utanför, men angränsar till området som är utpekad i kulturmiljöprogrammet.

Detaljplaneprogram

Ett detaljplaneprogram för Orminge centrum antogs av kommunstyrelsen hösten 2015 med mål om ett levande, tryggt och attraktivt kommundelscentrum för boende, besökare och företag och som utvecklar Orminges karaktär och identitet. Planprogrammet ligger till grund för utvecklingen av Orminge centrum. Detaljplan Amperen ligger utanför området för detaljplaneprogrammet för Orminge centrum.

Gällande detaljplaner

Detaljplaneområde Amperen omfattas idag av stadsplan 75 som fastställdes 1966, ändring av stadsplan 76 som fastställdes 1967 samt stadsplan 237 som fastställdes 1972. Stadsplanerna och ändringen av stadsplanen anger att marken ska användas för allmän plats i form av park. En mindre yta inom stadsplan 237 i planområdets södra del anger att marken ska användas för bostäder. Genomförandetiden för samtliga planer har gått ut.

Figur 2 - Kartan visar gällande detalj- och stadsplaner inom planområdet. Planområdet är markerat med röd linje.

Målområden för hållbart byggande

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande. Syftet med riktlinjerna är att öka hållbarheten i stadsbyggande och underlätta uppföljningen av prioriterade hållbarhetsområden.

Denna detaljplan utgör en viktig grund för att prioriterade frågor beaktas, eftersom detaljplanen utgör ett delprojekt av ett större stadsbyggnadsprojekt som även innehåller utbyggnadsfasen. För denna detaljplan har följande målområden valts ut som prioriterade:

- Nära till grön- och vattenområden av god kvalitet
- Hållbart resande
- En god ljudmiljö

Hur målen uppfylls beskrivs under avsnitt *Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande* rubrik *Målområden för hållbart byggande*.

Övriga kommunala intressen

Nacka kommun arbetar för att inrätta Skarpnäs naturreservat. Syftet med detta är att bevara och utveckla områdets värden för natur, kultur och friluftsliv. Naturreservatet har beslutats av kommunen men beslutet har upphävts av Länsstyrelsen och nytt samråd om Skarpnäs naturreservat kommer därför att hållas. Föreslagen naturreservatsgräns går cirka 100 meter väster om planområdet för Amperen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Planområdet är av begränsad omfattning. Planområdet, som tidigare varit en ledningsgata för en luftburen kraftledning, frigörs i samband med markförläggningen av kraftledningen. Detta innebär att mark i ett attraktivt läge kan exploateras. I denna detaljplan kommer bostäder att föreslås vilket innebär en förändring mot dagens användning som huvudsakligen är natur.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte områden som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljön, natur- och kulturvärden eller människors hälsa.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras. De miljöfrågor som har betydelse för projektet utreds under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen. Som underlag för planbeskrivningen tas en miljöredovisning som redovisar miljökonsekvenserna fram.

Förutsättningar och planförslag

Under detta avsnitt beskrivs områdets förutsättningar och planförslaget utifrån olika aspekter.

Figur 3 - Översiktspild med ungefärlig plangräns markerad med röd linje.

Övergripande struktur

Planområdet gränsar till Ormingeringen i öst och ett naturområde i väst. I planområdets norra del går idag Äppelröstigen som är en öst-västlig gång- och cykelförbindelse som kopplar ihop befintlig bebyggelse i Västra Orminge med naturområdet i väst. Naturområdet är en del av det som föreslagits bli Skarpnäs naturreservat. Norr och söder om planområdet finns bostadsområden med radhus- och villabebyggelse.

Planområdet utgörs idag av kuperad terräng med tallskog och en luftburen kraftledning. Den befintliga kraftledningsgatan är gallrad på träd och utgörs till största delen av stenhällar. De träd och den vegetation som idag finns på platsen är främst yngre och äldre tallar. Området är kuperat och består av kala höjder, sluttningar och dalbottnar och sluttar mot sydöst. Landskapsbilden präglas av skogsklädda höjdryggar, naturliga branter och öppna smala dalgångar. Den befintliga bebyggelsen förhåller sig till landskapet och det angränsande naturområdet.

Cirka 700 meter öster om planområdet finns Orminge centrum som erbjuder offentlig service, kommersiell service, restauranger samt vårdverksamheter såsom vårdcentral och folktandvård. I Orminge centrum finns även förskola och grundskola. Cirka 1 kilometer

norr om området planeras för en ny förskola i området Volten som likt Amperen ingår i det övergripande stadsbyggnadsprojektet för Kraftledningsstråket.

Föreslagen bebyggelse inom detaljplaneområdet karaktäriseras av småskalighet och består av 71 bostadsenheter i form av radhus, parhus och kedjehus. Radhusen är organiserade i längor om fyra till fem enheter. De planerade bostäderna kommer att angöras via ny gata som ansluter till Ormingeringen via en infart. Topografin inom området är mycket varierande och föreslagen bebyggelse har anpassats till denna. Platsens höjdförhållanden har varit avgörande för utformningen av gata och orienteringen av byggnadslängor.

Detaljplanens indelning av allmän platsmark och kvartersmark följer linjen **”användningsgräns”**. För olika områden inom allmän platsmark och kvartersmark gäller olika egenskapsbestämmelser vilka avgränsas med **”egenskapsgräns”**.

Offentliga rum och grönområden

Rekreation

I nära anslutning till planområdet finns goda möjligheter till rekreation samt idrotts- och fritidsaktiviteter. Cirka 400 meter från planområdet finns Centrala parken med lekplats samt ett brett utbud av andra aktiviteter. Cirka 100 meter väster om planområdet ligger Skarpnäs planerade naturreservat med bland annat strövområden, elljusspår och badplats vid Glasbrukssjön. Där ges också möjlighet till naturlek. En lekyta planeras i den västra delen av området vilket är positivt framförallt för yngre barn som har behov av lek nära hemmet.

En av entréerna in till det naturområde som planeras bli Skarpnäs naturreservat kommer att ändras i sin karaktär från att gå genom ett naturområde till att dras genom det nya bostadsområdet. Den befintliga gång- och cykelvägen som utgör entré till naturreservatet och ansluter till Möjavägen kommer att få en förändrad sträckning och integreras med körbanan i ett gångfartsområde på det nya planområdets lokalgata. Gångfartsområdet ansluts till naturen i väst och mot Orminge centrum i öst via en gångväg till gångtunneln under Ormingeringen. Förbindelsen under Ormingeringen blir en viktig länk för att säkerställa att barn på ett trafiksäkert sätt kan ta sig till Centrala parken som är en viktig målpunkt.

Den befintliga gång- och cykelvägen Grindastigen som löper i den sydöstra delen av området i nord-sydlig riktning kommer att få en justerad sträckning i samband med utbyggnaden av området. Cykeltrafiken mot Möjavägen föreslås ledas om på Grindastigens anslutning norrut från gångtunneln, men rekreativ cykeltrafik mot naturområdet har fortfarande möjlighet att ta sig genom planområdet.

Figur 4 - Övergripande situationsplan över hur föreslagen bebyggelse kan utformas. Mörkgrå bebyggelse är parbus, grå är radbus och ljusgrå är kedjebus. (Waldemarson Arkitekter, 2020)

Naturvärden

En naturvärdesinventering har utförts. Inom aktuellt planområde har fem naturvärdesobjekt med två olika naturvärdesklassningar identifierats. Klass 3 är den högsta klassningen av de identifierade inom planområdet och innebär att objektet har påtagligt naturvärde. Naturvärdesklass 4 innebär att objektet har visst naturvärde. Naturvärdesobjekt nummer 3, 4, 5 och 6 har tallskog med äldre träd och naturvärdesklass 4. Naturvärdesobjekt 7 har naturvärdesklass 3 i och med fynd av äldre, flerskiktad tallskog med död ved. Naturvärdesinventeringens slutsats visar på att tallvärden är beroende av omgivande landskap och bidrar till en fungerande spridningsbiologi för många arter. Förekomsten av

gamla träd är sannolikt mycket viktig för att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion som livsmiljöer för marginaliserade arter.

Figur 5 - Utpekade naturvärdesobjekt i planområdet samt deras naturvärdesklass, orange färg markerar klass 3 och gul markerar klass 4 (Pro Natura, 2020).

En trädinmätning har utförts i området. Den dominerande trädtypen är barrträd, främst tall, men även lövskog i form av ek, asp, rönn och björk har mätts in i området. Träden med störst stamdiameter finns i huvudsak längs den sydvästra plangränsen, inom naturvärdesobjekt 7.

Planområdet ingår i ett barrskogsbälte med spridningsväg mellan Skarpnäs naturreservat och södra Orminge. Den föreslagna exploateringen innebär att stor del av naturmarken inom planområdet tas i anspråk för bebyggelse. Den trädridå som fungerar som upplevelsemässig avskärmning mellan bostadsområdena krymper även i och med detta. Med undantag för den sydvästra delen av området, där ambitionen är att spara större delen av naturvärdesobjekt 7 med ett antal större tallar samt ett naturmarksparti längs Ormingeringen, kommer de flesta av de befintliga träden att behöva fällas i samband med utbyggnad.

En artskyddsutredning med avseende på fåglar har genomförts under detaljplanarbetet (Calluna, 2019). Vid sjön Svartpotten, cirka 400 meter nordväst om planområdet, har mindre hackspett observerats. Enligt en artskyddsbedömning för kopparödla har totalt två fynd av den fridlysta arten observerats inom utredningsområdet vilket betyder att det är

troligt att en lokal metapopulation av arten finns i området (Pro Natura, 2020). Kopparödlan är skyddad enligt artskyddsförordningen och därmed är åtgärder som kan påverka artens bevarandestatus negativt förbjudna. Ett genomförande av planen bedöms inte nämnvärt försämra den kontinuerliga ekologiska funktionen i de habitat som rör kopparödla och det bedöms inte föreligga någon risk att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses.

Markanvändning

I den västra delen av planområdet tillåts en del befintlig natur vara orörd, denna planläggs med användningen **"NATUR"**. Denna markanvändning används även längs planområdets norra, östra och delvis södra gräns där smalare områden av naturmark sparas. Dels syftar detta till att utgöra en buffert mellan befintlig och planerad bebyggelse. Remsan som planläggs som **"NATUR"** söder om föreslagen bebyggelse har även syftet att värna om det befintliga spridnings sambandet på platsen. I planområdets östra del mot Ormingeringen planläggs istället för **"PARK"** för att möjliggöra asfalterade gång- och cykelvägar.

Planförslaget medger en utveckling av en mindre lektyta inom kvartersmark **"B"** (se nästa avsnitt för bostäder, "B"). Lekytan regleras med egenskapsbestämmelsen **"f₃ – lektyta ska finnas"**.

För att skydda naturmark från ingrepp samt naturvärdesobjekt 7 finns en n-bestämmelse (**"n₁ – Område med värdefull mark och vegetation som ska bevaras. Schaktning, sprängning och utfyllnad får inte göras."**) längs den sydvästra delen av kvartersmarken. Inom med **"n₁"** markerat område möjliggörs trappor som ansluter planerade bostäders terrasser till naturmarken i söder (se figur 6).

Figur 6 - Perspektivbild över möjlig utformning på anslutning till naturmarken med trappor i planområdets södra del (Waldemarson Arkitekter, 2020).

Bebyggelse

Öster om planområdet ligger Ormingeringen och Västra Orminge. Bebyggelsen i Västra Orminge hör till bostadsproduktionen och uppfördes 1964–1971 under det svenska miljonprogrammet. Karakteristiskt för hela Orminge är den relativt småskaliga och terränganpassade bebyggelsen. Orminge är en tidstypisk representant för 1960- och 1970-talens svenska bostadsbyggande som genom grupperingar av likformiga hus av standardiserade betongelement förenar enhetlighet med omväxling. Västra Orminge anses idag vara ett bebyggelseområde med arkitektoniska värden med ett lokalt intresse för kulturmiljövården.

Planområdets omkringliggande bebyggelse väster om Ormingeringen är enfamiljshus i form av villor och radhus i 1–2 våningar som huvudsakligen karaktäriseras av likformade byggnader som har fått en småskalig brokighet. Planerad bebyggelse föreslås anpassas till dessa bostadsområdets förening av brokighet och upprepning avseende volymer och fasadmaterial. Ambitionen är att den, trots brokigheten, ska upplevas enhetlig.

Föreslagen bebyggelse består av 71 bostadsenheter av tre olika typer: parhus, kedjehus och radhus. Ambitionen är att bebyggelsen ska upplevas som maximalt två våningar från alla håll, anpassas efter den kuperade terrängen och lämna så mycket som möjligt av naturen orörd. Planförslagets bebyggelsekaraktär anknyter till omgivande bebyggelse och består av lokalgator med småhusbebyggelse. I områdets mitt, som också är flackare än övriga planområdet, förläggs tätare bebyggelse med radhus i grupper om fem till sex enheter. I den södra delen av området, där terrängen är brant, placeras parhus som tar upp höjdskillnaden med pelare mot söder. I de västra och östra delarna läggs kedjehus som följer med terrängen vilket innebär att varje enhet placeras på en individuell höjd.

Varje bostadsentré föreslås få en privat zon mot gata som möjliggör för biluppställningsplats, komplementbyggnad och växtlighet. Komplementbyggnad i form av redskapsbod kan placeras mot gata eller på byggnadens gårdssida och får sammanbyggas med huvudbyggnad. Alla bostäder planeras kunna angöras tillgängligt från den nya lokalgatan. Risker för insyn i planerad och befintlig bebyggelse bedöms, mot bakgrund av att terrängen är mycket kuperad, vara liten. De topografiska förutsättningarna innebär att även den bebyggelse som hamnar på minst avstånd från befintlig bebyggelse, i planområdets norra del, inte bedöms störa befintlig bebyggelse. Mellan husgrupperna föreslås släpp med siktlinjer till naturmarken. I mitten av området planeras en lektya och en plats för sammankomster för de boende i området.

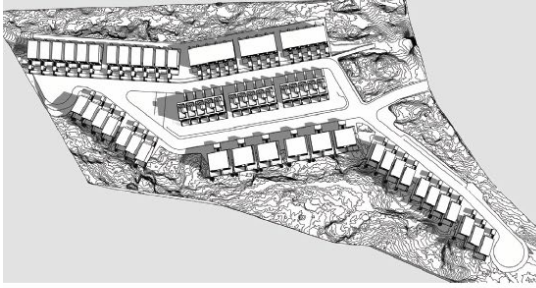
Figur 7 - Illustration över möjlig utformning av föreslagen bebyggelse, vy från vändzon i nordvästra delen av planområdet (Waldemarson Arkitekter, 2020).

Gestaltning

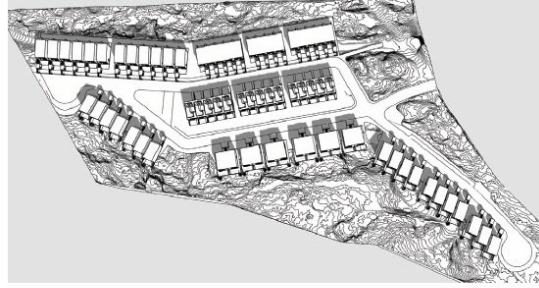
Den nya bebyggelsen föreslås gestaltas för att upplevas som en del av den omkringliggande naturen och samspela med omkringliggande bebyggelses småskaliga karaktär. Detta innebär en låg bebyggelsehöjd och rena naturmaterial som anknyter till de material som finns i området idag. Fasader ska utföras i trä och detaljer föreslås, enligt framtaget gestaltungsprogram, utföras i plåt. Naturen föreslås få sippra in i planområdet genom släpp i bebyggelsen och inslag av planteringar på kvartersmarken möjliggörs. Där kvartersmarken gränsar till naturmark mot söder föreslås naturmarken få vara orörd nära inpå den nya bebyggelsen.

Solstudie

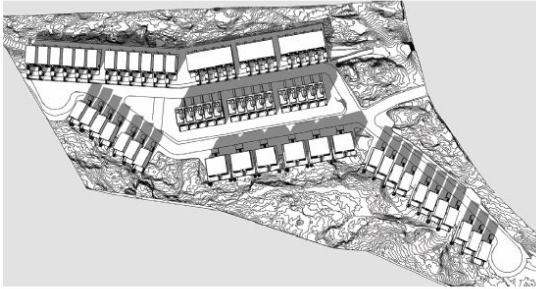
En solstudie över föreslagen bebyggelse har tagits fram. Resultatet visar att planförslaget inte kommer att ha någon betydande skuggpåverkan på omkringliggande områden. Då alla planerade bostäder har nord-sydlig orientering bedöms ljusförhållanden kunna vara goda även under höst, vinter och vår.

213 KI 09.00

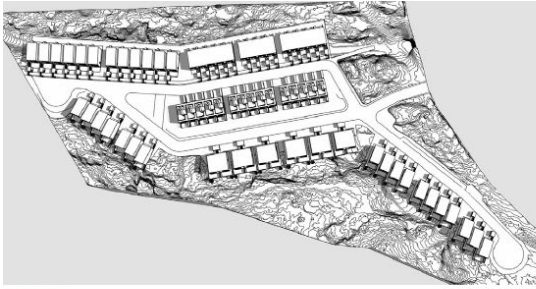

213 KI 12.00

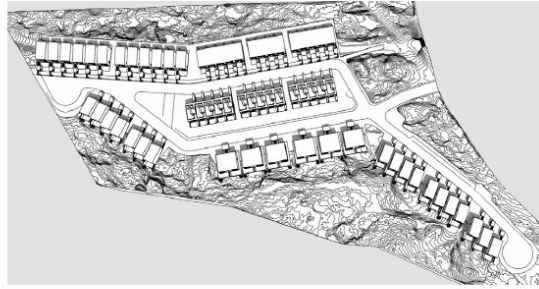

213 KI 15.00

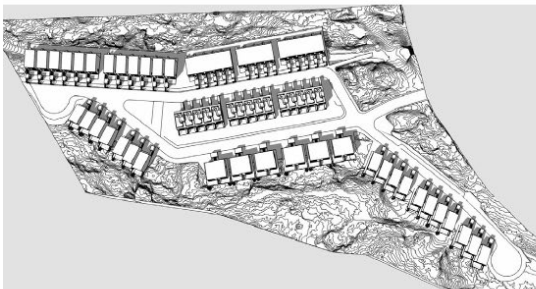
Figur 8 – Solstudie över ljusförhållanden utförd under tre klockslag den 21 mars.

216 KI 09.00

216 KI 12.00

216 KI 15.00

Figur 9 – Solstudie över ljusförhållanden utförd under tre klockslag den 21 juni.

Markanvändning

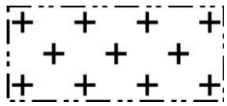
Markanvändningen på kvartersmark i detaljplanen är bostäder och regleras i plankartan genom bestämmelsen ”B”. Byggrätternas utbredning regleras med egenskapsgräns samt med prickmark och korsmark. Placering av bostadsbebyggelsen regleras även med bestämmelserna ”f₁ – Minst ett släpp i bebyggelsen om minst 3 meter ska finnas” och ”f₂ – Minst två släpp i bebyggelsen om minst 3 meter ska finnas”. För att begränsa den totala exploateringsgraden i området finns en bestämmelse om ”e₁₋₂ – Största tillåtna

bruttoarea är **130–135 m² per lägenhet**” med ett av två olika antal kvadratmetrar angivet inom varje egenskapsområde på plankartan. För bostadsbebyggelsen regleras även antalet enheter inom varje egenskapsområde med planbestämmelsen **”e₃₋₇ – Största antal lägenheter inom egenskapsområdet är 7–15”**.

Största tillåtna storlek på komplementbyggnader regleras med generella bestämmelser om att **”Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 8 m² per lägenhet om inte annat anges”** och **”Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 3,0 meter”**. På två områden markerade med korsmark finns undantag från denna begränsning i utnyttjandegrad, där regleras utnyttjandegraden med **”e₈ – Största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnad är 30 m²”** för att möjliggöra för två större miljöhus eller andra gemensamma byggnader. För att komplementbyggnad ska kunna sammanbyggas med huvudbyggnad utan att räknas in i bruttoarean för bostadsbebyggelsen finns på plankartan följande bestämmelse: **”Huvudbyggnad och komplementbyggnad får sammanbyggas. Sammanbyggd komplementbyggnad får i sådant fall placeras på mark avsedd för komplementbyggnad”**.

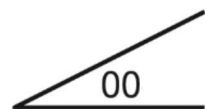

Prickmark – Marken får inte förses med byggnad.

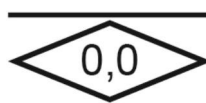

Korsmark – Endast komplementbyggnad får placeras.

Den tillkommande bebyggelsens volymer har reglerats med bestämmelser om höjd och takvinkel i plankartan för att begränsa bebyggelsens visuella inverkan på naturen och befintlig omkringliggande bebyggelse. Största takvinkel regleras till 14 grader med planbestämmelse om **”Största takvinkel 14 grader”**. Maximal höjd på bebyggelsen regleras med **”Högsta nockhöjd i meter”**, vilken räknas från varje bostadsenhets medelmarknivå. Kombinationen av maximal takvinkel och högsta nockhöjd innebär att byggnadsvolymen begränsas till utskrivna höjd vid nock, oavsett om taklutningen är noll eller 14 grader. Takfotens höjd kan därmed variera med takvinkeln.

Maximal takvinkel.

Nockhöjd - Högsta nockhöjd i meter.

Byggnaderna är tänkta att utföras helt i trä vilket säkras med en generell utformningsbestämmelse att **”Fasadmaterial ska vara trä”**. I både planområdets norra och södra del kommer eventuella terrasser möta naturmark. Eventuella räcken ska inte uppfattas som tunga och behöver underordna sig naturen. För att reglera detta och möjliggöra för en enhetlig gestaltning reglerar plankartan med en generell bestämmelse att **”Eventuella räcken på terrasser eller liknande ska utformas med ett nätt uttryck och en minsta genomsiktighet om 80 %”**.

Teknisk infrastruktur

För att försörja den nya bebyggelsen behövs ny infrastruktur i form av gator och ledningar vilket beskrivs utförligare nedan.

Gator och trafik

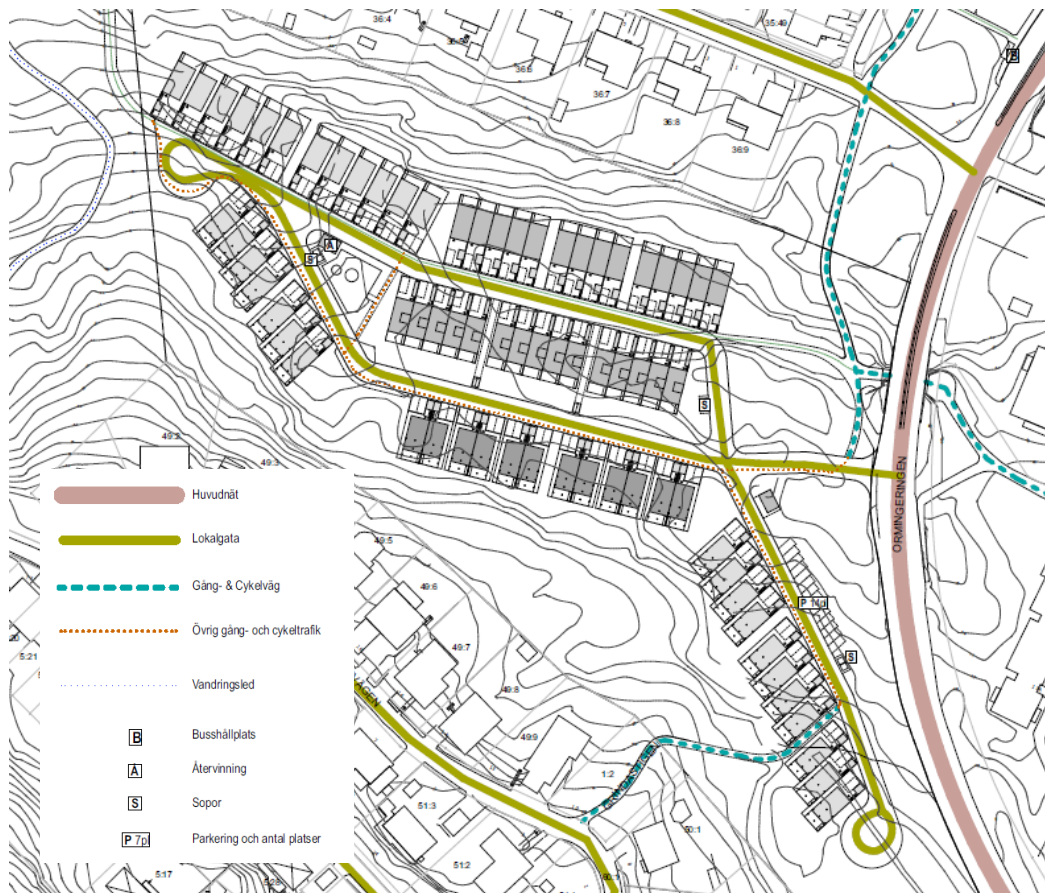
Norr om planområdet återfinns Möjavägen och söder om återfinns Sjöängsvägen och Grindavägen. Ovan nämnda gator leder in till befintliga bostadsområden bestående i huvudsak av villor och radhusbebyggelse som trafikförsörjs från Ormingeringen.

Ormingeringen är en huvudled som trafikeras av kollektivtrafik. Drygt 200 meter sydöst från planområdet ligger busshållplatsen Nämdöstigen och norr om planområdet, vid Möjavägen, finns hållplatsen Husaröstigen. Busstrafiken på Ormingeringen består av både lokala busslinjenät och stomlinjenät med direkttrafik till och från Stockholm samt till Orminge centrum. I Orminge centrum finns en bytespunkt längs Kanholmsvägen med god tillgänglighet till kollektivtrafik och ett stort antal busslinjer med täta avgångar. Bytespunkten byggs även om för att klara större kapacitet med fler turer och avgångar.

Trafiksystemet och bebyggelsen i närområdet planerades utifrån trafikseparerande ideal, därför saknas det både gång- och cykelväg utmed Ormingeringen. För att ta sig till planområdet till fots eller med cykel finns istället Äpplaröstigen som är en gång- och cykelväg. Äpplaröstigen kopplar samman de centrala delarna av Orminge med det planerade naturreservatet Skarpnäs i väster via en tunnel under Ormingeringen. En södergående gångbana, Grindastigen, leder till angränsande bostadsområde och kopplas sedan på Grindavägen. Via samma gång- och cykeltunnel kan boende även ta sig in till Orminge centrum.

Planområdet föreslås angöras genom en ny lokalgata via en infart från Ormingeringen, se figur 10. Lokalgatan har utformats mot bakgrund av områdets topografiska förutsättningar med ambitionen att skapa en tillgänglig gatustruktur inom området. I detaljplaneförslaget föreslås Äpplaröstigen få en ny sträckning jämfört med nuläget. För att på ett tryggt sätt ta sig längs sträckan till Skarpnäs naturreservat föreslås fotgängare passera området på lokalgatan som föreslås bli ett gångfartsområde med blandad trafik. Bostadsområdet Möjavägen norr om planområdet föreslås nås med cykel genom den befintliga gång- och cykelvägen Grindastigen. Grindastigen ansluter även till Grindavägen, söder om

planområdet. Denna koppling föreslås finnas kvar men få en justerad sträckning (se figur 10).

Figur 10 - Diagram över planerade trafikrörelser i området.

Parkering

Inom planområdet finns ingen befintlig parkering. Boende norr och söder om planområdet har enskilda parkeringar på sina respektive fastigheter. Längre norrut längs med Ormingeringen, finns en temporär infartsparkering för pendlare med buss.

Enligt Nacka kommuns dokument "Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka" ska radhusbebyggelse med gemensam parkeringslösning förses med 1,5 parkeringsplatser per bostadsenhet. I det fall gemensam parkering inte skapas krävs två parkeringsplatser per bostad. Planförslaget medger totalt 115 parkeringsplatser, varav 101 stycken boendeparkeringsplatser och 14 stycken besöksparkeringsplatser.

Markanvändning

Den nya lokalgatan regleras i plankartan med allmän plats **"GATA"**. Cyklister angör bostäderna via gångbana som regleras med användningsbestämmelsen allmän plats **"PARK"**. Markens höjd regleras på flera ställen i den nya lokalgatan med bestämmelsen **"+0,0 – Markens höjd över angivet nollplan"**.

Ett genomförande av detaljplanen beräknas inte medföra någon betydande ökning av trafikmängderna i området.

Teknisk försörjning

Planområdet avses anslutas till befintligt kommunalt vatten och avlopp. De nya fastigheterna avses anslutas till det planerade lokala ledningsnätet för vatten och spillvatten med självfall. Planområdet ansluts till befintliga ledningssystem för el, telefoni och fiber. Boo Energi är huvudman för utbyggnad och skötsel av det lokala elnätet. Fjärrvärme från Stockholms Exergi är möjligt att bygga ut för att ansluta till kommande bebyggelse, alternativt löses värme individuellt för varje fastighet. Inom planområdet planeras två tekniska anläggningar, en dagvattendamm och en transformatorstation. Dessa regleras med användningsbestämmelse om kvartersmark ”E₁” respektive ”E₂”.

Dagvatten från kvartersmark ska tas om hand i lokala anläggningar på kvartersmark. Dagvatten från allmän plats planeras fördröjas i gata. I en dagvattendamm i södra delen av planområdet planeras rening av vatten från närliggande områden ske som kompensationsåtgärd.

Avfallshantering kommer inom planområdet antingen ske i form av miljöhus för förpackningar och tidningar i kombination med behållare för mat- och restavfall vid varje bostads förgårdsmark eller genom nedgrävda bottentömmande behållare för alla fraktioner.

Vid snöröjning finns möjlighet att lägga snö inom grönytor eller på annan friyta inom området som inte innebär försämrad tillgänglighet för fotgängare och cyklister.

Störningar och risker

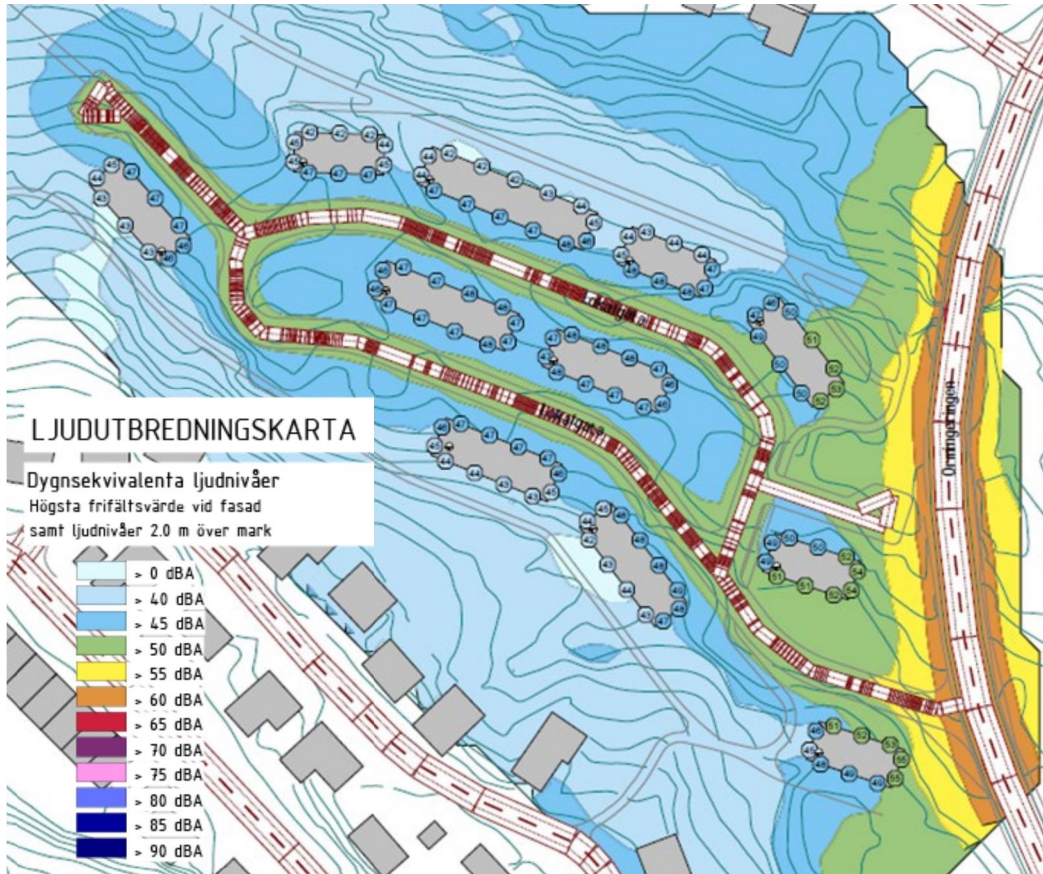
Planförslaget innebär risker och störningar i form av buller och elektromagnetisk strålning vilket beskrivs utförligare nedan.

Buller

Planområdet är utsatt för trafikbuller från Ormingeringen som trafikeras av bussar både dag- och nattetid. En bullerutredning har under detaljplanarbetets inledande fas tagits fram av Tyréns (2019). Denna utredning gjordes på en tidigare föreslagen situationsplan, men planenheten bedömer att utredningens slutsatser fortsatt är relevanta med en uppdaterad situationsplan. Detta mot bakgrund av att bebyggelsen i det mest bullerutsatta läget i den nya situationsplanen, närmast Ormingeringen, endast ligger cirka 3 meter närmare bullerkällan och har liknande höjdförhållanden. Bebyggelsen hamnar inom nivån 50–55 dBA (grön yta i figur 11) och klarar därför bullerriktvärdena.

Enligt bullerutredningen kommer den ekvivalenta ljudnivån vid planerade fasader mot Ormingeringen att uppgå till 52–55 dB(A). Andra fasader beräknas få nivåer under 50 dB(A). Riktvärden för trafikbuller uppfylls därmed vid bostadsfasad inom detaljplaneområdet. Vid planerade uteplatser beräknas ekvivalenta ljudnivåer på mark (på 2

meters höjd) närmast Ormingeringen bli 50–55 dBA. Alla planerade bostäder har en tyst baksida med beräknade ljudnivåer på mark om 40–50 dB(A).

Figur 11 - Ekvivalent ljudnivå vid fasad från vägtrafikbuller beräknat för år 2030 (Tyréns, 2019).

Markanvändning

För att skydda planerade bostäder mot störningar i form av trafikbuller har planbestämmelser lagts in på plankartan.

Skydd mot störningar

Bostäder ska utformas med avseende på trafikbuller så att:

- 60 dBA ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsbyggande fasad ej överskrids. Då så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl 22.00-06.00 (frifältsvärden).
- Bostäder upp till 35 m² får högst 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad (frifältsvärden).
- Ljudnivån vid minst en uteplats i anslutning till bostäder inte överskrider 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl 06.00-22.00., 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

Markförlagd kraftledning

Den markförlagda kraftledningen kommer att vara cirka 3,5 km och gå från elnätsstation Björknäs till Telegrafberget. Från station Björknäs går ledningssträckningen fram till

Sjöängsvägen och följer dess norra sida cirka 50 meter innan ledningen viker av mot Ormingeringen. Sträckningen fortsätter därefter parallellt med Ormingeringen längs med hela planområdets östra sida.

Figur 12 - Den markförlagda kraftledningens ungefärliga position (Vattenfall, 2020).

Elektromagnetiska fält används som ett samlingsnamn för elektriska och magnetiska fält. Magnetiska fält mäts i enheten mikrottesla (μT). Fälten alstras av den ström som flyter i ledningen och varierar med strömmens variation. Den resulterande fältstyrkan beror förutom på strömmens storlek även på ledningarnas inbördes placering och avståndet mellan dem. Magnetfältet avtar normalt med kvadraten på avståndet till ledningen men avskärmas inte av normala byggnadsmaterial. I hus nära kraftledningar är mot den bakgrunden ofta magnetfälten högre än vad som är vanligt i övrigt.

Magnetfälten för de föreslagna markkablarna kommer att ha mindre utbredning än de befintliga luftburna kraftledningarna. Detta beror bland annat på att avståndet mellan fasledarna i markkabelförbandet blir kortare än avståndet mellan fasledarna i luftledningen. Magnetfältet blir störst rakt ovanför kablarna och minskar snabbt med avståndet till kablarna.

Planområdet påverkas då en del av säkerhetsavståndet till kraftledningen är innanför plangränsen. Rekommendationen från Vattenfall AB är att den föreslagna bebyggelsen ska hålla ett avstånd på 10 meter från kraftledningskabelns yttersta kant. Detta uppfylls i föreslagen detaljplan och innebär att ingen stadigvarande vistelse förekommer inom kraftledningens påverkansavstånd.

Luftkvalitet

Planområdet omfattas inte av problematisk lukt, partiklar eller övrigt som kan påverka luftkvaliteten negativt. Enligt SLB-analys luftkvalitetskarter från 2015 klarar området normvärde och miljökvalitetsmål när det gäller både partikelhalt (PM10) och kvävedioxidhalt (NO₂).

Trafikmängden som de nya bostäderna kommer att tillföra är så pass liten att den i sig inte bidrar till en försämrad luftkvalitet. Bedömningen är således att samtliga miljökvalitetsnormer för luft klaras inom planområdet efter detaljplanens genomförande.

Markens beskaffenhet

I samband med markanvisningen för Amperen togs ett geotekniskt utlåtande fram av Geosigma AB (2018-08-28). Enligt utlåtandet varierar markytan i området mellan cirka +39 och +60 meter över havsnivån och sluttar ned mot sydost. I huvudsak utgörs området av berg i dagen och en kraftledningsgata går genom området ifrån norr mot söder, se figur 13. Området är kuperat. I utkanterna av ledningsgatan, där området gränsar mot en gång- och cykelväg i norr och bostäder i söder, förekommer buskage och träd som växer i tunn friktionsjord ovan berg, se figur 14.

Enligt Sveriges geologiska undersökning består planområdet av urberg med överlagrad morän. Sydost om planområdet finns även glacial lera. Markens beskaffenhet bedöms vara lämplig för bebyggelse.

Markföroreningar

Planområdet utgörs av idag förhållandevis orörd mark, med skogsmark, ledningsgata och gång- och cykelväg. Ortofoton visar inte på att någon verksamhet har bedrivits inom området, och inte heller syns fyllnadsmassor. Marken närmast Ormingeringen kan troligtvis vara måttligt förorenad och lägena för kraftledningsstolparna är sannolikt lokalt förorenade av kreosot. Det kan också finnas förorenade fyllnadsmassor inom området som inte syns idag men som kommer fram vid schaktning, exempelvis i läget för gång- och cykelvägen. Det finns inga inventerade förorenade områden i närheten (exempelvis MIFO-objekt eller inventerade växthus). Området bedöms sammanfattningsvis inte vara påverkat av föroreningar i någon högre grad, och kriterierna för känslig markanvändning (KM) kommer kunna uppfyllas. Eventuella mindre föroreningar kommer tas omhand under genomförandet.

Sulfider

Området är idag en kraftledningsgata med berg i dagen eller berg strax under markytan. Risker för högre halter av sulfider bedöms översiktligt vara låg i området. Nedströms planområdet ligger Glasbrukssjön vilket bör betraktas som en känslig recipient som inte får påverkas av sulfider genom försurning eller ökad mängd metaller.

Figur 13 - (t.v.) Kraftledning och berg i dagen (Geosigma AB, 2018).

Figur 14 - (t.h.) Träd som bedöms växa på tunt lager jord på berg (Geosigma AB, 2018).

Inga större områden med sammanhängande jordtäcken har noterats. Det bedöms inte förekomma risk för sten eller blocknedfall. Inga sättningsbenägna jordar har noterats i området.

Dagvatten och skyfall

Planområdets lägsta höjd ligger på +33 meter över havsnivån och högsta höjden +60 meter över havsnivån. Gång- och cykelvägarna Äpplaröstigen och Grindastigen utgör idag de enda hårdgjorda ytorna inom området. I nordöstra delen av planområdet, nära tunnel under Ormingeringen, finns två dagvattenbrunnar. Huruvida dagvatten idag avleds längs gång- och cykelvägarna till dagvattenbrunnarna i nordöstra delen av planområdet är oklart. I dagsläget avrinner dagvattnet troligen söderut mot angränsande bostadsområde. Uppströms och nedströms planområdet finns det idag villaområden.

Inom planområdet finns ett befintligt dike som leder dagvatten från området uppströms, öster om Ormingeringen, till en befintlig dagvattenledning i det nedströms liggande villaområdet. Villaområdet uppströms, vid Möjavägen, bedöms ej vid dimensionerande nederbörd påverka planområdet i och med att dagvatten hanteras och leds till ett befintligt dagvattenledningsnät inom det området.

Övrig dagvattenhantering inom planområdet är inte känd.

Figur 15 – Skyfallsanalys framtagen av Nacka kommun med planområdet markerat

Området ligger mellan två kommunala verksamhetsområden för dagvatten. Det finns inga markavvattningsföretag inom eller i anslutning till planområdet.

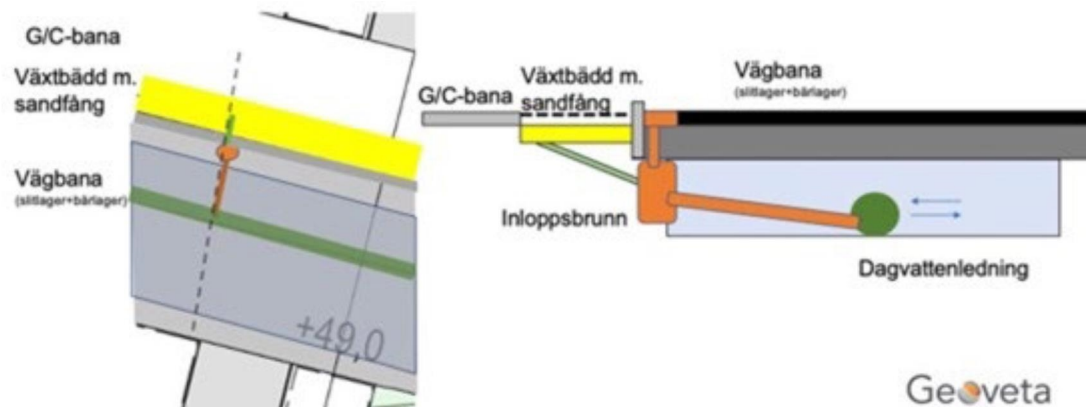
En skyfallsanalys för planområdet Amperen visar att det nedströms finns ett bostadsområde vid Sjängsvägen (främst själva vägen) som riskerar att översvämmas. Vid ett 100-årsregn kan vattendjupet där uppgå till 0,8–1 meter.

Förslag på dagvattenhantering vid utbyggnad

Enligt Nacka kommuns riktlinjer ska inte ny exploatering leda till ökad belastning på det kommunala dagvattennätet eller försämra möjligheterna att nå miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomsten.

10 millimeter nederbörd ska kunna fördröjas och renas genom grönyta inom området. Detta regleras med en bestämmelse i plankartan om att **”Marken ska utformas med växtbäddar som klarar fördröjning av de första 10 mm regn från hårdgjorda ytor”**. För det aktuella planområdet innebär detta en volym på 99 kubikmeter dagvatten. Vid exploatering i bostadsbebyggelse krävs även fördröjning av ett återkommande 20-årsregn med klimatkoefficient 1,25 till en nivå som motsvarar ett återkommande 10-årsregn. För att uppnå detta behövs en fördröjningsvolym på 393 kubikmeter.

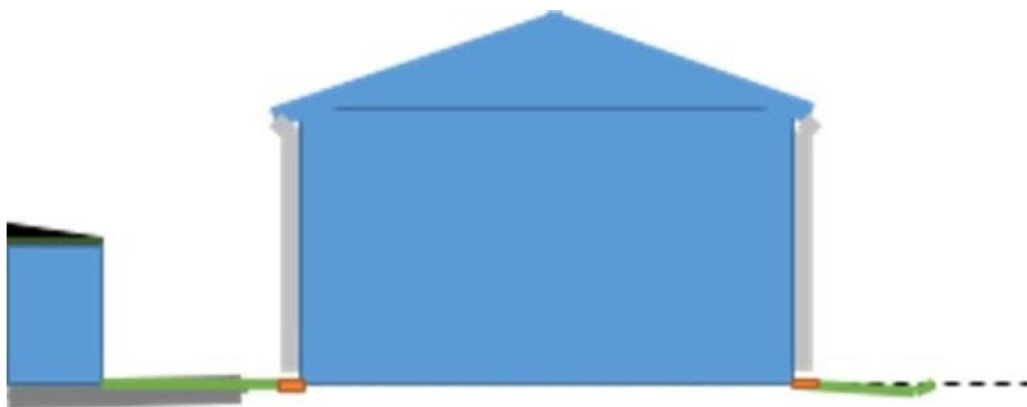
Dagvattenåtgärder planeras inom hela detaljplaneområdet och där varje tomt ska hantera sitt eget dagvatten. Under områdets vägar behöver ytterligare fördröjning ske i dagvattenmagasin. Det kan vara makadammagasin, plastmagasin eller större dimension på ledningar som därigenom klarar att även omhänderta dagvattnet.

Figur 16 - Konceptskiss av samdragning av nedsänkt växtbädd med gatubrunn. Till vänster vy ovanifrån. Streckade linjen visar skärningen som visas i bilden till höger (Geoveta, 2020).

På tomtmark föreslås fördröjning ske i fördröjningslager samt flacka svackdiken med bredd 0,6 meter, djup 0,2 meter och släntlutning 1:3. På övrig kvartersmark föreslås fördröjning ske i svackdiken med bredd 2 meter, djup 0,3 meter och släntlutning 1:3. Detta kräver att taket på förrådsbyggnaden lutar in mot tomten och att parkeringsytan inte lutar ut mot gatan.

Fördröjningsbehovet för kvartersmark (inklusive tomter) uppgår till 61 m³. Vid full utbyggnad av föreslagna lösningar inom kvartersmarken beräknas att minst 100 m³ kan fördröjas i dagvattenlösningarna.

Figur 17 - Generell dagvattenlösning för tomter inom Amperen, där allt vatten fördröjs inom fastigheten med fördröjningslager (orange), permeabel parkeringsyta (grå) samt svackdiken vid tomtränsen (grön). Alla ytor leder mot svackdiken vid tomtränsen (Geoveta, 2020).

Figur 18 - Planerad bebyggelse med dagvattenlösningar för kvartersmark och väg, gång- och cykelbana. Dagvattenhantering för respektive tomt hanteras inom respektive tomt (Geoveta, 2020).

Trots att detaljplaneområdet utformas med dagvattenlösningar som renar dagvattnet på ett effektivt sätt är det inte möjligt att få ett lika rent dagvatten som innan, eftersom det är naturmark som exploateras. Som kompensationsåtgärd för ökad föroreningsbelastning från området föreslås därför en våtdamm placeras längst söderut i planområdet. Våtdammen planeras omhänderta föroreningar från omkringliggande områden och är därför strategiskt placerad längs en stor dagvattenledning och i en lågpunkt.

	Amperen	Del av GI1	Netto
P	0,9	-7,6	-6,7
N	10	-29	-19
Pb	0,02	-0,51	-0,49
Cu	0,077	-0,87	-0,793
Zn	0,15	-3,6	-3,45
Cd	0,0021	-0,018	-0,0159
Cr	0,026	-0,41	-0,384
Ni	0,028	-0,27	-0,242
Hg	0,00026	-0,00047	-0,00021
SS	200	-2700	-2500
Olja	0,83	-3	-2,17
PAH16	0,002	-0,025	-0,023
BaP	0,000055	-0,0022	-0,002145

Tabell 1- Mängd föroreningar i dagvattnet i kg/år. Med dagvattendamm kommer vattnet som rinner till recipienten att bli väsentligt renare än idag. Jämför till exempel fosfor (P) som efter reningen inom planområdet ändå förorenar vattnet i recipienten med 0,9 (Geoveta, 2020).

Planområdet behöver höjdsättas så att skyfall avrinner på ytor från byggnader enligt Svenskt vattens instruktioner, mot områden som kan tillåtas översvämmas utan risk för skador på byggnader. Med föreslagen våtdamm kan de stora vattenvolymer som bedöms uppstå vid ett 100-årsregn med klimatfaktor magasineras i den omfattning att en exploatering av planområdet inte medför ytterligare risk för översvämning av lägre belägna angränsande områden.

Hydrogeologiska förhållanden

Då aktuellt område i huvudsak utgörs av berg har inget grundvattenrör installerats. Planområdet ligger på en höjd. Enligt den utredning som tagits fram av Geosigma AB bedöms, utifrån områdets topografiska läge och karaktär, att schaktarbeten ner till 3 meter under markytan bör kunna utföras utan att hamna under grundvattenytan.

Så genomförs planen

För genomförandet av en detaljplan krävs i de flesta fall fastighetsrättsliga åtgärder som till exempel avstyckning och bildande av servitut, ledningsrätt eller gemensamhetsanläggning. I detta kapitel finns information om hur detaljplanen är avsedd att genomföras. Av redovisningen framgår de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt, samt vilka konsekvenser dessa åtgärder får för fastighetsägarna och andra berörda.

Organisatoriska frågor

Nedan redovisas tidplaner för detaljplanearbetet och genomförandet av detaljplanen.

Tidplan

Planarbete

Plansamråd	Q1 2021
Granskning detaljplan	Q3 2021
Antagande detaljplan	Q1 2022
Laga kraft detaljplan*	Q1 2022

**Under förutsättning att detaljplanen inte överklagas*

Genomförande

Markgenomförandeavtal och överlåtelseavtal ska ingås mellan kommun och exploatör i samband med detaljplanens antagande. Utbyggnad av allmän platsmark och kvartersmark enligt planförslaget kan ske efter att detaljplanen vunnit laga kraft. Byggstart kan tidigast ske under andra kvartalet 2022 under förutsättning att detaljplanen inte överklagas.

Enskilt byggande, det vill säga ansökan om bygglov för byggnation på kvartersmark, kan ske när detaljplanen vunnit laga kraft och allmänna anläggningar är utbyggda. Fastigheterna kan

anslutas till det kommunala vatten- och spillvattennätet efter utbyggnad och då förbindelsepunkter är upprättade och slutbesiktigade.

Genomförandetid

Genomförandetiden är den tid inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras. Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad byggrätt i enlighet med planen. Efter genomförandetidens slut fortsätter detaljplanen att gälla tills den ändras, ersätts eller upphävs. En detaljplan kan dock ändras eller upphävas före genomförandetidens utgång. Då har den som äger en fastighet rätt till ersättning av kommunen för den skada som ändringen eller upphävandet medför för ägaren.

Genomförandetiden för denna detaljplan är 10 år från den tidpunkt då detaljplanen vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Med huvudman för allmän plats menas den som ansvarar för och bekostar anläggande samt drift och underhåll av det område som den allmänna platsen avser. Vad som i detaljplanen utgör allmän plats framgår av plankartan. Nacka kommun är huvudman för allmän plats enligt detaljplanen.

Ansvarsfördelning

Nedan redovisar hur ansvarsfördelningen ser ut vid genomförandet av detaljplanen.

Allmänna anläggningar

Allmän platsmark

Nacka kommun ska genom natur- och trafiknämnden vara huvudman för allmänna platser, det vill säga för all utbyggnad och skötsel av gatu-, natur- och parkmark som framgår av plankartans bestämmelser.

Vatten- och spillvatten

Hela planområdet kommer att ingå i det kommunala verksamhetsområdet för vatten- och spillvatten. Nacka vatten och avfall AB ska vara huvudman för det allmänna vatten- och spillvattennätet.

Dagvatten

Planområdet kommer efter att planen ha fått laga kraft att ingå i det kommunala verksamhetsområdet för dagvatten. Nacka kommun ska ansvara för dagvattenavledning på allmän platsmark. Inom kvartersmark är det fastighetsägarens ansvar att ta hand om dagvattnet. Respektive fastighetsägare ansvarar för anläggande och upprustning samt drift och underhåll av samtliga anläggningar på den egna fastigheten, till exempel dagvattenmagasin, diken och dagvattenledningar.

Dagvattendammen ska anläggas så att den är klar senast till inflyttning. Detta säkerställs bäst genom markgenomförandeavtalet som tecknas mellan byggherre och kommunen.

Elförsörjning, telenät, fibernät och fjärrvärme

Planområdet kan anslutas till befintliga ledningssystem för el, fjärrvärme, telefoni och fiber. Boo Energi är huvudman för utbyggnad och skötsel av det lokala elnätet. Stockholm Exergi är huvudman för utbyggnad och skötsel av fjärrvärmenätet. Skanova AB och Stokab AB är huvudman för utbyggnad och skötsel av tele- och fibernät. Genomförandeavtal mellan kommunen och respektive ledningsägare ska upprättats.

Kvartersmark

Blivande fastighetsägare efter markförsäljning av området inom fastigheten Orminge 60:1 ansvarar för utbyggnad och förvaltning av kvartersmarken.

Avtal

Detaljplaneavtal/Plankostnadsavtal

Detaljplaneavtal reglerar kostnader för framtagandet av detaljplanen. Ett detaljplaneavtal avseende del av fastigheten Orminge 60:1 har ingåtts med Mjögäcks Entreprenad AB

Markanvisningsavtal

En markanvisning är en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande. Markanvisningsavtalet innehåller de förutsättningar, förutom köpeskillingen, som kommunen ger för att aktören ska erbjudas köpa eller upplåtas tomträtt på marken.

Ett markanvisningsavtal avseende planområdet för Amperen, som utgörs av del av fastigheten Orminge 60:1, har tecknats med Mjögäcks Entreprenad AB.

Markgenomförandeavtal

Ett markgenomförandeavtal är ett avtal om genomförandet av en detaljplan mellan en kommun och en byggherre eller en fastighetsägare avseende mark som ägs av kommunen. Ett markgenomförandeavtal ska tecknas med exploitören som tilldelats markanvisning av Amperen inför antagande. Markgenomförandeavtalet reglerar parternas ansvar för genomförandet av detaljplanen och kostnadsansvar. I detta markgenomförandeavtal kommer följande att regleras: marköverföringar, gemensamhetsanläggningar, skydd av mark och vegetation, placering av samt antal parkeringsplatser, kompensationsåtgärder för att bibehålla spridnings sambandets funktion och stärker biodiversitet (exempelvis återplantering av träd och planteringar), dagvattendamm samt gestaltning av ny bebyggelse och kvartersmark med mera. Avtalet ger även en anvisning om tidplan, fastighetsbildning, avgifter för VA-anslutning och kontakten med olika myndigheter. VA-avtal upprättas mellan NVOA och byggaktör/exploatör innan detaljplanen antas. Detta avtal blir en bilaga till markgenomförandeavtalet.

Köpekontrakt och köpebrev

Ett köpekontrakt reglerar vilken fastighet eller del av fastighet som ska säljas, pris, villkor och uppgifter om köpare och säljare. Ett köpebrev upprättas i samband med att köpeskillingen (priset) betalas och kan användas som ett kvitto på att köpeskillingen är betald. Köpebrevet ska användas när köparen söker lagfart för fastigheten.

Överenskommelse om fastighetsreglering

En överenskommelse om fastighetsreglering ska tecknas när mark ska överföras mellan fastigheter och biläggs ansökan om fastighetsreglering till Lantmäterimyndigheten.

Tekniska frågor

Nedan beskrivs de tekniska åtgärder som behövs för att kunna genomföra detaljplanen. När det gäller de tekniska frågorna finns dessa även beskrivna i utredningar och underlag till detaljplanen.

Vatten och spillvatten

Utbyggnad av vatten, spillvatten och dagvattenledningar fram till planområdet erfordras samt utbyggnad inom planområdet. Planområdets allmänna vägar ska utformas och höjdsätts så att spillvatten och dagvattenledningar kan byggas ut med självfall fram till Ormingeringen.

Dagvatten

Anläggningar för dagvattenhantering, inklusive dagvattendamm, på allmän plats kommer att byggas ut i samband med att allmän platsmark anläggs. Kvarter och allmän plats höjdsätts och utformas så att fastigheter och andra samhällsviktiga funktioner inte översvämmas vid ett skyfall, vilket innebär minst ett 100-årsregn med klimatfaktor.

Åtgärder för rening och fördröjning av dagvatten inom kvartersmark, som dagvattenmagasin och andra LOD-åtgärder, regleras i första hand i markgenomförandeavtal med respektive fastighetsägare. Vissa åtgärder regleras genom planbestämmelser i plankartan.

El, tele och fiber

Respektive ledningsägare svarar för utbyggnad av sina ledningar. Eventuella ledningsomläggningar regleras mellan respektive fastighetsägare och ledningsägaren. Genomförandeavtal ska ingås mellan Nacka kommun och Skanova AB respektive Stokab AB avseende ledningsarbeten på kommunal mark. Genomförandeavtal ska ingås mellan Nacka kommun och Boo Energi avseende gatu- och ledningsarbeten på kommunal mark. Respektive fastighetsägare ansvarar för att sluta avtal med ledningsägare gällande respektive fastighet.

Värme

Fjärrvärme från Stockholms Exergi är möjligt att bygga ut för att ansluta till kommande bebyggelse. Alternativt löses värme individuellt för varje fastighet. Genomförandeavtal ska ingås mellan Nacka kommun och Stockholms Exergi avseende gatu- och ledningsarbeten

på kommunal mark. Respektive fastighetsägare ansvarar för att sluta avtal med ledningsägare gällande respektive fastighet.

Avfallshantering

Avfallshantering kommer att följa Boverkets allmänna råd där det måste finnas möjlighet att sortera mat- och restavfall högst 50 meter från bostädernas entréer. Även förpackningar och tidningar ska enligt regeringens krav samlas in bostadsnära, detta kommer antingen ske i form av miljöhus eller nedgrävda bottentömmande behållare. Den blivande markägaren ansvarar för avfallshantering.

Trafikanläggningar

Anläggandet av nya lokalgator, utbyggd vändplan, gångbana samt övriga allmänna anläggningar kommer att ske etappvis och samordnas med övrig byggnation. Delar av detaljplanens allmänna anläggningar kan komma att genomföras i ett tidigt skede och andra delar i ett senare skede.

Gatorna i området ska dimensioneras så att sopbilar, utryckningsfordon, fordon för snöhantering och halkbekämpning erhåller en god framkomlighet samt uppställningsplats i de fall det behovet finns. Allmänna anläggningar ska huvudsakligen byggas ut enligt standard i Nacka kommuns tekniska handbok.

Parkering

Erforderliga parkeringar inom detaljplanen ska i huvudsak anordnas inom kvartersmark. I de fall då åtkomst till parkeringsplatser behöver lösas på allmän plats kommer dessa upplåtas med avtalsservitut.

Markföroreningar

Sedvanlig vaksamhet iakttas så att förorenade massor eller förorenat vatten uppmärksammas och tillsynsmyndigheten omedelbart kontaktas om misstanke om förorening föreligger.

Hantering av sulfider i bergmassor

Det finns en allmän risk för sulfider i området. I och med att massorna i huvudsak körs bort och att det jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt handlar om relativt små volymer som hanteras bör det vara rimligt att hantera sulfidfrågan under detaljplanens genomförande. Mer om detta finns att läsa i Miljöredovisningen, underlag till denna planbeskrivning.

Fastighetsrättsliga frågor

Nedan redovisas de fastighetsrättsliga frågor som behöver hanteras vid genomförandet av detaljplanen.

Fastighetsbildning

Fastighetsbildning krävs för att genomföra detaljplanen och möjliggörs när detaljplanen vinner laga kraft. Nedan följer en beskrivning av vilken fastighetsbildning kommunen anser behöver vidtas och hur denna kan genomföras. Beskrivningen är dock inte bindande för

lantmäterimyndigheten vid prövning i kommande lantmäteriförrättningar och det kan i vissa fall finnas andra möjliga åtgärder att vidta för att genomföra en viss del av planen.

Figur 19 - Karta som visar närliggande fastigheter samt nya fastigheter (områden markerade med 1-4). Ungefärlig plangräns illustreras med röd linje.

Allmän plats

Mark som ska utgöra allmän plats enligt detaljplanen kommer vid genomförandet regleras till lämplig kommunal målfastighet eller kvarstå inom befintlig kommunal fastighet.

Kvartersmark

Fastighetsbildning kommer att behövas för mark som föreslås som kvartersmark i detaljplanen. Den kvartersmark på kommunal mark som ska markanvisas kommer att avstyckas från den kommunala fastigheten Orminge 60:1.

Gemensamhetsanläggningar

Inom kvartersmarken kan det komma att finnas anläggningar som ska vara gemensamma för flera fastigheter. Avsikten är att gemensamhetsanläggningar ska bildas för anläggningar av gemensam betydelse och nytta, såsom exempelvis bostadsgård. Förutsättningar och principer för gemensamhetsanläggningar och deras omfattning och andelstal framgår i genomförandeaftalet och prövas av lantmäterimyndigheten. Berörda byggaktörer ska ansöka om och bekosta anläggningsförrättning. Slutgiltigt anläggningsbeslut fattas av lantmäterimyndigheten vilket sannolikt sker i samma fastighetbildningsärende som avstyckningarna. Framtida förvaltning av dessa gemensamhetsanläggningar kan ske genom

delägarförvaltning eller av en eller flera samfällighetsföreningar. Oavsett förvaltningsform kommer de framtida fastighetsägarna att utgöra delägare.

Ledningsrätter

Befintlig fastighet belastas idag av ledningsrätt och avtalsservitut enligt fastighetsförteckning. Vattenfalls kraftledning går över fastigheten och är upplåten med avtalsservitut. Dessa servitut ska upphävs i samband med fastighetsbildning enligt detaljplanen. Behovet av eventuella nya rättigheter kommer att utredas i det fortsatta planarbetet.

En elnätsstation behövs inom området. Placering av sådan elnätsstation har föreslagits i plankartan.

Ekonomiska frågor

Nedan redovisas ekonomiska frågor till följd av detaljplanens genomförande.

Värdeökningar

I samband med att detaljplanen vinner laga kraft uppkommer värdeökningar för tillkommande bygggrätter på del av fastigheten Orminge 60:1.

Inlösen och ersättning

Ersättning ska utgå för gränsjusteringar till följd av att allmän platsmark föreslås som kvartersmark. Ersättningens storlek bestäms i lantmäteriförrättningen eller genom överenskommelse mellan fastighetsägarna.

De fastigheter som ska belastas av rättigheter såsom servitut eller ledningsrätt har rätt till kompensation. Ersättningens storlek bestäms i lantmäteriförrättningen eller genom överenskommelse med fastighetsägaren. I dagsläget planeras inte för några servitut eller andra belastningar som skulle innebära ersättningsskyldighet på kvartersmark.

Utbyggnads-, drift- och underhållskostnader

Kostnad för utbyggnad samt drift och underhåll av allmän plats

Kommunen ansvarar för bygg- och anläggningsåtgärder inom allmän platsmark samt drift och underhåll. Se avsnittet ”ansvarsfördelning” under rubriken Organisatoriska frågor.

Kostnad för åtgärder inom kvartersmark

Kostnaden för bygg- och anläggningsåtgärder inom kvartersmark samt drift och underhåll tas av respektive exploatör.

Kostnad för vatten- och spillvattenanläggning

Nacka kommun tillsammans med Nacka vatten och avfall AB bygger ut vatten- och spillvattenanläggningar men Nacka vatten och avfall AB blir huvudman. Ekonomisk reglering upprättas i genomförandeavtal mellan Nacka kommun och Nacka vatten och

avfall AB. Anslutningsavgift enligt vid tidpunkten gällande VA-taxor betalas av exploatör efter utbyggnad.

Kostnad för dagvattenhantering

Kommunen ansvarar för och bekostar omhändertagande av dagvatten från allmän plats och respektive exploatör/fastighetsägare ansvarar för och bekostar omhändertagande av dagvatten från kvartersmark.

Kostnad för anläggande samt drift och underhåll av el-, tele- och fibernät

Respektive ledningsägare ansvarar för nyläggning och omläggning av ledningar och anordningar. Genomförandeavtal ska ingås mellan kommunen och respektive ledningsägare avseende ansvars- och kostnadsfördelning för ledningsflytt av ledningar och anordningar som ska upplåtas på allmän platsmark och ska ingå i utbyggnaden av allmänna anläggningar. Respektive fastighetsägare behöver ingå avtal med berörda ledningsägare om ny- och omläggning av ledningar på kvartersmark.

Taxor och avgifter

Nedan redovisas kostnader kopplade till taxor och avgifter till följd av detaljplanens genomförande.

Förrättningskostnader

För ansökan om styckning av fastigheter, bildande av servitut eller andra fastighetsrättsliga åtgärder inom allmän platsmark ansvarar kommunen. För ansökan om styckning av fastigheter, bildande av servitut eller andra fastighetsrättsliga åtgärder inom kvartersmark ansvarar fastighetsägaren själv. Lantmäterimyndigheten tar ut en avgift enligt taxa.

Planavgift

Kostnaden för att ta fram detaljplanen har reglerats i ett planavtal. Någon planavgift tas därmed inte ut i samband med bygglovsansökan.

Avgifter för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser

Avgift för bygglov, marklov samt andra tillstånd och dispenser betalas av fastighetsägaren/den som söker lovet. Avgifter för bygglov och anmälan tas ut enligt gällande taxa.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten och avlopp (VA) betalas av fastighetsägare till Nacka vatten och avfall AB enligt vid tidpunkten gällande VA-taxor.

Fastighetsägare bekostar anslutning till el-, tele- och fibernät samt eventuellt fjärrvärme genom anslutningsavgift. Fastighetsägaren bekostar även avfallshantering.

Konsekvenser av detaljplanen och dess genomförande

I detta avsnitt beskrivs de övergripande konsekvenserna av planförslaget dels ur ett långsiktigt helhetsperspektiv, dels för enskilda berörda fastigheter.

Miljökonsekvenser

Dagvatten

Med de åtgärder som möjliggörs inom detaljplaneområdet kommer föroreningsmängderna till vattenförekomsten Skurusundet (och Askrikefjärden i de fall vattnet rinner ditåt) att minska jämfört med idag. Det förutsätter att åtgärder vidtas som motsvarar de som har föreslagits i dagvattenutredningen, inklusive dagvattendammen. Dammen kommer omhänderta förorenat vatten från ett större område än detaljplanen för att uppnå en kompensande rening. Nettoeffekten blir att en större mängd föroreningar avskiljs från dagvattnet än i nollalternativet, utan exploatering och våtdamm.

I och med att vattnet kommer bli väsentligt renare än idag kommer genomförandet av detaljplanen innebära en positiv påverkan på vattenförekomsten. I och med detta följs miljö kvalitetsnormerna på det sätt som krävs enligt 2 kap. 10 § plan- och bygglagen vid planläggning.

Skyfall

Med den föreslagna dagvattendammen kan de stora dagvattenvolymer som bedöms uppstå vid 100-årsregn magasineras till den omfattning att en exploatering av planområdet inte medför ytterligare risk för översvämning av lägre belägna angränsande områden.

I övrigt finns goda förutsättningar att höjdsätta området och att anlägga fastighetsmark högre än gator så att gatorna utgör den huvudsakliga avledningsvägen av dagvatten vid skyfall. Därmed kommer byggnaderna kunna anläggas så att de inte skadas vid skyfall.

Klimatpåverkan

Ett lokalt miljömål är att Nacka ska bidra till minskad klimatpåverkan genom att stärka sitt arbete inom områdena transporter och resor samt energieffektivisering. Enligt översiktsplanen ska utsläppen av växthusgaser minska i enlighet med målen i den regionala utvecklingsplanen (RUFS). Den regionala utvecklingsplanen säger att Stockholmsregionen ska vara klimatneutral till år 2045.

I markanvisningsavtalet till den aktuella detaljplanen finns bland annat krav på laddstolpar för elfordon och tillräckligt många cykelparkeringar för de boende.

Då de planerade bostäderna ligger i ett kollektivtrafiknära läge bidrar detta till att behovet av att äga och köra bil minskar. En annan viktig faktor för att minska klimatpåverkan är bebyggelsens anpassning till landskapet, markens utformning och möjlighet att undvika plansprängning då masshantering orsakar mycket stora utsläpp av koldioxidekvivalenter. Då planförslaget ej tillåter källare eller underjordiskt garage bidrar detta till minskad klimatpåverkan.

Volymen massor är bedömningsvis ganska liten jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt i Nacka. Inför genomförandet bör en masshanteringsplan utformas så att massor kan återvinnas inom projektet och så att transporter minimeras.

Buller

Riktlinjerna för uteplats för planerad bebyggelse närmast vägen uppfylls för vissa byggnader på baksidan mot öster. För övriga byggnader uppfylls riktvärdena på alla sidor.

Samtliga riktvärden för trafikbuller uppfylls vid bostadsfasader och uteplatser inom detaljplaneområdet med nuvarande utformning. Riktlinjerna för uteplats för planerad bebyggelse närmast vägen uppfylls för vissa byggnader på baksidan mot öster. För övriga byggnader uppfylls riktvärdena på alla sidor.

För att begränsa bullerstörningar som ändå kan uppstå har bullerutredningen föreslagit ett antal åtgärder. För att minska störningsrisken bör inga sovrum placeras med fönster enbart mot Ormingeringen. Uteplatser ska anordnas där ekvivalenta ljudnivån är under 50 dBA och maximala ljudnivåer dagtid är under 70 dBA.

Eftersom Ormingeringen trafikeras av bussar, både dagtid och nattetid, rekommenderas att detta beaktas under projektering av fasader och fönster på de fasader som vetter mot Ormingeringen. Busstrafik genererar lågfrekvent buller vilket endast kan avskärmas genom tunga fasader och bra fönster. Mot bakgrund av risken för lågfrekvent buller bör ventilationsöppningar i fasaden placeras på sida som ej vetter mot Ormingeringen. Vidare är planlösningar och materialval aspekter som kan anpassas för att ytterligare förbättra ljudförhållandena.

Sulfider

Viss sprängning kommer att behöva genomföras vid utbyggnad av aktuell detaljplan, i första hand gäller detta anläggningen av lokalgatan i området. Massbalans kommer att eftersträvas i området och enligt framtagna beräkningar kommer ett överskott på endast 331 kubikmeter bergmassor att genereras. Utöver detta kommer troligen ytterligare volymer att tillkomma men sannolikt i relativt små mängder, bland annat på grund av att inga underjordiska garage planeras i området.

I och med att massorna i huvudsak körs bort och att det jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt handlar om relativt små volymer som hanteras bör det vara rimligt att hantera sulfidfrågan under detaljplanens genomförande.

Förorenade områden

Området bedöms inte vara påverkat av föroreningar i någon högre grad, och kriterierna för känslig markanvändning (KM) kommer kunna uppfyllas. Eventuella mindre föroreningar kommer tas omhand under genomförandet.

Natur

Med undantag för södra delen av området, där ambitionen är att spara ett antal större tallar samt ett naturmarksparti längs Ormingeringen, kommer de flesta av de befintliga träden att behöva fällas i samband med utbyggnad. Den föreslagna exploateringen innebär att stor del av naturmarken inom planområdet tas i anspråk för bebyggelse. Bebyggelse inom detta område kan komma att bidra till att ett lokalt barrskogssamband försvagas ytterligare och vissa spridningssamband kommer eventuellt att gå förlorade. I stort minskar de gröna områdena inom planområdet.

Ett genomförande av detaljplanen har inte bedömts komma att påverka mindre hackspett på ett sådant sätt att bevarandestatus försämras eller att förbud enligt artskyddsförordningen riskerar utlösas.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att en liten del av kopparödlans habitat förvinns. Då det endast handlar om ett intrång av begränsad omfattning bedöms inte artens bevarandestatus påverkas negativt. Därmed bedöms det ej heller föreligga någon risk för att förbud enligt artskyddsförordningen utlöses.

Målområden för hållbart byggande

I planeringen finns alltid ett generellt hållbarhetsarbete som återspeglas i planens utformning. Vissa aspekter har det jobbat extra med i enlighet med kommunens riktlinjer för hållbart byggande. De åtgärder/indikatorer som är aktuella för projektet är följande.

Hållbarhetsmålet: Nära till grön- och vattenområden av god kvalitet

- Sådana områden går att nå på ett enkelt och säkert sätt.
- Bebyggelsen planeras med gröna kvaliteter även inom området.

Hållbarhetsmålet: Hållbart resande

- Bebyggelsen ligger nära kollektivtrafik med god turtäthet och hållplatserna går att nå på ett enkelt och säkert sätt.
- Cykelparkeringar motsvarande minst 2 platser/bostad anordnas inom projektet.

Hållbarhetsmålet: En god ljudmiljö

- Bostäderna planeras så att lågfrekvent buller från bussar minimeras, till exempel genom att bygga med en bättre ljudklass eller med lägenheter med fönster åt mindre bullerutsatt håll för de som är närmast Ormingeringen.
- Byggnader planeras så att störande ventilation och fläktar inomhus och utomhus undviks.

Sociala konsekvenser

Områdets karaktär kommer vid genomfört detaljplaneförslag att förändras från naturområde till bebyggt område i och med att del av befintligt grönområde tas i anspråk till förmån för bostäder i kollektivtrafiknära läge. Exploatering i kollektivtrafiknära läge är positivt ur jämställdhetssynpunkt då undersökningar har visat att män i större utsträckning

än kvinnor har tillgång till bil. Den nya bebyggelsen och dess tillhörande utomhusmiljöer kommer, med hänsynstagande till områdets topografi, att tillgänglighetsanpassas.

Detaljplanens genomförande bedöms sammantaget inte innebära några större negativa konsekvenser för barn. Befintlig naturmark och område för kraftledningsstråk bedöms inte hysa några större rekreativa värden, men planförslaget riskerar få en viss negativ påverkan på barn och ungdomars tillgång till naturmark utanför redan bebyggda områden i Orminge.

Inom detaljplaneförslaget anläggs en gemensam lekyta. Detta innebär att även yngre barn kan få en trygg tillgång till lekplatser. I planområdets närhet finns både befintliga och planerade förskolor, en grundskola och idrottsanläggningar.

Ekonomiska konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen förväntas generera ett ekonomiskt överskott till kommunen. För stadsbyggnadsprojektet kommer intäkter uppkomma i samband med Nacka kommuns försäljning av delar av fastigheten Orminge 60:1 utifrån markanvisningen. I den intäkt stadsbyggnadsprojektet får in via markanvisningen så ingår exploitörernas andel av kommunens plan-, projekterings-, utrednings- och gatukostnader. Intäkterna från markförsäljningen ska också delvis finansiera markförläggningen av de luftburna högspänningsledningarna enligt genomförandeavtal tecknat för detta.

Exploatören ska stå för alla bygg- och anläggningskostnader inom kvartersmark, inklusive sprängnings- och schaktningsarbeten och anslutning till omgivande allmän platsmark och övriga kvarter (exempelvis stödelement) i samråd med kommunen.

Kostnaden för bygg och anläggning inom allmän platsmark, inklusive sprängnings- och schaktningsarbeten står kommunen för.

Avvägning mellan motstående intressen

Motstående intressen som har identifierats under planarbetet är bevarandet av spridningssamband relativt behovet av tillkommande bostadsbebyggelse. Kommunen bedömer att behovet av tillkommande bostäder väger tyngre än behovet av att bevara spridningssambandet intakt. För att minska den negativa påverkan på spridningssambandet har anpassning av bebyggelsens placering gjorts. Detta har resulterat i att en remsa med naturmark sparas i områdets norra del samt att en remsa med naturmark sparas och skyddas från markgrepp i planområdets södra del.

Under planarbetet har även en avvägning gällande Äpplaröstigens bevarande gjorts motstående behovet av ny bebyggelse. Slutsatsen har blivit att behovet av en gång- och cykelväg i detta läge inte var tillräckligt stort för att avgöra placering av ny bostadsbebyggelse. För att säkerställa att funktionen hos den befintliga gång- och cykelvägen behålls planeras ny lokalgata fungera som ett gångfartsområde där biltrafik är underordnad gång- och cykeltrafikanter.

Fastighetskonsekvensbeskrivning

Detta kapitel beskriver vilka fastighetsrättsliga konsekvenser som detaljplanen medför för fastighetsägare och marksamfälligheter samt fiskelotter inom planområdet.

Fastighetsbildning av den eller de nya fastigheter som detaljplanen möjliggör avses skapas genom avstyckning av den kommunala stamfastigheten Orminge 60:1. Inga andra fastigheter, utöver Orminge 60:1, bedöms påverkas av detaljplaneförslaget vad avser fastighetsrättsliga konsekvenser.

Fastighet / Samfällighet	Avstående eller upplåtelse av mark, ev tillkommande mark	Rättigheter och gemensamhetsanläggningar	Ekonomiska konsekvenser - kostnader	Ekonomiska konsekvenser - intäkter	Avtal nödvändiga för alternativt som underlättar genomförande av planen	Nya, utökade eller på annat sätt ändrade byggrätter
Orminge 60:1	Avstår cirka 5374 + 1530 + 3445 + 5118 = 15 467 m ²	Befintliga ledningsrätts-servitut behöver upphävas	Nya vägar med tillhörande installationer ska anläggas och bekostas	Intäkter från försäljning av mark	Överenskommelse om fastighetsreglering, överenskommelse om ledningsrätt. Markgenomförande -avtal	Fastigheten minskar i storlek med cirka 15 467 m ²
Ny fastighet ska bildas	Kommer att utgöras av cirka 15 467 m ² mark planlagd för bostadsändamål	Kommer eventuellt att behöva skapas	Endast för genomförande av planenliga byggnationer	Försäljnings eller uthyrnings-intäkter	Överenskommelse om fastighetsreglering, markgenomförande -avtal	Planläggs som kvartersmark bostäder (B) enligt detaljplan

Fastighetsbildning av den eller de nya fastigheter som detaljplanen möjliggör avses skapas genom avstyckning av den kommunala stamfastigheten Orminge 60:1. Det kommer att ske en viss förtätning av området och förbindelsen med naturreservatet kommer att flyttas något i jämförelse med dagens anslutning. I övrigt bedöms inga andra fastigheter, utöver Orminge 60:1, påverkas av detaljplaneförslaget vad avser fastighetsrättsliga konsekvenser.

Medverkande i planarbetet

Nacka kommun:

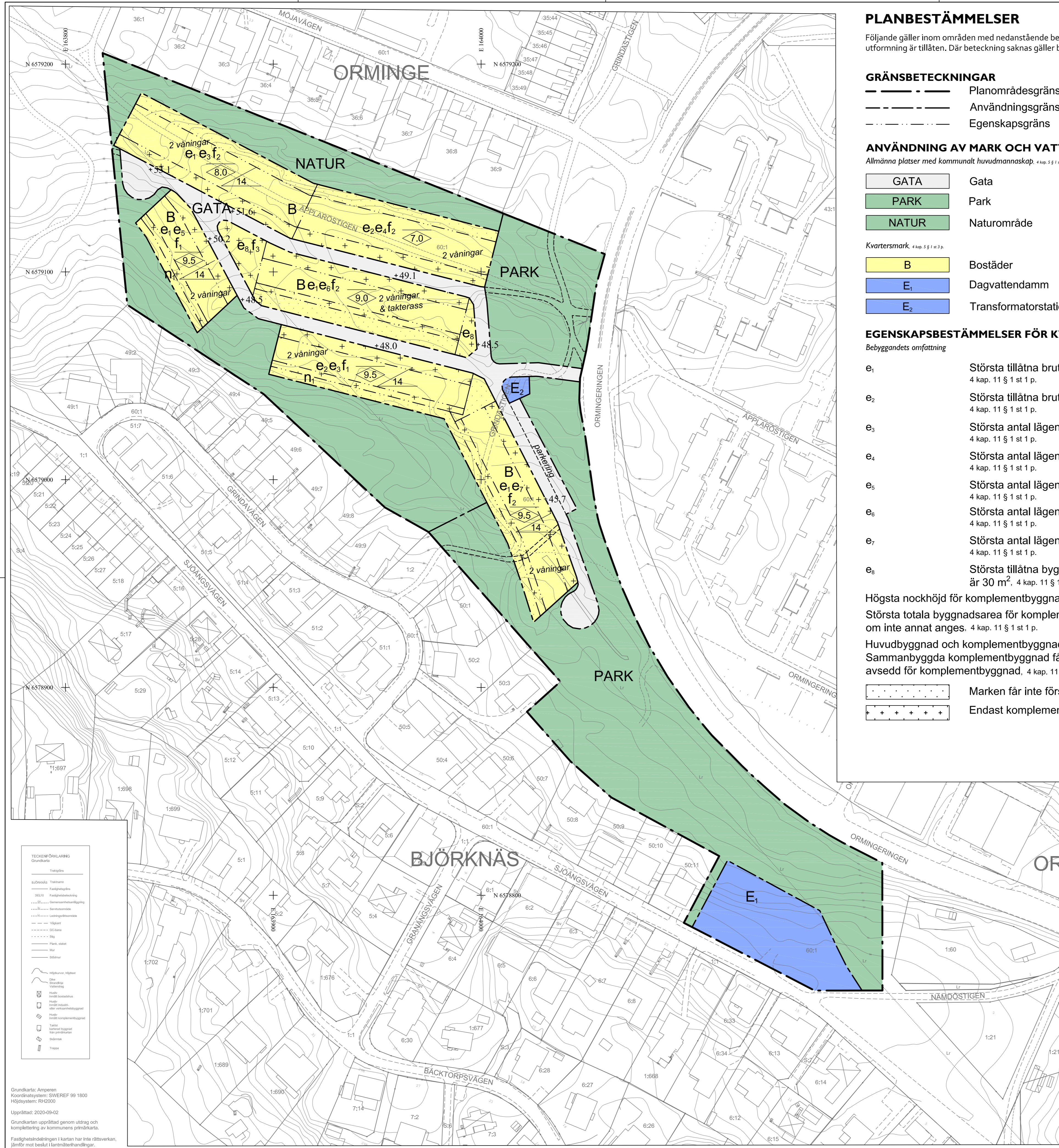
Bastian Vreede	Projektledare	Exploateringsenheten
Alicia Warg	Projektingenjör	Exploateringsenheten
Viktor Wallström	Planarkitekt	Planenheten
Frida Andersson	Planarkitekt	Planenheten
Felicia Liabäck Löwstett	Planarkitekt	Planenheten
Tove Mark	Plansamordnare	Planenheten
Emily Sedin	Landskapsarkitekt	Planenheten
Hannu Rauhala	Trafikplanerare	Planenheten
Zlatko Markovic	Projektledare genomförande	Enheten för bygg och anläggning

Anna Blomberg	Projektingenjör	Enheten för bygg och anläggning
Lennart Bohman	Landskapsingenjör	Enheten för bygg och anläggning
Elisabet Rosell	Kommunekolog	Enheten för fastighetsförvaltning
Petter Söderberg	Miljöplanerare	Miljöenheten
Kristian Assia	Bygglovsarkitekt	Bygglovsenheten
Per Johnsson	Projektingenjör	Nacka Vatten och Avfall AB
Amir Pirnia	VA-ingenjör	Nacka Vatten och Avfall AB
Johanna Haräng	Förrättningslantmätare	Lantmäterienheten
Jonas Finnsson	Kommunjurist	Juridik- och kanslienheten
Pernilla Svenningsson	Kommunikatör	Kommunikationsenheten

Planenheten

Angela Jonasson
Tillförordnad planchef

Viktor Wallström
Planarkitekt

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- - - Användningsgräns
- · · Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap. 4 kap. 5 § 1 u 3 p.

- GATA Gata
- PARK Park
- NATUR Naturområde

Kvartersmark. 4 kap. 5 § 1 u 3 p.

- B Bostäder
- E1 Dagvattendamm
- E2 Transformatorstation

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

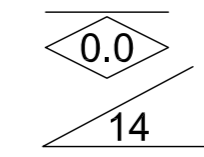
Byggnadens omfattning

- e1 Största tillåtna bruttoarea är 135 m² per lägenhet. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e2 Största tillåtna bruttoarea är 130 m² per lägenhet. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e3 Största antal lägenheter inom egenskapsområdet är 12. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e4 Största antal lägenheter inom egenskapsområdet är 14. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e5 Största antal lägenheter inom egenskapsområdet är 7. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e6 Största antal lägenheter inom egenskapsområdet är 15. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e7 Största antal lägenheter inom egenskapsområdet är 11. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- e8 Största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnad är 30 m². 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Högsta nockhöjd för komplementbyggnad är 3.0 meter. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
Största totala byggnadsarea för komplementbyggnad är 8 m² per lägenhet om inte annat anges. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Huvudbyggnad och komplementbyggnad får sammanbyggas. Sammanbyggda komplementbyggnad får i sådant fall placeras på mark avsedd för komplementbyggnad. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

- Marken får inte förses med byggnad. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.
- Endast komplementbyggnad får placeras. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Högsta nockhöjd i meter. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Största takvinkel i grader. 4 kap. 11 § 1 st 1 p.

Utformning

- f1 Minst ett släpp i bebyggelsen om minst 3 meter ska finnas. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
 - f2 Minst två släpp i bebyggelsen om minst 3 meter ska finnas. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
 - f3 Lekyta ska finnas. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
- Eventuella räcken på terrasser eller liknande ska utformas med ett nätt uttryck och en minsta genomsiktighet om 80%. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.
Fasadmaterial ska vara trä. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande

Marken ska utformas med växtbäddar som klarar fördröjning av de första 10 mm regn från hårdgjorda ytor. 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Markens anordnande och vegetation

- n1 Område med värdefull mark och vegetation som ska bevaras. Schaktning, sprängning och utfyllnad får inte göras. 4 kap. 10 §
- + 0.0 Markens höjd över angivet nollplan. 4 kap. 10 §

Skydd mot störningar

Bostäder ska utformas med avseende på trafikbuller så att:
- 60 dBA ekvivalent ljudnivå (frifältsvärde) vid bostadsbyggande fasad ej överskrids. Då så inte är möjligt ska minst hälften av bostadsrummen i varje bostad få högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad samt högst 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad kl 22.00-06.00 (frifältsvärden).
- Bostäder upp till 35 m² får högst 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid fasad (frifältsvärden).
- Ljudnivån vid minst en uteplats i anslutning till bostäder inte överskrider 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Maximal ljudnivå får överskridas med högst 10 dBA fem gånger per timme kl 06.00-22.00. 4 kap. 12 § 1 st 1 p.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år från den dag planen vinner laga kraft. 4 kap. 21 §

Ändrad lovplikt

Marklov krävs även för schaktning, sprängning och utfyllnad inom n1 markerade områden. 4 kap. 15 § 1 st 3 p.

ILLUSTRATION

- Illustrationslinje
- 2 våningar Illustrationstext

SAMRÅDSHANDLING

UPPLYSNINGAR:
Planen är upprättad enligt plan- och bygglagen PBL (2010:900) enligt dess lydelse efter den 1 januari 2015.

Koordinatsystem: SWEREF 99 18 00
Höjdsystem: RH2000

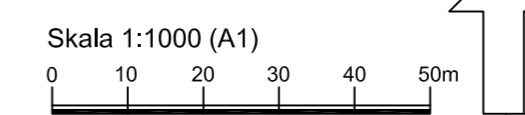
Detaljplan för Amperen, del av fastigheten Orminge 60:1 i Boo Nacka kommun Standardförfarande Planenheten i januari 2021

Angela Jonasson
Biträdande planchef

Viktor Wallström
Planarkitekt

KFKS 2018/245
Projektnr. 93101423

Tillstyrkt av MSN
Antagen av KF
Laga kraft

RAPPORT

Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI)
enligt Svensk standard SS 199000:2014

NATURVÄRDESINVENTERING INFÖR DETALJPLANER KRING KRAFTLEDNINGSTRÅKET, NACKA KOMMUN

Pro Natura

Maj 2020

Rapport samt föreliggande arbete följer svensk
standard
SS 19000:2014 – Naturvärdesinventering
avseende biologisk mångfald (NVI)

Inventering, text och foto:

Pro Natura

Träringen 66b

416 79 Göteborg

Telefon: 0728-544411

e-post: ola.hammarstrom@pro-natura.net

Pro Natura:

Kontaktperson och ansvarig handläggare: Ola Hammarström

Inventering: Ola Hammarström, Fredrik Larsson och Tomas Fasth

Beställare:

Nacka Kommun

Kontaktperson: Viveca Jansson

Framsida:

Kötticka (ö), vy över kraftledningsgata (n)

1. Sammanfattning	4
2. Uppdraget.....	5
2.1 Bakgrund.....	5
2.2 Syftet med NVI:n	5
2.3 Omfattning.....	5
3. Metodik.....	6
4. Allmänt om naturförhållandena	9
4.1. Geografi och bebyggelse	9
4.2. Naturförhållandena.....	10
4.4. Uppgifter om naturförhållandena från befintligt underlag	12
5. Beskrivningar av naturvärdesobjekt	13
6. Sammanfattning av naturvärdena i området.....	27
7. Litteratur och källor	28
7.1. Skriftliga källor.....	28
7.2. Kartor	29
7.3. Databaser och internet.....	29

Bilaga 1: Karta över inventeringsområdet

Bilaga 2: Karta över naturvärdesobjekten och deras naturvärdesklass

Bilaga 3: Karta över förekommande naturtyper

1. Sammanfattning

I samband med tre nya detaljplaner i anslutning till en större kraftledningsgata i Orminge, har Nacka kommun beställt en naturvärdesinventering av Pro Natura.

Merparten av inventeringen utfördes under november 2018, men då planområdet senare i processen utökats har en mindre komplettering utfört under maj 2020. Arbetet följer i sin helhet Svensk standard 199000:2014 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Detaljeringsgraden på inventeringen har varit *medel*. Inventering har skett med tilläggen *Naturvärdesklass 4*.

Sammanlagt inventerades cirka 7,7 ha fördelat på tre delområden. Totalt har åtta naturvärdesobjekt avgränsats; två objekt med påtagligt naturvärde och sex objekt med visst naturvärde.

Värden för biologisk mångfald som påträffats under inventeringen är främst knutna till tallskog med äldre träd. Områdets tallvärden är beroende av omgivande landskap och bidrar till en fungerande spridningsbiologi för många arter. Även om skogslandskapet i området är starkt fragmenterat, är förekomsten av gamla träd sannolikt mycket viktig för att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion i livsmiljöer för många marginaliserade arter som är beroende av dessa ovanliga värdeelement.

Tre rödlistade arter noterades; kötticka *Leptoporus mollis* (NT), vedskivlav *Hertelidea botryosa* och reliktböck *Nothorina muricata* (NT). De två förstnämnda arterna är knutna till förekomst av äldre död ved och reliktböck till gamla, exponerade individer av tall.

2. Uppdraget

2.1 Bakgrund

I samband med markförläggning av befintliga kraftledningar planerar Nacka kommun att göra tre nya detaljplaner i anslutning till den nuvarande kraftledningsstråket. Projektets övergripande syfte är att bidra med bebyggelse utmed Ormingeringen och Skarpövägen, som en önskvärd utveckling i strävan mot ett utvidgat men samtidigt mer sammanhållet Orminge. Detaljplanerna Volten, Pylonen och Amperen föreslås möjliggöra tre väl integrerade bostadsområden som är lätta att nå med buss, bil, cykel och till fots. Projektets mål är att skapa byggrätter för cirka 250 bostäder och cirka 160 förskoleplatser fördelade mellan dessa tre detaljplaneområden. Föreliggande inventering ska fungera som underlag till att beakta värden för biologisk mångfald i detaljplaneprocessen.

Merparten av uppdraget utfördes under hösten/vintern 2018/19, men då planområdet senare i processen utökats har en mindre komplettering utfört under våren 2020.

2.2 Syftet med NVI:n

Genomförd NVI syftar till att kartlägga och naturvärdesbedöma förekommande naturvärden inom det område som redovisas på karta i bilaga 1.

2.3 Omfattning

Inventeringen följer den nationella standarden för naturvärdesinventering SS 199000:2014, med tillägget "naturvärdesklass 4". Detta innebär att också naturvärdesobjekt motsvarande naturvärdesklass 4 (se nedan) har inkluderats.

Inventeringen har genomförts med detaljeringsgraden som i ovan nämnda standard benämns "Fältnivå medel". Detta innebär att naturvärdesobjekt med en yta om 0,1 ha eller mer ska kunna identifieras samt linjeformade objekt med en längd om minst 50 meter samt en bredd om minst 0,5 meter ska identifieras.

Det ska framhållas att detta, enligt standarden för naturvärdesinventering (NVI), är en sammanställning och bedömning av värden utifrån aspekten biologisk mångfald. Någon bedömning av områdets eventuella geologiska, geomorfologiska eller hydrologiska värden har ej gjorts.

I detta arbete ingår heller ingen bedömning av den kulturhistoriska miljön. Inte heller innehåller detta arbete någon bedömning av områdets sociala värden eller värden för friluftslivet.

Slutligen innehåller arbetet heller inga bedömningar av konsekvenser för biologisk mångfald vid en eventuell exploatering av något slag.

Fältarbetet genomfördes under november månad 2018, med en mindre komplettering under maj 2020.

3. Metodik

Naturvärdesinventeringen har genomförts enligt standarden för naturvärdesinventeringar (NVI) SS 199000:2014. För detaljer i denna så hänvisas till standarddokumenten Svensk Standard SS 199000:2014 och Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.

Grunden i denna standard är att på ett transparent, upprepbart och väldefinierat sätt genomföra *naturvärdesbedömningar* vad gäller biologisk mångfald. Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa. Ett områdes naturvärde redovisas genom att det tilldelas en naturvärdesklass. Naturvärdesinventeringar kan genomföras med olika ambitionsnivåer beroende på syftet med inventeringen. Detta gäller huruvida fältarbete ska genomföras eller ej, vilken detaljeringsgrad inventeringen ska ha (vilken som är minsta obligatoriska karteringsenhet) och om inventeringen ska ha några tillägg (t.ex. identifiering av objekt med generellt biotopskydd, inventering av särskilda arter, identifiering och avgränsning av områden som har naturvärdesklass 4). I denna inventering ingår tillägget naturvärdesklass 4.

En viktig princip i arbetet med naturvärdesinventering enligt standarden är att naturvärdesbedömningen ska utgå från två olika bedömningsgrunder – *bedömningsgrund art* och *bedömningsgrund biotop*. Den första avser i vilken grad arter och arters förekomst bidrar till naturvärdet. Den andra är en bedömning av hur biotopen bidrar till den biologiska mångfalden. De båda bedömningsgrunderna är naturligtvis beroende av varandra så att högre värde från biotopsynpunkt normalt leder till att området också har värden i form av artförekomster.

Ett viktigt begrepp vid användningen av arter som bedömningsgrund är begreppet *naturvårdsart*. Enligt standarden för naturvärdesinventeringar (NVI) så är naturvårdsart en art som indikerar att ett område har naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Detta är i linje med ArtDatabankens definition av begreppet (ArtDatabanken 2013). Enligt ArtDatabanken är naturvårdsarter ett samlingsbegrepp för skyddade arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter, signalarter och nyckelarter. I standarden hanteras dock nyckelarter separat och ingår

därmed inte i begreppet naturvårdsart. Signalarter markeras i listorna över naturvårdsarter med "S" och typiska arter med "T". Rödlistade arter markeras med artens rödlistningskategori, "NT", "VU", "EN", "CR" och "DD".

I denna inventering har främst arter som användes i Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (Skogsstyrelsen 2014) använts som signalerarter vilka bedöms indikera förhöjda naturvärden i skogsmiljöer. Ytterligare en signalart har använts, blekkantad strecklav *Xylographa rubescens*. Denna art är sällsynt och knuten till gammal död ved av hög kvalitet. Arten är inte bedömd i rödlistningssammanhang, men har nämnts som en kandidat till kommande rödlista (Göran Thor, expertkommittén för lavar, muntlig kommentar).

Viktiga faktorer vid bedömning av ett områdes biotopkvalitet är

- Naturlighet
- Processer och störningsregimer
- Strukturer
- Element
- Kontinuitet
- Naturgivna förutsättningar
- Förekomst av nyckelarter
- Läge, storlek och form

Strukturer och element är av särskild betydelse vid bedömningen eftersom de är företeelser som kan uppfattas i fält. De används därför i många fall för att indirekt bedöma förekomst av andra biotopkvaliteter, som t.ex. naturlighet, processer och störningsregimer, kontinuitet, naturgivna förutsättningar och vissa nyckelarter.

Biotopens värde beror också på hur sällsynt och hotad den är.

I standarden finns också angivet hur olika *naturtyper* ska benämnas. En naturtyp är en sammanfattande benämning på en grupp biotoper med gemensamma kännetecken. I naturvärdesinventeringen grupperas biotoperna i följande naturtyper: Infrastruktur och bebyggd mark, täkt och upplag, park och trädgård, åkermark, äng och betesmark, igenväxningsmark, skog och träd, myr, fjäll, berg och sten, sandmiljö, grund marin mjukbotten, grund marin hårdbotten, djup marin mjukbotten, djup marin hårdbotten, biogent rev och bubbelrev, antropogen marin miljö, grund sjö, djup sjö, småvatten, vattendrag, antropogen limnisk miljö, havsstrand samt limnisk strand. Begreppet naturtyp används ibland, både i vanligt tal och i biologiska sammanhang, med något annorlunda betydelse. Ett exempel är Natura 2000 som använder naturtyp i en annan betydelse.

Ett viktigt resultat av en naturvärdesinventering är att *naturvärdesobjekt* identifieras, avgränsas, bedöms och beskrivs. Ett naturvärdesobjekt i en naturvärdesinventering är ett avgränsat geografiskt område med naturvärde, som utgörs av en dominerande naturtyp och som kan bedömas till en och samma naturvärdesklass. I standarden ska ett naturvärdesobjekt vara ett sammanhängande geografiskt område.

De naturvärdesklasser som används i naturvärdesinventeringen är:

- Naturvärdesklass 1 - högsta naturvärde
- Naturvärdesklass 2 - högt naturvärde
- Naturvärdesklass 3 - påtagligt naturvärde
- Naturvärdesklass 4 – visst naturvärde

Enligt uppdragsbeskrivningen ska naturvärdesinventeringen i inventeringsområdena kring kraftledningsstråket utföras som fältinventering med detaljeringsgrad medel. Detta innebär att minsta objekt som ska identifieras är en yta av 0,1 ha eller mer eller ett linjeformat objekt med en längd av 50 m eller mer och en bredd av 0,5 m eller mer. De områden som redovisas i denna inventering är de som uppnått naturvärdesklass 4 eller högre.

Det område som inventerats framgår av bilaga 1 medan avgränsning av naturvärdesobjekt och naturvärdesklassning redovisas på karta i bilaga 2.

Följande moment har utförts i NVI:n:

Förarbete

1. Sammanställning av tidigare dokumentation om naturen i inventeringsområdet.
2. Potentiella naturvärdesobjekt har avgränsats.
3. Fältkartor för arbetet där potentiella naturvärdesobjekt är markerade har tagits fram. Fältkartorna har innehållit en bakgrund med ortofoto – och har varit i skalan 1:3 500.

Fältarbete

Inventering har genomförts i hela det område som redovisas i bilaga 1. I detta område har enbart naturvärdesobjekt som tillhör naturtyperna Skog och träd urskilts. Namnskicket för att benämna olika biotoper följer där så är möjligt Sydsvenska lövskogar (Löfgren & Andersson 2000), Handbok för inventering av nyckelbiotoper (Skogsstyrelsen 2014) samt KNAS (Jönsson 2009).

Rapportering

Rapporteringen följer standarden och för detaljer hänvisas till standarddokumenten. Om inga kommentarer anger annat så är redovisade naturvårdsarter noterade under denna naturvärdesinventering.

4. Allmänt om naturförhållandena

4.1. Geografi och bebyggelse

Inventeringsområdet ligger i Orminge som är beläget i den del av Nacka som ligger på Värmdön. Denna del tillhör Uppland. Orminge bebyggdes på 1970-talet. På den tiden var Nacka stad stolt över att sakna ett kommuncentrum och bestod sedan kommunsammanslagningen i början av 1970-talet av flera mindre tätorter belägna på Sicklaön, Älta, Saltsjöbaden, Tattby och Björknäs. Senare tillkom även Fisksätra och så Orminge.

Det inventeringsområde som granskats i denna inventering är ca 7,7 ha stort och består av tre delområden som ligger norr och väster om Orminge centrum. Områdena ligger alla i anslutning till en större kraftledningsgata och karaktäriseras av närhet till bebyggelse och infrastruktur. Längst i väster gränsar ett av delområdena mot ett större skogsområde, Skarpnäs som är ett blivande naturreservat.

Figur 1. Inventeringsområdet karaktäriseras av närhet till infrastruktur och bebyggelse, här vy från delområde 1.

4.2. Naturförhållandena

Ormingelandet är en del av Värmdön som är en av landets största öar men tillhör Nacka kommun. Skurusundet som skiljer Ormingelandet från Sicklaön och de centrala delarna av Nacka utgör också skiljelinjen mellan Uppland och Sörmland. Orminge ligger alltså i Uppland men som helhet är dock Ormingenaturen Sörmländsk och typisk innerskärgård med trånga vikar där land dominerar. Kännetecknande för fastmarken är höga bergknallar ofta med markerade förkastningsbranter mot omgivande dalgångar, sjöar och fjärdar. Det sörmländska sprickdalslandskapet utmärker sig i Ormingelandet med ostliga-västliga större dalstråk medan mindre sprickor ofta orienterar sig från nordväst mot sydost. De högst belägna delarna av Ormingelandet ligger på ca 70 m.ö.h.

Naturgeografisk region är Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken. Berggrunden utgörs främst av gnejser av hög ålder. Urberget har här genomgått stora förändringar genom veckning. Ovanligare och yngre inslag i berggrunden förekommer ibland. Gångbergarten diabas uppträder i en spricka i urberget som sträcker sig från Gustavsvik vid Baggensfjärden genom Orminge till branter mot Lilla Värtan i höjd med Sveriges holme. Den mörka bergarten ses i vägsränningar genom Orminge och Krokhöjden. Den starkt brutna terrängen erbjuder snabba skiftningar med kala höjder varifrån jordtäckets spolats bort då landet reste sig efter att inlandsisen smält och vågor svallade jordtäckets till sluttningar och dalbottnar. Himlaberget öster om Boo kyrka uppvisar forna strandvallar med rundslipade block på 50-60 m höjd över havet. Dessa uppstod då Littorinahavet svallade mot Himlabergets topp, vilket motsvarar äldre stenåldern.

I sluttningen nedanför de kala topparna dominerar en barrblandskog på mark där de finaste partiklarna i jordtäckets saknas. På finjorden i dalbottnar breder ädellövträd ut sig vid sidan av den odlade marken. I vissa fall har våtmarker utbildats i botten där torv överlagrar den oorganiska jorden. Ormingelandet är påfallande kuperat och rikt på sjöar jämfört med övriga delar av Nacka. Sprickdalsjöar med klart och näringsfattigt vatten är typiskt. Andra sjöar är resultatet av fördämningar som skett under senare sekler. Myrsjön är en sådan ung sjö. Odlingsmarkerna är få och små och koncentrerade till havsvikar där lera avsatts och blivit uppodlad då jordbrukstekniken gjort framsteg. Varvig lera som visar på årstidsväxlingarna i smältvattenflödet från inlandsisen finns i den odlade dalgången öster om Myrsjön. Ängsmark som ännu är i hävd finns på ett par platser i Orminge, belägna i dalbottnar.

Skogen är talldominerad där de högst belägna delarna intas av gles hållmarksskog. Tallskogarna är som regel påtagligt gamla med mycket lång kontinuitet. Naturskogskaraktären förstärks av bergbranter där inslaget av grova torrträd möter besökaren. Skogsbruket har egentligen aldrig nått naturen i Orminge varför tallar som är 300–400 år inte är ovanliga. Belägenheten på en ö bidrar säkert till att områdets natur kunnat bevaras så väl. Broförbindelse för tyngre trafik kom till först för 100 år sedan. Graninslaget blir ibland dominerande där jordtäcket är tjockare, gärna i nordsluttningar, men bildar sällan större bestånd. Lövskog av naturskogskaraktär finns längs branter där ek och lind dominerar. Värdefulla områden finns på flera håll i Skarpnäs. I djupare dalgångar har lövskogen tydligare kulturpåverkan där den nyttjats för bete och grova träd bildar ett glesare trädskikt. Björk finns ofta i sådana övergivna betespåverkade bestånd. Dominerande kan björken bli på torvmark som dikats och hydrologin ändrats, exempelvis mellan Myrsjön och Orminge centrum. Floran uppvisar i Orminge exempel på nordliga arter, bl.a. hönsbär.

Figur 2. Fragmenterade förekomster av äldre tallar är relativt vanligt förekommande i området, här invid bebyggelse i delområde 3.

Orminge har påfallande mycket oexploaterad natur. Flera kommunala naturreservat har avsatts på senare år och fler står i väntan på att bli säkerställda för framtiden. Ett av de största orörda skogsområdena är Velamsund som sedan flera decennier är naturreservat. Skarpnäs norr om Orminge och Rensättra öster om Myrsjön är planerade naturreservat. Dessa ingår i en av de gröna kilar som omger Storstockholm. Den stora båtfarleden mot Stockholm passerar strax intill Ormingelandets norra del varför säkert många svenskers första möte med naturen i området skett från däck på finlandsfärjan.

4.4. Uppgifter om naturförhållandena från befintligt underlag

Ingen del av det aktuella inventeringsområdet är beläget inom områden som klassats som riksintresse. Inom aktuellt inventeringsområde saknas särskilda områdesbestämmelser för Natura-2000, naturreservat, biotopskyddsområde eller liknande. Ingen del av det aktuella inventeringsområdet har omfattats av de tematiska inventeringar som utförts på nationell nivå, såsom våtmarksinventeringen, ängs och betesmarksinventeringen, nyckelbiotopsinventeringen, sumpskogsinventeringen eller inventering av skyddsvärda träd. Uppgifter om området saknas i Grönstrukturprogram för Nacka kommun (2011) och dess underlagsrapport (Ekologigruppen 2009). Inom inventeringsområdet finns ett antal fynd rapporterade från Artportalen. De fynd av naturvårdsarter som förekommit redogörs för i de enskilda beskrivningarna av naturvärdesobjekt. Fynd av signalarterna storrams och strutbräken förekommer inom inventeringsområdet. Dessa arter växer vanligtvis i mullrika skogslundar och bäckraviner. Då miljöer där dessa arter skulle kunna förekomma inte har noterats i inventeringsområdet är fynduppgifterna förmodligen felplacerade eller felbestämda och har därför inte beaktats vid naturvärdesbedömningen.

5. Beskrivningar av naturvärdesobjekt

Åtta naturvärdesobjekt av naturtyperna Skog och träd har identifierats i inventeringsområdets tre delområden. Två av dessa bedömdes ha påtagligt naturvärde och sex visst naturvärde.

Figur 3. Karta över inventeringsområdet och avgränsade naturvärdesobjekt samt deras naturvärdesklass.

DELOMRÅDE 1**Naturvärdesobjekt 1**

Objekt-ID Kraftledningsstråket 1	Naturvärdesklass 4
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Tallskog	Areal 0,52 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Uppfyller ej kriterier

Översiktlig beskrivning

Området utgörs av en korridor med tallskog på en mindre höjdrygg mellan Skarpövägen och ett område med flerbostadshus. Skogen domineras av medelålders tall med inslag av ung björk och asp. Enstaka äldre tallar förekommer. På en äldre tall noterades gnagspår från den rödlistade skalbaggen reliktböck *Nothorina muricata* (NT). Fältskiktet domineras av blåbär och ljung. I västra delen av området finns ett mindre parti med insektsangripen sälg. På Artportalen anges fynd av signalarten myskböck *Aromia moschata* i områdets västra del.

Figur 4. Yngre tallar vid Skarpövägen.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa obetydligt biotopvärde då endast enstaka biotopkvaliteter i form av äldre tallar förekommer. Då merparten av skogsträden är unga indikeras låg kontinuitet i området.

Bedömningsgrund artvärde

Visst artvärde genom förekomst en rödlistad art.

Naturvårdsarter:

- Reliktböck, *Nothorhina muricata* (NT)
- Myskböck, *Aromia moschata* (S) (Artportalen)

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är framförallt knutna till de enstaka äldre tallarna och förekomst av rödlistad art. Tallskog med äldre träd bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande klass 4.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

DELOMRÅDE 2**Naturvärdesobjekt 2**

Objekt-ID Kraftledningsstråket 2	Naturvärdesklass 3
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Hällmarksskog	Areal 0,20 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Västlig taiga, 9010, restaureringsmark

Översiktlig beskrivning

Naturvärdesobjektet består av en mindre del av ett skogsparti mellan den större kraftledningsgatan i norr och vägarna Ormingeringen och Valövägen. Området utgörs av olikåldrig hällmarkstallskog med inslag av gran och björk samt ett flertal gamla träd. Fältskiktet är risdominerat med blåbär på friska partier och ljung och moss/lavtäckten på och kring hällarna. Kanten mot kraftledningsgatan är påverkad av röjning/gallring. Död tallved finns i form av en högstubbe, flera äldre stubbar och flera lågor. Lågorna är av gamla senvuxna träd som förefaller ha legat som lågor under en lång tid och utgör ett mycket kvalitativt substrat för kryptogamer. Lavfloran på lågorna är relativt artrik med bl.a. de ovanliga arterna vedskivlav *Hertelidia botryosa* (NT) och blekkantad strecklav *Xylographa rubescens*.

Eftersom kunskapen om denna sistnämnda art varit begränsad är den inte behandlad i rödlistningssammanhang. Dock är arten sällsynt och förefaller vara knuten till gamla tallågor av hög kvalitet varför den är en tänkbar kandidat till kommande rödlista (Göran Thor, expertkommittéen för lavar, muntlig kommentar 2018).

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett påtagligt biotopvärde genom välutvecklad hällmarkstallskog med äldre träd och flera lågor av mycket hög kvalitet.

Bedömningsgrund artvärde

Visst artvärde genom förekomst av ett fåtal naturvårdsarter.

Figur 5. Hällmarkstallskog med torraka.

Naturvårdsarter:

- Vedskivlav, *Hertelidea botryosa* (NT)
- Blekkantad strecklav, *Xylographa rubescens* (egen signalart)
- Blåmossa, *Leucobryum glaucum* (S)

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är knutna till tallskog med äldre senvuxna träd och död ved av hög kvalitet. Tallskog med äldre träd bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå. Även om flera kvaliteter som är viktiga för biologisk mångfald förekommer i området är det arealmässigt alltför litet och isolerat för att nå högt naturvärde.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett påtagligt naturvärde motsvarande klass 3.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

DELOMRÅDE 3**Naturvärdesobjekt 3**

Objekt-ID Kraftledningsstråket 3	Naturvärdesklass 4
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Tallskog	Areal 0,56 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Uppfyller ej kriterier

Översiktlig beskrivning

Området utgörs av en liten korridorformad brant som i norr avgränsas av villabebyggelse och i söder av en GC-väg. Branten är bevuxen av spontant etablerad tallskog med inslag av ek, gran, asp, björk och enstaka sälgar. Flera tallar börjar uppnå en relativt hög ålder, framförallt i västra delen av området. I branten förekommer rikligt av mindre stenhällar, block och klippsprång. I anslutning till steniga partier växer tjärblomster och gråfibbla, i övrigt är fältskiktet risdominerat med blåbär och ljung. Trädgårdsrymlingen häckoxbär är spridd i området. Död ved finns genom enstaka torrträd av tall. Flera av asparna längs GC-vägen är angripna av större träfjäril *Cossus cossus*, vars larver lever av lövträdsved.

Figur 6. Del av den steniga branten med äldre tall.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett visst biotopvärde genom vuxen tallskog med äldre träd samt den variationsrika branten med värdeelement såsom stenhällar, block och klippsprång.

Bedömningsgrund artvärde

Obetydligt artvärde.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är framförallt knutna till tallskog med äldre träd. Tallskog med äldre träd bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande klass 4.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

Naturvärdesobjekt 4

Objekt-ID Kraftledningsstråket 4	Naturvärdesklass 4
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Tallskog	Areal 0,86 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Uppfyller ej kriterier

Översiktlig beskrivning

Naturvärdesobjektet är beläget mellan vägen Ormingeringen och den större kraftledningsgatan som går i sydost-nordvästlig riktning. Området utgörs av spontant uppvuxen tallskog med inslag av gran, asp och björk. Vissa av tallarna börjar bli något äldre. På några ställen är jordtäcket tunt och mindre stenhällar går i dagen. Centralt i området finns en svacka med ett litet fuktdråg. I fältskiktet växer blåbär och ljung. Död ved förekommer sparsamt genom några tallågor.

Figur 7. Fuktdråg invid GC-väg.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett visst biotopvärde genom vuxen tallskog med inslag av äldre träd.

Bedömningsgrund artvärde

Obetydligt artvärde.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är framförallt knutna till tallskog med äldre träd. Tallskog med äldre träd bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande klass 4.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

Naturvärdesobjekt 5

Objekt-ID Kraftledningsstråket 5	Naturvärdesklass 4
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Tallskog	Areal 0,39 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Uppfyller ej kriterier

Översiktlig beskrivning

Området utgörs av ett mindre parti med spontant uppkommen tallskog på torr mark med tunt jordtäckte. Trädsiktet utgörs nästan enbart av tall med undantag från några solexponerade, äldre sälgar i sydöstra delen av naturvärdesobjektet. Ett mindre antal tallar börjar bli något äldre. Fältsiktet är risdominerat och glest. Enstaka tallågor förekommer. Området genomkorsas av en mindre ledningsgata.

Figur 8. Tallskogen har begränsad storlek och är påverkad från alla håll av vägar och ledningsgator.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett visst biotopvärde genom vuxen tallskog med inslag av äldre träd, samt förekomst av äldre sälg.

Bedömningsgrund artvärde

Obetydligt artvärde.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är framförallt knutna till tallskog med äldre träd. Tallskog med äldre träd bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande klass 4.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

Naturvärdesobjekt 6

Objekt-ID Kraftledningsstråket 6	Naturvärdesklass 4
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Barrträd	Areal 0,17 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper -

Översiktlig beskrivning

Området utgörs av ett mycket litet tallbevuxet parti inklämt mellan den större kraftledningsgatan och villatomter. Området är mer eller mindre taget i anspråk av angränsande tomter. Närmast tomterna är det röjt och mycket av den naturliga vegetationen saknas. Från andra hållet är området påverkat av rönjningar i/vid ledningsgatan. Tallarna är välvuxna, med välutvecklade kronor och har en hög ålder. På en stubbe från ett avverkat träd kunde årsringarna räknas till 175 år.

Figur 9. Äldre tallar invid tomtmark.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett visst biotopvärde genom förekomst av äldre tallar.

Bedömningsgrund artvärde

Obetydligt artvärde.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området utgörs av de äldre tallarna. Förekomst av äldre tall bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande klass 4.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

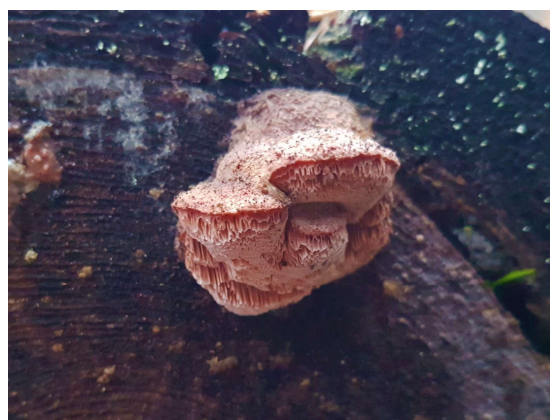
Skydd saknas.

Naturvärdesobjekt 7

Objekt-ID Kraftledningsstråket 7	Naturvärdesklass 3
Inventeringsdatum 2018-11-06	Inventerare Ola Hammarström, Fredrik Larsson & Tomas Fasth, Pro Natura
Biotoper Tallskog	Areal 0,42 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Västlig taiga, 9010, restaureringsmark

Översiktlig beskrivning

Området utgörs av smal korridor av flerskiktad tallskog på näringsfattig mark med partier där berg går i dagen. Området möter i norr ett större sammanhängande skogsområde av liknande typ. Många av tallarna är gamla och det finns inslag av gran, ek, asp och björk. I södra delen är lövinslaget större. Området kantas av villatomter på västsidan och en större kraftledningsgata på östsidan. I anslutning till kraftledningsgatan har flera äldre tallar fällts och ligger kvar som död ved. På en sådan låga noterades den rödlistade svampen kötticka *Leptoporus mollis* (NT). Fynd av kötticka på tallved är mycket sällsynt och det är möjligt att tallevande kötticka är en egen, ännu obeskriven art. Värdeelement genom död ved finns spritt i området. Naturvärdesobjektet sträcker sig utanför inventeringsområdet och fortsätter i nordväst in i ett större skogsområde.

Figur 10. Kötticka på nedsågad tall.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett påtagligt biotopvärde genom äldre, flerskiktad tallskog med död ved.

Bedömningsgrund artvärde

Visst artvärde genom förekomst av rödlistad art.

Naturvårdsarter:

- Kötticka, *Leptoporus mollis* (NT)
- Grynig blåslav, *Hypogymnia farinacea* (T)

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är framförallt knutna till flerskiktad tallskog med äldre träd och död ved. Förekomst av äldre tall bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå. Naturvärdesobjektet är relativt litet och fortsätter utanför inventeringsområdet.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett påtagligt naturvärde motsvarande klass 3.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

Naturvärdesobjekt 8

Objekt-ID Kraftledningsstråket 8	Naturvärdesklass 4
Inventeringsdatum 2020-05-04	Inventerare Ola Hammarström
Biotoper Sekundär lövskog, frisk-torra typer	Areal 0,15 ha
Naturtyper Skog och träd	Natura 2000 naturtyper Uppfyller ej kriterier

Översiktlig beskrivning

Området utgörs av ett mindre skogsparti som angränsar till kraftledningsgatan. Trädskiktet domineras av ung men uppvuxen björk och asp med inslag av sälg, gran samt en något äldre tall. I buskskiktet växer hägg, rönn, hassel och ung lönn. Marken är torr-frisk och fältskiktet domineras av skogsgräs och örter med bl.a. piprör, skogsviol, ängsfryle, vitsippa, och vispstarr. Vissa inslag av död ved förekommer genom en björkhögstubbe och en tallåga i kanten mot kraftledningsgatan. Inom området har det dumpats kompostrester och trädgårdsrymlingar som gullregn förekommer.

Figur 11. Skogsmark med varierade trädslag i kanten mot kraftledningsgatan.

Bedömningsgrund biotopvärde

Området bedöms hysa ett visst biotopvärde genom naturligt etablerad skogsmark med varierade trädslag och mindre inslag av död ved.

Bedömningsgrund artvärde

Obetydligt artvärde.

Sammanfattande naturvärdesbedömning

Naturvärdena i området är framförallt knutna till naturligt etablerad skogsmark med varierade trädslag och mindre inslag av död ved.

Sammanfattningsvis bedöms området hysa ett visst naturvärde motsvarande klass 4.

Tidigare inventeringar

Saknas.

Lagligt skydd

Skydd saknas.

6. Sammanfattning av naturvärdena i området

Sju naturvärdesobjekt har avgränsats, två med påtagligt naturvärde och fem med visst naturvärde. Naturvärdena är framförallt knutna till vuxen tallskog med inslag av äldre träd.

De rödlistade arterna reliktblåsa *Nothorina muricata* (NT), kötticka *Leptoporus mollis* (NT) och vedskivlav *Hertelidea botryosa* (NT) noterades under inventeringen. Alla dessa arterna var associerade till gammal tall.

Ur ett större geografiskt perspektiv är områdets tallvärden beroende av omgivande landskap och bidrar till en fungerande spridningsbiologi för många arter. Även om skogslandskapet i området är starkt fragmenterat, är förekomsten av gamla träd sannolikt mycket viktig för att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion i livsmiljöer för många marginaliserade arter som är beroende av dessa ovanliga värdeelement. Sett i ännu större skala så har Stockholmsregionen en särställning vad gäller miljöer med gammal tall. I och med urbaniseringen i regionen har många områden inte varit aktuella för rationellt skogsbruk vilket gjort att det finns långt mycket mer värdefulla tallmiljöer kvar här jämfört med mer glesbefolkade liknande områden i Sverige.

Inga skyddade arter har observerats. Det är tänkbart att området nyttjas i någon mån av de skyddade arterna spillkråka och gröngöling, men inga boträd noterades under inventeringen.

Eftersom inventeringen utfördes i november månad har förutsättningarna för att inventera vissa artgrupper varit begränsad, t.ex. kärlväxter och insekter. Det ska också nämnas att 2018, p.g.a. den extrema sommartorkan, varit ett relativt dåligt svampår.

7. Litteratur och källor

7.1. Skriftliga källor

ArtDatabanken 2013: Naturvårdsarter. – ArtDatabanken rapporterar 14, SLU.

ArtDatabanken 2015: Rödlistade arter i Sverige 2015. – ArtDatabanken, SLU.

Ekologigruppen 2009: Biologisk mångfald i Nacka, Underlagsrapport till grönstrukturplan för Nacka kommun. Projektnr. 5577.

Höjer, O. & Hultengren, S. 2004: Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet. Naturvårdsverket. Rapport 5411.

Jönsson, C. 2009: Ny metod för kontinuerlig naturtypskartering av skyddade områden (KNAS). – Metria Geoanalys. 2009.

Löfgren, R. & Andersson, L. 2000: Sydsvenska lövskogar och andra lövbärande marker. Kriterier för naturvärdering, skydd och skötsel. – Naturvårdsverket. Rapport 5081.

Nacka kommun 2011. Grönstrukturprogram.

Nitare, J. (ed.) 2010: Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. – 4:e rev uppl. Skogsstyrelsen.

Påhlsson, L. 1998: Vegetationstyper i Norden. – TemaNord 1998:510.

SIS Swedish Standards Institute 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. – Svensk Standard SS 199000:2014.

SIS Swedish Standards Institute 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI). Komplement till SS 199000. – Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014.

Skogsstyrelsen 2014: Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

7.2. Kartor

Ortofoto (2017), erhållet av Nacka kommun via WMS-länk.

7.3. Databaser och internet

Artportalen – Rapportsystem för växter, djur och svampar:

<https://artportalen.se/>

Länsstyrelsernas geodatakatalog:

<https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Naturtvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur

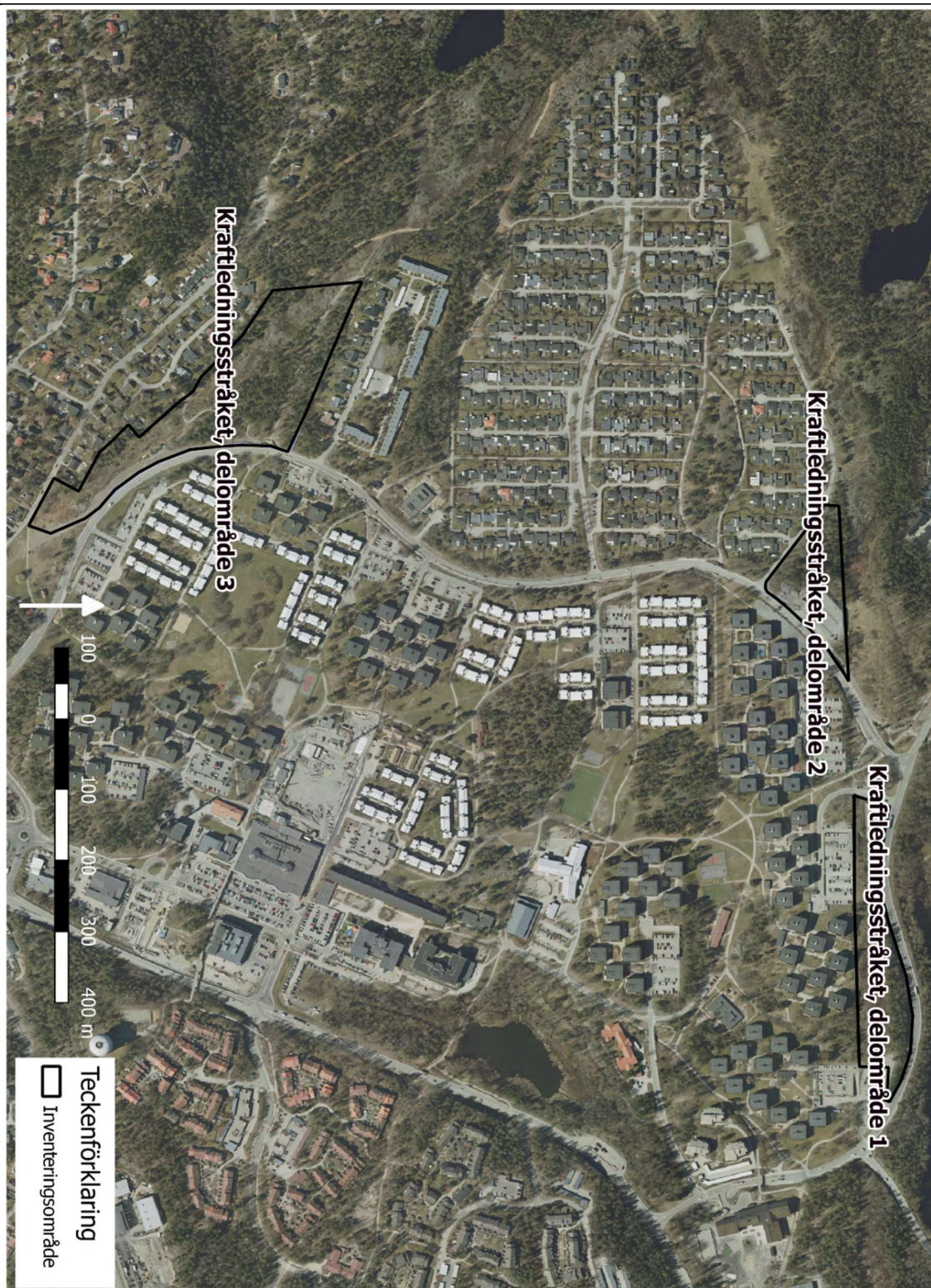
<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Skogsstyrelsens kartdatabas:

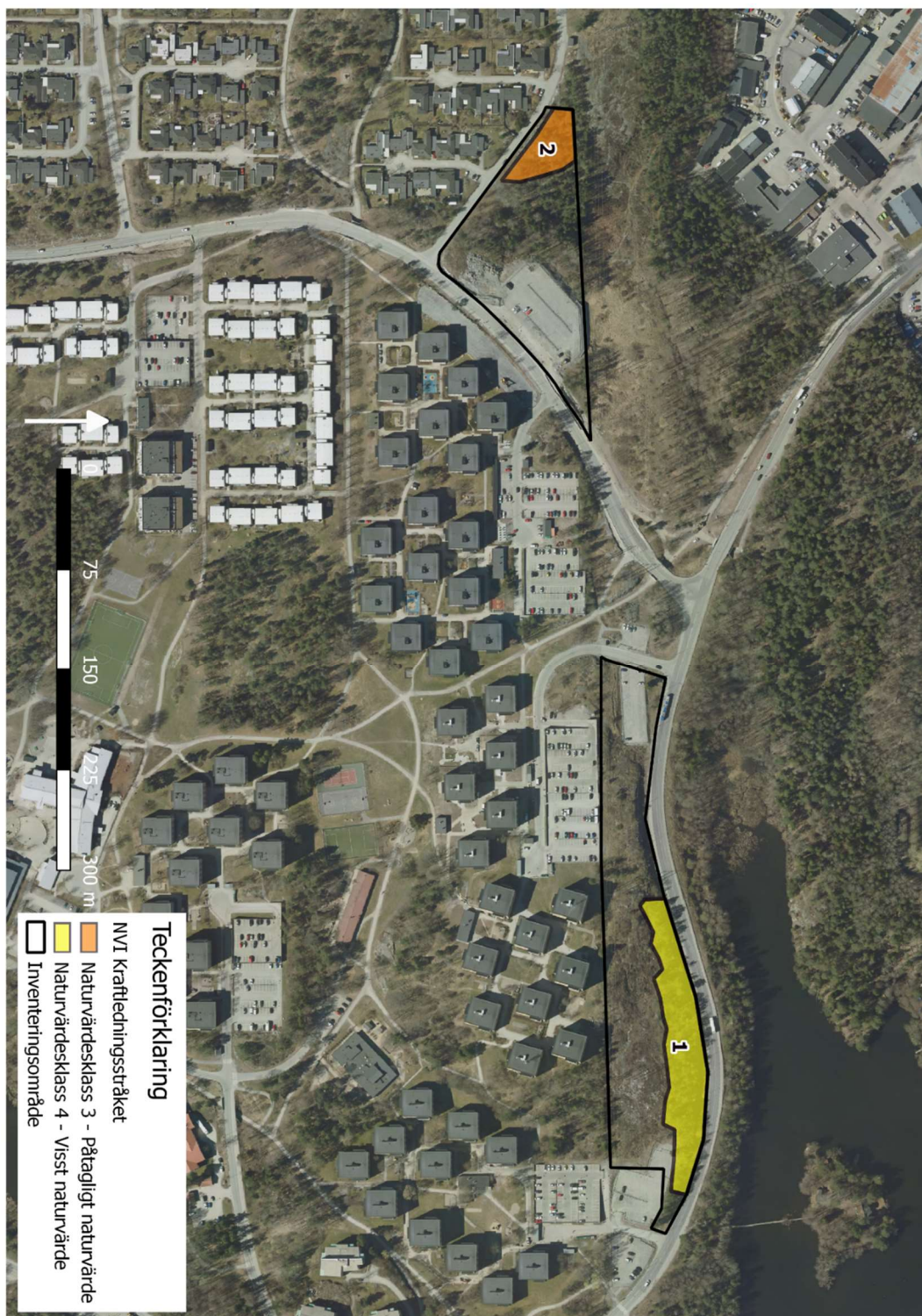
<https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>

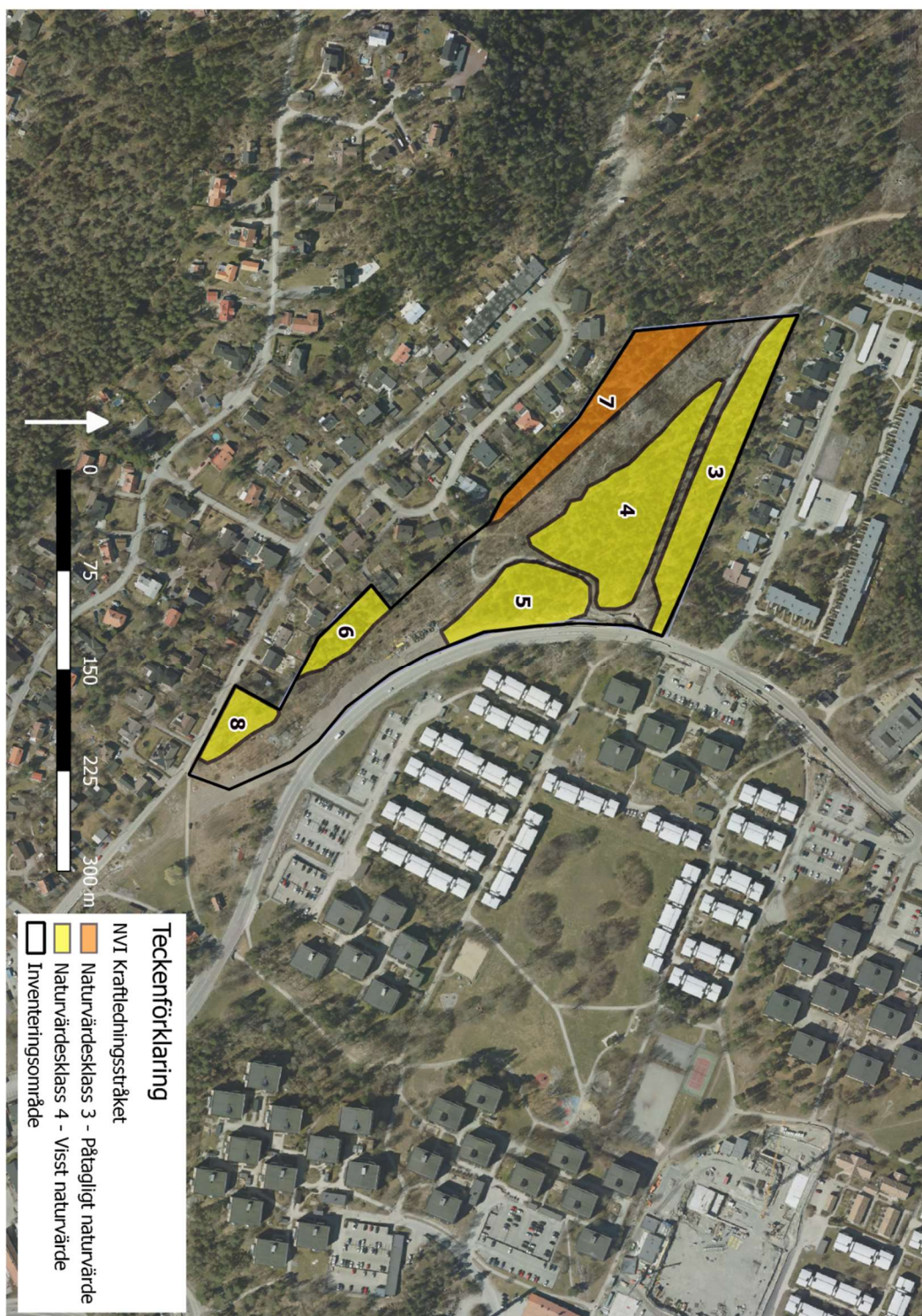
Utförare Pro Natura Träringen 66b 416 79 Göteborg Handläggare Pro Natura Ola Hammarström	Dokumentnamn Naturvärdesinventering inför detaljplaner kring kraftledningsstråket, Nacka kommun	Sidnummer (antal sidor) 27 (29)
		Datum 2019-01-21
		Version 1:4

Bilaga 1. Karta över inventeringsområdet

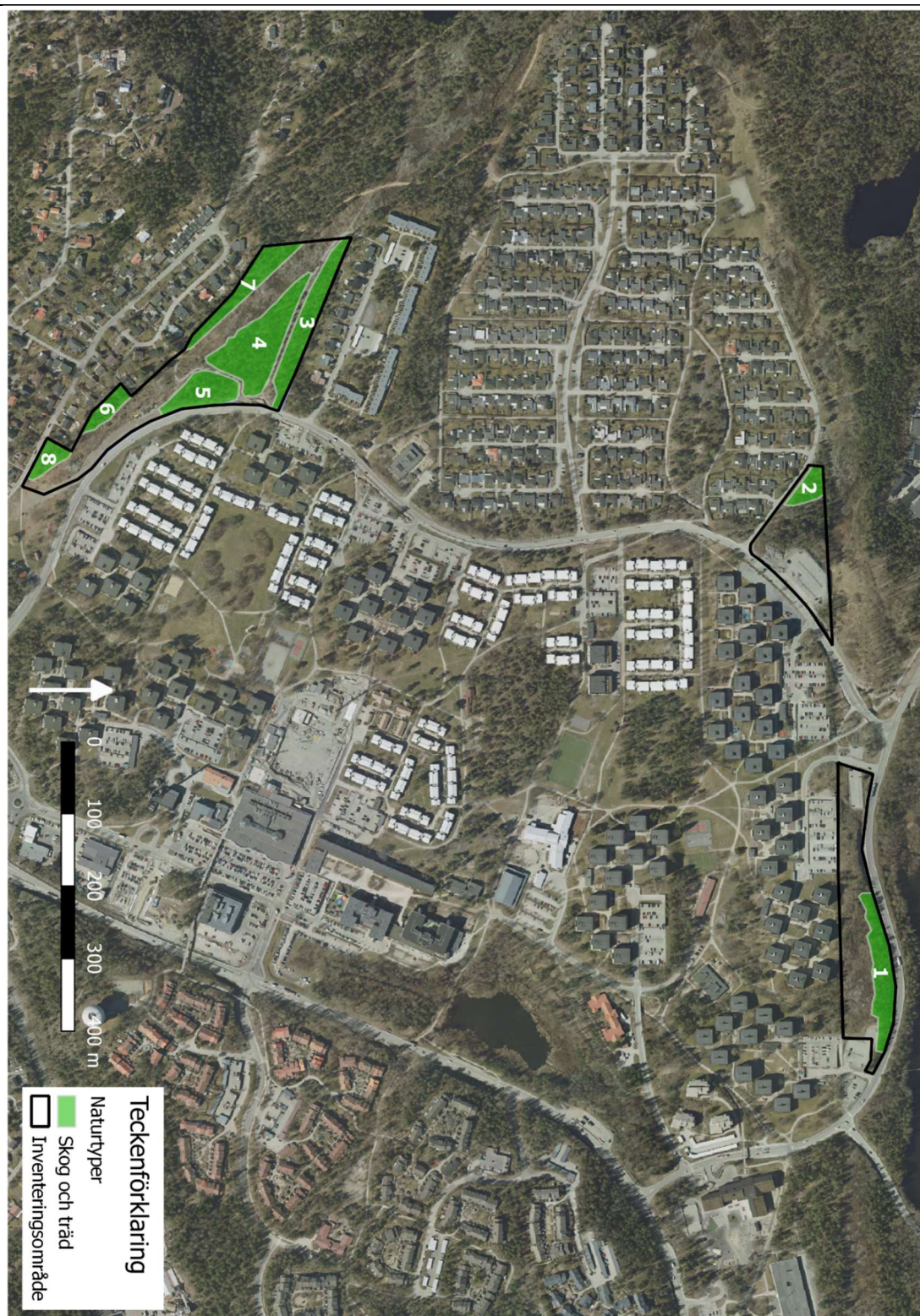

Bilaga 2. Karta över naturvärdesobjekten och deras naturvärdesklass

Bilaga 3. Karta över förekommande naturtyper

2020-11-24

Miljöredovisning
SAMRÅDSHANDLING
Upprättad november 2020

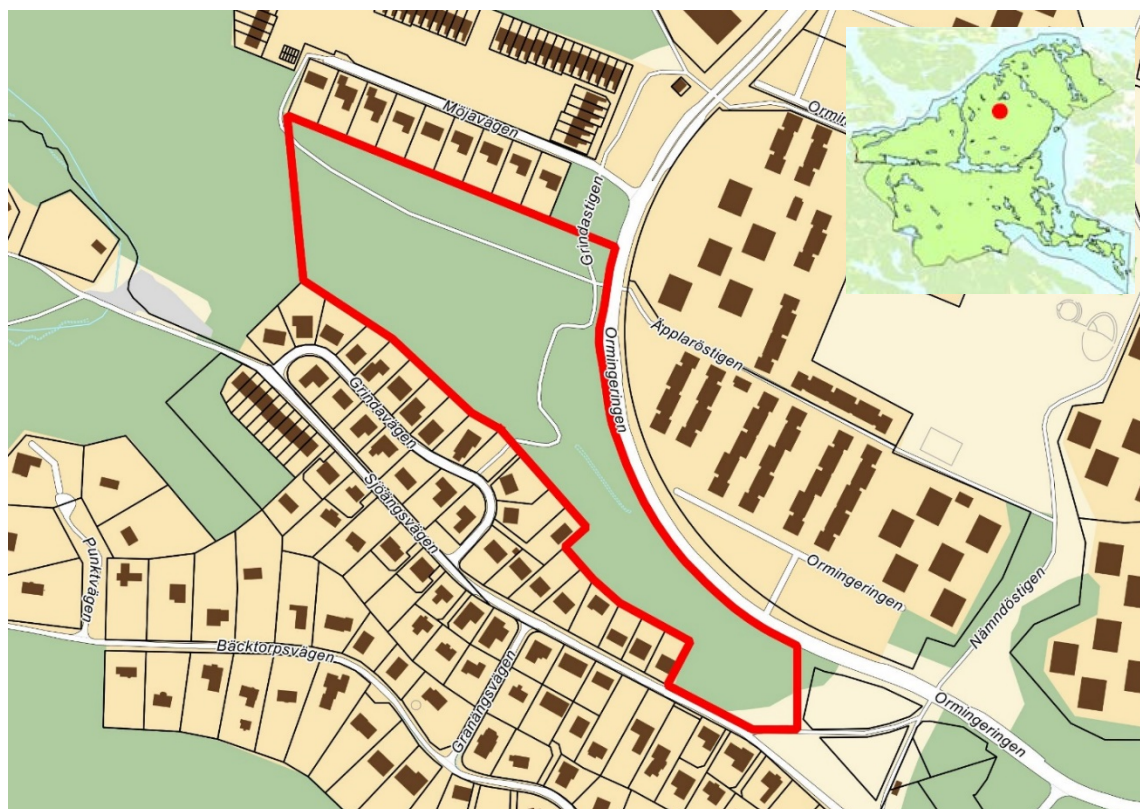
Dnr: KFKS 2018/245

Projekt: 93101423

Amperen, Orminge

En del av stadsbyggnadsprojektet Kraftledningsstråket

Detaljplan för Amperen, fastigheterna Orminge 60:1 m.fl. i Boo, Nacka kommun.

Kartan visar områdets angränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

1. Planens påverkan på lokala miljömål.....	2
2. Sammanfattning.....	2
3. Bakgrund.....	4
4. Utredningar	5
5. Konsekvenser för miljö och förslag till åtgärder	5
5.1 Landskapsbild och kulturmiljö	5
5.2 Natur	7
5.3 Ytvatten - dagvatten.....	11
5.4 Förorenade områden	17
5.5 Sulfider	18
6. Konsekvenser för hälsa och förslag till åtgärder.....	19
6.1 Buller	19
6.2 Luft.....	23
6.3 Rekreation.....	25
6.4 Tillgänglighet och trygghet.....	27
6.5 Lokalklimat och solstudie.....	28
6.6 Klimatpåverkan.....	29
6.7 Klimatanpassning	31
6.8 Elektromagnetiska fält	34

1. Planens påverkan på lokala miljömål

Ett svagt spridningssamband mellan Rensättra och Skarpnäs försvagas vid genomförandet av planen. Detta kan leda till en viss påverkan på spridningsförutsättningarna för en del arter och därmed på sikt påverka mångfald av djur och växter samt ekosystemtjänster. Även rekreativa kvalitéer i området påverkas genom att ett grönområde bebyggs och naturmark tas i anspråk. Sammantaget kan detta leda till att det lokala miljömålet Ett rikt växt- och djurliv motverkas.

2. Sammanfattning

Miljöredovisningen syftar till att beskriva konsekvenserna för miljö, hälsa och naturresurser till följd av ett utbyggnadsförslag.

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan enligt bestämmelserna i miljöbalken. Det innebär att det inte behövs en

miljökonsekvensbeskrivning. Istället görs denna miljöredovisning som bl a baseras på genomförda miljöutredningar.

Planförslaget innebär att en del av vyn ut mot det blivande Skarpnäs naturreservat från Ormingeringen försvinner och naturens närhet därmed blir mindre lättläst vilket är en negativ konsekvens för landskapsbilden. Utbyggnadsförslaget samspelar med sin omgivning genom småskaligheten i bebyggelsen och anpassningen till den befintliga topografin. Entrén till framtida Skarpnäs naturreservat kommer att ändra karaktär från naturmiljö till bostadsområde.

Planförslaget kan leda till att det lokala miljömålet Ett rikt växt- och djurliv motverkas. De gröna spridningssambanden för gamla tall och ädellövmiljöer bedöms försvagas. En utbyggnad av dagvattendamm enligt framtagna dagvattenutredning, kommer att innebära ett stort intrång i naturmiljön i planområdets sydöstra del. Artskyddsutredningarna för fågel och kopparödla visar på att bevarandestatus påträffade arter inte påverkas negativt vid genomförande av planen. Träd bör planteras inom bostadsområdet för att försöka kompensera för en del av de förluster som sker i och med ändrad markanvändning.

I och med den dagvattendamm som föreslås kommer dagvattnet att bli väsentligt renare än idag. Det möjliggör en positiv påverkan på vattenförekomsten Skurusundet.

Området bedöms inte vara påverkat av föroreningar i någon större grad och det bedöms därför vara rimligt att planlägga och exploatera ytan i förhållande till eventuell kvittblivnings- eller saneringskostnad. Risker för högre halter av sulfider bedöms översiktligt vara låg i området. I och med att massorna i huvudsak körs bort och att det jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt handlar om relativt små volymer som hanteras bör det vara rimligt att hantera sulfidfrågan under detaljplanens genomförande.

De planerade bostäderna klarar samtliga riktvärden för buller.

I och med att luftkvaliteten i området är god och husen placeras luftigt så att inte luftföroreningar stängs inne i gaturummet så bedömer kommunen att MKN inte motverkas av detaljplanens genomförande.

Någon typ av lek inom området rekommenderas, gärna med naturlekskaraktär som passar in i omgivningen. Den naturmark som går att spara bör sparas för att skapa en välkomnande och tydlig entré in i naturreservatet. Sprängning bör undvikas i största möjliga mån. Naturmark som inte kan sparas bör återplanteras med naturligt förekommande arter i omgivningen i samband med utbyggnad av området. Den nya gatan bör gestaltas med planteringar för att skapa en gestaltningsmässigt god entré till reservatet. En bred asfaltsväg utan planteringar bör undvikas då den inte är kompatibel

med naturomgivningen. Den låga bebyggelsen i planförslaget kommer inte beskugga befintlig bebyggelse, enligt den solstudie som tagits fram.

Om planförslaget genomförs kommer tryggheten att öka i och med att platsen befolkas en större del av dygnet.

För att minska utsläppen av CO₂-ekvivalenter bör detaljplanen utformas så att sprängning och masshantering kan begränsas. Inför genomförandet bör en masshanteringsplan utformas så att massor kan återvinnas inom projektet och så att transporter minimeras. Översvämningsproblematiken pga extrema regn bedöms kunna hanteras genom höjdsättning inom detaljplanen och säker avledning till den planerade dagvattendammen. Vad gäller övrig klimatanpassning på grund av ett varmare klimat styrs den i huvudsak inte av detaljplanen utan kan utformas av byggherren i samband med projekteringen av området. Dock bör detaljplanen möjliggöra exempelvis hög andel träd för att skapa ett jämnare klimat.

Avståndet från tillkommande transformatorstation till närmaste bostad blir cirka 20 meter. Det bedöms vara tillräckligt för att magnetsfältsnivån ska vara så låg att inga negativa hälsoeffekter kan uppkomma. Även om befintliga luftledningar har relativt låg spänning kommer detaljplanens genomförande innebära en positiv påverkan på närboendemiljön eftersom en potentiell magnetfältskälla försvinner.

3. Bakgrund

När en ny detaljplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan¹ ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

När detaljplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan tas en miljöredovisning fram som ett underlag till planbeskrivningen. Miljöredovisningen ska belysa planens konsekvenser för miljön. Arbetet med miljöredovisningen har pågått parallellt med framtagandet av detaljplanen.

Miljöredovisningen har tagits fram av Petter Söderberg (miljöavsnitten), Frida Andersson och Viktor Wallström (kulturmiljö), Emily Sedin (rekreation, tillgänglighet och trygghet) samt Viveka Jansson och Elisabet Rosell (naturmiljö).

¹ EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG) bilaga II samt i PBL 5 kap.18 §.

4. Utredningar

- *Artskyddsbedömning rörande kopparödla i detaljplanerna Amperen, Volten och Pylonen, Nacka kommun. 2020 ProNatura*
- *Artskyddsutredning för fåglar på Ormingelandet, Nacka kommun. 2019-10-10 Calluna*
- *Dagvattenutredning för detaljplan – Orminge kraftledningsstråket, projekt Amperen, Nacka kommun 2019-10-28, rev 2020-10-16 Geoveta*
- *Bullerutredning DP Orminge Amperen & Pylonen 2019-10-09 Tyréns*
- *Naturvärdesinventering inför detaljplanering kring Kraftledningsstråket, Nacka kommun, 2020 ProNatura*
- *Amperen Massbalansberäkning Waldermanson arkitekter 2020-07-07*
- *Magnetfält och station, Sweco. Via Boo Energi 2020*
- *Grön infrastruktur i Nacka kommun, 2020-06-10, WSP*
- *Solstudie (från gestaltungsprogrammet) Waldemarson Arkitekter 2020*

5. Konsekvenser för miljö och förslag till åtgärder

5.1 Landskapsbild och kulturmiljö

Landskapsbilden präglas av skogsklädda höjdryggar, naturliga branter och öppna smala dalgångar. Området är kuperat och består av kala höjder, sluttningar och dalbottnar och sluttar mot sydöst. Terrängen är kuperad, med tallskog i norr och söder. Den befintliga kraftledningsgatan är gallrad på träd och utgörs till största delen av stenhällar. De träd och den vegetation som idag finns på platsen är främst yngre och äldre tallar.

Planområdet gränsar till Ormingeringen i öst och ett naturområde i väst. Naturområdet i väst är en del av det som föreslagits bli Skarpnäs naturreservat. Norr och söder om planområdet finns bostadsområden med radhus- och villabebyggelse i 1–2 våningar uppförda under 1970-talet i samband med utbyggnaden av Västra Orminge. Den angränsande bebyggelsen i norr och söder förhåller sig till landskapet och det angränsande naturområdet.

Cirka 1 km öster om planområdet finns Orminge centrum och Ormingehus som erbjuder offentlig service, kommersiell service, restauranger samt vårdverksamheter.

Lokalt miljömål: God bebyggd miljö

Den bebyggda miljön i Nacka ska bidra till en god livsmiljö där resurser nyttjas på ett hållbart sätt. För att uppnå målet ska Nacka kommun jobba med bland annat miljöanpassad bebyggelsestruktur.

Kommunalt mål – Översiktsplan 2018

De samlade kulturvärdena ska bevaras, förvaltas och utvecklas.

Kulturmiljöprogram 2011 för Nacka kommun

Nacka kommuns *Kulturmiljöprogram* är ett vägledande kunskapsunderlag för beslut inom fysisk planering i miljöer med höga kulturhistoriska värden. Programmet innehåller riktlinjer för den fortsatta utvecklingen och rekommendationer för olika delområden. Planområdet ligger nära Västra Orminge som är utpekad i kommunens kulturmiljöprogram. För utveckling inom ett område som avgränsas västerut av Ormingeringen har rekommendationer formulerats om att förhållandet mellan bebyggelse, grönstråk och naturmark ska respekteras samt om att nya byggnader bör anpassas till områdets lågskaliga, terränganpassade karaktär. Planområdet ligger direkt utanför detta område och omfattas därför inte direkt av kulturmiljöprogrammets förhållningssätt, men principen om tydlig terränganpassning är lämplig även i aktuellt område då det innehåller stora delar berg i dagen.

Fakta

Att få uppleva historien i vardagsmiljön är värdefullt för människor. Närvaron av det förgångna betyder mycket för välbefinnandet samtidigt som historiska inslag varierar och berikar stadsbilden. Såväl landskap som olika bebyggelsemiljöer påverkar människor och bidrar med olika slags upplevelser. Kulturmiljövård handlar om att värna och lyfta fram de historiska uttryck som finns i vår miljö.

Utbyggnadsförslaget

Landskap

Den planerade bebyggelsen är småskalig och samspelar med den varierande topografin. Platsens höjdförhållanden har spelat en stor roll i utformningen av gata då målet varit att, i den mån det är möjligt, bevara orörd mark samt undvika sprängning och schaktning. De flesta av de befintliga träden kommer dock att behöva fällas inom planområdet, med undantag för södra delen av området där ambitionen är, att i den mån det är möjligt, spara större tallar.

Entrén in till det naturområde som ska bli Skarpnäs naturreservat kommer att ändras i sin karaktär från natur till bostadsområde. Naturens närhet blir därmed mindre lättläst vilket är en negativ konsekvens för landskapsbilden. Den befintliga gång- och cykelvägen Äpplaröstigen som utgör entrén till naturreservatet kommer att få en förändrad sträckning längs det nya bostadsområdets lokalgata.

Bebyggelse

Föreslagen bebyggelse inom detaljplaneområdet karaktäriseras av småskalighet och består av 71 bostadsenheter i form av radhus, parhus och mindre friliggande villor. Radhusen är organiserade i längor om fyra till fem enheter. De planerade bostäderna kommer att angränsas via ny gata som ansluter till Ormingeringen via en infart.

Förslaget utgår från en icke stadsmässig bebyggelsestruktur som återfinns i närområdet. Bebyggelsen avviker i förhållande till omgivningen genom sin täta placering av enheter.

Detta har hanterats genom att istället ta extra hänsyn till topografin och genom en gestaltning som ska smälta in i omgivningen och samspela med naturen.

Bedömningen är att planförslaget på ett tillfredsställande sätt respekterar Kulturmiljöprogrammets riktlinjer och föreskrivna förhållningssätt vid planering i närheten av kulturhistoriskt värdefull miljö.

Slutsatser och rekommendationer:

Planförslaget innebär att del av vyn ut mot det blivande Skarpnäs naturreservat från Ormingeringen försvinner och naturens närhet därmed blir mindre lättläst vilket är en negativ konsekvens för landskapsbilden.

Utbyggnadsförslaget samspelar med sin omgivning genom småskaligheten i bebyggelsen och anpassningen till den befintliga topografin. Entrén till framtida Skarpnäs naturreservat kommer att ändra karaktär från naturmiljö till bostadsområde.

5.2 Natur

Lokalt miljömål: Ett rikt växt- och djurliv

Nacka ska ha ett attraktivt och varierat landskap med en bevarad mångfald av djur och växter.

För att uppnå målet ska Nacka kommun arbeta med att bibehålla och utveckla ett varierat landskap med en hög grad av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter.

Kommunalt mål – Översiktsplan 2018

Naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd.

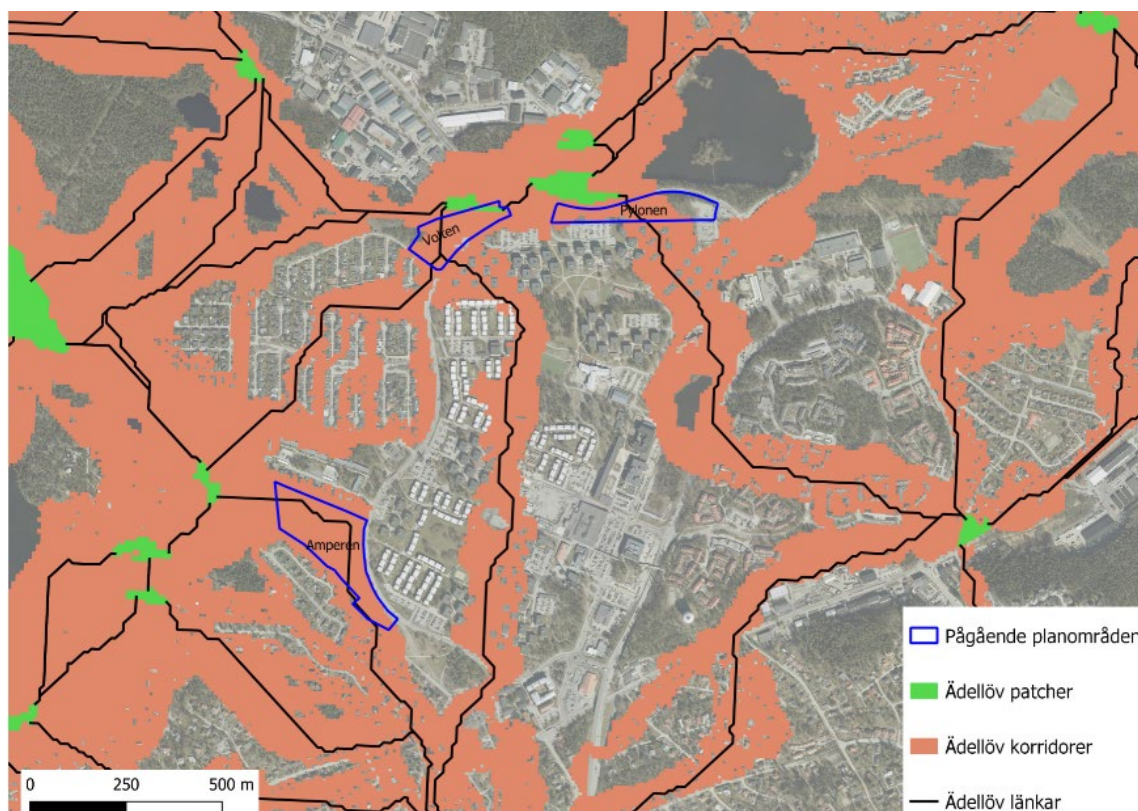
Fakta

Natur och grönområden tillhandahåller ekosystemtjänster såsom dagvattenrening, klimatutjämning, pollinering och förbättring av luftmiljön för människan och andra levande varelser. En bibehållen biologisk mångfald är avgörande för att ekosystemen ska fungera och det bidrar även till naturupplevelsen.

Detaljplaneområdet är beläget i ett område som är viktigt för arter knutna till gammal barrskog. Ett spridningssamband går från området och öster ut mot mindre skogsområden sydöst om planområdet. Även spridningssamband för arter knutna till ädellövmiljöer och gamla ekar går genom området.

Habitatnätverk för arter knutna till gammal barrskog

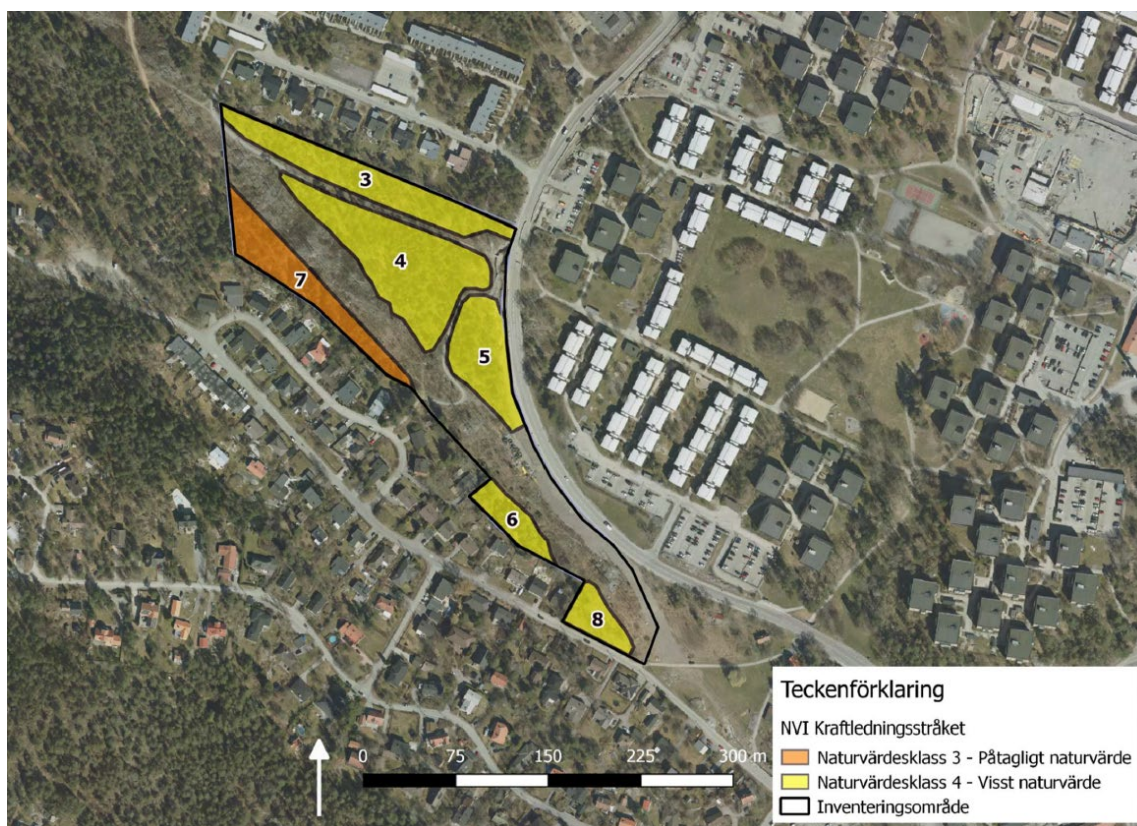

Habitatnätverk för arter knutna till gammal ädellövskog

Planområdet utgörs av naturmark bestående av en kraftledningsgata som är bevuxen med gräs, örter, ris och buskvegetation. I delar ligger berget i dagen. Kraftledningsgatan omges av talldominerad skog med inslag av ek, gran, asp, björk och enstaka sälgar. Flera tallar börjar uppnå en relativt hög ålder, framförallt i den sydvästra delen av planområdet. I den delen av området finns även mest död ved. I vissa delar av området finns värdeelement såsom död ved, stenhällar, block och klippsprång.

I anslutning till kraftledningsgatan i naturvärdesobjekt 7 har flera äldre tallar fällts och ligger kvar som död ved. På en sådan låga noterades den rödlistade svampen kötticka *Leptoporus mollis* (NT). Fynd av kötticka på tallved är mycket sällsynt.

Värden för biologisk mångfald som påträffats under naturvärdesinventeringen är främst knutna till tallskog med äldre träd. Tallskog med äldre träd bedöms vara av särskild vikt för biologisk mångfald på landskapsnivå. Områdets tallvärden är beroende av omgivande landskap och bidrar till en fungerande spridningsbiologi för många arter. Även om skogslandskapet i planområdet är fragmenterat, är förekomsten av gamla träd viktig för att upprätthålla en kontinuerlig ekologisk funktion i livsmiljöer för många marginaliserade arter som är beroende av dessa värdeelement.

Områden med påtagligt naturvärde (orange) och visst naturvärde (gult) enligt Pro Naturas naturvärdesinventering 2020.

Artskyddsutredningar rörande kopparödla och fåglar har gjorts inom Amperen och omgivande pågående detaljplaneområden (Calluna 2019 och ProNatura 2020), men ingen häckning eller miljöer som krävs för kopparödlans fortlevnad finns inom planområdet.

Utbyggnadsförslaget

Planområdet består av naturmark och ligger i anslutning till Skarpnäs. I Skarpnäs avses ett kommunalt naturreservat att bildas. Ett genomförande av planen medför att entrén till naturområdet/blivande reservatet kan uppfattas som mindre attraktiv för vissa besökare, då GC-vägen går genom ett bebyggt område istället för genom naturmark.

Stora delar av naturmarken inom planområdet tas i anspråk av planerad bebyggelse, vilket är negativt. En utbyggnad av dagvattendamm enligt framtagen dagvattenutredning, kommer att innebära ett stort intrång i naturmiljön i planområdets sydöstra del, vilket är negativt.

De gröna spridningssambanden för gamla tall och ädellövmiljöer bedöms försvagas till följd av genomförandet av detaljplanen. Kompensationsåtgärder kan mildra den negativa påverkan på spridningsförutsättningarna för en del arter och därmed på sikt även mildra påverkan på mångfald av djur och växter samt aktuella ekosystemtjänster.

För att inte bryta sambanden helt, har bebyggelsen placerats så, att en grön korridor med naturmark sparas i södra delen av planområdet, vilket är positivt. För att minska intrånget i naturmarken i söder, har även delar av de södra tomterna en bestämmelse n1, som innebär att mark och vegetation ska bevaras i en zon mot naturmarken i söder, vilket är positivt. Det är i söder som områdets högsta naturvärden finns – naturvärdesklass 3.

Artskyddsutredningarna för fågel och kopparödla visar på att bevarandestatus för dessa påträffade arter inte påverkas negativt vid genomförande av planen.

Slutsatser och rekommendationer:

De gröna spridningssambanden för gamla tall och ädellövmiljöer bedöms försvagas till följd av genomförandet av detaljplanen.

För att inte bryta sambanden helt, har bebyggelsen placerats så, att en grön korridor med naturmark sparas i södra delen av planområdet, vilket är positivt. För att minska intrånget i naturmarken i söder, har även delar av de södra tomterna en bestämmelse n1, som innebär att mark och vegetation ska bevaras i en zon mot naturmarken i söder, vilket är positivt.

En utbyggnad av dagvattendamm enligt framtagen dagvattenutredning, kommer att innebära ett stort intrång i naturmiljön i planområdets sydöstra del.

Artskyddsutredningarna för fågel och kopparödla visar på att bevarandestatus påträffade arter inte påverkas negativt vid genomförande av planen.

Området är del av ett barrskogsbälte med spridningssamband mellan Skarpnäs skogsområde och södra Orminge. För att bibehålla konnektiviteten i detta stråk, är det viktigt att spara tallar i så stor omfattning som möjligt och om möjligt även de ekar som finns i spridningsstråket. Gamla träd bör generellt sparas där det är möjligt.

Träd bör planteras inom bostadsområdet för att försöka kompensera för en del av de förluster som sker i och med ändrad markanvändning. Vid plantering bör främst tall och ek väljas för att förstärka spridningssambandet. Träd med blommor och bär/frukt kan gärna planteras, där de kan bidra till biologisk mångfald och vara föda för insekter och fåglar.

Trädfällning bör anpassas, så att träd inte faller då fåglarna ruvar eller har ungar i sina bon d.v.s. under perioden mars-juli.

5.3 Ytvatten - dagvatten

Lokala miljömål: Rent vatten och Giftfri miljö

Livskraftiga ekosystem i sjöar, våtmarker, vattendrag och längs kusten. Skydd av marina områden. Minskad påverkan från båtlivet. Minskade fosfor- och kväveutsläpp till vatten. Inga skadliga utsläpp från förorenade områden.

Kommunalt mål – Översiktsplan 2018

Dagvattnet ska vara en positiv resurs i stadsbyggandet.

Fakta

Ekosystemen i Nackas sjöar och längs kusten är kraftigt påverkade av övergödande ämnen. Dåliga syreförhållanden och omfattande algbloomningar är några av tecknen på det. Vattenmiljöerna är även påverkade av miljögifter. Miljö kvalitetsnormer (MKN) är bindande nationella föreskrifter. MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse. En detaljplan får inte medverka till att MKN överskrids.

Utbyggnadsförslaget

Planområdet ligger intill Glasbrukssjön, dit avrinnande dagvatten från planområdet leds. I nuläget är marken obebyggd, täckt av vegetation eller har berg i dagen. Hos Länsstyrelsen (VISS, 2019) anges sjön rinna åt norr via vattendrag till Askrikefjärden. Men i normalfallet är det naturliga vattendraget mellan Glasbrukssjön och Askrikefjärden torrlagt stora delar av året och sjön avvattnas istället mot Skurusundet via trummor och anlagda diken.

Det finns ingen miljö kvalitetsnorm för Glasbrukssjön.

Skurusundet har i dagsläget en *måttlig ekologisk status* grundat på bedömning av övergödning, miljögifter, morfologiska förändringar och kontinuitet samt flödesförändringar (VISS, 2020). Halten näringsämnen klassificeras som otillfredsställande. Avseende förekomsten av prioriterade föroreningsämnen uppnår Skurusundet ej god kemisk status där det är halterna av antracen, bromerad difenyleter, bly, kadmium, kvicksilver samt tributyltenn som klassas med *uppnår ej god kemisk status*.

Ekologisk status i ytvatten bedöms i en femgradig skala: hög, god, måttlig, otillfredsställande eller dålig status. Kemisk status i ytvatten bedöms i klasserna *god status* eller *uppnår ej god status*.

- Ekologisk status	 Otillfredsställande
- Kemisk status	 Uppnår ej god
- Tillkomst/härkomst	 Naturlig

Miljö kvalitetsnormen som ska uppnås för vattenförekomsten är att det ska vara god ekologisk och kemisk status till år 2027.

Inget vattenskyddsområde finns i anslutning till planområdet.

Nacka kommuns åtgärdsnivå för dagvatten innebär att 10 mm nederbörd ska kunna fördröjas och renas genom grönyta från hårdgjorda ytor under en tidsperiod på cirka 6–12 timmar inom planområdet innan vattnet kan ledas vidare till dagvattenledning. Dagvattenutredningen har därför undersökt vilka möjligheter som finns att rena dagvattnet inom planområdet.

Kvartersmark

Åtgärder som föreslås för kvartersmark syftar till att hantera dagvatten från ett 10 mm regn. Hela behovet per tomt fördröjs inom respektive tomt och för övrig kvartersmark fördröjs respektive behov inom respektive område. På så vis hanteras till exempel

dagvatten inom en enskild tomt utan att flöda över till kvartersmark eller väg, gång- eller cykelbana.

På tomtmark inom kvartersmark föreslås fördröjning ske i fördröjningslager samt flacka svackdiken med bredd 0,6 m, djup 0,2 m och släntlutning 1:3. På övrig kvartersmark föreslås fördröjning ske i svackdiken med bredd 2 m, djup 0,3 m och släntlutning 1:3.

Fördröjningsbehovet för kvartersmark (inklusive tomter) uppgår till 61 m³ vilket kommer kunna uppfyllas med god marginal.

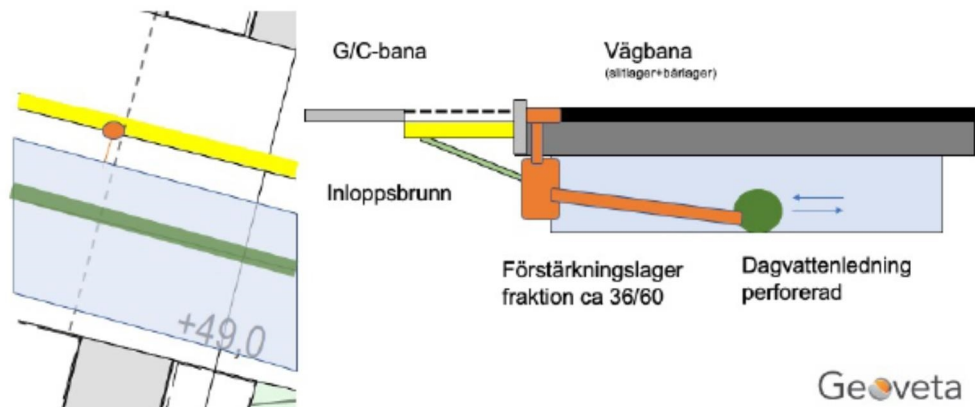
Åtgärder inom kvartersmark. Kommunens krav är att 10 mm regn ska kunna hanteras genom grönyta, vilket också uppfylls i detta förslag. Från dagvattenutredningens figur 16.

Generell dagvattenlösning för tomter inom Amperen, där allt vatten fördröjs inom fastigheten med fördröjningslager (orange), permeabel parkeringsyta (grå) samt svackdiken vid tomtgränsen (grön). Alla ytor leder mot svackdiken vid tomtgränsen (släntlutning 1:3, 0,6 meter bred, 0,2 m djup). Från dagvattenutredningens figur 13.

Allmän platsmark

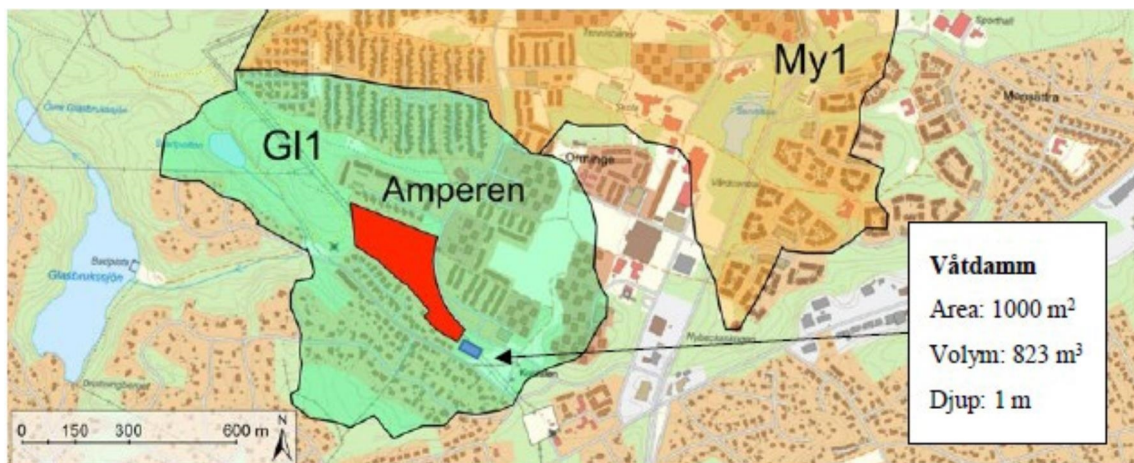
För väg, gång- och cykelbana på allmän plats föreslås fördröjning i dagvattenmagasin, t ex rörmagasin. Där gång- och cykelväg löper parallellt med bilväg föreslås en nedsänkt växtbädd. För hantering av 10 mm nederbörd på allmän platsmark krävs en magasinskapacitet på 38 m³. 12 m³ kommer att kunna fördröjas i växtbädden.

Konceptskiss av samdragning av nedsänkt växtbädd med gatubrunn. Från figur 14 i dagvattenutredningen.

Damm

Exploatering av naturmark medför att avrinning mot recipient ökar, vilket i förlängningen medför att även föroreningsbelastningen på recipienten ökar även med väl utförda dagvattenåtgärder inom planområdet. För att kompensera för detta föreslås att en dagvattendamm anläggs i södra delen av planområdet med syfte att rena befintligt orenat dagvatten från omkringliggande områden och är därför strategiskt placerad längs en stor dagvattenledning och i en lågpunkt.

Delavrinningsområden My1 (Myrsjön 1) samt G11 (Glasbrukssjön 1) för dagvatten då hänsyn har tagits till befintliga dagvattenledningar inom området. Planområdet Amperen (rödfärgat) ligger inom delavrinningsområdet G11. Blå kvadrat visar föreslagen placering av våtdamm för rening av befintligt dagvatten utanför planområdet. Från figur 19 i dagvattenutredningen.

Våtdammen ansluts till befintligt tekniskt avrinningsområde ost-nordost om planområdet och är inte anslutet till planerad bebyggelse. Våtdammens dimensioner (1000 m²) avser utjämningsvolymens vattenspegel med reglerkapacitet 1 m. Den permanenta vattenspegelns area är 646 m² med djup 1 m. Dammens släntlutning är 1:3. Våtdammen får inte plats inne på själva planområdet eftersom markens beskaffenhet gör det svårt att anlägga stora dagvattenlösningar inom planområdet. Med enbart rening av detaljplanområdets dagvatten skulle föroreningsmängderna till recipienter öka jämfört med nuvarande situation. Nettoeffekten med dammen blir en reducerad föroreningsmängd, jämfört med om föroreningsmängden bara reduceras ifrån planområdet.

Förorening	Befintlig situation	Planerad situation
P	0,14	0,9
N	2,8	10
Pb	0,014	0,02
Cu	0,041	0,077
Zn	0,074	0,15
Cd	0,0006	0,0021
Cr	0,012	0,026
Ni	0,013	0,028
Hg	0,000066	0,00026
SS	56	200
Olja	1	0,83
PAH16	0,00027	0,002
BaP	0,000024	0,000055

Från tabell 6 i dagvattenutredningen. Tabellen visar den rening som uppnås efter åtgärderna inom detaljplaneområdet. Trots dagvattenåtgärder så är vattnet smutsigare än innan. Det beror dels på att det är naturmark som exploateras som ju i dagsläget renar vattnet naturligt, dels på att flödet ökar när ytan exploateras, även om det fördröjs. Det är inte tekniskt möjligt att rena dagvattnet så att det blir lika rent som innan när ett naturområde exploateras. För att komma ner i föroreningsmängder som totalt sett är bättre än innan, behövs därför en dagvattendamm som kan rena annat vatten i närheten, se tabell nedan.

	Amperen	Del av GII	Netto
P	0,9	-7,6	-6,7
N	10	-29	-19
Pb	0,02	-0,51	-0,49
Cu	0,077	-0,87	-0,793
Zn	0,15	-3,6	-3,45
Cd	0,0021	-0,018	-0,0159
Cr	0,026	-0,41	-0,384
Ni	0,028	-0,27	-0,242
Hg	0,00026	-0,00047	-0,00021
SS	200	-2700	-2500
Olja	0,83	-3	-2,17
PAH16	0,002	-0,025	-0,023
BaP	0,000055	-0,0022	-0,002145

Kg/år. Med dagvattendamm kommer vattnet som rinner till Glasbrukssjön att bli väsentligt renare än idag. Jämför till exempel fosfor (P) som efter reningen inom planområdet ändå förorenar vattnet i Glasbrukssjön med 0,9 kg/år. Efter att annat smutsigt vatten renats i dammen så minskar föroreningen med hela 6,7 kg/år. Från tabell 8 i dagvattenutredningen.

Exempel på dagvattendamm. Det är positivt om den kan utformas så att den blir estetiskt tilltalande för närområdet.

Slutsatser och rekommendationer: Med de åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen är det möjligt att få till en bra dagvattenrening i det aktuella detaljplaneförslaget. Eftersom naturmark med hög reningsgrad och låga flöden exploateras är det trots det inte möjligt att rena vattnet så att det blir lika rent som innan. Därför behövs en kompensande åtgärd som säkerställer att vattnet som tillförs recipienten blir lika rent som innan, eller bättre.

I och med den dagvattendamm som föreslås kommer vattnet att bli väsentligt renare än idag. Det möjliggör en positiv påverkan på vattenförekomsten. Därmed följs miljö kvalitetsnormerna på det sätt som krävs enligt 2 kap. 10 § plan- och bygglagen vid planläggning.

Det är viktigt att dammen beskrivs i planbeskrivningens genomförandedel och att det på annat sätt säkerställs att den genomförs, t ex genom markgenomförandeavtalet som tecknas mellan kommunen och byggherren.

Utformningen av dammen blir en viktig fråga inför kommande projektering. Eftersom den anläggs nära bostäder med barn kan det vara lämpligare att göra en så kallad torrdamm eller översilningsyta som är mer som en nedsänkt gräsmatta där vattnet kan infiltrera till grundvattnet så att den blir mer barnsäker.

5.4 Förorenade områden

Naturvårdsverkets generella riktvärden

Riktvärdena gäller för hela Sverige och indelning har gjorts i kvalitetsklasser med hänsyn till markanvändning. Mark som ska användas för bland annat bostadsändamål, odling, parkmark och grönområden ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning (KM).

Lokalt miljömål: Giftfri miljö

Inga skadliga utsläpp från förorenade områden.

Fakta

Exponering för giftiga ämnen på förorenad mark kan ske genom direkt intag av jord, inandning av damm eller ångor eller hudkontakt. Föroreningarna kan också spridas till yt- och grundvatten, tas upp av växter eller djur och förorena dricksvatten. Föroreningarna kan således utgöra både ett akut och ett långsiktigt problem.

Utbyggnadsförslaget

Planområdet ligger i förhållandevis jungfrulig mark, med skogsmark, ledningsgata och med gång- och cykelväg. Ortofoton visar inte på att någon verksamhet har bedrivits inom området, och inte heller syns fyllnadsmassor. Troligen är marken närmast Ormingeringen måttligt förorenad och lägena för kraftledningsstolparna kan vara lokalt

förorenade av kreosot. Det kan också finnas förorenade fyllnadsmassor inom området som inte syns idag men som kommer fram vid schaktningen exempelvis vid gång- och cykelvägen.

Det finns inga inventerade förorenade områden i närheten (t ex MIFO-objekt eller inventerade växthus).

Slutsatser och rekommendationer:

Området bedöms inte vara påverkat av föroreningar i någon större grad och det bedöms därför vara rimligt att planlägga och exploatera ytan i förhållande till eventuell kvittblivnings- eller saneringskostnad.

5.5 Sulfider

Lokalt miljömål: Rent vatten

Livskraftiga ekosystem i sjöar, våtmarker, vattendrag och längs kusten.

Fakta

Höga svavelhalter kan förekomma naturligt i berg, jordar eller sediment. Om svavelhaltigt material kommer i kontakt med syre (genom t ex sprängning och krossning av berg, eller utdikning av jordar) uppstår sulfidoxidation. Oxidationen ger upphov till surt lakvatten och löser ut metaller. Det kan innebära förorenade mark- och vattenområden. Metaller kan anrikas i grödor. Det finns exempel från Finland med extrema aluminiumhalter i komjölk från kor som betat på sulfidhaltiga jordar. Möjligheterna att klara miljö kvalitetsnormer för vatten kan påverkas i recipienter, och det sura vattnet och metallerna kan skada/döda vattenlevande organismer. Förhöjda metallhalter i grundvatten kan påverka dricksvattenresurser, eller innebära korrosion av konstruktioner.

Utbyggnadsförslaget

Området är idag en kraftledningsgata med berg i dagen eller berg strax under markytan. Berget bedöms inte vara uppenbart riskabelt vad gäller sulfidförekomst (gnejsgranit).

Så som planförslaget är utformat kommer viss sprängning behöva ske i första hand inför anläggandet av vägen i planområdet. Där kommer dock uppnås massbalans och utifrån en grov beräkning kommer det bli ett överskott av bergmassor på endast 331 m³. Utöver detta kommer troligen ytterligare volymer att tillkomma men sannolikt i relativt små mängder. Exempelvis kommer inga garage att anläggas i området.

Nedströms planområdet finns Glasbrukssjön vilket bör betraktas som en känslig recipient som inte får påverkas av sulfider genom försurning eller ökad mängd metaller.

Slutsatser och rekommendationer: Risken för högre halter av sulfider bedöms översiktligt vara låg i området. I och med att massorna i huvudsak körs bort och att det jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt handlar om relativt små volymer som hanteras bör det vara rimligt att hantera sulfidfrågan under detaljplanens genomförande.

Då bör man vara uppmärksam på hur berget ser ut samt eventuella effekter i lakvattnet som kan tyda på sulfider. Om länshållningsvatten uppstår som kan provtas är det lämpligt att även undersöka om det är påverkat av sulfider genom att provta och bevaka PH-halt, konduktivitet, svavelhalt och aluminiumhalt. Det är även möjligt att provta bergmassor i området ytligt för att se om sulfidhalterna är höga eller inte och därefter ta beslut om hur massorna ska hanteras, alternativt gå vidare med borrprovtagning samt ABA-test som visar massornas försurningsförmåga.

Åtgärder som vidtas kommer i första hand påverka hur bergmassorna kan användas, om de kan återanvändas inom området eller om de behöver köras på deponi. Eventuellt kan man även göra andra åtgärder som att använda kalksten för att neutralisera den försurande effekten.

6. Konsekvenser för hälsa och förslag till åtgärder

6.1 Buller

Nationella mål

För gällande nationella riktvärden, se bilaga.

Lokalt miljömål: God bebyggd miljö

God ljudmiljö. God inomhusmiljö.

Kommunalt mål - Översiktsplan 2018

En generell riktlinje för planering och byggande är att en så bra ljudnivå som möjligt alltid ska eftersträvas.

Fakta buller

Definitionen på buller är oönskat ljud. Buller påverkar oss på olika sätt och har stor påverkan på vår hälsa och påverkar vår möjlighet till en god livskvalitet. Vad som uppfattas som störande varierar från person till person. Buller kan ha både tillfällig och permanent påverkan på människans fysiologiska funktioner. Negativa effekter bullret kan ha är förhöjt blodtryck, försämrad taluppfattbarhet, sömnstörningar, stress,

försämrad koncentrations- och inlärningsförmåga. Höga ljudnivåer kan även vara skadliga för hörseln. Flera studier pekar på att långvarig exponering för flyg- och vägtrafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

Utbyggnadsförslaget

Bullerutredning har utförts för att se hur det planerade området berörs av trafikbuller: *Bullerutredning DP Orminge Amperen & Pylonen 2019-10-09 Tyréns.*

Projektområdet Amperen utsätts för trafikbuller framförallt från Ormingeringen. På vägen trafikeras bussar både dagtid och nattetid. Ekvivalenta ljudnivån vid fasad mot Ormingeringen beräknas mellan 52-55 dB(A). Andra fasader beräknas ha nivåer under 50 dB(A). Riktvärden uppfylls för trafikbuller vid bostadsfasad i projektområdet Amperen.

Vad gäller buller vid uteplatser så beräknas ekvivalenta ljudnivåer på mark (2 m höjd) närmast Ormingeringen bli 50-55 dBA. Alla planerade bostäder har en tyst baksida med beräknade ljudnivåer på mark vid 40-50 dB(A). Det innebär att närmast vägen så uppfylls riktvärden på baksidan av planerade bostäder. Övriga uteplatser längre in i området uppfyller riktvärdena.

Efter utredningen har situationsplanen uppdaterats så att bebyggelsen hamnar ungefär 3 meter närmare bullerkällan. Eftersom byggnaderna fortfarande ligger inom nivån 50-55 dBA kommer riktvärdena fortfarande att klaras.

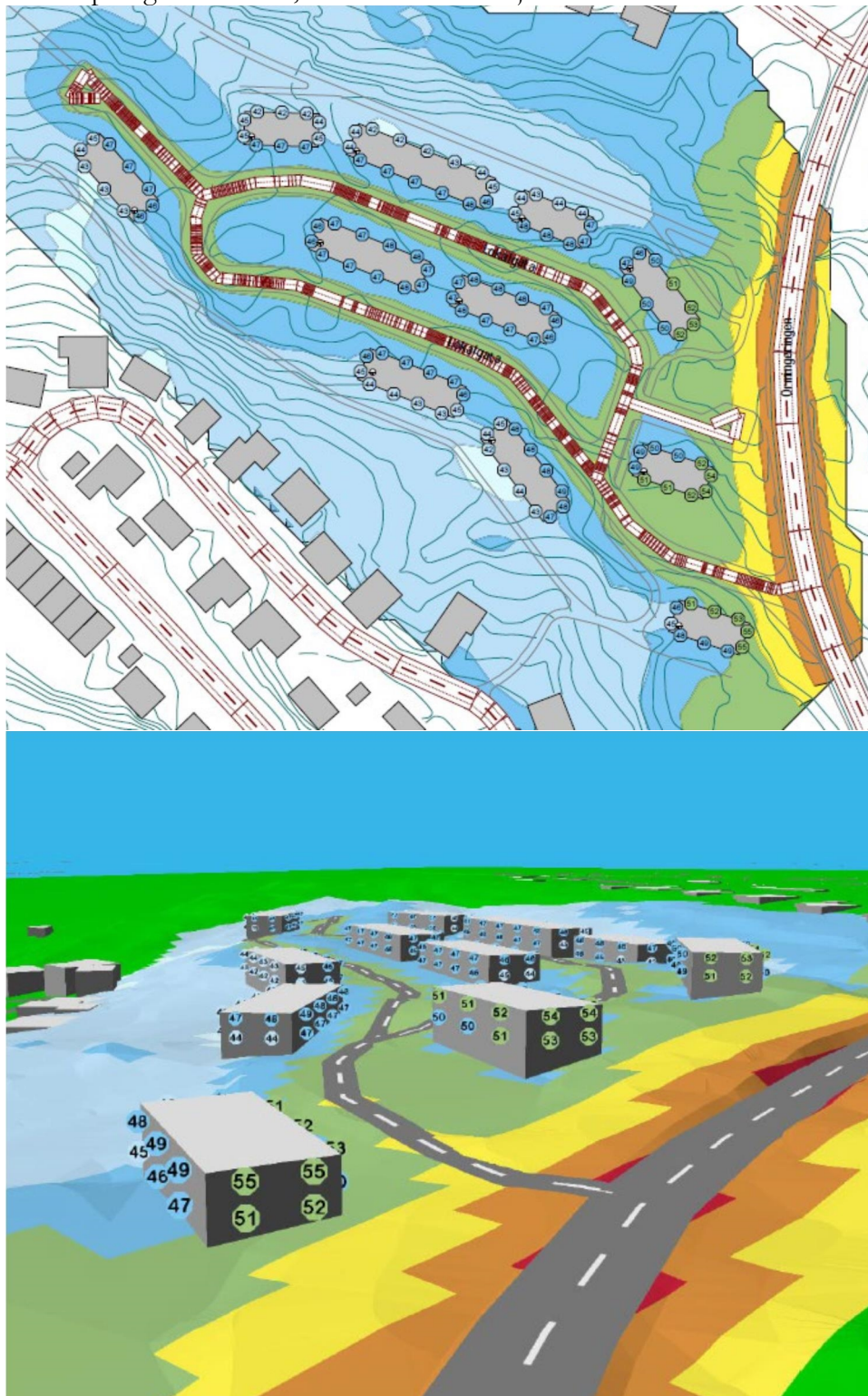
Sammanfattningsvis uppfylls samtliga riktvärden för trafikbuller vid bostadsfasader och uteplatser inom detaljplaneområdet. För att begränsa bullerstörningar som ändå kan uppstå har bullerutredningen föreslagit ett antal åtgärder.

För att minska störningsrisken bör inga sovrum vara vända mot Ormingeringen. Sovrum och/eller rum för daglig samvaro som ändå har en fasadsida vänd mot dessa vägar bör ha tillgång till fönster/fönsterdörr som ej är vänd mot vägarna.

Uteplatser ska anordnas där ekvivalenta ljudnivån är under 50 dBA och maximala ljudnivåer dagtid är under 70 dBA. För området Amperen är det endast husen närmast Ormingeringen som bör ha sin uteplats på baksida, för övriga bostäder uppfylls riktvärden på alla sidor.

Eftersom Ormingeringen trafikeras av bussar, både dagtid och nattetid, rekommenderas att detta beaktas under projektering av fasader och fönster på de fasader som är vända mot dessa vägar. Busstrafik domineras mest av lågfrekvent buller som endast kan isoleras med tunga fasader och bra fönster.

På grund av busstrafiken rekommenderas även att detta beaktas under projektering av ventilationssystem. Alla hål i fasader vända mot dessa gator försämrar ljudisoleringen, särskilt på låga frekvenser, och kan försämma ljudkvaliteten i bostäderna.

Ekvivalenta nivåer beräknade för år 2030 för detaljplaneförslaget Amperen. Från bullerutredningen bilaga AK09, AK10.

Maximala nivåer natt, respektive dag, år 2030. Från bullerutredningen bilaga AK11, AK12

Slutsatser och rekommendationer: De planerade bostäderna klarar samtliga riktvärden. Eftersom riktvärdena är högt satta innebär det inte någon garanti för att de framtida boende inte blir bullerstörda. Särskilt det lågfrekventa bullret från busstrafik är svårt att fånga upp i en vanlig bullerberäkning vilket innebär att bullernivån kan upplevas som störande trots att alla riktvärden uppfylls. Därför kan det vara lämpligt att ändå planera in de åtgärder som föreslås ovan för att skapa en lugn och attraktiv boendemiljö.

6.2 Luft

Nationella mål

Miljö kvalitetsnormer (MKN)² för partiklar (PM 10) för det 36:e värsta dygnet är 50 ug/m³ (mikrogram per kubikmeter). Miljö kvalitetsmålet beräknat som ett årsmedelvärde är 15 ug/m³.

MKN för kvävedioxid (NO₂) för det 8:e värsta dygnet är 60 ug/m³. Miljö kvalitetsmålet beräknat som ett timmedelvärde för den 176:e värsta timmen är 60 ug/m³.

Kommunala mål - Översiktsplanen 2018

- Kollektivtrafiken ska vara dimensionerad och utformad så att dess andel av resorna avsevärt ökar till 2030.
- Kollektivtrafik till sjöss ska särskilt utvecklas, kopplas till landburen kollektivtrafik och samordnas regionalt.
- Trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar.

Lokala miljömål: Frisk luft och God bebyggd miljö

Lägre halter av partiklar i luften. Lägre halter av kvävedioxid i luften. Minskade utsläpp av flyktiga organiska kolväten. God inomhusmiljö.

Fakta

Det finns flera MKN för olika ämnen i luft. Svårast att klara är i normalfallet dygnsmedelvärdena för partiklar (PM10) respektive kvävedioxider (NO₂) Luftkvalitetsberäkningar utgår därför ofta från just dessa. En detaljplan får inte medverka till att MKN överskrids.

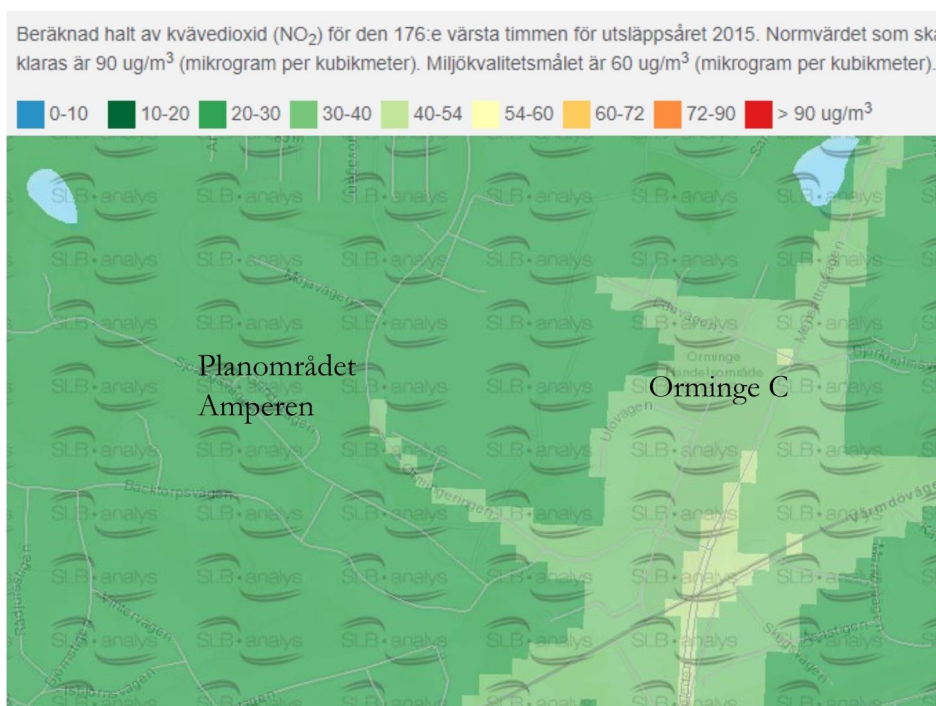
För PM10 är miljö kvalitetsmålet för årsmedelvärde svårast att klara och för NO₂ är miljö kvalitetsmålet för timme svårast att klara i regionen.

² Miljö kvalitetsnormer (MKN) är bindande nationella föreskrifter som anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse.

Det finns tydliga samband mellan luftföroreningar och effekter på människors hälsa. Effekter har konstaterats även om luftföroreningshalterna underskrider MKN. Att bo vid en väg eller gata med mycket trafik ökar risken för att drabbas av luftvägssjukdomar, t.ex. lungcancer och hjärtinfarkt. Människor som redan har sjukdomar i hjärta, kärl och lungor riskerar att bli sjukare av luftföroreningar. Äldre människor löper större risk än yngre att få en hjärt- och kärlsjukdom och risken att dö i förtid av sjukdomen ökar om de utsätts för luftföroreningar. Barn är mer känsliga än vuxna eftersom deras lungor inte är färdigutvecklade. Studier i USA har visat att barn som bor nära starkt trafikerade vägar riskerar bestående skador på lungorna vilket kan innebära sämre lungfunktion resten av livet. Luftföroreningar kan utlösa astmaanfall hos både barn och vuxna.

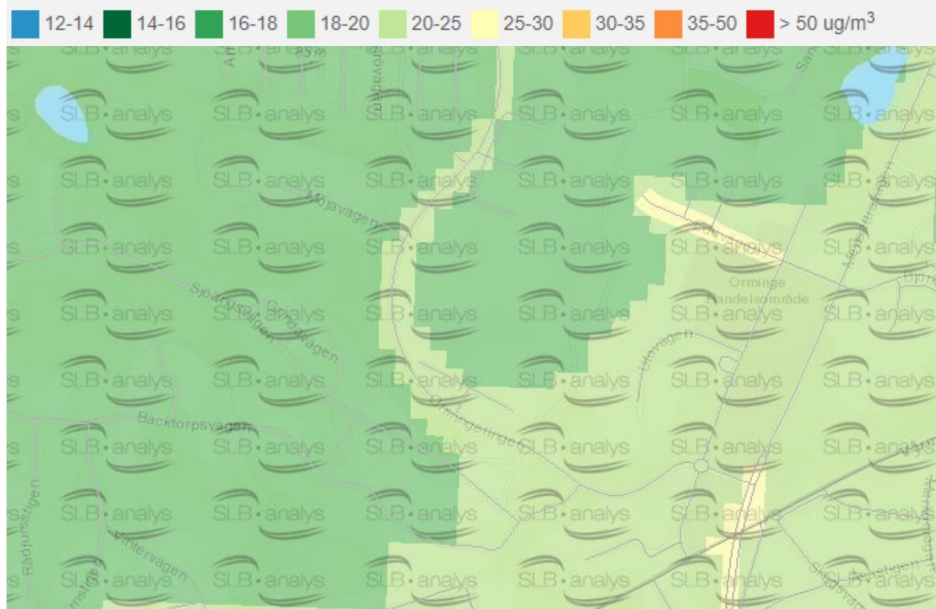
Utbyggnadsförslaget

Närmaste kända luftföroreningskälla är vägen Ormingeringen. Enligt SLB-analys kartunderlag är luftföroreningshalterna relativt låga i området.

Kvävedioxidhalter framtagna av SLB-analys på uppdrag av Östra Sveriges luftvårdsförbund. Halten understiger MKN och miljömålets gränser vid vägen Ormingeringen och är väsentligt lägre en bit från vägen. <http://slb.nu/slbanalys/luftfororeningskartor> 2020-08-14

Beräknad halt av partiklar (PM10) för det 36:e värsta dygnet för utsläppsåret 2015. Normvärdet som ska klaras är 50 ug/m³ (mikrogram per kubikmeter). Miljökvalitetsmålet är 30 ug/m³ (mikrogram per kubikmeter).

Partikelhalter framtagna av SLB-analys på uppdrag av Östra Sveriges luftvårdsförbund. Halten understiger MKN och miljömålets gränser vid vägen och är väsentligt lägre en bit från vägen.
<http://slb.nu/slbanalys/luftforeningskartor> 2020-08-14

Slutsatser och rekommendationer:

I och med att luftkvaliteten i området är god och huslängorna placeras luftigt så att inte luftföroreningar stängs inne i gaturummet så bedömer kommunen att MKN inte motverkas av detaljplanens genomförande. Viss trafikökning kan bli fallet men området har också närhet till kollektivtrafik vilket kan hålla nere trafikökningen.

Påverkan från vägens luftföroreningar på boende bedöms som godtagbar. Eventuellt kan det vara bra att vända ventilationen bort från vägen för säkerhets skull för de hus som ligger närmast vägen, i samråd mellan kommunen och byggherren.

6.3 Rekreation

Lokala miljömål: God bebyggd miljö och Ett rikt växt- och djurliv

Det ska vara nära till naturen och människors hälsa ska stå i fokus.

Varierat landskap med en hög grad av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter.

Kommunala mål - Översiktsplanen 2018

- Rika möjligheter till friluftsliv som tar hänsyn till naturens förutsättningar.

- Tillgång och tillgänglighet till parker och bostadsnära natur ska vara god i alla kommundelar.
- Trygga den allemansrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strand- och vattenområden.
- Utvecklingen i samhället ska främja en god folkhälsa.
- Medborgarna ska ha tillgång till ett bra och varierat utbud av idrotts- och fritidsanläggningar.

Fakta

Många undersökningar visar att promenader, friluftsliv och annan fysisk aktivitet i det fria gör människor friskare och förebygger olika sjukdomstillstånd. Forskare har bland annat funnit tydliga samband mellan tillgång till natur- och grönområden och människors förmåga att återhämta sig från stress. Fotgängarvänliga miljöer främjar fysisk aktivitet och minskar risken för fetma, diabetes, och hjärt- och kärlsjukdomar.

Utbyggnadsförslaget

I nära anslutning till planområdet finns goda möjligheter till rekreation samt idrotts- och fritidsaktiviteter. Cirka 400 meter från planområdet finns Centrala parken med lekplats samt ett brett utbud av andra aktiviteter. Nya anläggningar för idrott planeras inom centrala Orminge, såsom simhall och kompletteringar vid Myrsjö idrottsplats. Närmaste befintliga lekplats ligger cirka 200 meter norr om planområdet. I direkt anslutning ligger Skarpnäs planerade naturreservat med bland annat strövområden, elljusspår och badplats vid Glasbrukssjön. Där ges också möjlighet till naturlek. En lektyta planeras också inom området.

Inom planområdet planeras en entré till rekreationsområdet. Den befintliga gång- och cykelvägen Äpplaröstigen utgår på denna sträcka och förbindelsen in i naturreservatet flyttas till den nya gatan. Bostadsområdet och gatan som löper genom det blir på så vis den nya entrén in i reservatet. Exploateringen av området med bostäder och gator skapar en kontrast mot naturlandskapets karaktär. För att mildra övergången mellan bostäder och reservat blir en gestaltning med minsta möjliga ingrepp i naturmarken extra angelägen att eftersträva i området.

Den befintliga GC-vägen Grindastigen som löper i den östra delen av området i nord-sydlig riktning kommer att behöva dras om i samband med utbyggnaden av området. Sträckan för GC-vägen kommer att gå via lokalgator och ansluta till gångtunneln under Ormingeringen. Förbindelsen under Ormingeringen blir en viktig länk för att säkerställa att barn på ett trafiksäkert sätt kan ta sig till centrala parken som blir en viktig målpunkt. I söder kommer stigen fortsatt ansluta till det befintliga bostadsområdet vilket är positivt ur tillgänglighetssynpunkt.

Det nya bostadsområdet kommer ligga nära intill villaområdena norr och söder om planområdet. I det färdiga utbyggnadsförslaget blir mindre vegetation kvar som kan fungera som upplevelsemässig avskärmning mellan bostadsområdena.

Slutsatser och rekommendationer:

Lekytan som planeras inom området bör ha en naturlekskaraktär som passar in i omgivningen.

Den naturmark som går att spara bör sparas för att skapa en välkomnande och tydlig entré in i naturreservatet. Sprängning bör undvikas i största möjliga mån. Naturmark som inte kan sparas bör återplanteras med naturligt förekommande arter i omgivningen i samband med utbyggnad av området. Detta bör regleras i markgenomförandeavtal.

6.4 Tillgänglighet och trygghet

Kommunala mål - Översiktsplanen 2018

- Förändringar i den byggda miljön bör innebära förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- Alla ska vara trygga och säkra i Nacka.

Utbyggnadsförslaget

Det ska bli enkelt för alla åldrar att mötas i de gröna zonerna mellan husen. De trafikfria gröna zonerna gör att barn kan leka fritt och tryggt.

Den befintliga GC-vägen Äpplaröstigens sträckning kommer att dras om inom planområdet. Grindaröstigens stäckning kommer att dras om via lokalgator men ha samma anslutningspunkter som idag, till gångtunneln under Ormingeringen och till det befintliga bostadsområdet i söder. De nya sträckningarna kan försämra tillgängligheten till en början innan de boende har lärt sig dem. På sikt bör dock tillgängligheten i närområdet öka med anläggningen av nya gator enligt planförslaget.

Tryggheten kommer att öka om planförslaget genomförs i och med att platsen befolkas större delen av dygnet. Fönster är vända mot gatan vilket bidrar ytterligare till social kontroll och en känsla av trygghet.

Då vissa av husen kommer att byggas på pelare är det viktigt att utrymmena som skapas under husen upplevs trygga och omhändertagna. Om berget sprängs bort och ersätts med makadam eller plattor finns risken att platserna upplevs som ogästvänliga och oklara i sin användning.

Slutsatser och rekommendationer:

Om planförslaget genomförs kommer tryggheten att öka i och med att platsen befolkas en större del av dygnet. Fönster från bostäderna är vända mot de gemensamma ytorna och den sociala kontrollen bidrar ytterligare till ökad trygghet.

De nya gatorna i förslaget bör ansluta till befintliga stigar och stråk för att inte försämra tillgängligheten och orienterbarheten.

Sprängning av berget bör undvikas under de hus som byggs på pelare för att undvika att skapa mörka och ogästvänliga utrymmen. Genom att det befintliga berget behålls kommer istället husens placeringar upplevas som naturliga då de samspelar med terrängen.

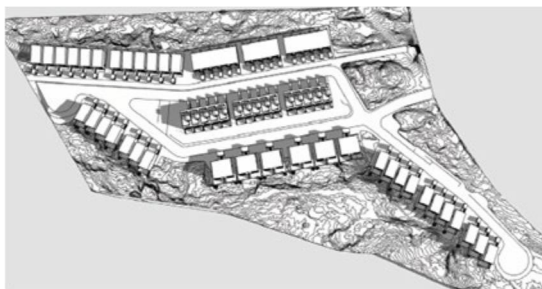
6.5 Lokalklimat och solstudie

Fakta

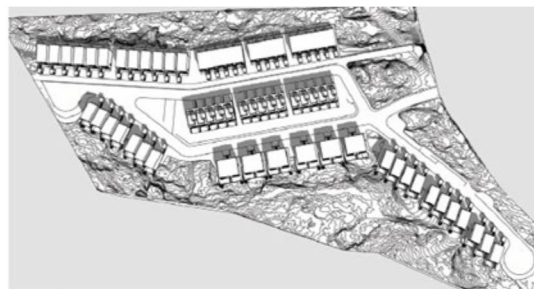
Ljus är viktigt både i bostads- och arbetsmiljön och av betydelse ur hälsosynpunkt både vid kortare och mer långsiktiga förhållanden. Goda synförhållanden är viktiga för säkerhet vid rörelse och för olika sysslor. På längre sikt är tillgång på dagsljus och solljus både en psykosocial och medicinsk hälsoaspekt. Dagsljus har också betydelse för att reglera vår dygnsrytm vilket påverkar graden av trötthet och välbefinnande. I bostäder är dagsljus och solljus viktigt för flera olika samhällsgrupper (t ex föräldralediga, småbarn, distansarbetare, äldre). Även för arbetsmiljön finns krav på dagsljus.

Utbyggnadsförslaget

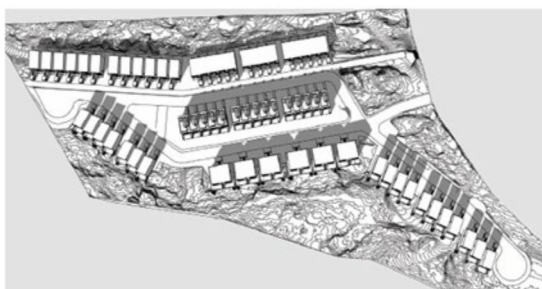
En solstudie har tagits fram för planförslaget. Eftersom radhus, parhus och enfamiljshus på två plan föreslås i förslaget kommer inte befintliga byggnader beskuggas av den nya bebyggelsen. Huskropparna kommer inte heller beskugga varandra eller marken i planområdet i någon större bemärkelse.

210 KI 09.00

210 KI 12.00

210 KI 15.00

Solstudie över ljusförhållanden utförd under tre klockslag den 21 mars.

En klimatstudie har tagits fram för att studera förutsättningar för vind och sol i Orminge Centrum. Denna visade bl.a. att de förhärskande vindriktningarna inom centrumområdet är västliga och sydvästliga. En klimatstudie har inte tagits fram för områden utanför Orminge centrum.

Slutsatser och rekommendationer:

Den låga bebyggelsen i planförslaget kommer inte beskugga befintlig bebyggelse. De nya huskropparna kommer inte heller beskugga varandra i någon större bemärkelse.

6.6 Klimatpåverkan

Lokalt miljömål: Begränsad klimatpåverkan

Nacka bidrar till minskad klimatpåverkan genom att stärka sitt arbete bland annat inom områdena 1) transporter och resor, 2) samt energieffektivisering.

Kommunalt mål - Översiktsplanen 2018

Energianvändningen och utsläppen av växthusgaser i transportsektorn och bebyggelsesektorn ska minska i enlighet med målen i den regionala utvecklingsplanen (RUFs). Enligt RUFs ska Stockholmsregionen bli klimatneutral till år 2045. Då måste de klimatpåverkande utsläppen totalt minska med **60 procent** till 2030 räknat från 2010.

En generell riktlinje för planering och byggande är att i ett hållbart Nacka ska den byggda miljön bli hälsosam, energieffektiv och ha så liten klimatpåverkan som möjligt.

Utbyggnadsförslaget

I markanvisningsavtalet till den aktuella detaljplanen finns bl a krav på laddpunkter för elfordon, och att det ska finnas tillräckligt många cykelparkeringar för de boende. Det har dock inte avtalats i detalj vilka material som ska användas för att minska klimatpåverkan eftersom det räknas som ett tekniskt krav på byggnaderna som inte är tillåtet.

Detaljplanen är dock jämfört med avtalen ett begränsat instrument för att styra i detalj hur utbyggnaden ska minska sin påverkan på klimatet. Planens placering sker nära bra kollektivtrafik vilket kan minska bilbehovet. En viktig faktor som kan anpassas i detaljplanen är markens utformning på så sätt att behovet av att spränga minskar. Masshantering orsakar mycket stora utsläpp av CO₂-ekvivalenter dels på grund av själva lossställningen av berget men framförallt av transporter eftersom alla massor inte kan återanvändas. Av planförslaget framgår att sprängning kan minimeras, i och med att källare eller nedsprängt garage inte är aktuellt.

En tidig och översiktlig beräkning har gjorts av Waldermarson arkitekter 2020-07-07 som visar att mängden överskottsmassor kan uppgå till ca 331 m³ vilket är lite jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt i Nacka, och särskilt med tanke på den relativt stora ytan ca 4,3 ha.

Slutsatser och rekommendationer: För att minska utsläppen av CO₂-ekvivalenter bör detaljplanen utformas så att sprängning och masshantering kan begränsas. Det är därför positivt att byggelsen anpassas till landskapet så att plansprängningen minimeras och att källare undviks. Det är viktigt att planförslaget säkerställer att det blir en sådan utformning av bebyggelsen.

Hur stora utsläpp genomförandet och driften av bostadsområdet medför är inte beräknat. Volymen massor är bedömningsvis liten jämfört med andra stadsbyggnadsprojekt i Nacka.

Inför genomförandet bör en masshanteringsplan utformas så att massor kan återvinnas inom projektet och så att transporter minimeras. Det kan också vara lämpligt att göra en livscykelanalys av byggnaderna för att se vilken påverkan på klimatet de har under driften och vad man kan göra för att minska den.

6.7 Klimatanpassning

Lokalt miljömål: God bebyggd miljö

Nackas sårbarhet inför effekterna av klimatförändringar ska minska.

Fakta

Fler, kraftigare och längre värmeböljor förvärrar de urbana värmeöeffekterna i tätbebyggda stadsområden pga att det där finns mer hårdgjorda ytor och lägre andel grönska/vatten. Värmen får konsekvenser för viktiga samhällsfunktioner och utsatta riskgrupper.

Årsmedelnederbörden och skyfallen blir kraftigare och återkommer oftare. En ev. överbelastning av dag-och avloppsvattenledningar kan leda till översvämningar och bräddning av avloppsvatten. Lågpunkter kan ställas under vatten. Det är viktigt att undvika att miljöfarliga verksamheter och förorenade områden översvämmas.

I kustområden kommer medelhavsnivån att öka och tillfällena med höga vattenstånd inträffa. Översvämningar respektive höga vattenstånd i kustområdena ger försämrade markstabilitet och ökad risk för skred, sättningar och vågerosion.

Utbyggnadsförslaget

För att minska de negativa effekterna av ett skyfall behöver planen och detaljplaneringen av området anpassas så att det klarar ett skyfall som är så stort att det återkommer högst vart hundra år (100-års regn med klimatfaktor vilket är en rekommendation från Svenskt vatten). Det måste också klara en höjd havsnivå på minst 2,85 meter (rekommendation från Länsstyrelsen i Stockholms län).

I det här detaljplaneförslaget ligger havet relativt långt bort, men ett par sjöar ligger närmare, Svartpotten och Glasbrukssjön. Sjöarna förbinds av en bäck som ligger ca 36 meter över havet att jämföra med den södra delen av detaljplaneområdet som ligger ca 41 meter över havet (möh). Sjöarna ligger på ca 38 respektive 12 möh. Höjdskillnaden mellan bäcken, sjöarna och planområdet gör att det inte finns någon större reell risk för översvämning vid skyfall eller dämning av bäcken.

För att klara skyfallen behöver fastighetsmarken anläggas så att gatorna utgör den huvudsakliga avledningsvägen av dagvatten vid skyfall och byggnader inte skadas. Samtidigt ska lutningen stämma överens med Svenskt vattens rekommendationer (P105) om lutning och höjder vid byggnaderna. Enligt P105 ska byggnadernas marknivå ligga minst 0,5 meter över gatunivå. Närmast byggnaderna, cirka 3 m, ska marken ha en lutning på 1:20 och längre ut en något mer flack lutning på cirka 1:50-1:100.

Dammens placering utifrån ett skyfallsperspektiv

Skyfallsanalysen som Nacka kommun lät DHI utföra 2015 för hela kommunen visar att nedströms planområdet finns ett bostadsområde längs Sjöängsvägen (främst själva

vägen) som riskerar att översvämmas vid ett 100-årsregn där vattendjupet kan uppgå till 0,8–1 meter. Med den föreslagna dammen sydost om planområdet kan de stora dagvattenvolymer som bedöms uppstå vid 100-årsregn magasineras till den omfattning att en exploatering av planområdet inte medför ytterligare risk för översvämning av lägre belägna angränsande områden.

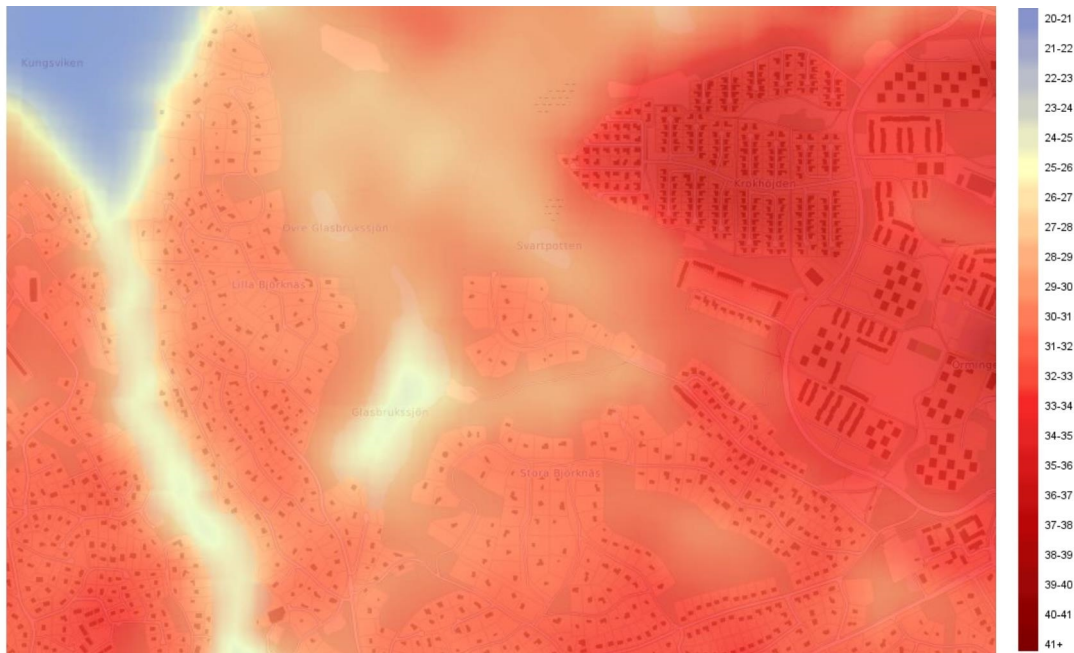
Bakgrundskartan för skyfallsanalysen i Nacka kommun med planområdet, se dagvattenutredningen. Den rektangulära ytan är dammen som kan magasinera skyfall. Obs att planområdet sedan har utökats så att dammen ingår i området.

Vad gäller övrig klimatanpassning på grund av t ex ett varmare klimat styrs den i huvudsak inte av detaljplanen utan kan utformas av byggherren i samband med projekteringen av området. Dock bör detaljplanen möjliggöra exempelvis hög andel träd för att skapa ett jämnare klimat. Så här skriver länsstyrelsen om träds effekter på lokalklimatet:

Nedan beskrivs exempel på parametrar som påverkar yttemperaturen:

- Träd ger både skugga och avdunstning, två viktiga faktorer som förklarar att skog är svalare än gräsmark.
- Mycket träd i bostadsområden ger svalare ute- och innetemperaturer.
- När mängden träd och dess höjd minskar, ökar temperaturen.
- I miljöer med få träd och stora öppna och hårdgjorda ytor ökar värmen snabbare.
- I träd fria miljöer med platta och svarta tak blir värmen kraftig redan på förmiddagen.

Även sjönära områden får ett annat klimat vilket framgår av länsstyrelsens värmekarta.

Länsstyrelsen i Stockholms läns värmekarta som visar högsta uppmätta yttemperatur i länet under sommarperioden 2013 - 2018. Temperaturerna är troligen underskattade. Skogs- och vattenområden har de lägsta temperaturerna och större bostadsområden de högsta.

Länsstyrelsens värmekarta visar på en lägre temperatur i området som består av skog och en kraftledningsgata men temperaturen kommer sannolikt att höjas efter att området exploaterats på samma sätt som andra bostadsområden i Orminge. För att undvika detta behöver så många träd som möjligt planeras in i området och utemiljön i övrigt utformas så att klimatpåverkan motverkas.

I Orminge ställs inga generella krav på grönytefaktor (GYF) från kommunen i samband med markanvisningarna, varför det ur ett miljöperspektiv istället bör planeras in av byggherren och av kommunen när allmän plats projekteras.

Slutsatser och rekommendationer: Översvämningsproblematiken bedöms kunna hanteras genom höjdsättning och säker avledning till den planerade dagvattendammen. Planen innebär därför inte att bebyggelsen blir olämplig i förhållande till risken för översvämning (enligt 11 kap. 10-11 § PBL).

Vad gäller övrig klimatanpassning på grund av t ex ett varmare klimat styrs den i huvudsak inte av detaljplanen utan kan utformas av byggherren i samband med projekteringen av området. Dock bör detaljplanen möjliggöra exempelvis hög andel träd för att skapa ett jämnare klimat.

6.8 Elektromagnetiska fält

Fakta

Riktvärden för tillåtna magnetfältsnivåer saknas. Svenska kraftnäts policy är att magnetfälten normalt inte ska överstiga $0,4 \mu\text{T}$ (mikrotesla) där människor vistas varaktigt.

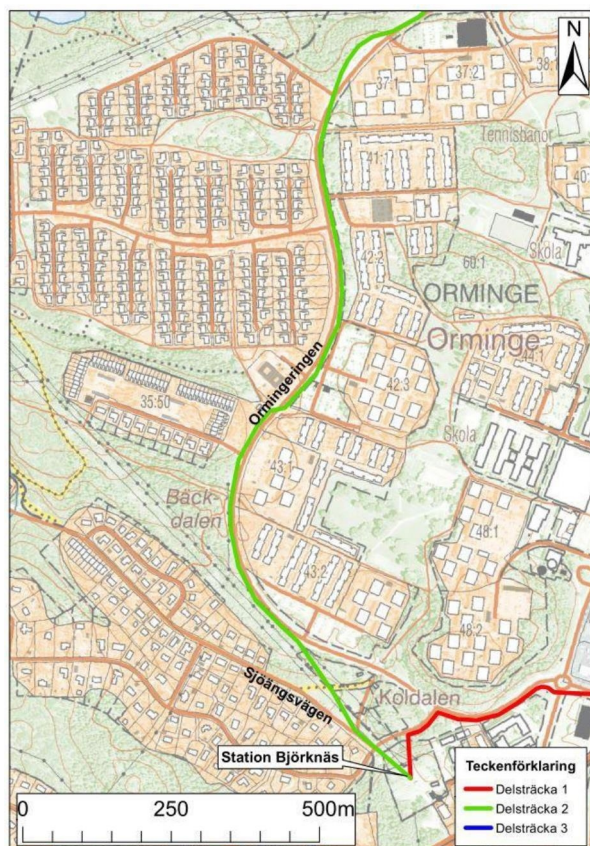
Myndigheternas rekommendation är att man ska vara försiktig med att placera bostäder, förskolor etc för nära fälten, eftersom man sett en något förhöjd risk för leukemi hos barn. (Risken fördubblas bland barn som är bosatta i bostäder med förhöjda nivåer av kraftfrekventa magnetiska fält vid nivåer som överstiger $0,4 \mu\text{T}$. I praktiken innebär det att mindre än ett fall per år skulle kunna förklaras av sådan exponering). Betydligt mindre än 1 procent av bostäderna i landet har en genomsnittlig exponeringsnivå över $0,4 \mu\text{T}$. I arbetslivet är det något vanligare med högre exponeringsnivåer.

Transformatorstationer avger olika höga magnetfältsnivåer beroende på effekt och typ. Dock minskar nivån snabbt relativt avståndet.

Utbyggnadsförslaget

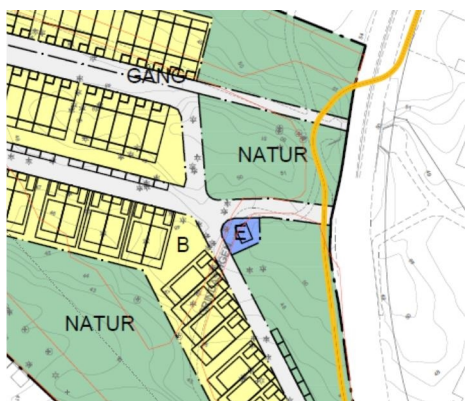
Bostadsprojektet bygger på att mark frigörs när befintliga kraftledning tas ned. Kraftledningarna som har en driftspänning på 77 kV respektive 20 kV passerar idag befintliga bostadshus på cirka 20 meters avstånd som närmast. Ledningarna kommer att markförläggas.

Magnetfälten för markkablarna kommer att ha mindre utbredning än de befintliga luftburna kraftledningarna. Detta beror bland annat på att avståndet mellan fasledarna i markkabelförbandet blir kortare än avståndet mellan fasledarna i luftledningen. Magnetfältet blir störst rakt ovanför kablarna och minskar snabbt med avståndet till kablarna. Planområdet påverkas då en del av säkerhetsavståndet till kraftledningen är innanför plangränsen. Rekommendationen från Vattenfall AB är att den föreslagna bebyggelsen ska hålla ett avstånd på 10 meter från kraftledningskabelns yttersta kant. Detta uppfylls i föreslagen detaljplan.

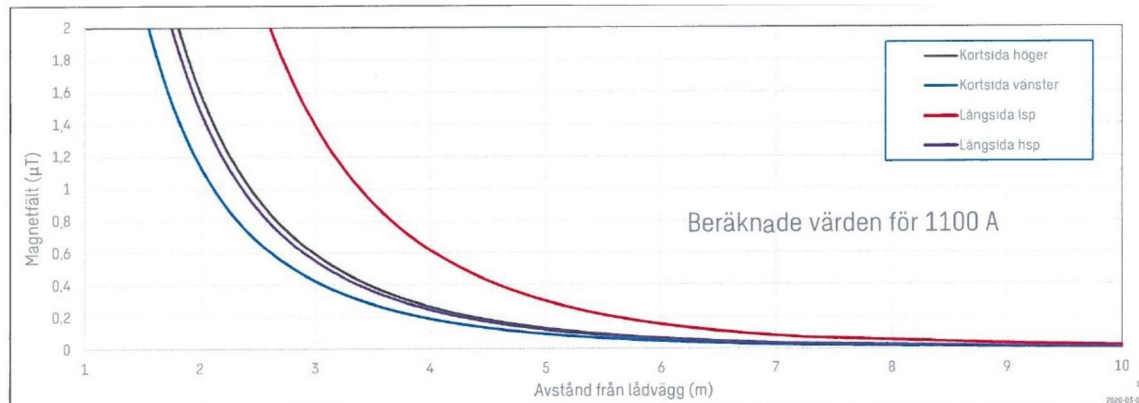
Den markförlagda kraftledningens ungefärliga position, även benämnd som delsträcka 2 i miljökonsekvensbeskrivningen från 2014 (Pöry SvedPower AB, 2014).

Detaljplanen medger att transformatorstation kan anläggas på ytan märkt E, teknisk anläggning. Avstånd till närmaste bostad är ca 20 meter.

Blå yta är reserverad för teknisk anläggning såsom transformatorstation.

Uppgifter om vilken transformatorstation som blir aktuell och hur stort magnetfält den orsakar, har inhämtats från Boo Energi. Illustrationen nedan visar att längre bort än 10 meter är magnetfältets styrka försumbar.

Magnetfält mätt i mikrotsla beräknat från transformatorstationens vägg. Vid ungefär 4,5 meters avstånd understiger nivån $0,4 \mu T$

Slutsatser och rekommendationer: Avståndet från tillkommande transformatorstation till närmaste bostad blir cirka 20 meter. Det bedöms vara tillräckligt för att magnetsfältsnivån ska vara så låg att inga negativa hälsoeffekter kan uppkomma.

Även om befintliga luftledningarna har relativt låg spänning kommer detaljplanens genomförande innebära en positiv påverkan på närboendemiljön eftersom en potentiell magnetfältskälla försvinner.

Den nya markförlagda kabeln har ett säkerhetsavstånd på 10 meter och detaljplaneförslaget är utformat så att det avståndet klaras.

Uppföljning Ett drogfritt Nacka för alla

12

FRN 2021/21

2021-02-35

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/21

Fritidsnämnden

Uppföljning Ett drogfritt Nacka för alla

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Nacka har den 21 maj 2018 antagit strategin Ett drogfritt Nacka för unga som anger mål och riktmärken för ett samhälle för unga som är fritt från alkohol, narkotika, dopning och tobak.

Strategin Ett drogfritt Nacka för unga gäller för alla verksamheter som verkar på kommunens uppdrag, såväl kommunala, privata som fristående. Alla berörda nämnder, arbets- och företagsnämnden, fritidsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden samt Brottsförebyggande rådet har utifrån sina respektive ansvar uppdraget att se till att strategin genomförs och följs upp.

Fritidsnämnden har ansvar att bidra med aktiviteter/åtgärder under punkterna:

- A. Nolltolerans mot Narkotika, Dopning och Alkohol för barn och unga
- B. Minska tobaksbruk och förhindra att barn och unga börjar använda tobak

Fritidsnämnden har gjort detta genom att bland annat erbjuda kostnadsfria drogfria mötesplatser och evenemang samt genom att på olika sätt stötta det ideella föreningslivet.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Nacka har den 21 maj 2018 antagit strategin Ett drogfritt Nacka för unga som anger mål och riktmärken för ett samhälle för unga som är fritt från alkohol, narkotika, dopning och tobak. I samband med att strategin antogs föll det sig naturligt att kommunen i allt sitt arbete ska sträva efter att nå såväl de nationella som de regionala målen inom ANDT-området. Det fanns därför inget behov av att kommunen själv formulerade liknande mål utan satte fokus på det som var och fortfarande är den största utmaningen, droganvändningen hos unga i Nacka. Strategin fick därför namnet Ett drogfritt Nacka för unga.

Under hösten 2018 bildades styrgruppen för strategiarbetet, som för kommunstyrelsen ska svara för att hålla ihop arbetet och följa upp det på ett övergripande plan. I detta

ingår att följa upp vilka resultat som nås inom all kommunalt finansierad verksamhet kopplat till strategin och utifrån dessa stimulera utvecklingen av arbetet.

Det som särskilt ska följas upp och stimuleras är:

- Nolltolerans mot narkotika, dopning och alkohol vad gäller barn och unga.
- Minska tobaksbruk och förhindra att barn och unga börjar använda tobak.
- Stöd och vård till dem som hamnat i missbruk eller beroende.

I uppföljningen ska kvalitet belysas med olika mått och ur olika perspektiv utifrån nämndernas olika ansvarsområden. Uppföljningen av kvalitet ska redovisas öppet och tillgängligt. En framgångsfaktor är att lyfta fram och synliggöra det positiva samtidigt som det är viktigt att gå vidare med och fördjupa sig i det som verkar vara eller är förbättringsområden i punkterna ovan. Framgångsfaktorer och förbättringsområden ska ligga i fokus för de stimulerande insatserna. Den s.k. Stockholmsenkäten är ett viktigt verktyg i varje nämnds uppföljning och utvärdering.

Strategin Ett drogfritt Nacka för unga gäller för alla verksamheter som verkar på kommunens uppdrag, såväl kommunala, privata som fristående. Alla berörda nämnder, arbets- och företagsnämnden, fritidsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden samt Brottsförebyggande rådet har utifrån sina respektive ansvar uppdraget att se till att strategin genomförs och följs upp. Arbets- och företagsnämnden har under 2020 inte haft någon direkt aktivitet eller åtgärd kopplad till strategin och kommer således inte att redovisa någon uppföljning och utvärdering för 2020.

Vad görs för att uppnå ett drogfritt Nacka?

Många aktiviteter genomförs inom kommunens olika processer och alla ska på olika sätt bidra till det drogförebyggande arbetet i kommunen. Kopplat till strategiarbetet finns en framarbetad matris/handlingsplan, där det inom varje nämnds ansvarsområde finns ett antal åtgärder och aktiviteter som särskilt ska följas upp, utvärderas och/eller stimuleras. Strategiarbetet utgår på så sätt från åtgärder, aktiviteter och stimulans på bred front och medger samtidigt en anpassning av insatser för de olika lokala behoven till exempel i en av stadsdelarna eller i en eller flera skolor. Alla nämndaktiviteterna följs årligen upp och utvärderas i samband med kommunstyrelsens årsbokslut.

Samordning av insatser

Många olika delar av kommunens organisation bidrar ytterst till att skapa förutsättningar för Ett drogfritt Nacka för unga. Den interna styrgruppen från hösten 2018, med direktörer från alla berörda processer ses fortfarande med jämna mellanrum. Dels för att bibehålla och öka samspelet mellan processerna och verksamheterna, dels förmedla information och kunskap om de olika frågeställningarna. Förutom intern samordning i styrgruppen sker även samverkan med polisen och inom lokala trygghets- och säkernätverk sker samverkan med andra lokala aktörer.

Under 2019 fick stadsledningen uppdraget från kommunfullmäktige att under året följa upp hur de berörda nämnderna tar ansvar för att nå målen i strategin Ett drogfritt Nacka för unga och för att säkerställa att de aktiviteter och åtgärder som vidtas också leder till önskat resultat. Det arbetet genomförs även för verksamhetsåret 2020.

Under hösten 2020 kom även resultaten från genomförd undersökning om ungdomars hälsa baserad på ungdomarnas egna svar. I den s.k. Stockholmsenkäten har ca 2500 nackaungdomar i årskurs 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan besvarat ett antal frågor, bland annat om brott och utsatthet för brott, droger, tobak, alkohol, spel, skolarbetet, fritiden och föräldrarna. Denna enkätundersökning utgör en viktig del när nu 2020 års strategiarbete följs upp och utvärderas.

Fritidsnämndens ansvar

Fritidsnämnden har ansvar att bidra med aktiviteter/åtgärder under punkterna:

- C. Nolltolerans mot Narkotika, Doping och Alkohol för barn och unga
- D. Minska tobaksbruk och förhindra att barn och unga börjar använda tobak

Fritidsnämndens aktiviteter/åtgärder:

- erbjuda föreningslivet kompetensutveckling genom Utmärkt förening där ANDT är ett av fem arbetsområden. Föreningarna skapar policydokument och handlingsplaner.
- informera föreningslivet om kostnadsfria utbildningar i ANDT som Stockholmsidrotten erbjuder.
- erbjuda kostnadsfria och drogfria mötesplatser och evenemang för barn och unga, exempelvis simhallar, fritidsgårdar, öppna mötesplatser, öppen idrott och ungdomsfester.
- fritidsgårdarna har handlingsplaner/rutiner kring hur de ska agera vid misstanke om ungdomar som är i kontakt med alkohol, narkotika, tobak, doping.
- fritidsgårdarnas uppdrag att anordna lovverksamheter har utökats i samband med den upphandling av fritidsgårdsaktörer som genomfördes under 2020.
- fritidsgårdarna ingår även i nätverk med socialtjänst och polis.
- tillsammans med enheten för fastighetsförvaltning och idrottsdriftsenheten stärkt upp skyltning om tobaksfria miljöer runt Nackas idrottsanläggningar.
- fritidsnämnden har under 2020 finansierat föreningar som under sommarlovet och jullovet genomfört trygghetsskapande vuxenvandringar runt om i kommunen.
- under sommaren 2020 finansierade fritidsnämnden även en stor mängd extra sommarlovsaktiviteter i syfte att tillskapa ytterligare kostnadsfria och drogfria mötesplatser och evenemang för barn och unga.

Stockholmsenkäten:

Under hösten 2020 fick nämnden en redovisning av de delar i enkäten som går in på områden inom fritidsnämndens ansvarsområde, främst fritidsgårdar och ledarledda aktiviteter.

- Andelen som bor i Nacka och besöker fritidsgård någon gång (ofta/ibland/sällan osv) har gått ner sedan 2008 särskilt bland flickor i åk 9 där minskningen varit från 44 till 25 procent.

Som ett led i att öka andelen flickor som går på fritidsgård har fritidsnämnden, i den upphandling av fritidsgårdsaktörer som genomförts under året, lagt in uppdraget att ha öppet för nya målgrupper, där tjejer är en målgrupp.

- Andelen boende i Nacka som ofta deltar i ledarledda aktiviteter har gått upp sedan förra mätningen bland gymnasieelever, men har gått ner över tid.
- Jämfört med länet är det en högre andel av Nackas ungdomar som svarar att de ofta deltar i ledarledda aktiviteter.
- Andelen som aldrig deltar har ökat mest över tid bland flickor i gymnasiet där det gått från 23 till 35 procent som aldrig deltar. Pojkar i gymnasiet har legat på en mer konstant nivå omkring 30% över tid som aldrig deltar.
- I åk 9 sticker Nacka ut positivt jämfört med länet och det är en betydligt lägre andel som svarar att de aldrig deltar i ledarledd aktivitet eller träning.
- Ibland Nackas niondeklassare är det betydligt fler som uppger att de flesta kamraterna tränar regelbundet än i länet i stort.
- I gymnasiet ligger pojkarna lite lägre än länet. Bland niorna har det skett en förbättring sedan 2008 och i gymnasiet har det varierat lite från år till år.

En fördel som lyfts fram i enkäten är att, i jämförelse med övriga kommuner, har fler av Nackas unga en aktiv fritid, särskilt i åk 9. Även andelen barn och ungdomar som är medlemmar i olika idrottsföreningar är hög.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Att fritidsnämnden erbjuder barn och unga i Nacka drogfria kostnadsfria mötesplatser samt stöttar föreningslivet i kommunen genom bland annat utbildningsinsatser bidrar i hög grad till det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, doping och tobak i syfte att få barn och unga att inte nyttja dessa

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Redovisning anmälningar

14

FRN 2021/25

2021-02-10

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/25

Fritidsnämnden

Redovisning anmälningar

Förslag till beslut

Fritidsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

FRN 2020/65 , Ordförandebeslut Maxantal i fotbollstältet med anledning av Covid-19, 2021-01-28

FRN 2020/65 , Ordförandebeslut om fortsatta anpassningar i fritidsverksamheter i Nacka kommun med anledning av Covid-19, 2021-01-22

FRN 2020/65 , Ordförandebeslut om fortsatta anpassningar i fritidsverksamheter i Nacka kommun med anledning av Covid-19, 2021-02-08

FRN 2021/3, Utnämning av dataskyddsbud för Fritidsnämnden

FRN 2020/35, Yttrande över revisionsskrivelse, Handläggningen av kommunfullmäktiges uppdrag till fritidsnämnden att aktualisera kapacitetsutredningen

FRN 2021/ , Gemensam regional inriktning gällande öppnande av kommunala verksamheter från och med 25 januari

FRN 2021/18, Vidaredelegering av beslutsattestanter 2021 Fritidsnämnden

FRN 2021/24 Upphandling besöksräknare

FRN 2020/65 Ordförandebeslut Ersättning simhalls aktör, 2021-01-19

Fritidsnämnden

Ordförandebeslut om fortsatta anpassningar i fritidsverksamheter i Nacka kommun med anledning av Covid-19

Beslut

Kommunerna i Stockholmsregionen har tagit fram en gemensam inriktning gällande öppnande av stängda kommunala kultur- och fritidsverksamheter.

Nacka kommun ställer sig bakom inriktningen och utifrån den beslutar fritidsnämnden om åtgärder inom sitt ansvarsområde enligt bilaga 2, daterad 2021-01-26.

Detta beslut fattas av fritidsnämndens ordförande med stöd av punkten 3.1 i fritidsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslut

För att skyndsamt kunna agera utifrån den antagna inriktningen kan beslut inte vänta till fritidsnämndens nästkommande nämndsammanträde den 17 februari.

Bilagor

Bilaga 1 Tjänsteskrivelse, 2021-01-22

Bilaga 2 Gemensam regional inriktning – ”Öppnande av stängda kommunala verksamheter”, antagen 2021-01-22

Bilaga 3 Specifika åtgärder för fritidsverksamheter i Nacka

Gunilla Grudevall Sten
Ordförande
Fritidsnämnden

2020-01-26

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2020/65

Fritidsnämnden

Fortsatta anpassningar av fritidsverksamheter i Nacka kommun med anledning av Covid-19

Förslag till beslut

Kommunerna i Stockholmsregionen har tagit fram en gemensam inriktning gällande öppnande av stängda kommunala kultur- och fritidsverksamheter.

Nacka kommun ställer sig bakom inriktningen och utifrån den beslutar fritidsnämnden om åtgärder inom sitt ansvarsområde enligt bilaga 23.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen uppmanar fortsatt kommuner och regioner att hålla kultur-, idrotts-, och fritidsverksamhet som allmänheten har tillträde till och som inte är nödvändig, stängd fram till och med den 7 februari 2021. Det är dock viktigt att idrotts-, fritids-, och kulturaktiviteter för barn och unga födda 2005 och senare, såväl utomhus som inomhus, undantas från regeringens vädjan att fortsatt ha dessa verksamheter stängda.

Region Stockholm har antagit en gemensam regional inriktning för att succesivt öppna kommunala kultur-, idrotts-, och fritidsverksamheter. Nacka kommun ställer sig bakom det regionala beslutet som gäller från och med den 25 januari 2021.

Med hänsyn till regeringens utmaning och den gemensamma regionala inriktningen har fritidsnämnden tagit fram specifika åtgärder för idrotts- och fritidsverksamheter i Nacka kommun.

Ärendet

Regeringen uppmanar fortsatt kommuner och regioner att hålla kultur-, idrotts-, och fritidsverksamhet som allmänheten har tillträde till och som inte är nödvändig, stängd fram till och med den 7 februari 2021. Det är dock viktigt att idrotts-, fritids-, och kulturaktiviteter för barn och unga födda 2005 och senare, såväl utomhus som inomhus, undantas från regeringens vädjan att fortsatt ha dessa verksamheter stängda.

Fritidsaktiviteter är viktiga för barn och ungas utveckling. Regeringens bedömning är att nyttan av att ha öppet överväger fördelarna med att hålla stängt. Barn och unga är inte drivande i pandemin. De negativa följder för barn och ungas hälsa som annars riskeras är betydande.¹

¹ <https://www.regeringen.se/artiklar/2021/01/forlangningar-av-nationella-restriktioner/>

Region Stockholm har antagit en gemensam regional inriktning för att succesivt öppna kommunala verksamheter. Det regionala beslutet gäller från och med den 25 januari 2021. (Se bilaga 3)

Med hänsyn till regeringens utmaning och den gemensamma regionala inriktningen har fritidsnämnden tagit fram specifika åtgärder för fritidsverksamheter i Nacka. (Se bilaga 3)

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet kommer att få konsekvenser för fritidsnämndens budget. Intäkter från bokningar kommer att öka när verksamhet för barn födda 2005 och senare åter tillåts träna inomhus. Men det totala antalet bokningar i anläggningar förväntas minska, då ingen verksamhet för de födda 2004 och tidigare tillåts.

Konsekvenser för barn

Det succesiva återöppnandet av fritidsverksamheter, där barn prioriteras enligt den gemensamma inriktningen, har positiva konsekvenser för barn. Fritidsaktiviteter är viktiga för barn och ungas välmående och utveckling.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Ordförandebeslut

Bilaga 2 Gemensam regional inriktning- "Öppnande av stängda kommunala verksamheter"

Bilaga 3 Specifika åtgärder för fritidsverksamheter i Nacka kommun

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Gemensam regional inriktning – “Öppnande av stängda kommunala verksamheter”

-

Åtgärder för att påbörja återöppnandet av de kommunala verksamheter som stängdes till följd av regeringens beslut 20 12 18 och inriktningen ”Nu gäller det”

Antagen av Inriktande forum 2021-01-22

Gemensam regional inriktning gällande öppnande av kommunala verksamheter - från och med 25 januari

Öppnandet av nedanstående verksamheter gäller under förutsättning att det kan göras på ett säkert sätt med hänsyn till gällande rekommendationer och lagstiftning. Fokus och prioritering görs mot barn och unga födda 2005 eller senare i enlighet med regeringens rekommendation. Lokala bedömningar görs om särskilda förutsättningar föreligger.

1. Idrottsanläggningar för inomhusidrott kan återöppnas succesivt för barn födda 2005 eller senare. Detta innefattar bland annat simhallar, inomhushallar, ishallar och fotbollstält. *Utrymmen såsom omklädningsrum rekommenderas att i möjligaste mån undvikas. Man bör alltså komma ombytt till träning och duscha hemma när det är möjligt för den enskilde*.*
2. Kulturskolans fysiska verksamheter kan återöppnas succesivt . Barn och unga födda 2005 eller senare prioriteras. Lokala undantag kan göras.
3. Idrottsanläggningar för utomhusidrott gällande barn och vuxna kan återöppnas succesivt. Barn födda 2004 och tidigare samt vuxna bör bedriva idrotts- och fritidsaktiviteter på ett sätt som minimerar risken för smitta och följa Folkhälsomyndighetens föreskrifter 2020:12, bl a att hålla avstånd och resa till aktiviteten individuellt (se sida 3 för förtydligande).
4. Öppen förskola, parklek kan återöppnas succesivt.
5. Öppen ungdomsverksamhet/fritidsgård kan återöppnas succesivt Barn och unga födda 2005 eller senare prioriteras. Lokala undantag kan göras.
6. Bibliotek kan återöppnas succesivt.
7. Muséer och liknande verksamhet hålls fortsatt stängt för allmänheten. Verksamhet för barn och unga kan återöppnas succesivt.

** Gällande medicinsk rehab samt de som har motion på recept bedöms dessa falla inom ramen för lokala undantag*

Förtydligade i delinriktning gällande utomhusträning och utomhusanläggningar* för idrott

3. Idrottsanläggningar för utomhusidrott kan öppnas från och med 21 01 18 för att möjliggöra spontanidrott samt organiserad föreningsledd träning under förutsättning att det kan genomföras i enlighet **Folkhälsomyndighetens information till idrottsföreningar och träningsanläggningar om covid-19. [länk](#)**

Omklädningsrum kopplade till dessa anläggningar hålls fortsatt stängda

- a) Från och med 21 01 16 går det bra att bedriva föreningsledd organiserad träning i skog och mark under förutsättning att det kan ske enligt gällande restriktioner – tex att hålla avstånd, undvika trängsel och kunna transporteras till platsen på ett säkert sätt.
- b) Från och med 21 01 18 börjar länets kommuner att succesivt öppna de utomhusanläggningar som tidigare hållits stängda (tex isar, hockeyrinkar och motionsspår/skidspår), detta kommer ske i olika takt pga olika förutsättningar.*
- c) Dessa verksamheter kan bedrivas under förutsättning att gällande rekommendationer, riktlinjer och lagstiftning kan upprätthållas.
- d) Från och med 21 01 25 upphör tidigare rekommendationer från regeringen att gälla för barn födda 2005 och senare. För barn födda 2004 och tidigare gäller utomhusträning tills vidare och den vägledning som finns i Folkhälsomyndighetens föreskrift 2020:12. För verksamheter gäller pandemilag och dess förordning samt Folkhälsomyndigheten föreskrift 2021:2.

* Definitionen på utomhusanläggningar är i detta dokument anläggningar för idrott utan ta

DELEGATIONSBESLUT

Dnr: FRN 2020/65

Fritidsnämnden

Maxantal i fotbollstältet

Beslut

Nacka kommun har ställt sig bakom den regionala överenskommelsen om en gemensam strategi kring hur kultur- och fritidsverksamhet ska hanteras under rådande pandemi.

Pandemilagen tillsammans med begränsningsförordningen anger att kommunen har ansvar att reglera maxantalet som får vistas i olika anläggningar samt möjliggöra att in- och utpassering i anläggningarna kan ske på ett sätt så att trängsel kan undvikas.

Fritidsnämnden beslutar att maxantalet i tältet under rådande situation ska vara 100 personer. Förutsättningen för beslutet är att föreningslivet tar ansvar för att in- och utpassering i tältet kan genomföras i organiserad form så att det sker på ett smittsäkert sätt. Beslutet gäller från och med den 28 januari.

Detta beslut fattas av Gunilla Grudevall Steen med stöd av punkten 3.1 i fritidsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslut

Beslut måste tas skyndsamt för att föreningslivet ska kunna fortsätta sin verksamhet och nästkommande nämndsammanträde kan ej inväntas.

Bilaga

Bilaga 1 Tjänsteskrivelse, daterad 2020-01-28

Gunilla Grudevall Sten
Ordförande
Fritidsnämnden

Digitala Signaturer

2021-01-22

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2020/65

Fritidsnämnden

Maxantal i fotbollstältet

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att maxantalet i tältet under rådande situation ska vara 100 personer. Förutsättningen för beslutet är att föreningslivet tar ansvar för att in- och utpassering i tältet kan genomföras i organiserad form så att det sker på ett smittsäkert sätt. Beslutet gäller från och med den 28 januari.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun har ställt sig bakom den regionala överenskommelsen om en gemensam strategi kring hur kultur- och fritidsverksamhet ska hanteras under rådande pandemi.

Pandemilagen tillsammans med begränsningsförordningen anger att kommunen har ansvar att reglera maxantalet som får vistas i olika anläggningar samt möjliggöra att in- och utpassering i anläggningarna kan ske på ett sätt så att trängsel kan undvikas.

Fritidsnämnden beslutar att maxantalet i tältet under rådande situation ska vara 100 personer. Förutsättningen för beslutet är att föreningslivet tar ansvar för att in- och utpassering i tältet kan genomföras i organiserad form så att det sker på ett smittsäkert sätt. Beslutet gäller från och med den 28 januari.

Ärendet

Nacka kommun har ställt sig bakom den regionala överenskommelsen om en gemensam strategi kring hur kultur- och fritidsverksamhet ska hanteras under rådande pandemi.

Pandemilagen tillsammans med begränsningsförordningen anger att kommunen har ansvar att reglera maxantalet som får vistas i olika anläggningar samt möjliggöra att in- och utpassering i anläggningarna kan ske på ett sätt så att trängsel kan undvikas.

Fritidsnämnden beslutar att maxantalet i tältet under rådande situation ska vara 100 personer. Förutsättningen för beslutet är att föreningslivet tar ansvar för att in- och utpassering i tältet kan genomföras i organiserad form så att det sker på ett smittsäkert sätt. Beslutet gäller från och med den 28 januari.

Ekonomiska konsekvenser

Intäkter från bokningar i tältet kommer att minska när de födda 2004 och tidigare inte får träna organiserat i kommunens inomhusanläggningar.

Konsekvenser för barn

Det ökade maxantalet i fotbollstältet möjliggör för fler barn att träna i tältet samtidigt.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Ordförandebeslut

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Digitala Signaturer

DELEGATIONSBESLUT

Dnr: FRN 2020/65

Fritidsnämnden

Ordförandebeslut om fortsatta anpassningar i fritidsverksamheter i Nacka kommun med anledning av Covid-19

Beslut

Kommunerna i Stockholmsregionen har tagit fram en gemensam inriktning gällande öppnande av stängda kommunala kultur- och fritidsverksamheter.

Nacka kommun ställer sig bakom inriktningen och utifrån den beslutar fritidsnämnden att öppna upp sina verksamheter inomhus även för barn och unga födda 2002 och senare.

Detta beslut fattas av fritidsnämndens ordförande med stöd av punkten 3.1 i fritidsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslut

För att skyndsamt kunna agera utifrån den antagna inriktningen kan beslut inte vänta till fritidsnämndens nästkommande nämndsammanträde den 17 februari.

Bilaga

Bilaga 1 Tjänsteskrivelse, 2021-02-08

Bilaga 2 Gemensam regional inriktning – ”Öppnande av stängda kommunala verksamheter”, daterad 2021-02-04

Gunilla Grudevall Sten
Ordförande
Fritidsnämnden

Digitala Signaturer

Fritidsnämnden

Fortsatta anpassningar av fritidsverksamheter i Nacka kommun med anledning av Covid-19

Förslag till beslut

Kommunerna i Stockholmsregionen har tagit fram en gemensam inriktning gällande öppnande av stängda kommunala kultur- och fritidsverksamheter.

Nacka kommun ställer sig bakom inriktningen och utifrån den beslutar fritidsnämnden att öppna upp sina verksamheter inomhus även för barn och unga födda 2002 och senare.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen uppmanar fortsatt kommuner och regioner att hålla kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet som allmänheten har tillträde till och som inte är nödvändig, stängd fram till och med den 21 februari 2021. Det är dock viktigt att idrotts-, fritids-, och kulturaktiviteter för barn och unga födda 2002 och senare, såväl utomhus som inomhus, undantas från regeringens vädjan att fortsatt ha dessa verksamheter stängda. Detta är en utökning från tidigare beslut då endast barn födda 2005 och senare undantogs.

Region Stockholm har antagit en gemensam regional inriktning för att succesivt öppna kommunala kultur-, idrotts-, och fritidsverksamheter. Nacka kommun ställer sig bakom det regionala beslutet som gäller från och med den 25 januari 2021.

Med hänsyn till regeringens utmaning och den gemensamma regionala inriktningen har fritidsnämnden tagit fram specifika åtgärder för idrotts- och fritidsverksamheter i Nacka kommun.

Ärendet

Regeringen uppmanar fortsatt kommuner och regioner att hålla kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet som allmänheten har tillträde till och som inte är nödvändig, stängd fram till och med den 21 februari 2021. Det är dock viktigt att idrotts-, fritids-, och kulturaktiviteter för barn och unga födda 2002 och senare, såväl utomhus som inomhus, undantas från regeringens vädjan att fortsatt ha dessa verksamheter stängda. Detta är en utökning från tidigare beslut då endast barn födda 2005 och senare undantogs.

Fritidsaktiviteter är viktiga för barn och ungas utveckling. Regeringens bedömning är att nyttan av att ha öppet överväger fördelarna med att hålla stängt. Barn och unga är inte drivande i pandemin. De negativa följderna för barn och ungas hälsa som annars riskeras är betydande.¹

¹ <https://www.regeringen.se/artiklar/2021/01/forlangningar-av-nationella-restriktioner/>

Region Stockholm har antagit en gemensam regional inriktning för att succesivt öppna kommunala verksamheter. Det regionala beslutet gäller från och med den 6 februari 2021. (Se bilaga 2)

Med hänsyn till regeringens uppmaning och den gemensamma regionala inriktningen öppnar fritidsnämnden nu upp sina verksamheter inomhus även för barn och unga födda 2002 och senare. Detta är en utökning från tidigare beslut då endast barn födda 2005 och hade tillgång till anläggningar, lokaler och verksamhet inomhus.

Ekonomiska konsekvenser

Pandemin kommer att få konsekvenser för fritidsnämndens budget. Detta beslut innebär att intäkter från bokningar kommer att öka när verksamhet för barn födda 2002 och senare åter tillåts träna inomhus. Men det totala antalet bokningar i anläggningar förväntas minska, då ingen verksamhet för seniorer eller privatpersoner tillåts.

Konsekvenser för barn

Det succesiva återöppnandet av fritidsverksamheter, där barn prioriteras enligt den gemensamma inriktningen, har positiva konsekvenser för barn. Fritidsaktiviteter är viktiga för barn och ungas välmående och utveckling.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 Ordförandebeslut

Bilaga 2 Gemensam regional inriktning- ”Öppnande av stängda kommunala verksamheter”, daterad 2021-02-04

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Digitala Signaturer

Gemensam regional inriktning – “Öppnande av stängda kommunala verksamheter”

-

Åtgärder för att påbörja återöppnandet av de kommunala verksamheter som stängdes till följd av regeringens beslut 20 12 18 och inriktningen ”Nu gäller det”

Antagen av Inriktande forum 2021-01-22

Reviderad 2021-02-04*

*Revideringen avser möjligheter till inomhus- och utomhusidrott för barn och unga födda 2002 och senare.

Gemensam regional inriktning gällande öppnande av kommunala verksamheter - från och med 25 januari

Den fortsatta utgångspunkten är att kommunal verksamhet som inte bedöms vara nödvändig hålls stängd.

Öppnandet av nedanstående verksamheter gäller under förutsättning att det kan göras på ett säkert sätt med hänsyn till gällande rekommendationer och lagstiftning. Fokus och prioritering görs mot barn och unga födda 2002 eller senare i enlighet med regeringens rekommendation. Lokala bedömningar görs om särskilda förutsättningar föreligger.

1. Idrottsanläggningar för inomhusidrott kan återöppnas successivt för barn födda 2002 eller senare. Detta innefattar bland annat simhallar, inomhushallar, ishallar och fotbollstält. *Utrymmen såsom omklädningsrum rekommenderas att i möjligaste mån undvikas. Man bör alltså komma ombytt till träning och duscha hemma när det är möjligt för den enskilde*.*
2. Kulturskolans fysiska verksamheter kan återöppnas succesivt . Barn och unga födda 2002 eller senare prioriteras. Lokala undantag kan göras.
3. Idrottsanläggningar för utomhusidrott gällande barn och vuxna kan återöppnas successivt.” Personer födda 2001 och tidigare bör bedriva idrotts- och fritidsaktiviteter på ett sätt som minimerar risken för smitta och följa Folkhälsomyndighetens föreskrifter 2020:12, bl a att hålla avstånd och resa till aktiviteten individuellt (se sida 3 för förtydligande).
4. Öppen förskola, parklek kan återöppnas succesivt.
5. Öppen ungdomsverksamhet/fritidsgårdar kan återöppnas successivt Barn och unga födda 2002 eller senare prioriteras. Lokala undantag kan göras.
6. Bibliotek kan återöppnas successivt.
7. Muséer och liknande verksamhet hålls fortsatt stängt för allmänheten. Verksamhet för barn och unga kan återöppnas successivt.

** Gällande medicinsk rehab samt de som har motion på recept bedöms dessa falla inom ramen för lokala undantag*

Förtydligade i delinriktning gällande utomhusträning och utomhusanläggningar* för idrott

3. Idrottsanläggningar för utomhusidrott kan öppnas från och med 21 01 18 för att möjliggöra spontanidrott samt organiserad föreningsledd träning under förutsättning att det kan genomföras i enlighet **Folkhälsomyndighetens information till idrottsföreningar och träningsanläggningar om covid-19. [länk](#)**

Omklädningsrum kopplade till dessa anläggningar hålls fortsatt stängda

- a) Från och med 21 01 16 går det bra att bedriva föreningsledd organiserad träning i skog och mark under förutsättning att det kan ske enligt gällande restriktioner – tex att hålla avstånd, undvika trängsel och kunna transporteras till platsen på ett säkert sätt.
- b) Från och med 21 01 18 börjar länets kommuner att succesivt öppna de utomhusanläggningar som tidigare hållits stängda (tex isar, hockeyrinkar och motionsspår/skidspår), detta kommer ske i olika takt pga olika förutsättningar.*
- c) Dessa verksamheter kan bedrivas under förutsättning att gällande rekommendationer, riktlinjer och lagstiftning kan upprätthållas.
- d) Från och med 21 01 25 upphör tidigare rekommendationer från regeringen att gälla för barn födda 2005 och senare.
- e) Från och med 21 02 06 upphör tidigare rekommendationer från regeringen att gälla för barn födda 2002 och senare
- f) För personer födda 2001 och tidigare gäller utomhusträning tillsvidare och den vägledning som finns i Folkhälsomyndighetens föreskrift 2020:12. För verksamheter gäller pandemilag och dess förordning samt Folkhälsomyndigheten föreskrift 2021:2.

* Definitionen på utomhusanläggningar är i detta dokument anläggningar för idrott utan tak.

Utnämning av dataskyddsombud för Fritidsnämnden

Beslut

Fritidsnämnden utser Mattias Widegren till nytt dataskyddsombud för Fritidsnämnden från och med den 22 januari 2021. Fritidsnämnden noterar att Mattias Widegren ersätter William Höglund i egenskap av konsult eftersom den senare avslutar sin anställning den 21 januari 2021.

Detta beslut fattas av Fritidsnämndens ordförande med stöd av 6 kap 39 § kommunallagen och punkten 3.1 i Fritidsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslutet

Detta beslut fattas av ordföranden då Fritidsnämndens avgörande inte kan avvaktas. Enligt dataskyddförordningen ska varje nämnd utse ett dataskyddsombud. Då ordinarie dataskyddsombud är föräldraledig och det vikarierande dataskyddsombudet avslutar sitt vikariat per den 21 januari 2021 har kommunen upphandlat en konsult som dataskyddsombud. Fritidsnämnden behöver därför fatta beslut om att utnämna ett nytt dataskyddsombud. Den person som utses måste ha tillräcklig kunskap om dataskydd och ska utses på grundval av yrkesmässiga kvalifikationer, sakkunskap och förmåga att utföra uppgifterna. Då Mattias Widegren bedöms uppfylla ovan angivna krav utses han till nytt dataskyddsombud för Fritidsnämnden under perioden 22 januari 2021 till och med 30 juni 2021.

Gunilla Grudevall-Steen

Fritidsnämndens ordförande

Bilaga – Tjänsteskrivelse daterad den 12 januari 2021

2020-01-12

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/3

Fritidsnämnden

Utnämning av nytt dataskyddsbud delegationsbeslut

Förslag till beslut

Fritidsnämnden utser Mattias Widegren till nytt dataskyddsbud för Fritidsnämnden från och med den 22 januari 2021. Fritidsnämnden noterar att Mattias Widegren ersätter det tidigare vikarierande dataskyddsbudet William Höglund.

Sammanfattning av ärendet

Enligt dataskyddsförordningen ska varje nämnd utse ett dataskyddsbud. Då ordinarie dataskyddsbud är föräldraledig och det vikarierande dataskyddsbudet avslutar sitt vikariat den 21 januari 2021 har kommunen upphandlat en konsult som dataskyddsbud. Fritidsnämnden behöver därför fatta beslut om att utnämna ett nytt dataskyddsbud.

Den person som utses måste ha tillräcklig kunskap om dataskydd och ska utses på grundval av yrkesmässiga kvalifikationer, sakkunskap och förmåga att utföra uppgifterna.

Ärendet

Enligt dataskyddsförordningen ska varje nämnd ha ett utsett dataskyddsbud. Juridik- och kanslienheten har upphandlat ett nytt dataskyddsbud som börjar i kommunen den 22 januari 2021. Tjänsten omfattar uppdraget som dataskyddsbud på 50% av en ordinarie tjänst.

Enligt artikel 37 i dataskyddsförordningen är en myndighet skyldig att utse ett dataskyddsbud. Underlåter en myndighet att utse ett dataskyddsbud kan Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) besluta om att utdela en reprimand eller förelägga myndigheten.

Dataskyddsbudet uppgift enligt dataskyddsförordningen är att övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen. I arbetsuppgifterna ingår bland annat att samla in information om hur organisationen behandlar personuppgifter, kontrollera att nämnden följer bestämmelser och interna styrdokument och informera och ge råd inom organisationen. Den person som utses måste ha tillräcklig kunskap om dataskydd och ska utses på grundval av yrkesmässiga kvalifikationer, sakkunskap och förmåga att

utföra uppgifterna. Ombudet ska kunna agera självständigt och oberoende i organisationen och ska rapportera till organisationens ledning.

Enhetens bedömning

Utifrån att Mattias Widegren bedöms uppfylla ovan angivna krav föreslås det att han utses som nytt dataskyddsombud för Fritidsnämnden under perioden 22 januari 2021 till och med 30 juni 2021.

Ekonomiska konsekvenser

Om en myndighet bryter mot reglerna i dataskyddsförordningen kan myndigheten tvingas betala sanktionsavgifter. Dataskyddsombudets uppgifter är bland annat att övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen. Genom att utse ett dataskyddsombud utifrån ovan nämnda kvalifikationskrav finns goda förutsättningar för nämnden få verktyg och vägledning i det fortsatta arbetet med dataskyddsförordningen.

Konsekvenser för barn

Personuppgifter om barn anses särskilt skyddsvärda i dataskyddsförordningen eftersom barn kan ha svårare att förutse riskerna med att lämna ifrån sig uppgifter och att förstå vilken rätt till skydd för sina uppgifter som de har. Eftersom dataskyddsförordningen fäster särskild vikt vid behandling av personuppgifter för barn bör alla beslut som främjar detta arbete antas ge positiva konsekvenser för barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Anders Fredriksson
Enhetschef
Juridik- och kanslienheten

Engin Ceylan
Gruppchef
Juridik- och kanslienheten

Kommunfullmäktiges revisorer

Yttrande över revisionskrivelse Handläggningen av kommunfullmäktiges uppdrag till fritidsnämnden att aktualisera kapacitetsutredningen

Fritidsnämnden har tagit del av revisionskrivelsen och den bilagda skrivelsen från Khashayar Farmanbar och Ella Tegsten med ifrågasättande av hanteringen av ett uppdrag som kommunfullmäktige (KF) gett till fritidsnämnden.

Nedan följer fritidsnämndens svar på de tre frågor som ställs i revisionskrivelsen.

Bakgrund

År 2016 antog fritidsnämnden ”Kapacitetsutredning Fritid - behov av ytor och anläggningar för idrott och fritid 2017–2030” (FRN 2016/102). Utredningen omfattar fritidsnämndens alla ansvarsområden.

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2019–2021 gett fritidsnämnden ett särskilt uppdrag att ”aktualisera den så kallade kapacitetsutredningen för tillskapande av nya idrottsanläggningar och i samband med detta också redovisa hur planeringen för ersättningsanläggningar ser ut.” (FRN 2019/50)

Målsättningen är att få till stånd fler idrottsanläggningar i hela Nacka kommun. Planeringen för fler anläggningar pågår i alla kommundelar. Några av anläggningarna kommer att ersätta befintliga, andra kommer att ge ökad kapacitet och därmed ett ökat utbud. De kommande anläggningarna kommer dels att byggas i kommunens regi och dels genom privata initiativ, något kommunen uppmuntrar och stödjer.

Några av utgångspunkterna i redovisningen av 2019 års aktualisering av kapacitetsutredningen är:

- Nackabor med fokus på barn och unga
- tidigare politiskt fattade beslut
- geografiska och ekonomiska förutsättningar
- jämförelser med andra kommuner

1 Har uppdraget från kommunfullmäktige handlagts enligt fastställda rutiner och i så fall vilka?

kommunfullmäktiges uppdrag var att *"aktualisera den så kallade kapacitetsutredningen för tillskapandet av nya idrottsanläggningar och i samband med detta också redovisa hur planeringen för ersättningsanläggningar ser ut"* Uppdraget har handlagts på samma sätt som andra särskilda uppdrag från kommunfullmäktige brukar hanteras. Tjänsteorganisationen har under arbetet, i enighet med sitt uppdrag, tagit fram ett förslag som sedan i vederbörlig ordning har beslutats i Fritidsnämnden. Tjänsteorganisationen har sammanställt fakta men har inte gett några förslag till beslut. Vid fritidsnämndens sammanträde lades även ytterligare yrkanden om ytterligare kapacitetshöjande uppdrag.

Uppdrag och organisation för 2019 års aktualisering av kapacitetsutredning var följande kultur- och fritidsdirektör Anders Mebius utsågs av stadsdirektör Lena Dahlstedt att som uppdragsansvarig leda arbetet med aktualisering av fritidsnämndens kapacitetsutredning. I uppdraget ingick att ta fram en struktur för en kapacitetsutredning som kan uppdateras varje år med utgångspunkt från ekonomiska och territoriella förutsättningar samt organisatorisk struktur för samverkan inom kommunen.

Funktioner i uppdraget

Uppdragsgivare: Lena Dahlstedt stadsdirektör

Styrgrupp: Susanne Nord utbildningsdirektör, Eva Olin ekonomidirektör, Mats Boman trafik- och fastighetsdirektör, Gunilla Glantz stadsbyggnadsdirektör, Anders Mebius kultur- och fritidsdirektör

Projektansvarig: Cortina Lange enhetschef kultur- och fritidsenheten

Stadsledningskontorets resurs: Henrik Samuelberg förnyelseenheten

Projektledningsgrupp: Cortina Lange kultur- och fritidsenheten, Lotta Lundeberg kommunikationsenheten, Joanna Ohlsson controllerenheten, Henrik Samuelberg förnyelseenheten

Projektgrupp: Medarbetare från kultur- och fritidsenheten, controllerenheten, enheten för bygg och anläggning, enheten för fastighetsförvaltning, exploateringsenheten, Valfärd skola, enheten för strategisk stadsutveckling, enheten för drift – offentlig utemiljö

Principer för aktualisering av kapacitetsutredning

- fokus på anläggningar för barn och ungdomar
- vad vill framtida ungdomar göra på sin fritid? Omvärldsspaning
- tidigare fattade beslut gäller
- utgå från givna ekonomiska och territoriella förutsättningar
- ersättningsanläggningar ska uppföras under utbyggnadsfas
- att underlätta för entreprenörer i kontakten med kommunen
- politisk vilja att fler privata aktörer driver fastigheter och verksamheter inom fritidsområdet (mål bilden är att 75 procent drivs av privata aktörer och 25 procent drivs av Nacka kommun)
- jämföra med Nackas jämförelsekommuner

Principerna baseras på Nacka kommuns styrmodell och de fyra styrprinciperna:

- delegera ansvar och befogenheter
- skilja mellan finansiering och produktion
- konkurrens genom kundval och upphandling
- konkurrensneutralitet

2 Har Fritidsnämnden på något sätt gett förvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till lösning på uppdraget? När och i så fall av vem har uppdraget utdelats?

Kommunfullmäktige har angett att fritidsnämnden ska aktualisera kapacitetsutredningen och därmed har tjänstemannaorganisation till uppgift att framställa en sådan utredning som uppfyller syftet. Tjänstemannaorganisationen har tagit fram en struktur för att utforma arbetet på tjänstemannanivå som utgår från tidigare styrande beslut för och i det dagliga arbetet. Om ledamöterna i fritidsnämnden bedömer att kapacitetsutredningen inte uppfyller syftet så har fritidsnämnden mandat och uppgift att besluta om att den ska utformas på annat sätt eller att andra delar ska belysas i utredningen. Det är fritidsnämnden som väljer att anta kapacitetsutredningen eller inte alternativt att återremittera om nämnden bedömer det saknas delar som inte är belysta.

Den 5 maj 2019 §39 beslutade Fritidsnämnden att återremittera ärendet med motiveringarna Fritidsnämnden beslutar att återremittera ärendet med följande motivering:

- Att identifiera fler alternativa platser för idrottsverksamhet.
- Se över närhetsprincipen i den aktualiserade kapacitetsutredningen
- Förklaringsmodell till nyckeltalen

Den 12 juni 2019 antog Fritidsnämnden Kapacitetsutredningen.

I samband med nämndens 2019 års bokslut rapporterades det särskilda uppdraget till kommunfullmäktige.

” b. aktualisera den så kallade kapacitetsutredningen för tillskapandet av nya idrottsanläggningar och i samband med detta också redovisa hur planeringen för ersättningsanläggningar ser ut.

Arbetet med aktualiseringen av 2016 års kapacitetsutredning har slutförts och ett stort antal enheter inom kommunen har samverkat för att belysa flera perspektiv i utredningen. Beslutade, planerade och möjliga anläggningar är identifierade i rapporten och utgångspunkten har varit befolkningsprognosen för åldersgruppen 7 - 20 år. Fortsatt arbete när det gäller vidare utformning av förslag till prioriteringar, platser och tidsplanering gällande framtida idrottsanläggningar i Nacka sker i takt med övrig stadsplanering.”

3 Har någon annan, i så fall vem, uppdragit åt förvaltningen att arbeta fram förslag till lösning av uppdraget från kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har i sitt beslut om särskilt uppdrag redan bestämt att fritidsnämnden ska aktualisera en kapacitetsutredning och vad denna syftar till, dvs. utredning för tillskapandet av idrottsanläggningar. Likt hanteringen av andra särskilda uppdrag är det inte behövligt att nämnden därefter beslutar att initiera en sådan utredning. Samtliga särskilda

uppdrag till nämnderna inom kommunen som Kommunfullmäktige har beslutat om redovisas sedan till Kommunfullmäktige.

Arbetet med att revidera kapacitetsutredningen har genomförts i samspel mellan ett flertal enheter och processer i kommunen.

Utgångspunkter för arbetet har bl a utgått från kommunens ekonomiska och territoriella förutsättningar och tidigare fattade politiska beslut när tjänsteorganisationen tar fram förslag som sedan nämnderna tar beslut kring.

Bilagor

Förslag till yttrande

Protokollsutdrag §58 FRN 20160929

Protokollsutdrag §39 FRN 20190515

Protokollsutdrag §53 FRN 20190612

Revisionskrivelse 2020-01-22 fritidsnämnden kapacitetsutredningen

Bilaga 2019-12-18 Skrivelse till revisorerna ang kapacitetsutredning

Gunilla Grudevall Steen
Ordförande
Fritidsnämnden

Anders Mebius
Direktör kultur och fritid
Fritidsnämnden

Fritidsnämnden

Vidaredelegering av beslutsattestanter år 2021 för fritidsnämnden

Beslut

Kultur-och fritidsdirektör Anders Mebius beslutar härmed att delegera till tjänstemän (ordinarie respektive ersättare) att under perioden 2021-01-01 – 2021-12-31 beslutsattestera angivna ansvar enligt bilaga 1.

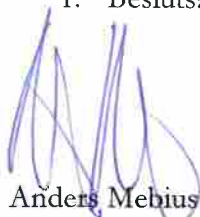
Skäl för beslut

Enligt kommunens redovisningsreglemente ska nämnderna varje år fatta beslut om ordinarie beslutsattestanter samt vid behov ersättare för dessa. Fritidsnämnden beslutade 2020-12-16 att utse kultur-och fritidsdirektör Anders Mebius till ordinarie beslutsattestant med rätt att beslutsattestera alla ansvar inom fritidsnämnden under perioden 2021-01-01 – 2021-12-31.

Ordinarie beslutsattestant har rätt att vidaredelegera beslutanderätten inom sitt ansvarsområde. Utsedd beslutsattestant kan i sin tur inte uppdra åt annan anställd att vara beslutsattestant. Delegationsbesluten ska anmälas till nämnden.

Bilaga

1. Beslutsattestanter 2021 inom fritidsnämnden

Anders Mebius
Kultur-och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

NACKA
KOMMUN

2021-02-04

Diarienummer: FRN 2021/18

Ansvär	Beskrivning	Gäller Personal	Gäller Ekonomi	Oridinäre beslutstestant	Befattning	Anvld Ord.	Ersättande beslutsattestant*	Anvld Ersättare	Befattning Ersättare	Tidbegränsning, ersättare
17000	Fritidsnämnden	X	X	Cortina Lange	Enhetschef	corlan				
17000	Fritidsnämnden		X				Joanna Ohlsson	joaohl	Controller	
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Elin Brandefalk	elibra	Utvecklingsledare	20210601 - 20210831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Anna Hörnsten	annaho	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Henrik Ivarsson	heniva	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Anna Kristiansson	annkri	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Lilit Nersesyan	lilner	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Ulrika Westin	ulrwes	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Maria Klingefjord	markli	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831

POSTADRESS

Nacka kommun, 131 81
Nacka

BESOKSADRESS

Stadshuset, Granitvägen
15

TELEFON

08-718 80 00

E-POST

info@nacka.se

SMS

716 80

WEBB

www.nacka.se

ORG.NUMMER

212000-0167

Ansvar	Beskrivning	Gäller Personal	Gäller Ekonomi	Ordinarie beslutsattestant	Befattning	Anvld Ord.	Ersättande beslutsattestant*	Befattning Ersättare	Anvld Ersättare	Tidbegränsning, ersättare
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Pernilla Lokrantz	prro	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000 gäller makulering	Fritidsnämnden		X				Sabina Plomin	sabplo	Utvecklingsledare	20200601 - 20200831
17000, verksamhet 10100 (arvodeskostnader politiker)	Fritidsnämnden	X					Patricia Zeiloth	patzei	Administrativ handläggare	
17000 gäller interna transaktioner, bokföringsordrar, makulering, fakturering	Fritidsnämnden		X	Joanna Ohlsson	Controller	joaohl				

*Utifrån beslutad semesterlista ska beslut fattas om vilka av de ersättande tjänstemännen som ska vara beslutsattestant för underskrift av makulering av fakturor för respektive vecka som enhetschefen har semester

Fritidsnämnden

Upphandling av besöksräknare

Beslut

Fritidsnämnden beslutar att inleda upphandling av besöksräknare.

Detta beslut fattas av enhetschef med stöd av punkten 5.1 i Fritidsnämndens delegationsordning.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsenheten har behov av tillgång till besöksräknare. Dessa varor ska hjälpa enheten i sitt uppföljnings och utvärderingsarbete. För att tillgodose detta behov föreslås att Fritidsnämnden genomför en upphandling som resulterar i avtal med en leverantör som kan tillhandahålla dessa varor.

I upphandlingen föreslås att krav ställs på digitalt system. Utvärdering föreslås ske genom jämförelse av digitalt system och relevanta priser.

Längden på avtalet föreslås vara fyra år inklusive optioner och avtalsstart planeras till feb/mars 2021. Beräknat sammanlagt värde för avtalet är cirka 351 000 kronor under hela avtalstiden för besöksräknare och driftskostnad. Denna summa är en uppskattning utifrån historiska kostnader.

Skäl för beslut

Bakgrund och syfte med upphandlingen

Kultur- och fritidsenheten har idag två (2) olika avtal som avser besöksräknare. För kultur- och fritidsenheten finns ett stort behov om att få en enhetlig uppföljning av besök i kultur- och fritidsanläggningarna. Därför föreslås att Fritidsnämnden upphandlar en leverantör som kan leverera efterfrågade varor inom avtalsområdet besöksräknare.

Upphandlingen föreslås genomföras med direktupphandling. Målet med upphandlingen är att säkerställa kommunens behov av besöksräknare. I upphandlingen föreslås att krav ställs på digitalt system, lägst pris och erfarenhet.

Omfattning

Kultur- och fritidsenheten har behov av tillgång till besöksräknare. Dessa artiklar ska hjälpa enheten i sitt uppföljnings och utvärderingsarbete. Sammanlagt handlar det om ca 45 anläggningar där flera har behov av mer än en besöksräknare. För att tillgodose detta behov föreslås att Fritidsnämnden genomför en upphandling som resulterar i avtal med en leverantör som kan tillhandahålla dessa.

I upphandlingen föreslås att krav ställs på digitalt system. Utvärdering föreslås ske genom jämförelse av digitalt system och relevanta priser.

Längden på avtalet föreslås vara fyra (4) år inklusive optioner och start planeras till feb/mars 2021. Avtalet föreslås att vara på två (2) år med möjlighet till förlängning på två (2) år (1+1) och start planeras till feb/mars 2021. Eftersom Nacka bygger stad kan det tillkomma behov av ytterligare besöksräknare under avtalstiden. Detta ska tydligt framkomma i avtalet med förslag på kostnaden för varje tillkommen besöksräknare.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Cortina Lange	Enhetschef, Kultur- och fritidsenheten	Avtalsägare*, Styrgrupp
Sebastian Nordgren	Inköpschef, inköpsenheten	Styrgrupp
Lilit Nersesyan	Utvecklingsledare, Kultur- och fritidsenheten	Projektledare*
Martin Christensson	Inköpare	Inköpsansvarig*

Tidsplan

Process	Klart
Behovsanalys	Okt/nov 2020
Marknadsanalys	Nov 2020
Annonsering	Nov 2020
Utvärdering	Dec/Jan 2020/2021
Tilldelningsbeslut	Dec/Jan 2020/2021

Kontraktsskrivning	Jan/Feb 2021
Avtalstid	Feb/Mars 2021 – Feb/Mars 2024

Marknadsanalys och inköpsstrategi

Marknaden för de varor Fritidsnämnden föreslås upphandla bedöms vara stor då antalet leverantörer som erbjuder efterfrågade varor är stor. Varför det ändå inte föreslås att dela upp upphandlingen per tjänst är för att förenkla för Kultur- och fritidsenheten vid beställning av efterfrågade tjänster samt att Kultur- och fritidsenheten kan få ett närmare samarbete med leverantören.

Inför upphandlingen kommer en marknadsanalys genomföras.

Det finns flera aktörer på marknaden och konkurrensen bedöms som god.

Risker

Det finns alltid en risk att det kan inkomma för få anbud men då marknaden upplevs som god och det är standardtjänster som ska upphandlas bör detta inte ske i denna upphandling.

Ekonomiska konsekvenser

Upphandlingen omfattar ett ramavtal med en leverantör. Varje beställande enhet föreslås stå för sina kostnader i samband med avrop från avtalet.

Beräknat sammanlagt värde för avtalet är cirka 351 000 kronor under hela avtalstiden för besöksräknare och driftskostnad.

Denna siffra är en uppskattning utifrån historiska kostnader.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inga direkta konsekvenser för barn men uppföljningen gällande användning av kultur- och fritidslokaler kan leda till ytterligare anpassningar vid behov för att bidra till säker och stimulerande miljö.

Miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga aspekter

Delegaten har beaktat ramverket för miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga villkor, antaget av kommunstyrelsen den 19 februari 2018, § 61 med dnr KFKS 2017/1106.

Cortina Lange
 Enhetschef
 Kultur- och fritidsenheten

Digitala Signaturer

Signerad med: Signera som Nacka kommun anställd
Signerad av: Lange Cortina
Datum: 2021-02-15 13:12 +01:00

2021-01-19

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2020/65

Fritidsnämnden

Ersättning till simhallarnas driftsaktör

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att ersätta Nacka simhallars driftaktör Medley AB med 137 042 kronor för ersättning av förlorade entréavgifter under stängning av Nacka simhall och tillfälliga Näckenbadet under perioden 1 december – 31 december 2020.

Detta beslut fattas av fritidsnämndens ordförande Gunilla Grudevall-Steen med stöd av punkten 3.1 i fritidsnämndens delegationsordning.

Sammanfattning av ärendet

Enligt driftavtalets punkt 7.0 som tecknades mellan Nacka kommun och Medley AB ska leverantören erhålla 80% av uteblivna publika entréer från allmänheten om simhallen inte kan hålla öppet. Under större delen av 2020 har olika rekommendationer och restriktioner från myndigheter påverkat besöksantalet. Den 23 november antogs en gemensam regional inriktning. Denna innebar en samordning av stängning av icke samhällsviktig kommunal verksamhet med anledning av ett svårt läge i pandemin och att minska smittspridningen. Därför beslutar fritidsnämnden att betala ut 80 % av förlorade entréavgifter till driftaktören Medley AB under perioden 1 december – 31 december 2020. Detta beslut fattas av fritidsnämndens ordförande eftersom nämndens sammanträde inte kan avvaktas utifrån angelägenheten av åtgärden.

Ärendet

Enligt avtal sköter Medley driften av Nackas simhallar på uppdrag av fritidsnämnden. Den 26 november stängdes Nackas simhallar i enlighet med rekommendationer för att minska smittspridningen av covid-19. Stängningen skedde i samband med att regionen 23 november antogs en gemensam regional inriktning. Denna innebar en samordning av stängning av icke samhällsviktig kommunal verksamhet med anledning av svårt läge i pandemin och för att minska smittspridningen.

Medley inkom den 11 januari 2021 med ett ersättningsanspråk av Nacka kommun, fritidsnämnden och begärde att det skulle utgå ersättning om totalt 213 527 kronor med anledning av stängningen av simhallarna 26 november – 31 december 2020.

Ersättningsanspråket avsåg förlorade intäkter innefattande utebliven försäljning, entréavgifter och kompensation till kunder mer periodkort.

Parterna har fört en dialog kring eventuell ersättning med anledningen av stängningen. Enligt driftavtalets punkt 7.0 som tecknades mellan Nacka kommun och Medley AB ska leverantören erhålla 80% av uteblivna publika entréer från allmänheten om simhallen inte kan hålla öppet. Ingen ersättning utgår för leverantörens minskade intäkter för leverantörens egen kommersiella verksamhet som inte ingår i det kommunala intresset. Ersättningen för uppskattad förlorade entréavgifter beräknades under perioden 1–31 december till 137 042 kronor.

Ekonomiska konsekvenser

Beloppet ryms inom budgeten för verksamhetsåret 2020

Konsekvenser för barn

Konsekvenserna för barn har inneburit att ingen bad verksamhet har kunnat genomföras.

Handlingar i ärendet

Delegationsbeslut – Ordförandebeslut

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Pernilla Lokrantz
Handläggare/Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Fritidsnämnden

Ordförandebeslut om ersättning till simhallarnas driftsaktör

Beslut

Fritidsnämnden beslutar att ersätta Nacka simhallars driftaktör Medley AB med 137 042 kronor för ersättning av förlorade entréavgifter under stängning av Nacka simhall och tillfälliga Näckenbadet under perioden 1 december – 31 december 2020.

Detta beslut fattas av fritidsnämndens ordförande Gunilla Grudevall-Steen med stöd av punkten 3.1 i fritidsnämndens delegationsordning.

Skäl för beslut

Enligt driftavtalets punkt 7.0 som tecknades mellan Nacka kommun och Medley AB ska leverantören erhålla 80% av uteblivna publika entréer från allmänheten om simhallen inte kan hålla öppet. Under större delen av 2020 har olika rekommendationer och restriktioner från myndigheter påverkat besöksantalet. Den 23 november antogs en gemensam regional inriktning. Denna innebar en samordning av stängning av icke samhällsviktig kommunal verksamhet med anledning av ett svårt läge i pandemin och för att minska smittspridningen. Därför beslutar fritidsnämnden att betala ut 80 % av förlorade entréavgifter till driftaktören Medley AB under perioden 1 december – 31 december 2020. Detta beslut fattas av fritidsnämndens ordförande eftersom nämndens sammanträde inte kan avvaktas utifrån angelägenheten av åtgärden.

Bilaga

Bilaga 1 Tjänsteskrivelse, 2021-01-19

Gunilla Grudevall-Steen

Ordförande

Fritidsnämnden

Anmälningar

15

Politikerinitiativ 2019 och 2020

2020

FRN 2020/88	Politikerinitiativ om 11-spelarplan på Sicklavallen (NL)	2020-05-27	<p><i>20210210 Förslag till beslut</i></p> <p><i>Fritidsnämnden noterar att ett inriktningsbeslut kring utveckling av det aktuella området i Sickla Plania fattades i kommunstyrelsen den 21 december 2020. Beslutet beskriver två 7-spelarplaner för fotboll, upprustning av Sickla skola, samt nya lokaler för förskolan Växthuset, bibehållen gymnastikhall samt nya bostäder. Beslutet innebär en utökad yta för fotboll med ytterligare en 7-spelarplan i det aktuella området. För att möta en växande befolkning på Sicklaön och ökad kapacitet för fotbollsplaner har beslut tagits att arrendera mark av Ersta Fideikommiss och anlägga två 11-spelarplaner i Källtorp. Dessa ska vara klara inför säsongen 2022. Inför säsongen 2021 kommer en 7-spelarplan med konstgräs vara klar på Gamla Allén, Saltsjö Duvnäs.</i></p>
FRN 2020/74	Politikerinitiativ Ett nytt ridhus i Nacka	2020-05-18	<p>Fritidsnämnden beslutar att inleda en övergripande utredning av förutsättningar för ridsport och ridskoleverksamhet i kommunen med start under 2021 eller 2022 och som en del i denna utreds även förutsättningar för en tredje ridanläggning.</p>
FRN 2020/43	Politikerinitiativ 11-mannaplan på Sicklavallen istället för tillfällig pendlarparkering, (S) Tegsten	2020-03-11	<p>Fritidsnämnden noterar att det aktuella området i Sickla plania är återremitterat och att all planering av såväl Sickla skola, sporthall och framtida bostadsområden är under utredning. Bland annat ska konsekvenser klarläggas om ytterligare en fotbollsplan tillskapas. Politikerinitiativet anses därmed färdigbehandlat.</p>

2019

FRN 2019/140	Politikerinitiativ från Bosse Ståldal (NL) om sittplatser intill idrottsplatser	2019-12-19	Fritidsnämnden bifaller politikerinitiativet såtillvida att befintliga sittplatser runt idrottsplatser ses över.
FRN 2019/139	Politikerinitiativ från Henrik Hermansson (MP): Fler näridrottsmöjligheter i områdena Finnboda, Finnberget, Henriksdal, Kvarnholmen och Saltsjöqvarn	2019-12-18	Fritidsnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna i förslaget i politikerinitiativet om att verka för utökade ytor för bollspel vid Vilans skola. Politikerinitiativet anses därmed färdigbehandlat.
FRN 2019/138	Politikerinitiativ från Henrik Hermansson (MP): Komplettering till kapacitetsutredningen	2019-12-18	Fritidsnämnden noterar information från tidigare utredningar och förklarar med den noteringen politikerinitiativet färdigbehandlat.
FRN 2019/123	Politikerinitiativ ytor i större köpcentrum	2019-11-22	Fritidsnämnden avslår förslaget och ser inte behov av att ge någon annan nämnd i uppdrag att utreda förslaget. Politikerinitiativet är därmed färdigbehandlat.
FRN 2019/107	Politikerinitiativ Fotbollsplan på överdäckningen av väg 222 i centrala Nacka från Bosse Ståldal (NL)	2019-10-18	Fritidsnämnden bifaller förslaget i politikerinitiativet om att i fortsatt arbete med detaljplanen utreda möjligheten att placera en 5-spelarplan på den planerade överdäckningen av väg 222.
FRN 2019/106	Politikerinitiativ om aktivitetsfolders/ Informationsfolders från Gunilla Grudevall Steen (L)	2019-10-18	Fritidsnämnden noterar att det pågår ett arbete med kommunikationsinsatser för att bättre nå ut med fritidsutbudet och en översyn av befintlig information om bokningsbara idrottsplatser och spontanidrottsytor..

			20210210 förslag till beslut
FRN 2019/99	Politikerinitiativ från Gunilla Grudevall Steen (L): Uppdrag att utreda möjliga ytor för fotbollsplaner/idrottsytor i Erstavik	2019-10-03	<i>Fritidsnämnden noterar redovisningen och förklarar politikerinitiativet färdigbehandlat. Politikerinitiativet gav kultur- och fritidsdirektörer i uppdrag att utreda ytor för fotbollsplaner/ idrottsytor i Erstavik fideikommiss. Med utgångspunkt från politikerinitiativet har olika platser i Erstavik som presenterats av Carl af Petersen analyserats och utvärderats. Ett avtal mellan Erstavik fideikommiss och Nacka kommun har tecknats för att arrendera mark i Källtorp för att iordningställa två 11-spelarplaner, enklare omklädningsrum och parkeringsytor. Utredningsarbete pågår och ambitionen är att anläggningen ska vara klart till säsongen 2022.</i>
FRN 2019/70	Politikerinitiativ från Gunilla Grudevall Steen (L) - att gå ut med information omgående till alla föreningar, där man informerar om möjlighet till att söka bidrag för att bedriva simundervisning	2019-05-22	Fritidsnämnden bifaller politikerinitiativet om att informera föreningar om möjligheten att ansöka om stöd för att bedriva simundervisning utomhus. Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.
FRN 2019/69	Politikerinitiativ från Oliver Rykatkin (M) om att utreda möjligheten för belysning vid spontanidrott	2019-05-22	Fritidsnämnden noterar redovisningen och förklarar med den noteringen politikerinitiativet färdigbehandlat.
FRN 2019/68	Politikerinitiativ från Gunilla Grudevall Steen (L) om att snabbutreda förutsättningarna för en fotbollsplan i norra Skuru/Duvnäs utskog	2019-05-22	1. Fritidsnämnden ställer sig positiv till utbyggnad av bollspelsplaner i norra Skuru/Duvnäs utskog i syfte att möta behov av ytterligare fotbollsplaner. 2. Fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen att ytterligare utreda förutsättningarna för att bygga bollspelsplaner i norra Skuru/Duvnäs utskog.
FRN 2019/67	Politikerinitiativ - Ett funktionellt fotbollstålt på Järlahöjden	2019-05-22	1 Fritidsnämnden avslår förslaget om att utreda ett enklare tält som kan monteras upp och ner.2 Fritidsnämnden avslår förslaget att uppdatera delegationsordningen så att alla ärenden om tältet ska tas av fritidsnämnden. 3 Fritidsnämnden noterar att det redan pågår ett arbete gällande förslaget om en

			placering av tältet på en annan geografisk plats i kommunen.
FRN 2019/66	Politikerinitiativ från Ella Tegsten (S): Politikerinitiativ till policy och strategidokument mot våldsbejakande extremism och extremt våld	2019-05-22	Fritidsnämnden noterar att kommunen, inom ramen för kommunstyrelsens ansvar, har en organisation och strategi för arbetet mot vålds bejakande extremism och extremt våld, och förklarar med den noteringen politikerinitiativet färdigbehandlat.
FRN 2019/3	Politikerinitiativ utveckling av lokaler för fritids- och idrottsanläggningar Richard Wendt (M)	2019-01-03	Fritidsnämnden beslutar att avslå förslaget om att vidare utreda en utbyggnad av ridanläggningen Erstavik, Stall Compass. Denna del av politikerinitiativet är därmed färdigbehandlad.
FRN 2019/2	Politikerinitiativ om boulebanor i Älta	2019-01-03	Fritidsnämnden beslutar att ge kultur- och fritidsdirektören i uppdrag att utreda förutsättningarna för att bygga en eller två boulebanor på idrottsmark vid Älta IP.
FRN 2019/1	Politikerinitiativ om placering av idrottshallar på Sicklaön	2019-01-03	Fritidsnämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i politikerinitiativet. Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.

Överenskommelse om särskilt
verksamhetsbidrag till
föreningen Nacka HI

17

FRN 2021/22

2021-02-08

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/22

Fritidsnämnden

Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag till föreningen Nacka HI

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att ingå överenskommelse enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad den 5 februari 2021 genom vilken Nacka HI beviljas särskilt verksamhetsbidrag på 150 000 kronor för 2021.

Sammanfattning av ärendet

Nacka HI bildades år 1963 och bedriver idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Idrottsverksamheten består av boccia, innebandy, kälkhockey, rullstolsbasket, rullstolsinnebandy, simning och E-sport.

Nacka HI fyller en viktig funktion för personer med funktionsnedsättning vilken är en av fritidsnämndens prioriterade målgrupper. Föreningen skapar möjlighet att förverkliga drömmar för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning. Föreningen bedriver aktiviteter som innebär att fritidsutbudet breddas för en målgrupp med begränsade möjligheter. Därför är bedömningen att verksamheten är angelägen att stödja.

Ärendet

Bakgrund

Nacka HI bildades år 1963 och bedriver idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Idrottsverksamheten består av boccia, innebandy, kälkhockey, rullstolsbasket, rullstolsinnebandy, simning och E-sport. Föreningen bedriver utöver idrottsverksamhet även lägerverksamhet. Nacka HI:s vision bygger på en strävan om att bli Sveriges bästa parasportsförening med en verksamhetsidé om idrott från bredd till elit. Föreningens verksamhet syftar till att medlemmarna ska erbjudas möjligheter att idrotta, få förutsättningar att utvecklas och stimulera till ett aktivt hälsosamt liv.

Kultur- och fritidsenhetens bedömning

Nacka HI fyller en viktig funktion för personer med funktionsnedsättning vilken är en av fritidsnämndens prioriterade målgrupper. För närvarande finns det ingen idrottsförening i Nacka som bedriver parasport i samma omfattning som Nacka HI. Därför är bedömningen att verksamheten är angelägen att stödja. Att bedriva idrottsverksamhet för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning ställer särskilda krav på både utrustning,

lokaler, ledare och kringarrangemang. Kostnaderna står oftast inte i proportion till möjliga intäkter.

Enheten föreslår att fritidsnämnden beviljar Nacka HIs ansökan om fortsatt stöd. Detta för att möjliggöra att fler personer med funktionsnedsättning får möjlighet att idrotta utifrån sina egna förutsättningar.

Överenskommelsen gäller under ett år, 2021, för att komma i fas med övriga överenskommelser med föreningar om verksamhet för funktionsvarierade och för att utreda om föreningen kommer kunna söka bidrag inom fritidsnämndens reviderade föreningsstöd inför 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut ryms inom fritidsnämndens budget 2021.

Konsekvenser för barn

Nacka HI skapar möjlighet att förverkliga drömmar för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning. Föreningen bedriver aktiviteter som innebär att fritidsutbudet breddas för en målgrupp med annars begränsade möjligheter.

Handlingar i ärendet

1. Överenskommelse Nacka HI, 2021-02-05

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidenheten

Sabina Plomin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidenheten

Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag mellan Nacka HI och Nacka kommun

Bakgrund

Nacka HI bildades år 1963 och bedriver idrottsverksamhet för personer med funktionsvariation. Idrottsverksamheten består av boccia, el-hockey, innebandy, kälkhockey, rullstolsbasket, rullstolsinnebandy, simning och e-sport. Föreningen bedriver utöver idrottsverksamhet även lägerverksamhet. Nacka HI:s vision är att alla som har nytta och glädje av verksamheten ska veta att vi finns, känna sig välkomna och få en god och nyttig bredd- eller elit-träning, samt en social gemenskap. Föreningens verksamhet syftar till att medlemmarna ska erbjudas möjlighet att idrotta, få förutsättningar att utvecklas och stimulera till att aktivt och hälsosamt liv.

§ 1. Syfte med verksamheten och överenskommelsen

Överenskommelsen syftar till att stärka Nacka HIs förutsättningar att bedriva en aktiv och omfattande idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Att bedriva idrottsverksamhet för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning ställer särskilda krav på både utrustning, lokaler, ledare och kringarrangemang. Kostnaderna står oftast inte i proportion till möjliga intäkter.

För kommunen är föreningens arbete betydelsefullt och angeläget. Att stödja fritidsverksamhet för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning är ett prioriterat område vilket motiverar ett särskilt stöd.

§ 2. Särskilt stöd

Nacka HI erhåller särskilt stöd på 150 000 kronor per år. Bidraget betalas ut senast den sista februari aktuellt kalenderår.

Denna överenskommelse avser även nolltaxa för tävlingsarrangemang som är sanktionerade av respektive specialidrottsförbund på distrikts- och/eller riksnivå.

§ 3. Huvudsaklig idrottsverksamhet

Bidraget ska allmänt stödja Nacka HIs idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Nacka HI ska erbjuda målgruppen tillgängliga och anpassade fritidsaktiviteter.

§ 4. Prova- på verksamhet, information och marknadsföring

Nacka HI förbinder sig i denna del att svara för:

- a) Nacka HI ska bedriva minst fem ”prova-på arrangemang” under kalenderåret för att ge fler en möjlighet att testa på föreningens sektioners olika verksamheter. Skolklasser, föreningar och kommunala verksamheter ska beredas möjlighet att prova-på och få information och instruktion av föreningens verksamheter.
- b) Nacka HI ska delta på fritidsmässan Minfritid.nu eller motsvarande arrangemang
- c) Nacka HI ska medverka med information om föreningen i fritidskatalogen ”Kultur- och fritidstips, aktiviteter för dig som behöver extra stöd” och på webbplatsen www.fritidsnätet.se
- d) Nacka HI ansvarar för att marknadsföra och informera om verksamheten

§ 5. Uppföljning

Föreningen Nacka HI ska senast den sista januari inkomma med en skriftlig rapport till kommunen för avslutat kalenderår. Rapporten ska beskriva hur det särskilda stödet kommit till användning samt i övrigt ge information om de punkter som nämns i avtalet. Nacka HI ska när kommunen så önskar erbjuda kommunen insyn i verksamheten.

§ 6. Krav om återbetalning

Om Nacka HI inte uppfyller § 3 och § 4 eller av obefogad anledning vägrar kommunen insyn i sin verksamhet enligt § 5 blir Nacka HI återbetalningsskyldig för utbetalat stöd.

§ 7. Uppsägning

Båda parter har möjlighet att sägas upp överenskommelsen med sex månaders uppsägningstid.

§ 7. Giltighetstid

Denna överenskommelse gäller för kalenderåret 2021.

Datum /

Datum /

Gunilla Grudevall-Steen
Ordförande
Fritidsnämnden
Nacka kommun

Nacka HI
Firmatecknare

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret
Nacka kommun

Överenskommelse om särskilt
verksamhetsbidrag till Järla IF
FK, Dream Team

18

FRN 2021/23

2021-02-08

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr FRN 2021/23

Fritidsnämnden

Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag till Järla IF FK, Dream Team

Förslag till beslut

Fritidsnämnden beslutar att ingå överenskommelse enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad den 5 februari 2021 genom vilken Järla IF FK, Dream Team, beviljas verksamhetsstöd på 150 000 kronor för 2021.

Sammanfattning av ärendet

Järla IF Fotboll, Dream Team, bedriver fotbollsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning. Fritidsnämnden har sedan år 2014 stöttat föreningens verksamhet för målgruppen. Stödet har avsett bland annat extra ledarkostnader, ”prova på tillfällen” och nolltaxa för tider på bollplan, marknadsföring samt för att kunna fortsätta utveckla sin verksamhet för målgruppen.

Järla IF Fotboll, Dream Team, ansöker om ett fortsatt och utökat stöd på 150 000 kronor per år för att utveckla och bedriva fotbollsverksamheten för barn och unga med funktionsnedsättning.

Dream Team är i dagsläget den enda riktade fotbollsverksamheten för målgruppen i Nacka. Bedömningen är att föreningens verksamhet är värdefull då den bidrar till ett ökat utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning i kommunen.

Ärendet

Bakgrund

Fritidsnämnden har sedan år 2014 stöttat Järla IF Fotboll, Dream Teams, fotbollsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Föreningen har under åren 2017-2018 erhållit 70 000 kr och åren 2019-2020 erhållit 90 000 kr per år för att bedriva och utveckla fotbollsverksamheten. Stödet har avsett för bland annat extra ledarkostnader, prova-på-tillfällen och nolltaxa för tid på bollplan, marknadsföring samt för att kunna fortsätta utveckla sin verksamhet för målgruppen.

Dream Team 2019–2020

Antalet deltagare har ökat till 30 under 2020, som till stor del påverkats av den pågående coronapandemin. Många deltagare har inte kunnat ta sig till träningarna och träningstillfällen har ställts in på grund av gällande restriktioner.

Ordinarie träningstillfällen har varit två dagar i veckan, måndagar och onsdagar.
Inga prova på dagar har kunnat anordnas under året.

Åldersspannet har utökats till 9-18 år.

För kommande år planeras att kunna erbjuda tre tillfällen i veckan och starta upp en träning för 7-10 åringar. Föreningen planerar delta i seriespel i Mälarserien och har startat upp ett samarbete med Sirius i Uppsala som har ett liknande lag.

Föreningen ansöker om ett ekonomiskt stöd på 150 000 kronor per år.

Kultur- och fritidsenhetens bedömning

Kultur- och fritidsenheten anser att Järsla IF Fotboll, Dream Teams ambitioner för att utveckla verksamheten och nå fler deltagare går i linje med nämndens mål om bäst utveckling för alla. I dagsläget är Dream Team den enda riktade fotbollsverksamheten för målgruppen i Nacka. Enheten anser att verksamheten skapar ett utökat utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning, som är en prioriterad målgrupp, i kommunen.

Enheten föreslår att fritidsnämnden beviljar Järsla IF Fotboll, Dream Teams ansökan om fortsatt utökat stöd. Detta för att möjliggöra att fler unga med funktionsnedsättning får möjlighet att idrotta utifrån sina egna förutsättningar.

Överenskommelsen gäller under ett år, 2021, för att komma i fas med övriga överenskommelser med föreningar om verksamhet för funktionsvarierade och för att utreda om föreningen kommer kunna söka bidrag inom fritidsnämndens reviderade föreningsstöd inför 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut ryms inom ramen för fritidsnämndens beslutade budget.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut skapar ett större utbud av idrottsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning i Nacka. Vilket möjliggör att det finns en fotbollsverksamhet i kommunen där barn och unga kan idrotta utifrån sina egna förutsättningar.

Handlingar i ärendet

1. Överenskommelse Järsla IF Dream Team, 2021-02-05

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Sabina Plomin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten

Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag mellan Järla IF FK och Nacka kommun

Bakgrund

Järla IF FK, Dream Team bedriver fotbollsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning.

§ 1. Syfte med verksamheten och överenskommelsen

Överenskommelsen syftar till att möjliggöra för Järla IF FK, Dream Team att bedriva en aktiv och omfattande idrottsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning. Att bedriva idrottsverksamhet för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning ställer särskilda krav på både utrustning, lokaler, ledare och kringarrangemang. Kostnaderna står inte i proportion till möjliga intäkter.

För kommunen är föreningens arbete betydelsefullt och angeläget. Att stödja fritidsverksamhet för barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning är ett prioriterat område vilket motiverar ett särskilt stöd.

§ 2. Särskilt verksamhetsstöd

Järla IF FK, Dream Team erhåller särskilt verksamhetsstöd på 150 000 kronor för 2021. Bidraget betalas ut senast den sista februari aktuellt kalenderår.

Utöver verksamhetsstödet kommer verksamheten, i dialog med kommunen, erhålla 0-taxa för sin verksamhet.

§ 3. Huvudsaklig idrottsverksamhet

Verksamhetsstödet ska allmänt stödja Järla IF FK, Dream Teams idrottsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning.

§ 4. Prova- på verksamhet, information och marknadsföring

Järla IF FK, Dream Team, förbinder sig i denna del att svara för:

- a) Järla IF FK, Dream Team ska erbjuda fyra stycken prova-på aktiviteter.
- b) Järla IF FK, Dream Team ska erbjuda sommarfotbollsskola för målgruppen
- c) Järla IF FK, Dream Team ska delta på mässan Minfritid.nu, eller motsvarande arrangemang under 2021.
- d) Järla IF FK, Dream Team ska medverka med information om föreningen i fritidskatalogen *"Kultur- och fritidstips, aktiviteter för dig som behöver extra stöd"* och på webbplatsen www.fritidsnätet.se

- e) Järla IF FK, Dream Team ansvarar för att marknadsföra och informera om verksamheten

§ 5. Uppföljning

Järla IF FK, Dream Team ska senast den första februari inkomma med en skriftlig rapport till kommunen för avslutat kalenderår. Rapporten ska beskriva hur det särskilda stödet kommit till användning samt i övrigt ge information om de punkter som nämns i avtalet. Järla IF FK, Dream Team ska när kommunen så önskar erbjuda kommunen insyn i verksamheten.

§ 6. Krav om återbetalning

Om Järla IF FK, Dream Team inte uppfyller § 3 och § 4 eller av obefogad anledning vägrar kommunen insyn i sin verksamhet enligt § 5 blir föreningen återbetalningsskyldig på utbetalat stöd.

§ 7. Uppsägning

Överenskommelse har från båda parter möjlighet att brytas inom sex månaders varsel.

§ 7. Giltighetstid

Denna överenskommelse gäller för kalenderåret 2021.

Datum /

Datum /

Gunilla Grudevall-Steen
Ordförande
Fritidsnämnden
Nacka kommun

Järla IF FK Dream team
Ordförande

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret
Nacka kommun

17 februari 2021

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Fritidsnämnden

§ 13

FRN 2021/23

Överenskommelse om särskilt verksamhetsbidrag till Järla IF FK, Dream Team

Beslut

Reviderad
20210225
Heidi Swahn

Fritidsnämnden beslutar att ingå överenskommelse enligt bilaga till tjänsteskrivelsen daterad den 5 februari 2021 genom vilken Järla IF FK, Dream Team, beviljas verksamhetsstöd på 120 000 ~~150 000~~ kronor för 2021.

Sammanfattning av ärendet

Järla IF Fotboll, Dream Team, bedriver fotbollsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning. Fritidsnämnden har sedan år 2014 stöttat föreningens verksamhet för målgruppen. Stödet har avsett bland annat extra ledarkostnader, ”prova på tillfällen” och nolltaxa för tider på bollplan, marknadsföring samt för att kunna fortsätta utveckla sin verksamhet för målgruppen.

Järla IF Fotboll, Dream Team, ansöker om ett fortsatt och utökat stöd på 120 000 kronor per år för att utveckla och bedriva fotbollsverksamheten för barn och unga med funktionsnedsättning.

Dream Team är i dagsläget den enda riktade fotbollsverksamheten för målgruppen i Nacka. Bedömningen är att föreningens verksamhet är värdefull då den bidrar till ett ökat utbud av fritidsaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning i kommunen.

Handlingar i ärendet

Verksamhetsstöd till Järla IF FK Dream Team för fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättning
Överenskommelse Järla IF 2021

Yrkanden

Gunilla Grudevall-Steen (L) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Beslutsgång

Fritidsnämnden beslutade i enlighet med tjänsteskrivelsens förslag till beslut.

Paragrafen är justerad

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------